

MAI ĐÌNH YÊN, VŨ VĂN VỤ, LÊ ĐÌNH LƯƠNG

**THUẬT NGỮ SINH HỌC
ANH - VIỆT**

HÀ NỘI - 2006

A

A. flavus *A. flavus*

AA - viết tắt của *Arachidonic Acid*

aAI-1 *aAI-1*

ab initio gene prediction

abambulacral *thiếu chân mút, thiếu chân ống*

ABC viết tắt của *Association of Biotechnology Companies*

ABC Transport Proteins *protein vận chuyển ABC*

ABC Transporters *nhân tố vận chuyển ABC*

abdomen *bụng, phân bụng*

abdominal limbs (các) *phần phụ bụng*

abdominal muscle *cơ bụng*

abdominal pores (các) *lỗ bụng*

abdominal reflex *phản xạ bụng*

abductor *cơ giạng, cơ đuôi*

abiogenesis (sự) *phát sinh phi sinh học*

abiotic (thuộc) *phi sinh học, không sống*

abiotic stresses *căng thẳng phi sinh học*

ABO blood group substances (các) *chất nhóm máu ABO*

ABO blood group system *hệ thống nhóm máu ABO*

abomasum *dạ múi khế*

aboral *xa miệng, đối miệng*

abortifacient *chất phá thai*

abortion 1. (sự) *sẩy thai, trụy thai* 2. *thui chột*

abrin *abrin*

abscess (sự) *áp xe*

abscisic acid *axit abscisic*

abscission (sự) *rụng*

absolute configuration *cấu hình tuyệt đối*

absolute refractory period *thời kỳ bất ứng tuyệt đối*

absolute threshold *ngưỡng tuyệt đối*

absorbance *chất hấp thụ*

absorbed dose *liều lượng hấp thụ*

absorption (sự) *hấp thụ*

absorption spectrum *phổ hấp thụ*

abundance *độ phong phú*

abyssal (thuộc) *đáy biển sâu thẳm*

abyssal zone *vùng nước sâu*

abyssopelagic (thuộc) *vùng sâu đại dương*

abzymes *abzym*
 Ac- CoA *Ac- CoA*
 Acanthocephala *ngành Giun đầu móc*
 acanthozoid *thể gai*
 Acarina *bộ Ve bét*
 acarophily *thích ve rệp*
 acarophitism *quan hệ cộng sinh ve-rệp*
 acaulescent *(có) thân ngắn*
 acauline *không thân*
 acaulose *không thân*
 acceptor junction site *điểm liên kết acceptor*
 accession *thêm vào, bổ sung*
 accessorius *1. cơ phụ 2. dây thần kinh phụ*
 accessory bud *chồi phụ*
 accessory cell *1. tế bào phụ, tế bào kèm, trợ bào*
 accessory chromosome *nhễm sắc thể phụ*
 accessory glands *(các) tuyến phụ*
 accessory hearts *(các) tim phụ*
 accessory nipple *gai phụ*
 accessory pigments *(các) sắc tố phụ*
 accessory pulsatory organs *(các) cơ quan co bóp phụ*
 Accipitriformes *bộ Chim ưng*
 acclimation *(sự) thích nghi môi trường, thuần hoá*
 ACC *ACC*
 ACC Synthase *Synthaza ACC*
 ACCase *ACCaza*
 acceptor control *điều khiển bằng acceptor*
 acclimatization *khí hậu hoá, thuần hoá*
 ACE *ACE*
 ACE Inhibitors *chất ức chế ACE*
 Acephalous *không đầu*
 acclimatization. *(sự) thuần hoá*
 accommodation *(sự) thích nghi, thích ứng*
 accretion *(sự) bồi thêm, sinh trưởng thêm*
 acellular *vô bào, phi bào, không tế bào*
 acentric *không trung tiết, không tâm động*
 acentrous *không thân cột sống*
 adoral *gần miệng, bên miệng*
 ADP *viết tắt của Adenosine Diphosphate*
 adrectal *gần ruột thẳng, bên ruột thẳng*
 adrenal *gần thận, (thuộc) tuyến trên thận, tuyến thượng thận*
 adrenal cortex *vỏ tuyến trên thận, vỏ tuyến thượng thận*

adrenal gland *tuyến thượng thận*
 adrenal medulla *tuỷ tuyến trên thận, tuỷ tuyến thượng thận*
 adrenaline *adrenalin*
 adrenergic *gây tiết dạng adrenalin, giải phóng dạng adrenalin*
 adrenergic fibres *sợi tác động kiểu adrenalin*
 adrenocortical function *chức năng vỏ trên thận*
 adrenocorticotrophic hormone *hormon vỏ trên thận*
 adrenogenital syndrome *hội chứng sinh dục trên thận*
 adrenoreceptor *thụ quan adrenalin*
 adult period of development *giai đoạn trưởng thành của sự phát triển*
 adult stem cell *tế bào gốc trưởng thành*
 adventitia *1. cấu trúc phụ, cấu trúc bất định 2. áo vỏ*
 adventitious *1. (thuộc) áo vỏ 2. lạc chỗ, bất định*
 adventive *ngoại lai, mọc tự nhiên*
 advertisement *(sự) quảng cáo, mời gọi, báo hiệu*
 aedeagus *thể giao cấu, dương cụ, dương hành*
 aegithognathous *(có) hàm-vòm miệng rời*
 aeration of soil *(sự) thoáng khí của đất*
 aerenchyma *mô khí*
 acervulate *(có) bó cuống*
 acervulus *bó cuống*
 acetabular bone *xương không ống*
 acetabulum *1. miệng giác 2. lỗ chân 3. ổ khớp 4. múi nhau*
 acetic fermentation *lên men axetic*
 acetolactate synthase *synthase acetolactat*
 acetyl carnitine *acetyl carnitin*
 acetyl CoA *acetyl CoA*
 acetyl co-enzyme a *acetyl co-enzym a*
 acetylation *acetyl hoá*
 acetylcholin *acetylcholin*
 acetylcholinesterase *acetylcholinesteraza*
 acetyl-coa *acetyl-coa*
 acetyl-coa carboxylase *acetyl-coa carboxylaza*
 achaeriocarp *quả đóng*
 achene *quả đóng*
 Achilles tendon *gân Achilles*
 achlorhydria *(sự) thiếu toan dịch vị*
 achondroplasia *(chứng) loạn sản sụn*
 achondroplastic *(thuộc) (chứng) loạn sản sụn*
 achroglobin *globulin không màu*
 acicular *1. (có) dạng gai 2. dạng gai*
 aciculum *lông cứng gốc*

acid *axit*
 acid-base balance *cân bằng axit bazơ*
 acid deposition *kết tủa axit*
 acid rain *mưa axit*
 acid soil complex *phức hợp đất axit*
 acid-base metabolism *trao đổi bazơ-axit*
 acidic fibroblast growth factor (AFGF) *nhân tố sinh trưởng nguyên bào sợi axit*
 acidosis (sự) *nhễm axit, sinh axit*
 acidity *độ axit, tính axit, độ chua*
 acinar cells *tế bào tuyến phế nang*
 aciniform (có) *dạng chùm quả*
 acinostele *bó mạch dạng chùm*
 acne *mụn trứng cá*
 acoelomate *không khoang, thiếu khoang*
 acoelomate triploblastica *động vật ba lá phôi không thể khoang*
 acoelomatous *không khoang, thiếu khoang*
 acoelous *không khoang ruột, thiếu khoang ruột*
 acontia *dây tơ vị*
 Ac-P *Ac-P*
 ACP (acyl carrier protein) *protein mang acyl*
 acquired behaviour *tập tính thu được, tập tính mắc phải*
 acquired character *tính trạng tập nhiễm*
 acquired immune deficiency syndrome (AIDS) *hội chứng thiếu năng miễn dịch tập nhiễm (AIDS)*
 acquired immunity *miễn dịch tập nhiễm, miễn dịch thu được*
 acquired immunodeficiency syndrome *hội chứng thiếu hụt miễn dịch tập nhiễm*
 acquired mutation *đột biến tập nhiễm*
 acquired variation *biến dị tập nhiễm*
 acrania *lớp không sọ*
 Acrasiomycetes *lớp Acrasiomycetes, lớp Mốc nhày tế bào*
 acriflavine *acriflavin*
 acrocarp *thể quả ngọn*
 acrocentric *tâm ở đầu, tâm ở ngọn, nhiễm sắc thể tâm ngọn*
 acrodont (có) *răng đỉnh*
 acromegaly *bệnh to đầu ngón*
 acromial (thuộc) *mỏm bả*
 acromion *mỏm bả*
 acron *vùng trên miệng*
 acropetal *hướng ngọn*
 acropodium *phần ngón*
 acrosomal (thuộc) *thể đỉnh*

acrosome *thể đỉnh*
 acrosome reaction *phản ứng thể đỉnh*
 acrotrophic *dinh dưỡng ở cực trên*
 acrylamide gel electrophoresis (*phép*) *điện di trên gel acrylamid*
 ACTH *hormon kích vỏ thượng thận, ACTH*
 actinic radiations *bức xạ quang hoá*
 actinin *actinin*
 actinobiology *sinh học bức xạ*
 actinoid (có) *dạng toả tia, (có) dạng sao*
 actinomorphic (có) *dạng toả tia, đối xứng toả tia*
 Actinomycetales *bộ Khuẩn tia*
 Actinopterygii *phụ lớp Cá vây tia*
 Actinozoa *lớp San hô*
 acrylamide gel *gel acrylamid*
 ACTH *viết tắt của AdrenoCorticoTropic Hormone (corticotropin)*
 actin *actin*
 actinal (*thuộc*) *tám toả tia*
 action potential *thế hoạt động*
 action spectrum *quang phổ hoạt động*
 activated (*được*) *kích hoạt, được hoạt hoá*
 activation (*sự*) *hoạt hoá, kích hoạt*
 activation domain of transcription factor *vùng hoạt hoá của các yếu tố phiên mã*
 activation effects of hormones *hiệu quả tác động của hormon*
 activation energy *năng lượng hoạt hoá*
 activator *1. phân tử kích thích 2. chất kích thích*
 activator (of enzyme) *chất hoạt hoá (enzym)*
 activator (of gene) *nhân tố hoạt hoá (gen)*
 active chromatin *chất nhiễm sắc hoạt động*
 active site *vị trí hoạt động, điểm hoạt động*
 active space *không gian hoạt động*
 active transport *vận chuyển tích cực*
 activity *hoạt độ, độ phóng xạ*
 Aculeata *nhóm Có vòi*
 acuminate *thuôn dài, nhọn mũi*
 active transport *vận chuyển tích cực, vận chuyển chủ động*
 activity coefficient *hệ số hoạt tính*
 activity-based screening *sàng lọc dựa trên hoạt tính*
 acuminate *thuôn dài, nhọn mũi*
 acupuncture *sự châm cứu*
 acuron^{tm} gene *gen acuron*
 acute *1. sắc nhọn 2. cấp tính*

acute anterior poliomyelitis *viêm tuỷ xám sừng trước cấp tính*
 acute inflammatory reaction *phản ứng viêm ác tính*
 acute phase substances (các) *chất giai đoạn cấp*
 acute transfection *lây truyền cấp*
 acylcarnitine transferase *acylcarnitin transferaza*
 acyl-CoA *axyl - CoA*
 acyclic *xếp xoắn*
 Adam's apple *trái táo Adam, trái lộ hầu*
 adambulacral *bên chân mút, cạnh chân mút*
 adaptation (sự) *thích nghi*
 adaptation of the eye (sự) *thích nghi của mắt*
 adaptive radiation *phát toả thích nghi*
 adaptor hypothesis *giả thuyết thích ứng*
 adaxial *hướng trục*
 ADBF *viết tắt của Azurophil-Derived Bactericidal Factor*
 addict *người nghiện, con nghiện*
 Addison's anaemia (bệnh) *thiếu máu Addison*
 Additive experiment *thí nghiệm bổ sung*
 additive genetic variance *phương sai di truyền cộng hợp*
 adductor *cơ khép*
 adeiphous (có) *bó chỉ nhị*
 adendritic *không nhánh, không đọt*
 adenine *adenin 6- Aminopurin*
 adenitis *viêm tuyến*
 adenoid *hạch*
 adenopathy *bệnh hạch, bệnh tuyến*
 adenosine diphosphat *ADP*
 adenosine monophosphat *AMP*
 adenosine triphosphate *adenosin triphotphat*
 adenyl cyclase *adenyl cyclaza*
 adhesion (sự) *dính bám*
 adhesion plaque *tấm dính*
 adhesive *tuyến bám*
 adipocyte *tế bào mỡ*
 adipose tissue *mô mỡ*
 adaptation *thích nghi, thích ứng*
 adaptive enzymes *enzym thích ứng*
 adaptive mutation *đột biến thích ứng*
 adaptor *adaptor, adaptor*
 additive genes (các) *gen cộng hợp*
 additive variance *biến dị cộng hợp*
 adenilate cyclase *cyclaza adenilat*

adenine *adenin*
 adenosine *adenosin*
 adenosine diphosphate (ADP) *diphosphat adenosin*
 adenosine monophosphate (AMP) *monophosphat adenosin*
 adenosine triphosphate (ATP) *triphosphat adenosin*
 adenovirus *adenovirut*
 adequate intake (ai) *hấp thu phù hợp*
 adhesion molecule *phân tử bám*
 adhesion protein *protein bám*
 adipocytes *tế bào tạo mỡ*
 adipocytokines *phân bào mỡ*
 adipokines *adipokin (hormon do các tế bào adipoza tiết ra)*
 adiponectin *tuyến mỡ*
 adipose *béo, chứa mỡ, adipoza*
 adipose triglyceride lipase *lipaza triglycerid béo*
 adjuvants *chất bổ trợ, phụ gia, tá dược*
 adlacrimal *xương lệ giả*
 ADME tests *phép thử ADME*
 ADME/Tox *phép thử ADME/Tox (Absorption, Distribution, Metabolism, Elimination, and Toxicity, đối với một chất đưa vào cơ thể)*
 adnate *dính bên, gắn bên*
 adoptive cellular therapy *phép trị liệu bằng tế bào mượn*
 adoptive immunization *gây miễn dịch bằng tế bào mượn*
 ADP *viết tắt của Adenosine DiPhosphate*
 adrenocorticotrophic hormone (corticotropin) *hormon corticotropin*
 aerobic *sinh vật ưa khí*
 aerobic *ưa khí, hiếu khí*
 aerobic metabolism *trao đổi ưa khí, cần khí*
 aerobic respiration *hô hấp ưa khí*
 aerobic training *vận chuyển hiếu khí*
 aestival *(thuộc), mùa hè*
 aestivation *(sự) ngủ hè*
 aetiology *bệnh căn*
 afebrile *hết cơn sốt, không sốt*
 affective behaviour *tập tính xúc cảm*
 affective disorders *(các) rối loạn xúc cảm*
 afferent *đưa tới, mang tới, hướng tâm*
 afferent arc *cung mang*
 afferent columns *cột hướng tâm*
 afferent inhibition *kìm hãm hướng tâm*
 affinity *ái lực*
 affinity chromatography *sắc khí ái lực*

affinity constant *hằng số ái lực*
 AFGF *viết tắt của Acidic Fibroblast Growth Factor*
 aflagellar *không lông roi*
 aflatoxins *aflatoxin*
 afterbirth *bọc nhau sớm*
 after-images *ảo ảnh*
 after-ripening *chín tiếp, chín thêm*
 agamic *vô phôi, vô tính*
 affinity maturation *chín ái lực*
 affinity tag *thẻ ái lực*
 aflatoxin *aflatoxin*
 AFLP *viết tắt của Amplified Fragment Length Polymorphism*
 agamogenesis *(sự) sinh sản vô tính, sinh sản vô giao, sinh sản đơn tính*
 agamogony *(sự) sinh sản phân cắt, sinh sản vô tính*
 agamont *thể phân cắt, thể vô tính*
 agamospermy *(sự) sinh sản bằng hạt vô tính*
 agar *aga*
 agaric *nấm mũ*
 Agaricales *bộ Nấm mũ*
 agarics *bộ Nấm mũ*
 agarose *agarose, thạch tinh*
 agarose gel electrophoresis *(phép) điện di gel thạch tinh*
 age-classes *lớp tuổi, trong các mô hình khai thác*
 age distribution *phân bố (theo) tuổi*
 age structure *cấu trúc tuổi*
 ageing *hoá già*
 agenesis *(sự) không phát triển, kém phát triển*
 ageotropic *không hướng đất*
 agglutination *1. (sự) ngưng kết 2. dính kết*
 agglutinin *ngưng kết tố, aglutinin*
 aggregate fruit *(dạng) quả tụ, quả tụ*
 aggregate species *loài tập hợp*
 aggregated distributions *phân bố quần tụ*
 aggregation *(sự) quần tụ, quần tập*
 aggregation-specific mARNs *cụm mARN đặc hiệu*
 aggregative response *trả lời, đáp ứng quần tụ*
 aggressive behaviour *hành vi xâm chiếm, tập tính xâm chiếm*
 aggressive mimicry *ngụy trang tấn công*
 aggression *(sự) xâm chiếm*
 aging *(sự) hoá già, già đi*
 aglossal *không lưỡi*
 aglosia *(sự) thiếu lưỡi bẩm sinh*

Agnatha *nhóm Không hàm*
 aglycon *aglycon*
 aglycone *aglycone*
 agnosia *(sự) mất nhận thức*
 agonistic behaviour *tập tính thánh đấu*
 agonists *đấu thủ*
 agoraphobia *(chứng) sợ khoảng trống*
 agraceutical *nông dược*
 agraphia *(sự) mất khả năng viết*
 agrestal *mọc trên đất trồng*
 agriceuticals *nông dược*
 agriculture *ngành nông, nông nghiệp*
 Agrobacterium tumefaciens *Agrobacterium tumefaciens*
 agroforestry *nông lâm nghiệp*
 AIDS *viết tắt của Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS)*
 air bladder *bóng hơi*
 air chamber *buồng khí*
 air layering *chiết cành*
 air monitor *máy kiểm tra không khí*
 AI *viết tắt của Adequate Intake*
 air plant *thực vật biểu sinh*
 air sinuses *xoang khí*
 air space *khoảng khí*
 air temperature *nhiệt độ không khí*
 airflow *dòng khí*
 akaryote *tế bào không nhân, tế bào thiếu nhân*
 akene *quả đóng*
 akinete *bào tử vỏ dày*
 Ala *Ala*
 ala spuria *cánh tạp*
 alanine (ala) *alanin*
 alar *(thuộc) cánh (xương)*
 alar plate *ống thần kinh dạng tấm*
 alary *(thuộc) cánh (xương)*
 alary muscles *cơ cánh*
 alate *1. (có) cánh 2. (có) môi rộng 3. (có) gai ba tia*
 albinism *bạch tạng*
 albino *thể bạch tạng*
 albinotic *(thuộc) thể bạch tạng*
 albumen *lòng trắng trứng*
 albumin *albumin*
 albuminous *1. (có) phôi nhũ 2. (thuộc) lòng trắng trứng*

albumin *albumin*
 albuminous cell *tế bào albumin*
 alcohol *rượu*
 alcoholic fermentation *len men rượu*
 alcoholism *(bệnh) nghiện rượu*
 aldehyde *aldehyt*
 aldohexoses *(các) aldohexosa*
 aldolase *aldolaza*
 aldose *aldoza*
 aldosterone *aldosteron*
 aldrin *aldrin*
 alecithal *thiếu noãn hoàng, không lòng đỏ*
 aleurone *hạt aleuron*
 alexin *(chúng) mù độc*
 algae *tảo*
 algal beds *tảo bám đáy, sức sản xuất sơ cấp và sinh khối*
 algology *tảo học*
 algorithm (bioinformatics) *thuật toán (trong Tin sinh học)*
 alicin *alicin*
 alien *loài nhập nội, loài lạ*
 alimentary canal *ống (dinh dưỡng) tiêu hoá*
 Alismatidae *phân lớp Trạch tả*
 alisphenoid *xương cánh bướm*
 alien species *loài lạ, loài nhập nội, loài được đưa từ bên ngoài vào.*
 alkaline hydrolysis *thủy phân bằng kiềm*
 alkaline phosphatase *phosphataza kiềm*
 alkalinity *độ kiềm*
 alkaloid *alkaloid*
 alkylating drug *thuốc alkyl hoá*
 allantoic *(thuộc) túi niệu*
 allantoin *túi niệu*
 Allee effect *hiệu ứng Allee*
 allele *alen*
 allelic *(thuộc) alen*
 allelic exclusion *(sự) đào thải alen*
 allelomorph *alen, gen đẳng vị, gen tương ứng*
 allelopathy *ảnh hưởng tương hỗ*
 allen's rule *định luật Allee*
 allergen *dị nguyên*
 allergic *(thuộc) dị ứng*
 allergic rhinitis *viêm mũi dị ứng*
 allergies (airborne) *dị ứng (do không khí)*

allergies (foodborne) *dị ứng (do thức ăn)*
 allicin *allicin*
 alopecia *rụng tóc, rụng lông*
 allogenic *dị sinh*
 allosteric enzymes *enzym dị lập thể*
 allosteric protein *protein dị lập thể*
 allosteric site *vị trí dị lập thể*
 allosterism *dị lập thể*
 allotetraploid *thể dị tứ bội, (thuộc) dị tứ bội*
 allotropous flower *hoa ưa mọi côn trùng*
 allotype *alotyp*
 allozymes *alozym, dị enzym*
 allergy *dị ứng*
 alliaceous *hăng say*
 allo-antigen *kháng nguyên khác alen cùng loài*
 allochthonous material *vật liệu ngoại lai*
 allogamy *dị giao*
 allogenic succession *diễn thế dị sinh*
 allograft *dị ghép*
 allomeric *đồng hình dị ghép*
 allometric growth *(sự) sinh trưởng so le, tương quan sinh trưởng*
 allometric relationships *tương quan sinh trưởng*
 allometry *tương quan sinh trưởng*
 allomone *alomon, chất biệt loài*
 allopatric *khác vùng phân bố*
 allopatric speciation *hình thành loài khác vùng phân bố*
 allopolyploid *thể dị đa bội*
 all-or-non law *luật tất cả hoặc không*
 allotypic monoclonal antibodies *kháng thể đơn dòng dị kiểu*
 allozyme *alozym*
 Aloe vera L. *Aloe vera L.*
 alpha amylase inhibitor *chất ức chế amilaza alpha*
 alpha diversity *độ đa dạng alpha*
 alpha galactosides *galactosid alpha*
 alpha helix *chuỗi xoắn alpha*
 alpha helix *chuỗi xoắn alpha*
 alpha interferon *interferon alpha*
 alpha linolenic (α -linolenic) acid *axit linoleic alpha*
 alpha-amylase *alpha amylaza*
 alpha-chaconine *α -chaconin*
 alpha-chain *chuỗi alpha*
 alphafetoprotein *alphafetoprotein, protein bào thai alpha*

alpha-neurotoxin *độc tố thần kinh alpha*
 alpha-rhythm *nhịp alpha*
 alpha-rumenic acid *axit alpha-rumenic*
 alpha-solanine *alpha-solanin*
 alpha-synuclein *alpha-synuclein*
 alpine *(thuộc) núi cao*
 alpine ecosystem *(thuộc) hệ sinh thái núi cao, sức sản xuất sơ cấp và sinh khối*
 alpine tundra *tundra, núi cao*
 ALS gene *gen ALS*
 alternate *xen kẽ, so le, mọc cách, luân phiên, chuyển đổi*
 alternate host *vật chủ xen kẽ*
 alternating cleavage *phân cắt xoắn ốc*
 alternation of generations *luân phiên thế hệ, xen kẽ thế hệ*
 alternative host *vật chủ chuyển đổi*
 alternative mRNA splicing *tách intron (từ) mARN (theo cách) chuyển đổi*
 alternative pathway of complement activation *con đường hoạt hoá bổ thể chuyển đổi*
 alternative splicing *tách intron chuyển đổi*
 alternative stable states *trạng thái sen kẽ ổn định*
 altitude *độ cao (tuyệt đối), độ cao trên mức nước ven biển*
 altitudinal zonation *phân vùng theo độ cao*
 altrices *chim non yếu, không tự kiếm mồi, cần chăm sóc*
 altruism *(tính) vị tha*
 altruistic behavior *tập tính tha mồi*
 alula *thùy cánh, vảy gốc cánh*
 aluminium *nhôm*
 alu family *họ Alu*
 aluminum resistance *kháng nhôm*
 aluminum tolerance *chống chịu nhôm*
 aluminum toxicity *tính độc của nhôm*
 alveolate *(thuộc) lỗ tổ ong*
 alveoli *phế nang*
 alveolus *1. hốc, hang, ổ 2,phế nang 3. Lỗ chân răng 4. Xương rãnh bao răng 5. đầu ống tiết enzym*
 alzheimer's disease *bệnh Alzheimer*
 ambisexual *lưỡng tính*
 amblyopia *(chứng) giảm thị lực*
 ambosexual *lưỡng tính*
 ambrosia *nấm ambrosia*
 ambulacral groove *rãnh chân mút, lòng chân mút*
 ambulatory *đi được dùng để đi*

amcrine cell *tế bào không sợi trục*
 alveolar (thuộc) *lỗ tổ ong*
 alveolar ducts *ống phế nang*
 alveolar gas equation *cân bằng khí trong phế nang*
 anal (thuộc) *hậu môn*
 amber mutation *đột biến amber*
 ambergris *long diên hương, hổ phách xám*
 ambient pressue *áp suất môi trường*
 ameiosis (sự) *không giảm phân*
 amelification (sự) *tạo men răng*
 amenorrhea (sự) *mất kinh*
 amenorrhoea *mất kinh*
 amensalism *hội sinh*
 amentia *thiếu năng tâm thần*
 amentiform (có) *dạng bông đuôi sóc*
 amentum *bông đuôi sóc*
 ametabolic *không biến thái*
 american type culture collection (atcc) *bộ giống chuẩn của Mỹ*
 ames test *phép thử Ames*
 amino acid *axit amin*
 amino acid profile *dạng hình axit amin (nói lên chất lượng protein tương ứng)*
 amino group *nhóm amin*
 aminoacid *axit amin*
 aminoacyl-trna *aminoacyl-tARN*
 aminocyclopropane carboxylic acid synthase *synthaza axit carboxylic aminocyclopropan*
 aminoglycosides *aminoglycosid*
 amitosis *trực phân*
 amitotic division *phân chia trực phân*
 ammonification (sự) *amoniac hoá*
 ammonium *amonium, NH₄*
 ammonization (sự) *amoniac hoá, tạo amoniac*
 amnesia (chứng) *quên, (chứng) mất trí nhớ*
 amniocentesis (thủ thuật) *chọc màng ối*
 amnion *màng ối, túi ối*
 Amniota *nhóm động vật có màng ối*
 amniote (thuộc) *động vật có màng ối*
 amniotic cavity *khoang ối*
 amniotic ectoderm *ngoại bì ối*
 amniotic eggs *trứng động vật có màng ối*
 amniotic fluid *dịch ối*
 amniotic folds (các) *nếp màng ối*

Amoebida *bộ Amip trần*
 amoebocyte *tế bào dạng amíp*
 amoeboid *(có) dạng amíp*
 amoeboid movement *vận động dạng amíp*
 amorphous genes *gen không định hình*
 AMP *viết tắt của Adenosine MonoPhosphate*
 amphiastr *thể hai sao, thể sao kép*
 Amphibia *lớp Lưỡng cư*
 amphibians *lưỡng cư, sống nửa nước- nửa cạn*
 Amphibious *vừa ở cạn, vừa ở nước*
 amphiblastic *(thuộc) phôi túi hai cực*
 amphibolic *hai phía, hai hướng*
 amphibolic pathway *con đường hai hướng*
 amphicondylar *hai lồi cầu chẩm*
 amphicondylous *hai lồi cầu chẩm*
 ampicribal bundle *bó đồng tâm quanh gổ*
 amphidiploid *thể dị bội kép*
 amphimixis *(sự) giao phối hữu tính*
 Amphineura *lớp Song kinh*
 amphiont *hợp tử*
 amphipathic molecules *(các) phân tử lưỡng vùng (phân cực và không phân cực)*
 amphiphilic molecules *(các) phân tử lưỡng tính (ưa nước và kỵ nước)*
 amphiphioic *(thuộc) libe kép*
 amphiplatyan *dẹt hai mặt*
 amphipneustic *hai kiểu thở*
 Amphipoda *bộ vỏ giáp chân bên*
 amphipodous *hai kiểu chân*
 amphirhinal *hai hốc mũi, hai lỗ mũi*
 amphistomatal *(có) khí khổng ở hai mặt*
 amphistomatic *(có) giác mút ở hai đầu*
 amphistomous *(có) giác mút ở hai đầu*
 amphithecium *vỏ ngoài*
 amphitrichous *(có) lông roi hai đầu*
 amphitropous *đỉnh ngược*
 ampholines *ampholin*
 ampicillin *ampixilin*
 amplexicaul *ôm thân*
 amphoteric compound *hợp chất lưỡng tính*
 ampicilline *ampicillin*
 amplexus *(sự) công ghép đôi*
 amplification *(sự) nhân bội, sao chép ra nhiều bản*
 ampulla *bóng, bong, túi, nang*

ampullary (thuộc) bóng, bong, túi, nang
 ampullary organ cơ quan bóng bơi, cơ quan thụ tinh
 amyelinate không myelin
 amplicon amplicon (đơn vị khuếch đại ADN)
 amplification khuếch đại, nhân
 amplified fragment length polymorphism đa hình chiều dài các đoạn khuếch đại
 amplimer amplime (đơn vị khuếch đại ADN)
 amygdala 1. hạch hạnh 2. amydan
 amylase amylaza
 amylase inhibitors chất ức chế amylaza
 amyloid dạng tinh bột
 amyloid plaques vết tinh bột
 amyloid precursor protein protein tiền chất tinh bột
 amyolytic (thuộc) phân giải tinh bột, làm tan tinh bột
 amylopectin amylopectin
 amylopectin amylopectin
 amylose amyloza
 amyllum tinh bột
 anabiosis (trạng thái) tiềm sinh
 anabolic đồng hoá
 anabolic pathway con đường đồng hoá
 anabolism đồng hoá
 anabolism (hiện tượng) đồng hoá
 anabolite chất đồng hoá
 anaerobe vi khuẩn yếm khí
 anaerobe vi khuẩn kỵ khí, vi sinh vật kỵ khí
 anaerobic yếm khí
 anaerobic kỵ khí, kỵ oxy
 anaerobic respiration hô hấp kỵ khí
 anaerobic threshold trao đổi chất kỵ khí
 anaerobiosis đời sống kỵ khí
 anaesthesia mất cảm giác, tê
 anaesthetics sự gây tê
 anagenesis (sự) tiến hoá loài, tái sinh mô, tiến hoá tiến
 anaerobic decomposition (sự) phân huỷ yếm khí
 anaerobic respiration hô hấp kỵ khí
 anal canal ống hậu môn
 anal cerci phần phụ hậu môn
 anal character đặc điểm giang môn
 anal phase pha giang môn, giai đoạn giang môn
 anal spincter cơ thắt hậu môn

analog gene *gen tương đồng*
 analogue *tương đồng*
 analysis of development *phân tích sự phát triển*
 analysis of variance *phân tích phương sai*
 anamnesis *1. kí ức 2. tiền sử bệnh*
 anamnestic *đáp ứng nhớ lệch*
 Anamniota *nhóm động vật không màng ối*
 anal stage *pha giang môn, giai đoạn giang môn*
 analgesia *mất cảm giác đau*
 analogous *cùng chức*
 analogous organs *cơ quan tương đương, cơ quan tương tự*
 analogy (tính) *cùng chức*
 analpierotic *phản ứng bổ sung thêm*
 anamniote *không màng ối*
 anamniotic *không màng ối*
 anamorph *giai đoạn bất toàn, giai đoạn vô tính*
 anaphase *pha sau*
 anaphylactic shock *sốc phản vệ*
 anaphylatoxin *độc tố phản vệ, anaphylatoxin*
 anaphylaxis *choáng quá mẫn*
 anaplasia *(sự) không phân hoá*
 anapophysis *mỏ đốt sống phụ*
 anapsid *không hố thái dương*
 Anapsida *phụ lớp không hố thái dương*
 anarthrous *không khớp*
 anatomy *1.(sự) không khớp 2. mổ xác*
 anatropous *(đỉnh) ngược*
 anaxial *không đối xứng*
 anchor cell *tế bào dạng móc*
 anchoveta industry *công nghệ cá trống ở Pêru*
 ankylosis *(chứng) cứng khớp*
 anconeal *(thuộc) khuỷu*
 anconeus *cơ khuỷu*
 androconia *vảy cánh (con) đực*
 androcyte *tế bào đực*
 androdioecious *(có) hoa đực- hoa lưỡng tính khác gốc*
 androecium *bộ nhị*
 androgen *androgen, kích tố đực*
 androgenesis *(sự) sinh sản đơn tính đực*
 androgynous *lưỡng tính*
 andromonoecious *(có) hoa đực lưỡng tính cùng gốc*
 androphore *cuống nhị*

androsporangium *túi bào tử đực*
androspore *bào tử đực*
anecdysis *gian kỳ lột xác*
anemia *(bệnh) thiếu máu*
anemochorous *phát tán nhờ gió*
anemophily *(tính) thụ phấn nhờ gió*
anemotaxis *(tính) thụ phấn nhờ gió*
anencephalic *(thuộc) tật không não*
anencephaly *tật không não*
anergy *(tính) không dị ứng, vô ứng*
anesthesia *mất cảm giác, tê*
aneuploid *thể bội không chẵn*
aneurysm *phình mạch*
angioblast *nguyên bào mạch*
angiogenesis *phát sinh (hệ) mạch máu, phát triển (hệ) mạch máu*
angiogenesis *sự hình thành mạch, sự phát triển mạch*
angiogenesis factors *nhân tố phát sinh mạch máu*
angiogenesis inhibitor *chất ức chế phát sinh hệ mạch máu*
angiogenic factors *nhân tố hình thành mạch*
angiogenic growth factors *(các) nhân tố sinh trưởng hệ mạch máu*
angiogenin *angiogenin*
angiography *tìm-mạch học*
angiology *mạch học*
angiosperms *nhóm thực vật hạt kín*
angiostatin *angiostatin*
angiotensin *angiotensin*
angular divergence *độ phân kỳ góc*
anima *anim*
animal behavior *tập tính động vật*
animal cap *mũ động vật*
animal cellulose *men cellulosa động vật*
animal charcoal *than động vật*
animal cognition *nhận thức của động vật*
animal electricity *điện động vật*
animal field *vùng động vật*
animal pole *cực động vật*
Animalia *giới động vật*
animism *thuyết vật linh*
animus *anim*
anion *anion, ion âm*
anisocercal *(có) thùy vây đuôi không đều*
anisogamete *giao tử không đều*

anisopleural *bất đối xứng hai bên*
 anisotropy (tính) *bất đẳng hướng, (tính) không đẳng hướng*
 anisogamous *bất đẳng giao*
 ankylosis (chứng) *cứng khớp*
 anlage *mầm*
 anneal (sự) *gắn, ghép*
 anneal *ủ, luyện*
 annealing *ghép (ADN)*
 Annelida *ngành Giun đốt*
 annual *cây một năm*
 annual growth ring *vùng sinh trưởng*
 annual quotas *chỉ số cota năm*
 annual ring *vòng năm, vòng sinh trưởng*
 annual species *loài hàng năm*
 annular (thuộc) *vòng, (có) dạng vòng*
 annulate (có) *vòng, (có) đốt*
 annulus *1.vòng, vành 2.đốt khớp 3.vòng đốt thân 4.vòng tơ*
 anodontia (sự) *không răng*
 anoestrus *thời kỳ đình dục*
 anomaly (tính) *dị thường, (tính) bất thường*
 anomerist *không phân đốt rõ ràng*
 anonymous DNA marker *chỉ thị ADN đồng nghĩa*
 anorexia (chứng) *chán ăn, (chứng) ăn không ngon miệng*
 anorexia nervosa (chứng) *biếng ăn tinh thần*
 anosmia (sự) *mất khứu giác*
 anoxaemia (sự) *thiếu oxy mô*
 anoxemia (sự) *thiếu oxy mô*
 anoxia (sự) *thiếu oxy mô*
 anoxyblosis (sự) *sống thiếu oxy mô*
 Anseriformes *bộ Ngỗng*
 antagonism *hiện tượng đối kháng*
 antebrachium *cẳng tay, cẳng chi*
 antecubital *trước khuỷu, trước xương trụ*
 antenna *râu, anten*
 antennae (các) *râu, (các) aten*
 antennal (thuộc) *râu, anten*
 antennal glands (các) *tuyến râu*
 antennary (thuộc) *râu, anten*
 antennule *râu nhỏ, râu I*
 antepetalous *trước cánh tràng*
 anteposition *vị trí bên, vị trí trước*
 anterior *1. phía trước 2. phần trước 3. ở bụng*

anterior cardiac vein *tĩnh mạch cảnh*
 anterior commissure in telecephalon *khớp nối trước trong não cùng*
 anterograde amnesia *(chứng) quên về sau*
 anteroposterior axis *trục trước sau*
 antesealous *trước lá đài*
 anther *bao phấn*
 anther culture *nuôi cấy bao phấn*
 antagonists *(các) sinh vật đối kháng*
 anterior pituitary gland *tuyến yên phía trước*
 antheridial receptacle *cuống túi tinh, cuống túi phấn, cuống túi tinh tử*
 antherozoid *tinh trùng*
 anthesis *1. nở hoa 2. thời kì ra hoa*
 anthocyanidins *anthocyanidin*
 anthocyanins *anthocyanin*
 anthocyanosides *anthocyanosid*
 anthogenesis *(sự) sinh sản vô tính cho hai giới tính*
 anthophilous *thích hoa, ưa hoa, kiếm ăn ở hoa*
 anthophore *cuống hoa*
 Anthophyta *1. ngành thực vật có hoa 2. ngành thực vật có hạt*
 Anthozoa *lớp San hô*
 anthracnose *(bệnh) than (thực vật)*
 anthrax *bệnh than*
 anthropogenic *do người, nhân tạo*
 anthropoid *(có) dạng người*
 anthropomorph *hình người*
 anthropophyte *cây theo người, cây gần người*
 anti- auxin *antiauxin, chất kháng auxin*
 antiangiogenesis *chống hình thành mạch*
 antibiosis *(sự) kháng sinh*
 antibiotic *chất kháng sinh, thuốc kháng sinh*
 antibiotic resistance *(tính) chịu kháng sinh, chống kháng sinh*
 antibiotic resistance gene *gen chống kháng sinh*
 antibody *kháng thể*
 antibody affinity chromatography *sắc ký ái lực kháng thể*
 antibody arrays *dàn kháng thể*
 antibody-laced nanotube membrane *màng ống nano ràng buộc kháng thể*
 antibody-mediated immune response *phản ứng miễn dịch trung gian kháng thể*
 antical *mặt trên*
 anticoagulants *chất chống đông tụ*
 anticoding strand *sợi đối mã*

anticodon *đơn vị đối mã, anticodon*
 antidiuretic hormon *hoocmon antidiuretic*
 antidromic *ngược chiều, ngược dòng*
 antifreeze proteins *protein kháng đông*
 anticodon *đối codon*
 antidiurnal *đối nghiêng*
 antigene *kháng nguyên*
 antigenic determinant *thể quyết định (là) kháng nguyên*
 antihemophilic factor viii *nhân tố VIII chống chảy máu*
 antihemophilic globulin *globulin chống chảy máu*
 anti-idiotypic antibodies *kháng thể đối idiotyp*
 anti-idiotypes *đối idiotyp*
 anti-interferon *kháng interferon*
 anti-oncogenes *kháng gen (gây) ung thư*
 antioxidants *chất chống oxy hoá*
 antiparallel *đối song song*
 antiporter *đối chiều (trong vận chuyển qua màng)*
 antisense (DNA sequence) *đối nghĩa (trình tự ADN đối nghĩa)*
 antisense RNA *ARN đối nghĩa*
 antithrombogenic polymers *polyme chống đông vón (máu)*
 antiperspirant *chất chống thoát hơi nước*
 antitoxin *antitoxin*
 antitoxin *kháng độc tố, antitoxin*
 antivivisectionists *người chống sinh thiết, người chống cắt sống*
 antixenosis *tính chống ngoại lai*
 antorbital *1. trước hố mắt 2. xương vùng mũi*
 antra *(các) xoang, (các) khoang, (các) hốc*
 antorse *hướng phía trước, cong phía trước*
 antrum *xoang, khoang, hốc*
 Anura *tổng bộ Không đuôi*
 anural *không đuôi, (thuộc) không đuôi*
 anurous *không đuôi, (thuộc) bộ không đuôi*
 anus *hậu môn*
 antigen *kháng nguyên*
 antigenic determinant *quyết định kháng nguyên*
 antigenic variation *thay đổi kháng nguyên*
 antiglobulin *kháng globulin*
 antiglobulin test *kiểm tra ngưng kết globulin*
 antihistamine *kháng histamin*
 anti-idiotypic *kháng idiotyp*
 anti-lymphocytic serum *huyết thanh kháng lympho bào*
 antimetabolite *chất chống chuyển hoá*

antimutagen *chất chống đột biến*
 anti-nuclear factor *yếu tố kháng nhân*
 antiohtipeilstaltic *phản nhu động, nhu động ngược*
 antiperisaIsis (sự) *nhu động ngược, phản nhu động*
 antipetalous *trước cánh tràng*
 antipodal cells (các) *tế bào đối cực*
 antipyretic *hạ sốt, hạ nhiệt, thuốc hạ sốt*
 antisapalous *trước lá đài*
 antisepsis (sự) *sát trùng, khử trùng*
 anti-social personality *loạn nhân cách, nhân cách chống xã hội*
 antithetic alternation of generations *xen kẽ thế hệ đối lập*
 antithetic theory of alternation *thuyết xen kẽ thế hệ đối lập*
 antithrombin *chất chống đông máu*
 apoplast *thể không hợp bào*
 anxiety *ưu tư, lo lắng, bồn chồn*
 anxiolytic *thuốc an thần nhẹ*
 aorta *động mạch chủ*
 aortic (thuộc) *động mạch chủ*
 aortic arches (các) *cung động mạch chủ, (các) quai động mạch chủ*
 aortic baroreceptor *thụ quan áp lực tĩnh mạch*
 aortic bodies *động mạch chủ cơ thể*
 aortic valves *van động mạch chủ*
 aperturate (có) *lỗ mở*
 apetaly (sự) *không có cánh tràng*
 apetalous *không có cánh tràng*
 apgar score *số điểm Apgar*
 aphagia (chứng) *không chịu ăn*
 Aphaniptera *bộ Bọ chết*
 Aphasia (sự) *mất ngôn ngữ*
 apheliotropic *hướng tổ*
 aphids *rệp cây*
 aphonia (sự) *mất tiếng nói, mất tiếng*
 aphotic zone *tầng nước không sáng, vùng vô quang*
 aphototropic *không hướng sáng*
 apical (thuộc) *đỉnh, mòm, chóp*
 apical body *thể đỉnh*
 apical cells *tế bào chỏm*
 apical constriction *eo thắt thể đỉnh*
 apical dominance (tính) *trội ngọn, (tính) vượt ngọn*
 apical epidermal cap *mũ ngoại bì đỉnh*
 apical growth *sinh trưởng ngọn*
 apical meristem *mô phân sinh đỉnh*

apical placentalon *kiểu đính noãn đỉnh*
 apical plate *váy đỉnh*
 apical surface of epithelial cell *bề mặt đỉnh của tế bào biểu mô*
 apical sense organ *cơ quan cảm nhận đỉnh*
 apiculate *nhọn đột ngột*
 Aplaceae *họ Hoa tán*
 aplacental *không nhau, không giá noãn*
 aplanetic *không động, bất động*
 aplanogamete *giao tử bất động*
 aplanospore *bào tử bất động*
 aplasia *(sự) ngừng phát triển*
 apneustic *không lỗ thở, thiếu lỗ thở*
 aplastic anemia *bệnh thiếu máu ngừng tiến triển*
 apneustic centre *trung tâm ức chế hô hấp*
 apnoea *(sự) ngừng thở*
 apocarpous *(có) lá noãn rời*
 Apoda *bộ Hải sâm không chân*
 Apo A-1 Milano *Apo A-1 Milano (một loại apolipoprotein chống xơ vữa mạch máu)*
 Apo B-100 *Apo B-100 (một loại lipoprotein nồng độ thấp)*
 Apo-1/Fas *Apo-1/Fas, CD95 protein (vận chuyển tín hiệu apoptosis qua màng tế bào)*
 apodal *không chân*
 apodeme *máu lồi trong*
 apodous *không chân*
 apodous larva *ấu trùng không chân*
 apogamous *vô giao*
 apoenzyme *apoenzym*
 apogamy *(sự) sinh sản vô tính, sinh sản vô giao*
 apolipoprotein *apolipoprotein*
 apolipoprotein B *apolipoprotein B*
 apomictric species *loài sinh sản vô tính*
 apomixis *(sự) sinh sản không dung hợp, sinh sản vô phối*
 apophysls *máu chằng, môm*
 apomixis *sinh sản vô phối*
 apoprotein *apoprotein*
 apoptosis *cái chết theo chương trình (của tế bào)*
 aporogamy *(tính) thụ phấn ngoài lỗ noãn*
 aposematic coloration *nhuộm màu nguy trang xua đuổi*
 apospory *(sự) sinh sản không bào tử*
 apostrophe *(sự) xếp dọc màng tế bào giậu*
 apothecium *thể quả mở, thể quả dạng đĩa*

apparent competition *cạnh tranh biểu kiến*
 appeasement behaviour *tập tính phục tùng, tập tính quy phục*
 appendage *phần phụ*
 appendicular skeleton *bộ xương phụ*
 appendix *ruột thừa, phần phụ*
 appendix vermiformis *ruột thừa*
 appetitive behaviour *tập tính thèm ăn*
 applied psychology *tập lý học ứng dụng*
 apposition *(sự) hình thành các lớp vỏ, phát triển chông*
 appressed *(bị) ép sát, ép nén, áp ép*
 appressorium *đĩa bám, giác bám*
 apterism *(trạng thái) không cánh*
 approvable letter *thư chấp nhận (của FDA đối với dược phẩm mới)*
 aptamers
 apterous *không cánh*
 Apterygota *phân lớp không cánh*
 Aptitude *năng khiếu*
 apyrexia *(sự) không sốt, (trạng thái) không sốt*
 aquaporins *aquaporin (protein tạo kênh vận chuyển trong tế bào)*
 aquatic *thực vật thủy sinh*
 aquatic communities *quần xã sinh vật ở nước*
 aquatic fungi *nấm ở nước*
 aqueduct *cống*
 aqueductus *cống Sylvii*
 aqueductus vestibuli *cống tiền đình*
 aqueous humour *thủy dịch*
 aqueous solution *dung dịch nước*
 aqueous tissue *mô thủy dịch*
 aquiculture *nuôi trồng thủy sản*
 aquiduct of Sylvius *ống Sylvius*
 Arabidopsis thaliana *Arabidopsis thaliana*
 arachidonic acid *axit arachidonic*
 Arachnida *lớp Nhện*
 arachnidium *cơ quan nhả tơ*
 arachnoid *1. có dạng màng nhện 2. (có) dạng nhện 3. màng nhện*
 Araneae *bộ Nhện*
 araneous *(có) dạng nhện*
 arboretum *vườn cây gỗ*
 arbuscule *1. cây bụi 2. rễ mút phân nhánh*
 arch *vòm đai*
 Archaea *Archaea*
 archaeostomatous *(có) nguyên khẩu*

Archea *giới vi khuẩn cổ*
 archeocentra *trung khu vòng cung*
 archeocentrous (*thuộc*) *trung khu vòng cung*
 archegonial chamber *khoang túi chứa noãn*
 archegonial receptacle *cuống túi chứa noãn*
 Archegoniatae *nhóm thực vật túi chứa noãn*
 archegoniophore *cuống túi chứa noãn*
 archegonium *túi chứa noãn*
 archencephalon *não cổ, não nguyên thủy*
 archenteron *ruột nguyên thủy*
 archetype *mẫu gốc, mẫu nguyên thủy*
 archetype *nguyên bào tử*
 Archiannelida *lớp Giun đốt*
 archiblastic *phân cắt đều hoàn toàn*
 archiblastula *phôi nang đều hoàn toàn*
 archicoel *khoang nguyên thủy*
 archinephric (*thuộc*) *thận nguyên thủy, nguyên thận*
 archipallium *vỏ não nguyên thủy, vỏ não cổ*
 architype *kiểu nguyên thủy, kiểu gốc*
 archinephridium *nguyên đơn thận, tế bào bài tiết*
 archinephros *nguyên thận, thận nguyên thủy*
 Archosauria *phân lớp Thằn lằn cổ*
 arclcentrous (*có*) *cột sống cong*
 arctic circle *tundra vòng cực*
 arcuate (*có*) *dạng cung*
 area monitoring *giám kiểm vùng*
 area opaca *vùng mờ*
 area pellucida *vùng sáng*
 area relationships *quan hệ vùng phân bố*
 area vasculosa *vùng mạch*
 Areaceae *Họ Cau*
 Arecidae *phân lớp Cau, tổng bộ Cau*
 arenaceous *1. mọc trên cát 2. sống trong cát*
 arenicolous *sống trong cát*
 areola *quầng*
 areolae (*các*) *quầng*
 areolar (*thuộc*) *quầng, rễ hoa, (có) đóm*
 areolar tissue *mô liên kết thưa*
 archnoid mater *chất màng nhân*
 archnoid mater *chất màng nhân*
 archnoid villi
 archnoid villi *tơ nhện*

areolate (*thuộc*) *quầng, rỗ hoa, (có) đốm*
 areole *khoanh, khoảnh*
 argeritate (*có*) *vẻ bạc, (có) ánh bạc*
 argillicolous *ưa đất pha sét, sống ở đất pha sét*
 arginine *arginin*
 arid zone *vùng khô hạn*
 arginine (arg) *arginin*
 aril *áo hạt*
 arista *lông cứng, râu, gai*
 Aristotle's lantern *đèn nghiên, đèn Aristorle*
 arm *tay, cánh tay, chi trước*
 armed (*có*) *bảo vệ*
 armyworm
 aroa
 arousal (*sự*) *hưng phấn*
 array *mảng*
 arrectores pilorum *cơ dựng lông*
 arrest muscle *cơ bắt*
 arrhenotoky *trình sinh ra con đực*
 arrhythmia (*chứng*) *loạn nhịp*
 ARS element *yếu tố ARS (đoạn ADN hỗ trợ sao chép tự động)*
 artefact *giả tượng*
 arterial (*thuộc*) *động mạch*
 arterial baroreceptor reflexes *phản xạ áp lực động mạch*
 arterial chemoreceptor *hoá thụ quan động mạch*
 arterial circulation *hệ tuần hoàn động mạch*
 arterial system *hệ động mạch*
 arteriole *động mạch nhỏ*
 arteriosclerosis (*hiện tượng*) *xơ cứng động mạch*
 arteriovenous anastomoses *nhánh nối động tĩnh mạch*
 artery *động mạch*
 arthritic (*thuộc*) *khớp, gân khớp*
 arthritis *khớp*
 arthrodlal membranes *màng khớp*
 Arthropomorpha *ngành thực vật phân đốt*
 Arthropoda *ngành chân khớp*
 arthrospore *bào tử phân đốt, bào tử có đốt*
 Arthus reaction *phản ứng Arthus*
 articular bone *khớp xương*
 articular(e) *1. (thuộc) khớp 2. khớp nhỏ*
 articularia (*các*) *khớp nhỏ*
 articulated *phân khớp, phân đốt*

articulation *khớp*
 artifact *giả tượng*
 artificial classification *phân loại nhân tạo*
 artificial community *quần xã nhân tạo*
 artificial selection *chọn lọc nhân tạo*
 artiodactyl *(có) ngón chẵn*
 Artiodactyla *bộ Ngón chẵn*
 arundinaceous *(có) dạng sậy*
 as penis *xương dương vật*
 ascertainment *(sự) tìm chọn*
 Aschelminthes *ngành Giun tròn*
 asci *(các) túi, (các) nang*
 Ascidiacea *lớp Hải tiêu*
 ascidium *lá bắt sâu bọ, lá nắp ấm*
 ascites *cổ trướng*
 ascocarp *thể quả túi*
 ascolichen *địa y dạng túi, địa y dạng nang*
 ascoma *thể quả túi*
 Ascomycetes *lớp Nấm túi*
 ascomycetes *nấm túi*
 Ascomycotina *phân ngành Nấm túi*
 ascon *bọt biển túi, ascon*
 ascorbic acid *axit ascorbic*
 ascorbic acid *axit ascorbic*
 ascospore *bào tử túi, bào tử nang*
 ascus *túi, nang*
 asepalous *không có lá đài, thiếu lá đài*
 aseptate *không vách, không màng*
 asexual *vô tính*
 asian corn borer *bọ rầy ngô châu Á*
 asparagine (asp) *asparagin*
 aspartic acid *axit aspartic*
Aspergillus flavus Aspergillus flavus
 assay *phép thử, xét nghiệm*
 assembly rule *luật quần tụ*
 assimilation *(sự) đồng hoá*
 assimilation efficiency *hiệu suất hấp thụ*
 assimilatory quotient *hệ số đồng hoá*
 association *1. quần hợp 2. (sự) liên kết*
 association cortex *vỏ liên kết, vỏ liên hợp*
 association mapping *xây dựng bản đồ liên kết*

association of biotechnology companies (ABC) *hiệp hội các công ty công nghệ sinh học*
 associative learning *tập quen nhờ liên hệ, tập quen nhờ liên tưởng*
 assortative mating *giao phối chọn loại, giao phối chọn lựa theo loại*
 astaxanthin *astaxanthin*
 astelic *không trục, không trung trụ*
 aster *thể sao*
 Asteraceae *họ Cúc*
 Asteridae *phân lớp Cúc*
 Asteroidea *lớp Sao biển*
 asthma *hen*
 astomatous *không lỗ khí, không miệng*
 astragalus *xương sen*
 astral fibers *sợi dạng sao*
 astrocyte *tế bào thần kinh đệm*
 astrosciereide *tế bào đá dạng sao*
 asymmetric *không đối xứng*
 asparagine *asparagin*
 aspartic acid *axit aspartic*
 aspect *1. quang cảnh 2. sắc thái*
 aspergillosis *(bệnh) nấm quạt*
 Aspergillus *nấm quạt, nấm cúc, nấm aspergillus*
 aspermia *(sự) không tạo tinh trùng, không có tinh trùng*
 asphyxia *(chứng) ngạt*
 aspiration *sự hít*
 asplanchnic *không ống tiêu hoá*
 auxotroph *sinh vật khuyết dưỡng, sinh vật dinh dưỡng tự động*
 available *(có) giá trị, dùng được*
 avascular *không mạch*
 asymmetric carbon *carbon không đối xứng*
 asymmetric cell division *sự phân cắt tế bào không đối xứng*
 asymmetric competition *cạnh tranh không đối xứng*
 asymmetry *(tính) không đối xứng, dạng không đối xứng*
 asynapsis *(sự) không tiếp hợp*
 asynchronous flight *chiếu sáng không đồng nhất*
 atactostele *trụ toả, trung trụ phân tán*
 atavism *(hiện tượng) lại giống, (hiện tượng) phản tổ*
 ataxia *(sự) mất điều hoà, mất điều vận*
 ataxia telangiectasia *mất điều hoà giãn mạch*
 ataxy *(sự) mất điều hoà, mất điều vận*
 ATCC *viết tắt của American Type Culture Collection*
 atelectasis *sự sai trật tự*

atherosclerosis *bệnh xơ vữa động mạch*
athetosis *chứng múa vờn*
AT-III *yếu tố AT-III (gây vón cục máu)*
atlas *đốt đốt*
atmometer *bốc hơi kế*
AtNHX1 gene *gen AtNHX1*
atokous *không sinh sản, vô sinh*
atomic force microscopy *kính hiển vi (dùng) lực nguyên tử*
atomic mass *nguyên tử khối*
atomic number *số hiệu nguyên tử*
atomic weight *trọng lượng nguyên tử*
ATP *viết tắt của AdenosinTriPhosphate*
ATP synthase *synthaza ATP, enzym tổng hợp ATP*
ATPase *enzym ATPaza*
ATPase *ATPaza*
atresia *(sự) thoái hoá*
atresic *thoái hoá*
atrial natriuretic factor *nhân tố lợi tiểu tâm nhĩ (tác nhân điều chỉnh huyết áp)*
atrial peptides *peptid tâm nhĩ*
atrial pressue *áp lực tâm nhĩ*
atrial receptor *thụ quan tâm nhĩ*
atrioleventricular valve *van nhĩ-thất*
atriopore *lỗ thông*
atrium *lỗ, cửa*
atrium of heart *lỗ tim, cửa tim*
atrophy *(sự) teo, tiêu biến*
atropous *đính thẳng, gắn thẳng*
atropus *noãn thẳng*
attachment theory *thuyết gắn kết, thuyết ràng buộc*
attack rate *chỉ số xâm chiếm*
attention *(sự) quan tâm, chú ý*
attenuated vaccine *vacxin giảm độc lực*
attenuation *(sự) suy giảm*
attitude *thái độ*
attitude scale *thang thái độ*
attribution theories *(các) thuyết quy kết*
auditory *(thuộc) nghe, thính giác*
auditory cortex *vỏ thính giác*
auditory nerve *dây thần kinh thính giác, dây VIII*
auditory ossicles *xương nhỏ thính giác*
aural *(thuộc) nghe, thính giác*
auricle *1. tâm nhĩ 2. tai ngoài 3. thùy tai ngoài 4. thùy tai*

auricular *lông phủ góc*
 atrioventricular *hạch nhĩ thất*
 atrioventricular ring *vòng nhĩ thất*
 attenuated (pathogens) *(bị) suy giảm (mầm bệnh)*
 attenuation (of RNA) *suy giảm (ARN)*
 aureofacin *aureofacin*
 auriculoventricular *(thuộc) nhĩ – thất*
 Australasian region *vùng Châu úc*
 Autecology *sinh thái học đơn loài*
 authoritarian personality *nhân cách độc đoán*
 autism *(chứng) tự kỉ*
 autoallogamy *(sự) tự dị giao*
 auto-antibody *tự kháng thể*
 autocatalysis *(sự) tự xúc tác*
 autochthonous *nội tại, bản địa, địa phương*
 autochthonous material *vật liệu bên trong*
 autocidal control *khống chế bằng tự diệt*
 auricularia *ấu trùng dạng tai*
 autodiploid *thể tự lưỡng bội*
 autoecious *một chủ, đơn chủ*
 auto-erotism *(sự) tự khiêu dâm, tự khiêu dục*
 autogamy *(sự) tự giao, tự thụ phấn, tự thụ tinh*
 autogenic *tự sinh*
 autogenic succession *diễn thế tự sinh*
 autogenous model *mô hình tự sinh*
 autocoprophagy *(sự) tự ăn phân*
 autogenous control *điều khiển tự sinh, kiểm soát tự sinh*
 autograft *(sự) tự ghép*
 autoimmune disease *bệnh tự miễn dịch*
 autoimmune disease *bệnh tự miễn*
 autoimmune thyroiditis *tự miễn thyroid*
 auto-immunity *(sự) tự miễn dịch*
 autoinducer *thể tự phát sinh*
 autologous *tự rụng*
 autolysis *(sự) tự tiêu, tự phân giải*
 autolytic *tự tiêu, tự phân giải*
 automatism *(tính) tự động*
 autonomic *độc lập, tự chủ, tự điều chỉnh, tự phát*
 autonomic movement *vận động tự phát*
 autonomic nervous system *hệ thần kinh dinh dưỡng, hệ thần kinh tự trị*
 autonomous *độc lập, tự chủ, tự điều chỉnh, tự phát*
 autonomous replicating segment *đoạn tự sao chép*

autonomous replicating sequence *trình tự tự sao chép*
 autoplasm *đồng nguyên sinh cá thể*
 autoplasmic transplantation *ghép tự thân*
 autopodium *bàn tay, bàn chân*
 autopolyploid *thể đa bội cùng loài, thể đa bội cùng tính*
 autoradiogram *sơ đồ phóng xạ tự ghi*
 autoradiography *(phép) phóng xạ tự ghi*
 autoregulation *sự tự điều chỉnh*
 autosome *nhiễm sắc thể thường*
 autospasy *(sự) tự rụng, tự cắt*
 autospore *bào tử gốc*
 autostylic *(thuộc) khớp kiểu trực tiếp*
 autotetraploid *khớp kiểu trực tiếp*
 autostyly *thể tự tứ bội*
 autotomy *(sự) tự rụng*
 autotransplantation *(sự) ghép vùng loại*
 autotroph *sinh vật tự dưỡng*
 autotrophic *tự dưỡng*
 autotrophic bacteria *vi khuẩn tự dưỡng*
 autotrophic nutrition *dinh dưỡng tự dưỡng*
 autoxenous *một chủ, đơn chủ*
 autumn wood *gỗ mùa thu*
 auxanometer *tăng trưởng kế*
 axillary bud *chồi nách*
 auxocyte *thế bào sinh dục dạng tăng trưởng*
 auxotonic *cương cơ, trương cơ*
 auxin *auxin (hormôn sinh trưởng thực vật)*
 auxotroph *khuyết dưỡng*
 auxotrophic mutation *đột biến khuyết dưỡng*
 average *trung bình, số trung bình*
 aversion therapy *liệu pháp ngược*
 aversive therapy *liệu pháp ngược*
 aversive stimulus *kích thích ngược*
 Aves *lớp Chim*
 avian leucosis *(bệnh) bạch cầu chim, (bệnh) bạch cầu lympho bào*
 avidin *avidin*
 avidity *độ bám, độ phàm*
 avitaminosis *(chứng) thiếu vitamin*
 Avogadro constant *hằng số Avogadro*
 Avogadro law *định luật avogadro*
 awn *lông cứng, râu*

axenic culture (sự) nuôi cấy thuần
axial dọc trục, (thuộc) trục
axial filament sợi trục
axial mesoderm trục phôi giữa
axial skeleton bộ xương trục
axiate pattern mẫu theo trục
axil nách lá, kẽ lá
axile đỉnh trụ, gấn trụ
axilemma bao trụ
axile placentation kiểu đính noãn
axillary (thuộc) nách lá, kẽ lá
axillary air sac túi khí phụ
axis 1. trục, trụ 2. thân chính 3. thân ống 4. đốt trục
axon axon, sợi trục thần kinh
axonal transport vận chuyển sợi trục
axoneme tơ trục, sợi trục của tiêm mao
axopodium roi trục, chân giả sợi trục
azadirachtin azadirachtin (vật dẫn thuốc)
azonal soil đất phi địa đới
Azotobacter vi khuẩn cố định đạm
azurophil-derived bactericidal factor (ADBDF) nhân tố diệt khuẩn bắt
nguồn từ azurophil
azygomatous không cung má
azygos thể lẻ
azygous không thành cặp, không thành đôi
azygospore bào tử đơn tính, bào tử không tiếp hợp

B

B cell tế bào B
B lymphocytes tế bào lympho B
B.t. viết tắt của *Bacillus thuringiensis*
B.t. israelensis *B.t. israelensis*
B.t. kumamotoensis *B.t. Kumamotoensis*
B.t. kurstaki *B.t. kurstaki* (một chủng *Bacillus thuringiensis*)
B.t. tenebrionis *B.t. tenebrionis*
B.t. tolworthi *B.t. tolworthi*
B.t.k. viết tắt của *B.t. kurstaki* (một chủng *Bacillus thuringiensis*)
Babesia (kí sinh trùng) *Babesia*
Babinski's sign triệu chứng Babinski
BAC viết tắt của *Bacterial Artificial Chromosomes*
baccate mọng, giống quả mọng
Bacillaceae họ *Bacillaceae*
Bacillariophyceae lớp Tảo silic
Bacille Calmette vi khuẩn *Calmette-Guerin*
bacilli (các) trực khuẩn
Bacilluria trực khuẩn niệu
Bacillus *Bacillus*, trực khuẩn
Bacillus licheniformis *Bacillus licheniformis*
Bacillus subtilis (*b. subtilis*) *Bacillus subtilis* (*B. subtilis*)
Bacillus thuringiensis (*b.t.*) *Bacillus thuringiensis* (*B.t.*)
back mutation đột biến nghịch
background radiation bức xạ nền
B lymphocyte tế bào lympho B
B-memory cell tế bào nhớ B
back mutation đột biến ngược
bacteria vi khuẩn
bacterial fermentation lên men do vi khuẩn
bacterial artificial chromosomes (BAC) nhiễm sắc thể nhân tạo ở vi khuẩn
bacterial expressed sequence tags thể trình tự biểu hiện ở vi khuẩn
bacterial growth sự tăng trưởng của vi khuẩn
bacterial two-hybrid system hệ thống lai kép ở vi khuẩn
bacterial virus xem *bacteriophage*, *phage*
bactericidal (thuộc) chất diệt khuẩn
bactericide chất diệt khuẩn
bacteriocin *bacteriocin*
bacteriochlorophyll diệp lục tố vi khuẩn

bacteriology *vi khuẩn học*
 bacteriophage *thể thực khuẩn, phago*
 bacteriostat *chất kìm hãm vi khuẩn*
 bacteriostatic *kìm hãm vi khuẩn*
 bacteroid *dạng vi khuẩn*
 bacteriotropin *độc tố vi khuẩn*
 bacterium *vi khuẩn*
 Bacteroidaceae *họ Bacteroidaceae*
 Baculovirus *Baculovirut*
 Baculovirus expression vector *vectơ biểu hiện Baculovirus*
 Baculovirus expression vector system *hệ thống vectơ biểu hiện*
 bagassosis (*bệnh*) *bụi bã mía*
 bakanae *bệnh lúa von*
 bal 31 nuclease *Nucleaza Bal 31*
 balance (*sự*) *cân bằng*
 balanced polymorphism (*hiện tượng*) *đa hình cân bằng*
 balancers *cánh chùy, cánh tạ*
 balancer chromosomes *nhễm sắc thể cân tâm*
 balance theories (*các*) *thuyết cân bằng*
 Balbiani rings (*các*) *vòng Balbiani*
 baleen plate *tám lược hàm*
 ballistospore *bào tử vô tính*
 Banbinski sign *triệu chứng Banbinski*
 bands *băng, dải*
 banding techniques *kỹ thuật hiện băng*
 Bangs bacillus *trực khuẩn Bang*
 baragnosis (*sự*) *mất nhận thức trọng lượng*
 barb *tơ cứng, sợi móc*
 barbate (*có*) *râu, (có) túm lông cứng, (có) sợi móc, (có) gai*
 barbel *râu*
 barbule *sợi móc nhỏ*
 BAR gene *gen BAR*
 bare sensory nerve endings *đầu dây thần kinh cảm giác*
 bark *vỏ*
 barley *lúa mạch*
 barnase *barnaza (enzym phân huỷ ADN ở Bacillus amyloliquefaciens)*
 baroreceptor *áp thụ quan*
 baroreceptor reflex *phản xạ áp thụ quan, phản xạ cơ quan cảm nhận áp lực*
 barophil *sinh vật ưa khí áp cao*
 Barr body *thể Barr*
 Bartholin's duck *ống Bartholin*

Bartholin's glands *tuyến Bartholin, tuyến âm hộ*
 basal area *vùng đáy*
 basal body *thể gốc*
 Basal cell *tế bào đáy, tế bào gốc*
 basal corpuscle *hạt gốc*
 basal ganglia *hạch đáy não*
 basal granule *thể gốc, hạt gốc*
 basal lamina *màng đáy*
 basal metabolic rate *tỷ số chuyển hoá cơ bản, suất chuyển hoá cơ bản*
 basal placentation *kiểu đính noãn gốc*
 basal plates *(các) lá nền, (các) phiến sụn nền*
 Base *đế, đáy, gốc, nền*
 basement membrane *màng đáy*
 base *bazơ, xem nitrogenous base*
 base (general) *bazơ (nói chung)*
 base (nucleotide) *bazơ (ở nucleotid)*
 base excision sequence scanning (bess) *quét trình tự theo cách cắt bazơ*
 base pair (bp) *cặp bazơ (nitơ)*
 base sequence *đoạn trình tự các bazơ*
 base substitution *thay thế bazơ*
 Basic chromosome number *số nhiễm sắc thể gốc*
 Basic chromosome set *bộ nhiễm sắc thể gốc, số nhiễm sắc thể cơ bản*
 basic fibroblast growth factor (BFGF) *nhân tố sinh trưởng nguyên bào sợi cơ bản*
 basic reproductive rate *chỉ số sinh sản cơ sở*
 basiconic *(có) mẫu dạng nón*
 basidiocarp *quả nấm*
 basicity *độ trung hoà kiềm*
 basic number *số cơ bản*
 basidioma *quả nấm*
 Basidiomycetes *phân ngành Nấm nấm, lớp Nấm nấm*
 Basidiomycotina *phân ngành Nấm nấm, lớp Nấm nấm*
 basidiospore *bào tử nấm*
 basidium *nấm*
 basifixed *đính gốc*
 basifugal *tránh gốc*
 basilar *(thuộc) gốc, đáy*
 basilar membrane *màng đáy*
 basipetal *hướng gốc*
 basiphil *ưa kiềm*
 basis cranli *đáy sọ*

basket cell *tế bào giỏ*
 basophil *bạch cầu ưa kiềm, ưa kiềm*
 basophilia *(chứng) tăng tế bào máu ưa bazơ*
 basophil leucocyte *bạch cầu ưa kiềm*
 basophilic *ưa kiềm*
 basophils *sinh vật ưa kiềm*
 bast *libe*
 batch culture *nuôi cấy theo lô*
 Batesian mimicry *(tính) ngụy trang Batesia*
 bathophilous *ưa độ sâu*
 bathyal *(thuộc) vùng biển sâu*
 bathybic *(thuộc) biển sâu*
 bathylimnetic *(thuộc) đáy hồ*
 bathymetric *(thuộc) đo độ sâu*
 bathysmal *biển thẳm*
 Batrachia *lớp Lưỡng cư*
 batrachian *(thuộc) ếch nhái*
 B cell *tế bào B*
 B-chromosomes *nhễm sắc thể B*
 BB T.I. *BB T.I. (chất ức chế tripsin, viết tắt của Bowman-Birk trypsin inhibitor)*
 BBB *viết tắt của Blood-Brain Barrier*
 BBA *viết tắt của Bio-Barcode Amplification*
 bce4 *promotor bce-4 (kiểm soát gen hạt có dầu ở thực vật)*
 bcrabl gene *Gen BcrAbl*
 bcr-abl genetic marker *Chỉ thị di truyền bcr-abl*
 Bdelloidea *bộ Đĩa*
 beak *mỏ*
 bearded *(có) lông cứng, (có) râu*
 beetle *bọ cánh cứng*
 Beggiatoales *(vi khuẩn) Beggiatoales*
 behavioral ecology *sinh thái học tập tính*
 Behavioral ecology *sinh thái học tập tính*
 behaviour *tập tính, thói quen, lối sống*
 behaviour modification *sửa đổi tập tính*
 behaviour therapy *liệu pháp tập tính*
 belemnoid *(có) dạng lao, (có) dạng tên*
 Bellini's ducts *(các) ống Bellini*
 belt transect *đường cắt vùng*
 Bence-Jones protein *protein Bence-Jones*
 behavioural change *thay đổi tập tính*
 behavioural defences *tập tính bảo vệ*

behavioural ecology *tập tính sinh thái*
 behaviourism (thuyết) *tập tính*
 benign tumor *u lành*
 benthic (thuộc) *sinh vật đáy*
 benthic animal *động vật sống đáy*
 benthic community *quần xã sinh vật đáy*
 benthic invertebrates *động vật không xương sống ở đáy*
 B-DNA *ADN B*
 benthic zone *tầng đáy*
 benthon *sinh vật đáy*
 benthos *sinh vật đáy*
 benzodiazepines *benzodiazepin*
 Bergmann's law *định luật Bergmann*
 beri-beri (bệnh) *tê phù*
 berry 1. *quả mọng* 2. *trứng giáp xác*
 BESS *viết tắt của Base Excision Sequence Scanning*
 BESS method *phương pháp BESS*
 BESS t-scan method *phương pháp quét T BESS*
 best linear unbiased prediction (blup) *dự đoán khách quan tuyến tính tốt nhất*
 beta carotene *carotene beta*
 beta cells *tế bào beta*
 beta conformation *cấu hình beta*
 beta diversity (độ) *đa dạng beta*
 beta-conglycinin *β -conglycinin*
 beta-d-glucuronidase *β -D-Glucuronidaza*
 beta-glucan *β -glucan*
 beta-glucuronidase *β -glucuronidaza*
 beta interferon *interferon beta*
 beta-lactam antibiotics *chất kháng sinh β -lactam*
 beta-microglobulin *microglobulin beta*
 beta oxidation *oxy hoá beta*
 beta sitostanol *sitostanol beta*
 betacyanins *betaxyanin*
 betalains *betalain*
 beta-pleated sheet *phiến gấp, nếp gấp beta*
 beta-rhythm *nhịp beta*
 betaxanthins *betaxanthin*
 bhang (chất) *bơhan*
 bicarpellary *hai lá noãn*
 biceps *cơ hai đầu*
 bicipital (thuộc) *cơ hai đầu*

beta-secretase *β -secretaza*
 BEVS *viết tắt của Baculovirus Expression Vector System*
 BFGF *viết tắt của Basic Fibroblast Growth Factor*
 BGYF *viết tắt của Bright Greenish-Yellow Fluorescence*
 bicipital groove *rãnh cơ hai đầu*
 bicollateral bundle *bó chông kép*
 bicuspid *(có) hai mấu nhọn*
 bicuspid valve *van hai lá*
 bicuspidate *(có) hai mấu nhọn*
 bicuspid valve *van hai mấu, van hai lá*
 biennial *cây hai năm*
 bifacial leaf *lá hai mặt*
 bifid *xẻ đôi, chẻ đôi*
 Bifidobacteria *Bifidobacteria (vi khuẩn)*
Bifidus Bifidus
 bifurcate *chẻ nhánh, phân nhánh*
 bifurcation *(sự) chẻ nhánh, phân nhánh*
 bigeneric hybrid *thể lai hai giống*
 bilabiate *hai môi, môi kép*
 bilateral *hai phía, hai bên*
 bilateral cleavage *phân cắt đối xứng hai bên, phân cắt hai phía*
 bilateral symmetry *đối xứng hai bên*
 bile *mật*
 bile acids *axit bilic*
 biletaria *động vật đối xứng hai bên*
 bile duct *ống mật*
 bile salts *muối mật*
 biliary secretion *sự tiết mật*
 bilirubin *bilirubin*
 biliverdin *biliverdin*
 bilocular *hai phòng, hai ngăn, hai ô*
 bimanous *hai tay*
 bimastic *hai vú*
 binary fission *phân cắt thành hai*
 binaural *hai tai*
 binomial nomenclature *hệ danh pháp tên kép*
 binomial distribution *phân bố nhị thức*
 binominal nomenclature *hệ danh pháp tên kép*
 binovular twins *trẻ sinh đôi hai trứng, trẻ sinh đôi hai hợp tử*
 binucleate phase *pha hai nhân, pha song nhị bội*
 bio-assay *thử nghiệm sinh học*

Bio-Barcode Amplification *khuếch đại Bio-Barcode, khuếch đại theo mã Bar sinh học*
biochemistry *hoá sinh học*
bioclimatology *sinh khí hậu học, khí hậu học sinh học*
biocoenosis *quần xã sinh vật*
BLUP *viết tắt của Best Linear Unbiased Prediction*
biodegradation *(sự) phân huỷ sinh học*
biodiversity *đa dạng sinh học*
bio-electricity *điện sinh học*
bioelectronics *ngành điện tử sinh học*
bioengineering *kỹ thuật sinh học*
bio-engineering *kỹ thuật sinh học*
biofeedback *tác động ngược sinh học*
biogas *khí sinh học*
biogenetic law *nguyên tắc phát sinh sinh học, luật sinh sinh học*
biogeographic regions *(các) vùng địa lý sinh vật*
biofilm *màng sinh học*
biofilm *phim sinh học*
biogenesis *phát sinh sinh học*
biogenic *do sinh vật, từ sinh vật*
biogeochemical cycles *chu trình sinh địa hoá*
biogeochemistry *Môn Hoá địa sinh học*
billiary canaliculi *rãnh ống mật*
BIO *viết tắt của Biotechnology Industry Organization*
bioassay *phép thử sinh học, xét nghiệm sinh học*
bio-bar codes *Mã Bar sinh học*
biochemical oxidation *oxy hoá sinh học*
biochemistry *môn Hoá sinh học*
biochips *chip sinh học*
biocide *diệt sinh học*
biodegradable *phân huỷ sinh học*
biodegradable pollutant *yếu tố ô nhiễm chịu phân huỷ sinh học*
biodesulfurization *khử lưu huỳnh (bằng) sinh học*
biogeography *ngành địa lý sinh học*
bionanotechnology *công nghệ nano sinh học*
biohazards controversy *tranh luận về mối nguy hiểm sinh học*
bioinformatics *môn Tin sinh học*
bioinorganic *(thuộc) vô cơ sinh học*
bioleaching *lọc thô sinh học*
biolistic apparatus *máy bắn gen*
biolistics gene gun *súng bắn gen*
biologic response modifier therapy *phép trị liệu sửa đổi sinh học*

biological activity *hoạt tính sinh học*
biological clock *đồng hồ sinh học*
biological constraint *ép buộc sinh học*
biological containment *kiềm chế sinh học*
biological control *phòng trừ sinh học*
biological form *dạng sinh học*
biological half-life *chu kỳ bán huỷ sinh học*
biological magnification *khuyếch đại sinh học*
biological oxygen demand (BOD) *nhu cầu oxy sinh học*
biological race *nòi sinh học*
biological rhythm *nhịp điệu sinh học*
biological shield *màn chắn sinh học*
biological species *loài sinh học*
biological vectors *vectơ sinh học*
biological warfare *chiến tranh sinh học*
biology *môn Sinh học*
bioluminescence *phát huỳnh quang sinh học*
biomarkers *chỉ thị sinh học*
biomass *sinh khối*
biomems *chip cơ điện sinh học*
biomimetic materials *vật liệu phỏng sinh học*
biomolecular electronics *môn Điện tử phân tử sinh học*
biomass *sinh khối*
biome *biôm, đại quần xã sinh vật*
biometeorology *sinh khí tượng học*
biometrical genetics *di truyền học thống kê*
biometry *thống kê sinh học*
biomotors *động cơ sinh học*
bionics *phỏng sinh học*
biophysics *lý sinh học*
biopolymer *polyme sinh học*
biopsy *(sự) sinh thiết*
bioreceptors *thụ quan sinh học*
biorecovery *phục hồi sinh học*
bioremediation *sửa chữa sinh học*
biosafety *an toàn sinh học*
biosafety protocol *ngệ định thư an toàn sinh học*
bioseeds *hạt sinh học*
biosensors (chemical) *đầu nhạy sinh học*
biosilk *tơ sinh học*
biosorbents *chất hút bám sinh học*
biosphere *sinh quyển*

biosynthesis (sự) sinh tổng hợp, tổng hợp sinh học
 biosystematics hệ thống học sinh học
 biota khu hệ sinh vật
 biotechnology công nghệ sinh học
 biotechnology industry organization (BIO) tổ chức công nghiệp công nghệ sinh học
 biotic hữu sinh, sống, (có) sức sống, (thuộc) sự sống
 biotic barrier hàng rào hữu sinh
 biotic climax cao đỉnh hữu sinh
 biotic factor yếu tố hữu sinh
 biotic potential tiềm năng sinh học, tiềm lực sống
 biotic stresses áp lực hữu sinh
 biotin biotin
 biotransformation chuyển hoá sinh học
 biotinylation (sự) biotin hoá
 biotope sinh cảnh
 biotroph vật dinh dưỡng hữu sinh
 biotrophic parasites vật ký sinh dinh dưỡng hữu cơ
 biotype kiểu sinh học, biotyp
 biparous sinh đôi
 bipedal đi hai chân
 bipinnate hai lần lá chét lông chim, xẻ lá chét lông chim kép
 bipolar lưỡng cực, hai cực
 bipolar cell tế bào lưỡng cực
 bipolar disorder rối loạn lưỡng cực
 bipolar germination nảy mầm hai đầu
 biradial symmetry đối xứng toả tia hai bên
 biramous hai nhánh
 biramous appendages chi hai nhánh, phân phụ hai nhánh
 birth (sự) sinh sản, đẻ
 birth mark nốt ruồi, vết chàm
 birth rate chỉ số sinh sản, chỉ số đẻ, tỉ lệ sinh sản
 biseriate hai dãy, hai hàng, hai xoáy, hai vòng
 biserrate (có) răng cưa kép
 bisexual lưỡng tính
 bisexuality (tính) lưỡng tính
 bisporangiate (có) túi bào tử lưỡng tính
 bivalent thể lưỡng trị
 bivalve hai mảnh vỏ
 Bivalvia lớp Hai mảnh vỏ
 bivoltine một năm hai lứa, hai vụ
 bla gene gen bla

black-layered (corn) *bọc lớp màu đen (ngô)*
 black-lined (corn) *nhấn đen (ngô)*
 bladder *túi, bong, bao*
 bladderworm *nang sán*
 blade *phiến, cuống det*
 blanket bog *thực vật phủ đầm lầy*
 blast cell *tế bào tàn lụi*
 blast transformation *chuyển hoá chậm dần, chuyển hoá tàn lụi*
 blastema *mâm*
 blastochyle *dịch khoang phôi*
 blastocoel *khoang phôi*
 blastocyst *túi phôi, túi mầm*
 blastocyst of mammals *túi phôi của động vật có vú*
 BOD *viết tắt của Biological Oxygen Demand*
 body axes *trục cơ thể*
 body cavity *khoang cơ thể*
 body cell *tế bào sinh dưỡng, tế bào thân*
 body-section radiography *(phép) chụp phóng xạ cắt lớp*
 Body surface pressure *áp lực bề mặt cơ thể*
 body wall *vách thân*
 bog *thực bì đầm lầy than bùn*
 bole *thân*
 boll *vỏ*
 bolting *(sự) kết trái sớm*
 bone *xương*
 bone cell *tế bào xương*
 bone development *sự phát triển xương*
 bone marrow *tuỷ xương*
 bone tolerance dose *liều lượng cho phép ở xương*
 bony labyrinth *đường rỗng xương*
 book gill *mang lá sách*
 book lung *phổi lá sách*
 booster response *đáp ứng tăng cường, đáp ứng nhắc lại*
 booted *(có) phủ sừng, kết bao sừng*
 bordered pit *lỗ viền*
 boreal *(thuộc) bắc bán cầu*
 boreal forest *rừng ôn đới bắc bán cầu, súc sản xuất sơ cấp và sinh khối*
 bosset *sẹo sừng*
 botany *thực vật học*
 Bovine Spongiform Encephalopathy *bệnh thoái hoá thần kinh ở bò*
 blastoderm *phôi bì, đĩa phôi, đĩa mầm*
 blastodermic vesicle *túi lá phôi, túi phôi bì*

blastodisc *đĩa phôi*
 blastomere *tế bào phôi, phôi bào*
 blastopore *lỗ phôi, miệng phôi, phôi khẩu*
 blastosphere *phôi túi*
 blastospore *bào tử chồi*
 blastospore lip *gờ miệng phôi*
 blastula *phôi nang*
 blastulation *(sự) hình thành phôi nang*
 bleb *mụn nước*
 bleeding *(sự) rỉ nhựa*
 blepharism *(sự) co mí mắt*
 blepharoplast *hạt góc lông roi*
 blight *(bệnh) lụi*
 blind spot *điểm mù*
 blister *mụn phỏng nước, mụn rộp*
 blocking antibody *kháng thể bao vây, kháng thể phong bế*
 blood *máu*
 blood capillary *mao mạch máu*
 blood cells *tế bào máu*
 blood clotting *máu vón cục*
 blood count *số đếm huyết cầu*
 blood derivatives manufacturing association *hiệp hội sản xuất các dẫn xuất của máu*
 blood flukes *(các) sán lá máu*
 blood islands *(các) đảo huyết*
 blood plasma *huyết tương*
 blood platelet *tiểu cầu*
 blood pressure *huyết áp*
 blood serum *huyết thanh*
 blood substitutes *chất thay máu*
 blood sugar *đường máu*
 blood vessels *mạch máu*
 bloom *1. phấn 2. (sự) nở hoa nước*
 Bloom's syndrome *hội chứng Bloom*
 blot *(phép) thấm tách, (kỹ thuật) thấm tách*
 blotting *(phép) thấm tách, (kỹ thuật) thấm tách*
 blubber *mỡ khở*
 blue-green algae *tảo lam*
 blood vessels formation *sự hình thành mạch máu*
 blood-brain barrier *hàng rào máu não*
 blood-testis barrier *hàng rào máu tinh*
 blue biotechnology *công nghệ sinh học xanh*

blue-green bacteria *vi khuẩn lam*
 blunt-ended DNA *ADN đầu bằng*
 blunt-end DNA *ADN đầu bằng*
 blunt ends *đầu bằng*
 blunt-end ligation *gắn các đầu bằng (ADN)*
 BLUP *viết tắt của Best Linear Unbiased Prediction*
 BMP *viết tắt của Bone Morphogenetic Proteins*
 BOD *viết tắt của Biological Oxygen Demand*
 boletic acid *axit boletic*
 bollworms *giun nang*
 bone morphogenetic proteins (BMP) *protein phát sinh hình thái xương*
 botryoid *(có) dạng chùm*
 botryoidal *(có) dạng chùm*
 botryose *(có) dạng chùm*
 botrytic *(có) dạng chùm*
 bottle cells *tế bào hình chai*
 bottleneck effect *hiệu ứng cổ chai*
 bottom yeast *nấm men đáy*
 botulism *(sự) ngộ độc botulin*
 boundaries *ranh giới*
 boundary layer *lớp biên*
 bound water *nước liên kết*
 bouquet stage *giai đoạn bó hoa*
 bouyant density *mật độ phân nổi*
 bovine dung *phân bò*
 bovine somatotropin (BST) *somatotropin của bò*
 Bowman-Birk trypsin inhibitor *chất ức chế trypsin Bowman-Birk*
 Bowman's capsule *nang Bowman*
 Bowman's glands *tuyến khứu giác*
 boxplot *đồ thị hộp*
 bp *viết tắt của base pair*
 braccate *(có) lông chân*
 brachial *(thuộc) cánh tay, (thuộc) cuống thần kinh, (có) dạng tay*
 brachiate *1. (có) nhánh 2. (có) chi*
 brachiferous *(có) nhánh, (có) chi*
 Brachiopoda *ngành Tay cuộn*
 brachium *1. cánh tay 2. cuống thần kinh 3. dạng tay*
 brachycerous *(có) râu ngắn*
 brachydactylia *tật ngón ngắn*
 brachydactyly *tật ngón ngắn*
 brachydont *(có) răng ngắn*
 brachypterism *dạng cánh ngắn*

brachyural (*thuộc*) *bụng ngắn gấp dưới ngực*
 bracken poisoning *ngộ độc dương xỉ điều hâu*
 bracket fungus *nấm mốc*
 brackish *lợ*
 bract *lá bắc*
 bract scale *vảy bắc*
 bracteate (*có*) *lá bắc*
 bracteole *lá bắc nhỏ*
 bradycardia *nhịp tim chậm*
Bradyrhizobium japonicum *Bradyrhizobium japonicum*
 brain *não hạch não*
 brain stem *cuống não*
 brain stimulation *kích thích não*
 branch gap *khe cành*
 branchia *mang*
 branchial (*thuộc*) *mang*
 branchial arch *cung mang*
 branchial basket *khung mang*
 branchial chamber *phòng mang, khoang mang*
 branchial clefts *khe mang*
 branchial heart *tim mang*
 brachial rays (*các*) *tia mang*
 Branchiopoda *phân lớp Chân mang*
 branchiostegal (*thuộc*) *nắp mang*
 branchiostege *màng nắp mang*
 brand fungi *nấm than*
 branchypterous (*có*) *dạng cánh ngắn*
 branchysclereid *tế bào đá*
 brand spore *bào tử mùa hè, bào tử phấn đen*
 brandycardia *nhịp tim chậm*
 brandykinesia *sự tiêu hoá chậm*
 brankinin *sự vận động chậm*
Brassica *Brassica (giống Rau cải)*
Brassica campestre *Brassica campestre*
Brassica campestris *Brassica campestris*
Brassica napus *Brassica napus*
 Brassicaceae *họ Cải*
 Braun Blanquet system *hệ phân loại Braun Blanquet*
 brazzein *brazzein (protein ngọt)*
 BRCA 1 gene *gen BRCA 1*
 BRCA 2 gene *gen BRCA 2*
 BRCA genes (*các*) *gen BRCA (gây ung thư vú hoặc buồng trứng)*

breaking (*bệnh*) *nút hoa*
 breaking of the meres (*sự*) *nút đoạn*
 breast bone *xương ức*
 breathing (*sự*) *thở*
 breathing root *rễ khí*
 breeder's rights *quyền của nhà chọn giống*
 bright-field Illumination *hiển vi nền sáng*
 bright greenish-yellow fluorescence *phát huỳnh quang màu vàng-lục sáng*
 broad spectrum *phổ rộng, phạm vi tác động rộng*
 Bromeliaceae *họ Dứa*
 bromoxynil *bromoxynil*
 bronchi (*các*) *phế quản, (các) cuống phổi*
 bronchia *nhánh phế quản*
 bronchial (*thuộc*) *nhánh phế quản*
 bronchial arteries *động mạch phế quản*
 bronchial C receptor *thụ quan C phế quản*
 bronchial circulation *tuần hoàn phế quản*
 bronchial veins *tĩnh mạch phế quản*
 bronchiol *nhánh phế quản nhỏ*
 bronchoconstriction *sự co thắt phế quản*
 bronchomotor control *điều chỉnh cơ vận động khí quản*
 bronchus *phế quản, cuống phổi*
 brood *lúa, bầy đàn*
 brood patch *chồi dóm*
 broth *nước dùng*
 brown algae *tảo nâu*
 brown earths *đất nâu*
 brown forest soil *đất rừng nâu*
 brown podzolic soil *đất nâu potzon*
 brown rot (*bệnh*) *thối rữa (màu) nâu*
 brown stem rot (BSR) (*bệnh*) *thối rữa gốc (màu) nâu*
 Brucellaceae *họ Brucellaceae*
 bruise *vết thâm tím*
 bruit *tiếng động, tiếng thổi*
 Brunner's glands *tuyến Brunner*
 brush border *diềm bàn chải*
 Bryophyta *ngành Rêu*
 Bryophytes *ngành Rêu*
 Bryopsida *Lớp Rêu*
 Bryozoa *ngành Động vật dạng rêu*
 BSE *viết tắt của Bovine Spongiform Encephalopathy bệnh thoái hoá thần kinh ở bò*
 BSP *viết tắt của Biosafety protocol*

BSR *viết tắt của Brown Stem Rot*
 BST *viết tắt của Bovine SomatoTropin*
 BTR-4 gene *gen BtR-4*
 bubo *hạch sưng*
 bubonic plague *(bệnh) dịch hạch*
 buccal *(thuộc) má miệng*
 buccal cavity *khoang miệng*
 buccal glands *(các) tuyến miệng*
 buccopharyngeal membrane *màng miệng hầu*
 buccopharyngeal respiration *thở qua miệng hầu*
 bud *chồi, mắt*
 bud sport *đột biến sinh dưỡng chồi*
 budding *1. (sự) nảy chồi 2. (sự) ghép chồi*
 bud scale *vảy chồi*
 buffer *chất đệm, đệm*
 buffering *tác động đệm*
 buffy coat (cells) *vỏ bạch cầu*
 buildup of radiation *tích tụ bức xạ*
 bulb *hành*
 bulbar *(thuộc) hành*
 bulbiferous *(có) hành, (có) giò*
 bulbil *giò, hành con, hành nhỏ*
 bulbourethral gland *tuyến hành niệu đạo*
 bulbus arteriosus *hành động mạch*
 bulbus oculi *hành mắt, cầu mắt*
 bulimia *(chứng) ăn vô độ*
 bulk flow *dòng khối*
 bulla *bọng nước, nốt mọng*
 bullate *1. phồng 2. (có) bóng 3. (có) bọng nước*
 bulliform cell *tế bào dạng bóng*
 bundesgesundheitsamt (BGA) *Bộ Y tế liên bang Đức*
 bundle *bó mạch*
 bundle cap *chóp bó*
 bundle end *đầu cuối bó*
 bundle sheath *bao bó mạch*
 bundle sheath cells *tế bào bao bó mạch*
 bunion *chai phồng*
 bunodont *(có) răng hàm mâu tù*
 bunoid *(có) răng hàm máu tù*
 bunt *bệnh nấm than*

burdo *thể ghép*
Burkott lymphoma *u bạch huyết Burkitt*
burr *quả có gai*
burrow *hang, đào hang*
bursa *túi, bao, bìu*
bursa copulatrix *túi giao cấu*
bursa inguinalis *khoang bìu bẹn*
bursa of Fabricus *túi Fabricus*
bursa omentalls *hậu cung mạc nối*
bursicon *bursicon*
bursiform *(có) dạng túi, (có) dạng bao*
burying beetles *bọ đào hang*
butterfly flower *hoa bướm*
buttress root *rễ hạch*
BXN gene *gen BXN (mã hoá enzym phân huỷ thuốc diệt cỏ)*
byssal *(thuộc) chân tơ*
byssinosis *bệnh bụi lông phổi*
byssogenous *(thuộc) sinh chân tơ*
byssus *chân tơ*

C

C1-inhibitor *chất ức chế C1*
C₃ plant *thực vật C₃*
C3b receptors *(các) thụ thể C3b*
C4 pathway evolution *tiến hoá theo con đường C₄*
C₄ plant *thực vật C₄*
Cactaceae *họ Xương rồng*
CADD *viết tắt của Computer-Assisted Drug Design*
caducibranchiate *(có) mang rụng sớm*
Caducous *(bi) rụng sớm*
Caecilians *bộ Hải sâm không chân*
caecum *ruột tịt, nhánh cụt*
caenogenesis *(sự) thích ứng phôi*
caenogenetic *phát triển thích ứng phôi*
Caenorhabditis elegans *loài Caenorhabditis elegans*
caesious *phủ chàm*
c terminus *đầu C*
c value *giá trị c*
C. elegans *C. elegans*
CAAT box *hộp CAAT*
Caco-2 *dòng tế bào Caco-2*
cadherins *cadherin (tác nhân kết dính các tế bào)*
Caenorhabditis elegans (C. elegans) *Caenorhabditis elegans (C. elegans)*
caesium *caesium, vòng tuần hoàn của caxi*
caesius *phủ chàm*
caespitose *mọc bụi, mọc cụm*
caespitulose *mọc bụi, mọc cụm*
caffeine *cafein*
Calamitales *bộ Lô mộc*
calami *(các) gốc lông chim*
calamus *gốc lông chim*
calcaneum *1. xương gót 2. cựa*
calcar *cựa*
calcareous *(có) đá vôi, mọc trên đá vôi*
calcicole *thực vật ưa đất đá vôi*
calciferol *canciferol*
calciferous *(chứa) muối canxi*
calcification *(sự) hoá vôi*
calcareous *(có) cựa*

calcifuge *thực vật kị đất vôi*
 calcigerous (*chứa*) *muối canxi*
 calcigerous glands (*các*) *tuyến canxi*
 calciphile *thực vật ưa đất vôi*
 calciphobe *thực vật kị đất vôi*
 calcitonin *canxitonin*
 calcium *canxi*
 calcium channel-blockers *chất (vật) chặn kênh canxi*
 calcium oxalate *oxalat canxi*
 calcium phosphate precipitation *kết tủa canxi phosphat*
 callose 1. *caloza* 2. (*có*) *chai*
 callous (*có*) *chai*
 callipyge *tính trạng (di truyền) hướng thịt (ở vật nuôi)*
 callus 1. *thể chai*, 2. *thể caloza*, 3. *thể sần*, 4. *mô sẹo*
 calmodulin *calmodulin*
 caloric test *thử nhiệt, kiểm tra nhiệt*
 Calvin cycle *chu trình Calvin*
 calycle *đài, loa*
 calypter *vảy che cánh tạ*
 calyptra 1. *mũ* 2. *chóp rễ*
 calyptrate (*có*) *vảy che cánh tạ*
 calyptrogen *tầng sinh chóp rễ*
 calyptron *vảy che cánh tạ*
 calyx 1. *đài* 2. *loa* 3. *đài*
 calyx tube *ống đài*
 CAM *CAM*
 cambial initial *tế bào tầng phát sinh*
 calorie *calo, đơn vị nhiệt năng*
 calpain-10 *gen calpain-10 (gây tiểu đường)*
 cambial tissue *mô thượng tầng*
 cam bium *tầng phát sinh*
 cambrian *kỷ cambri*
 camounflage (*sự*) *ngụy trang, nghi trang*
 campaniform (*có*) *dạng chuông*
 campanulate (*có*) *dạng chuông*
 campsterol *campsterol*
 camptothecins *camptothecin*
 campyilotropous *đỉnh cong*
 CAMV *viết tắt của Cauliflower Mosaic Virus*
 CAMV 35s *viết tắt của Cauliflower Mosaic Virus 35s Promoter (CAMV 35s)*
 canal *ống kênh đào*
 canal cell *tế bào ống*

canalicular (thuộc) ống nhỏ, tiểu quản
 canaliculate (có) rãnh
 canaliculus ống nhỏ, tiểu quản
 canavanine canavanin
 cancellated (có) dạng lưới xếp
 cancellous (có) dạng lưới xốp
 cancer ung thư
 cancer epigenetics ngoại di truyền ung thư (ung thư do nhiều gen + môi trường)
 CANDAs viết tắt của Computer Assisted New Drug Application
 cane sugar đường mía
 canine 1. (thuộc) chó, 2. răng nanh 3. (thuộc) răng nanh 4. (thuộc) gờ rãnh
 canker (bệnh) loét
 cannabis cây cần sa
 cannibalism (hiện tượng) ăn thịt lẫn nhau
 cannon bone xương chày
 canola canola
 canopy tán
 canopy cover độ che tán
 cap chóp, mũ
 capillary mao quản, mao mạch
 capillary electrophoresis (phép) điện di mao dẫn
 capillary forces lực mao dẫn
 capillary networks hệ mao mạch
 capillary soil water nước thổ dưỡng mao dẫn
 capillary zone electrophoresis (phép) điện di vùng mao dẫn
 capita (các) đầu
 capitata (các) đầu
 capitellum mỏm khớp
 capitulum 1. cụm hoa dạng đầu 2. mỏm
 capping (sự) tạo mũ, đội nón
 caprification (sự) thụ phấn kín
 capture recapture bắt, bắt lại
 capsid vỏ capsid
 capsomere capsome
 capsular polysaccharides polysaccharid vỏ
 capsule bao, nang, vỏ
 captive breeding chọn giống (trong) giam giữ
 capture agent tác nhân bắt giữ
 capture molecule phân tử bắt giữ
 caput đầu
 carapace mai, vỏ cứng

CARB viết tắt của Center For Advanced Research In Biotechnology
 carbamino compounds *phức hợp carbamino*
 carbamyl phosphate *carbamyl phosphat*
 carbetimer *carbetime (polyme chống ung thư)*
 carbohydrate *cacbohydrat*
 carbohydrate engineering *kỹ thuật thao tác cacbohydrat*
 carbohydrate microarray *vi đàn cacbohydrat*
 carbon *carbon*
 carbon dating *định tuổi bằng carbon*
 carbon dioxide *CO₂*
 carbon film technique *kỹ thuật màng carbon*
 carbon fixation *cố định carbon*
 carbon nanotubes *ống nano carbon*
 carbon replica technique *kỹ thuật sao carbon*
 carbon/nitrogen ratio *tỷ lệ C/N*
 carbonic acid *axir cacbonic*
 carbonic anhydrase *anhydraza carbonic*
 carboxydismutase *carbonxyđismutaza*
 carboxyhaemoglobin *carboxyhaemoglobin*
 carboxyl terminus (of a protein molecule) *đầu carboxyl (của phân tử protein)*
 carboxylase *cacboxylaza*
 carboxylic acid *axit cacboxylic*
 carboxypeptidase *carboxypeptidaza*
 carbuncle *cụm nốt*
 carcasses *xác (động vật), tiêu thụ*
 carcinogen *chất gây ung thư*
 carcinoma *canxinom*
 carcinogenesis *(sự) gây ung thư*
 cardiac arrhythmias *loạn nhịp tim*
 cardiac cycle *chu kỳ đập tim*
 cardiac muscle *cơ tim*
 cardiac output *lưu lượng máu qua tim*
 cardiac stretch receptor *cơ quan cảm nhập sự giãn tim*
 cardiac valve *van cân tim*
 cardinal *1. (thuộc) bản lề vở 2. chính, máu chốt*
 cardines *(các) bản lề, (các) khớp*
 cardioblast *tế bào mầm tim*
 cardiolipin *cardiolipin*
 cardiovascular adjustments *sự điều chỉnh tim-mạch*
 cardiovascular disease *bệnh tim mạch*
 cardiovascular system *hệ tim mạch*
 cardo *bản lề, khớp*

carina *gờ*
 carinate *(có) sống, (có) gờ*
 cariose *mục, hà*
 carious *mục, hà*
 carnassial *răng ăn thịt*
 carnitine *carnitin*
 Carnivora *bộ ăn thịt*
 carnivore *vật ăn thịt*
 carnivorous *(thuộc) ăn thịt*
 carnivorous plant *cây ăn thịt*
 carotenes *caroten*
 carotenoids *carotenoid*
 carotid arteries *động mạch cảnh*
 carotid baroreceptor *áp thụ quan mạch cảnh*
 carotid sinus *xoang cảnh, xoang cổ*
 carpal *xương cổ tay*
 carpals *(các) xương cổ tay*
 carpel *lá noãn*
 carpelia *(các) xương cổ tay*
 carpellate *(có) lá noãn*
 carpus *xương cổ tay*
 carrier *1. thể mang 2. chất mang 3. vật mang*
 carrier protein *protein mang*
 carrying capacity *sức chứa, chịu tải*
 cartilage *sụn*
 caruncle *1. mọng 2. núm 3. mào 4. mông hạt*
 cartilage-inducing factors a and b *(các) nhân tố tạo sụn a và b*
 Caryophyllaceae *họ Cẩm chướng*
 Caryophyllidae *phân lớp Cẩm chướng, tổng bộ Cẩm chướng*
 caryopsis *quả thóc, quả đĩnh*
 cascade *tầng, đợt*
 caseation *(sự) bã đậu hoá*
 casein *casein*
 caseous *(thuộc) phomat, (bị) bã đậu hoá*
 casparian band *băng Caspari*
 casparian strip *đai Caspari*
 caspases *caspaza*
 cassette *hộp chuyển đổi (trong cơ chế xác định giới tính ở nấm men), casset*
 caste *nhóm chức năng*
 castration anxiety *bồn chồn, sợ thiếu*
 casual species *loài ngẫu nhiên*

catabolic activator protein *protein hoạt hoá dị hoá*
 catabolism (sự) *dị hoá*
 catadromous (thuộc) *di cư xuôi dòng*
 catalase *catalaza*
 carbonyl group *nhóm carbonyl*
 carbon cycle *chu trình carbon*
 catalysis (sự) *xúc tác*
 catalyst *chất xúc tác*
 cataphyll *vảy chồi*
 catastrophes *tai biến*
 catch muscle *cơ bắt*
 catecholamines *catecholamin*
 catenation (sự) *tạo chuỗi*
 caterpillar *sâu*
 cathexis (sự) *tập trung ý nghĩ*
 catkin *bông đuôi sóc*
 cauda *phần đuôi, phần cuối, đuôi*
 caudad *gần đuôi, hướng đuôi, qua đuôi*
 caudal (thuộc) *đuôi*
 Caudata *bộ Lưỡng cư có đuôi*
 caudate (có) *đuôi*
 cation *ion dương, cation*
 cation exchange (sự) *trao đổi ion dương, tác động bởi axit*
 caudate nucleus *nhân đuôi*
 caudex *thân (cây)*
 caul 1. *màng ối* 2. *màng bọc, màng bao*
 caulescent (có) *thân, (có) cuống*
 cauliflory *hoa chồi nách thân*
 catabolic pathway *con đường dị hoá*
 catabolism *dị hoá*
 catabolite activator protein *protein hoạt hoá chất dị hoá*
 catabolite repression (sự) *ức chế chất dị hoá*
 catalase *catalaza*
 catalysis (sự) *xúc tác*
 catalyst *chất xúc tác*
 catalytic antibody *kháng thể xúc tác*
 catalytic domain *phạm vi xúc tác*
 catalytic RNA *ARN xúc tác*
 catalytic site *điểm xúc tác*
 catechins *catechin*
 catecholamines *catecholamin*
 cation *cation, ion dương*

cauliflower mosaic virus 35s promoter (CAMV 35s)
 cauline 1. (thuộc) thân, 2. lá thân
 caval veins *tĩnh mạch chủ*
 caveolae *hang nhỏ (trên màng sinh chất)*
 caves *hang động, sinh vật ăn mùn bã hữu cơ*
 cavernosus (có) thể hang, (có) hang
 carvenous (có) thể hang, (có) hang
 cavitation (sự) tạo bọt khí, tạo hốc
 cavum *khoang, phòng*
 C-banding (sự) hiện băng C
 cDNA cloning *tách dòng ADNc, tạo clon ADNc*
 cDNA *viết tắt của Complementary DNA*
 CBA *viết tắt của Cell-Based Assay*
 CBD *viết tắt của Convention on Biological Diversity*
 CBF1 *nhân tố CBF1 (protein điều phối phiên mã)*
 CCC DNA *ADN CCC (ADN mạch vòng liên kết đồng hoá trị)*
 CD4 EPSP synthase *synthaza cd4 EPSP*
 CD4 EPSPS *enzym CD4 EPSPS (ở Agrobacterium)*
 cd4 protein *protein cd4*
 cd44 protein *protein cd44*
 CD4-PE40 *thuốc CD4-PE40 (dược phẩm trị AIDS)*
 cd95 protein *protein cd95*
 cDNA *cADN*
 cDNA array *dàn cADN*
 cDNA clone *dòng cADN*
 cDNA library *thư viện cADN*
 cDNA microarray *vi dàn cADN*
 CE *viết tắt của capillary electrophoresis*
 cecrophins *cecrophin*
 cecropin a *cecropin A*
 cecropin a peptide *peptid cecropin A*
 cecum *ruột tịt, manh tràng, ruột bít*
 cell 1. tế bào 2. ô cánh
 cell adhesion molecules *phân tử dính bám tế bào*
 cell aggregation experiment *thí nghiệm quần tụ tế bào*
 Cell-Based Assay *xét nghiệm dựa trên tế bào*
 cell body *tế bào sinh dưỡng, tế bào thân*
 cell cavity *khoang tế bào*
 cell center *tâm bào*
 cell clone *dòng tế bào*
 cell culture *nuôi cấy tế bào*
 cell cycle *chu trình tế bào*

cell cytometry (sự) đo đếm tế bào
 cell death sự chết của tế bào
 cell determination sự xác định tế bào
 cell differentiation phân hoá tế bào, biệt hoá tế bào
 cell diversification sự xen trộn nhiều loại tế bào
 cell division phân chia tế bào
 cell enlargement (sự) phình to tế bào
 cell extension (sự) kéo dài tế bào
 cell fractionation (sự) phân đoạn tế bào, tách tiểu phân tế bào
 cell-free không tế bào, phi tế bào
 cell-free transcription phiên mã ngoài tế bào
 cell interaction tương tác tế bào
 cell junction sự kết nối tế bào
 cell line dòng tế bào
 cell lineage chuỗi thế hệ tế bào
 cell-mediated immunity miễn dịch qua trung gian tế bào
 cell membrane màng tế bào
 cell migration sự di cư tế bào
 cell movement sự vận chuyển tế bào
 cellobiose xenlobioza
 cellulose xenloza
 cell plate tấm phân bào
 cell shape changes sự thay đổi hình dạng tế bào
 cell signaling tín hiệu tế bào
 cell transformation biến nạp tế bào
 cell types dạng tế bào
 cellular slime moulds mốc nhầy tế bào
 cell-free translation dịch mã ngoài tế bào
 cell fusion dung hợp tế bào
 cell genetics di truyền học tế bào
 cellular respiration hô hấp tế bào
 cellulose xenluloza
 cell wall vách tế bào
 cell motility (sự) di động của tế bào
 cell recognition (sự) nhận biết tế bào
 cell signaling phát tín hiệu cho tế bào
 cell sorting sàng lọc tế bào
 cell-based assays xét nghiệm dựa trên tế bào
 cell-differentiation proteins protein phân hoá tế bào
 cell-free gene expression system hệ thống biểu hiện gen vô bào
 cell-mediated immunity tính miễn dịch (có) trung gian tế bào
 cell-tissue culture nuôi cấy mô tế bào

cellular (thuộc) tế bào, (thuộc) ô cánh
 cellular adhesion molecule phân tử bám dính tế bào
 cellular adhesion receptors thụ quan bám dính tế bào
 cellular affinity ái lực tế bào
 cellular differentiation (sự) biệt hoá tế bào
 cellular immune response phản ứng miễn dịch của tế bào
 cellular oncogenes gen gây ung thư của tế bào
 cellular pathway mapping lập bản đồ các con đường tế bào
 cellular respiration (sự) hô hấp tế bào
 cellulase cellulosa
 cellulolytic bacteria vi khuẩn phân huỷ cellulosa
 celsius scale thang nhiệt độ Celsius
 cement xương răng
 censor mechanism cơ chế phát tán
 censor (sự) kiểm duyệt
 censorship (sự) kiểm duyệt
 census (sự) thống kê số lượng, dẫn liệu số lượng
 centiMorgan xentimorgan
 centipedes lớp Chân môi
 center for advanced research in biotechnology trung tâm nghiên cứu công nghệ sinh học tiên tiến
 central canal ống trung tâm
 central chemoreceptors hoá thụ quan trung tâm
 central cylinder trụ giữa
 central dogma thuyết trung tâm
 central nervous system hệ thần kinh trung ương
 central sulcus rãnh Rolando
 central venous pressure áp lực thần kinh trung tâm
 centrale phiến trung tâm
 centric trung tâm
 centric leaves lá trung tâm
 centrifugal ly tâm
 centrifugation ly tâm
 centrifuge máy ly tâm
 centriole trung tử
 centripetal hướng tâm
 centrolecithal (có) noãn hoàng ở tâm (có) tâm noãn hoàng
 centrolecithal egg trứng tâm noãn hoàng
 centromere tâm động, eo sơ cấp
 centrosome trung thể
 centrum thân đốt sống
 cepaceous (có) mùi hành tỏi

cephalad *hướng đầu*
 cephalic (*thuộc*) *đầu*
 cephalization (*sự*) *hình thành đầu, tạo thành đầu*
 Cephalocarida *nhóm Tôm đầu*
 Cephalochordata *phân ngành Đầu sống*
 Cephalopoda *lớp Chân đầu*
 Cephalosporins *xenphalosporin*
 cephalothorax *đầu-ngực*
 ceramic filter *bộ lọc gốm*
 cercal (*thuộc*) *đuôi*
 cercaria *ấu trùng cercaria*
 cercus *phần phụ đuôi*
 cere cia *da gốc mỏ*
 cerebellar (*thuộc*) *tiểu não*
 cerebellar cortex *vỏ tiểu não*
 cerebellar fossa *hố tiểu não*
 cerebellar hemispheres *bán cầu tiểu não*
 cerebellar peduncle *cuống tiểu não*
 cerebellum *tiểu não*
 cerebral (*thuộc*) *đại não, (thuộc) não*
 cerebral aqueduct *ống dẫn não*
 cerebral cortex *vỏ não*
 cerebral flexure *nếp gấp não*
 cerebral fossa *hố đại não*
 cerebral hemispheres *bán cầu đại não*
 cerebroside *xerebroxit*
 cerebrospinal (*thuộc*) *não tuỷ sống*
 cerebrall blood flow *dòng máu não*
 cerebrall circulation *tuần hoàn máu não*
 cerebrose *cerebroza*
 cerebrospinal fluid *dịch não tuỷ*
 cerebrum *đại não*
 ceriferous *tạo sáp*
 ceroma *da gốc mỏ*
 cerous (*có*) *sáp*
 ceruminous glands *tuyến ráy tai*
 cervical (*thuộc*) *cổ*
 cervical ganglia *hạch cổ*
 cervical smear *mẫu thử cổ tử cung*
 cervicum *phần cổ*
 cervine (*thuộc*) *hươu*

cervix *cổ, cổ rỗng*
 cervix uteri *cổ tử cung, cổ dạ con*
 cespitose *mọc bụi, mọc cụm*
 cessation cassette *casset dừng*
 Cestoda *lớp Sán dây*
 Cetacea *bộ Cá voi*
 CGIAR *viết tắt của Consultative Group on International Agricultural Research*
 chaeta *lông cứng*
 chaetiferous *(có) lông cứng*
 chaetigerous *(có) lông cứng*
 Chaetognatha *ngành Hàm tơ*
 chaetophorous *(có) lông cứng*
 chaetoplankton *sinh vật nổi tơ*
 Chaetopoda *nhóm Chân tơ*
 chagas' disease *bệnh trùng mũi khoan*
 chain terminator *yếu tố kết thúc chuỗi*
 chalaza *1. điểm hợp 2. dây treo*
 chalazogamy *(tính) thụ tinh qua điểm hợp*
 chalice *đài*
 chalk gland *tuyến phấn*
 chalk grassland *đồng cỏ đá vôi*
 chamaephyte *thực vật chồi trên đất*
 CFH protein *protein cfh (Complement Factor H Protein)*
 CFP *viết tắt của Cyan Fluorescent Protein*
 CFTR *viết tắt của Cystic Fibrosis Transmembrane Regulator Protein*
 cge
 CGIAR *viết tắt của Consultative Group on International Agricultural Research*
 cgmp
 chaconine *chaconin*
 chakrabarty decision *Quyết định Chakrabarty (của Bộ Thương mại Mỹ cho phép cấp bản quyền cho vi sinh vật chuyển gen)*
 chalcone isomerase *isomeraza chalcon*
 channel protein *protein kênh*
 channel-blockers *chất chặn kênh*
 channels *kênh*
 chaotropic agent *tác nhân chaotrop (cơ chất sản ra ion làm tan màng sinh học)*
 chaparral *chaparral*
 character *tính trạng, dấu hiệu*
 chaperone molecules *phân tử chaperon*
 chaperone proteins *protein chaperon*
 chaperones *chaperon*

chaperonins *chaperonin*
 character displacement (sự) hoán đổi đặc điểm, chuyển đổi tính trạng
 Charadriiformes *bộ Choi chơi, bộ Chim rẽ*
 Charales *bộ Tảo vòng*
 Charophyceae *lớp Tảo vòng*
 chasmocleistogamous *thụ phấn mở-ngâm*
 characterization assay *phép xét nghiệm xác định đặc điểm*
 chasmogamy (tính) *thụ phấn mở*
 cheek *má*
 cheilitis (sự) *viêm môi*
 chela *kìm, vuốt kìm*
 cheiliferous (có) *kìm*
 chelate (có) *kìm, (có) vuốt, (có) càng*
 chelating agent *tác nhân càng hoá, tác nhân chelat hoá*
 chelicerae *chân kìm*
 Chelicerata *phân ngành Có kìm*
 cheliform (có) *dạng kìm*
 Chelonethida *bộ Bộ cạp giã*
 Chelonia *bộ Rùa*
 cheluviation (sự) *rửa chiết*
 chemautotroph *sinh vật hoá tự dưỡng*
 chemical defences *hoá chất phòng vệ*
 chemical equilibrium (sự) *cân bằng hoá học*
 CHD *viết tắt của Coronary Heart Disease*
 chelating agent *tác nhân chelat hoá*
 chelation *chelate hoá*
 chemical genetics *môn di truyền hoá học*
 chemical mutagen *tác nhân đột biến hóa học*
 chemical synapse *khớp thần kinh hoá học*
 chemiluminescence *phát huỳnh quang hoá học*
 chemiluminescent immunoassay (clia) *phép thử miễn dịch huỳnh quang hoá học*
 chemiosmosis (sự) *hoá thẩm thấu*
 chemistry *hoá học*
 chemoautotroph *sinh vật hoá tự dưỡng*
 chemoheterotroph *sinh vật hoá dị dưỡng*
 chemokinesis (sự) *hoá vận động*
 chemolithoautotroph *dinh dưỡng bằng hoá hợp chất vô cơ*
 chemometrics *đo lường hoá học*
 chemonasty *hoá ứng động*
 chemopharmacology *hoá dược học*

chemoreceptor *hoá thụ quan*
 chemostat *phương tiện hoá ổn định*
 chemosynthesis *(sự) hoá tổng hợp*
 chemosynthetic autotroph *sinh vật tự dưỡng hoá tổng hợp*
 chemotaxis *hoá hướng động, vận động hướng hoá*
 chemotaxonomy *hoá phân loại hoá*
 chemotherapy *hoá liệu pháp, liệu pháp hoá học*
 chemotroph *sinh vật hoá dưỡng*
 chemotropism *(tính) hướng hoá chất, vận động theo nguồn dinh dưỡng*
 Chenopodiaceae *họ Rau muối*
 chernozem *đất đen*
 chewing *nhai, nghiền*
 chiasma *1. (điểm) vắt chéo 2. (cấu trúc) giao thoa*
 chiasmata *(các) vắt chéo*
 chief cell *tế bào chính*
 childhood psychosis *loạn tâm thần thơ ấu*
 childhood schizophrenia *tâm thần phân liệt ấu thơ*
 chilling *chết giả*
 Chilognatha *lớp Chân kếp*
 Chilopoda *lớp Chân môi*
 chimera *dạng khảm, thể khảm*
 chimeric *(thuộc) thể khảm*
 Chiroptera *bộ Dơi*
 chiropterophilous *thụ phấn nhờ dơi*
 chi-squared distribution *phân bố khi bình phương*
 chitin *chitin*
 Chlamydobacteriales *bộ Khuẩn bao*
 chlamydospore *bào tử vách dày*
 chemical nutrient *hoá chất dinh dưỡng*
 chemical potential *thế hoá*
 chloragen cells *tế bào chất vàng*
 chloragogen cells *tế bào chất vàng*
 chlorella *tảo clorela, tảo tiểu cầu*
 chlorenchyma *mô giậu, mô điệp lục*
 Chlorococcales *bộ Chlorococcales*
 chlorocruorin *sắc tố hô hấp lục, chlorocruorin*
 Chlorophyceae *lớp Tảo lục*
 chlorophylls *chất điệp lục, chlorophyl*
 Chlorophyta *ngành Tảo lục*
 chimera *khảm*
 chimeraplasty *gắn kết khảm (phương pháp chuyển ADN bằng cơ chế sửa chữa)*

chimeric antibody *kháng thể khảm*
 chimeric DNA *ADN khảm*
 chimeric proteins *protein khảm*
 chinese hamster ovary cells *tế bào buồng trứng chuột túi Trung quốc*
 chiral compound *hợp chất (hình) bàn tay (có tâm không đối xứng)*
 chitin *chitin*
 chitinase *chitinaza*
 chloroplast *lục lạp, hạt lục*
 chloroplast DNA *ADN lục lạp*
 chloroplast ER *lưới nội chất lục lạp, ER lục lạp*
 chloroplast transit peptide *peptid xuyên lục lạp*
 chlorosis *(bệnh) úa vàng*
 choana *lỗ dạng phễu*
 CHO cells *(các) tế bào CHO (Chinese Hamster Ovary), dòng tế bào buồng trứng của chuột đồng Trung quốc)*
 choanae *lỗ mũi sau*
 choanocyte *tế bào cổ áo*
 choice point *điểm chọn*
 cholera *(bệnh) dịch tả*
 chondrosamine *chondrosamin*
 chondroskeleton *bộ xương sụn*
 cholera toxin *độc tố dịch tả*
 cholesterol *cholesterol*
 choline *cholin*
 cholinesterase *cholinesteraza*
 chomophyte *thực vật sống ở mùn*
 chondral *(thuộc) sụn*
 Chondrichthyes *lớp Cá sụn*
 chondrification *(sự) hoá sụn, tạo sụn*
 chondrin *chất sụn*
 chondroblast *nguyên bào sụn*
 chondrocranlum *sọ sụn*
 chondrocytes *tế bào sụn*
 chondrogenesis *(sự) hoá sụn, tạo sụn*
 chorda *1. dây 2. dây sống*
 chordacentra *thân đốt sống*
 chordamesoderm *dây sống trung phôi bì*
 chordotonal organs *cơ quan dây âm*
 chorea *dây*
 choria *(chứng) múa giật*
 chorioallantoic membrane *màng đệm túi niệu*

chorion *1. màng đệm 2. vỏ cứng*
 chorionic villus sampling *lấy mẫu lông nhung màng đệm*
 choroidal *màng mạch*
 choroid plexus *đám rối màng mạch*
 Chordata *ngành có dây sống*
 Chordate *(có) dây sống*
 chromaffin cell *tế bào nhuộm crom*
 chromaffin tissue *mô ưa crom*
 chromatic adaptation *thích nghi màu*
 chromatids *nhiễm sắc tử*
 chromatin *chất nhiễm sắc*
 chromatin bead *hạt nhiễm sắc*
 chromatin diminution *sự giảm chất nhiễm sắc thể*
 chromatin modification *sửa đổi chất nhiễm sắc*
 chromatin remodeling *tái mô hình hoá chất nhiễm sắc*
 chromatin remodeling elements *(các) phần tử tái mô hình hoá chất nhiễm sắc*
 chromatography *(phép) sắc kí*
 chromatolysis *sự phân huỷ màu, sự huỷ hạt Nissl*
 chromatophore *tế bào sắc tố, hạt màu*
 chromium *cromium*
 chromoblast *nguyên bào sắc tố*
 chromocentre *tâm nhiễm sắc, vùng nhiễm sắc*
 chromomere *hạt nhiễm sắc, tiết nhiễm sắc*
 chromonema *sợi nhiễm sắc*
 chromophil *ưa nhuộm màu*
 chromophilic *ưa nhuộm màu*
 chromophobe *kỵ nhuộm màu*
 chromophobic *kỵ nhuộm màu*
 chromoplast *hạt màu, sắc lạp*
 chromosomal aberration *sai hình nhiễm sắc thể*
 chromosomal chimera *thể khảm nhiễm sắc thể*
 chromosomal packing unit *đơn vị bọc gói nhiễm sắc thể*
 chromosomal translocation *chuyển đoạn nhiễm sắc thể*
 chromosome *nhiễm sắc thể*
 chromosome arm *nhánh nhiễm sắc thể, cánh nhiễm sắc thể*
 chromosome complement *bộ nhiễm sắc thể*
 chromosome cores *(các) lõi nhiễm sắc thể*
 chromosome elimination *sự loại thải nhiễm sắc thể*
 chromosome map *bản đồ nhiễm sắc thể*
 chromosome mapping *lập bản đồ nhiễm sắc thể*

chromosome-mediated gene transfer *truyền gen qua trung gian nhiễm sắc thể*
 chromosome painting *vẽ nhiễm sắc thể*
 chromosome set *tập nhiễm sắc thể*
 chromosome sorting *xếp loại nhiễm sắc thể*
 chromosome walking *nhiễm sắc thể đi (phương pháp xác định vị trí và giải trình tự gen)*
 chronic heart disease *bệnh tim mãn tính*
 chronic myeloid leukemia *bệnh máu trắng dạng tuỷ mãn tính*
 chronotropy *nhịp tác động*
 chrysalis *nhộng màng*
 Chrysophyceae *lớp Tảo nâu vàng*
 Chytridiomycetes *lớp Nấm cổ*
 chunking *(sự) khoanh vùng sắp xếp*
 chyle *dịch sữa, nhũ trấp*
 chyliation *(sự) hình thành dịch sữa, hình thành nhũ trấp*
 chyliation *(sự) hình thành dịch sữa, hình thành nhũ trấp*
 chylomicron *hạt nhũ chấp, dịch nuôi*
 chronic granulomatous disease *bệnh u hạt mạn tính*
 chyme *duỡng chấp*
 chymotrypsin *chymotrypsin*
 cicatrix *sẹo*
 Ciconiiformes *bộ Cò*
 cilia *1. lông rung, tiêm mao 2. lông mi 3. sợi móc*
 ciliate *(có) lông rung, (có) tiêm mao, (có) lông mi, (có) lông móc*
 chymosin *chymosin*
 cilia *lông rung, lông mi*
 ciliary *(thuộc) lông rung, lông mi*
 ciliary body *thể lông nhung*
 ciliograde *vận động bằng lông rung*
 Ciliophora *lớp Trùng tiêm mao*
 ciliospore *bào tử lông rung*
 cilium *lông rung, lông mịn*
 cingulum *đai, vành đai*
 circadian rhythm *nhịp ngày đêm*
 circinate *cuộn vòng, uốn vòng*
 circulatory system *hệ tuần hoàn*
 circumnutation *(sự) chuyển động xoắn ngọn*
 ciliary neurotrophic factor *nhân tố hướng thần kinh lông rung*
 cirrate *(có) tua cuốn, (có) tay cuốn, (có) gai giao cấu, (có) lông gai*
 cirri *tua cuốn, tay cuốn, gai giao cấu, lông gai, râu cá*
 cirrhosis *xơ gan*

cirriferous (có) tua cuốn, (có) tay cuốn, (có) gai giao cấu, (có) lông gai
 Cirripedia phân lớp Chân râu
 cirrose (có) tua cuốn, (có) lông xoắn
 cirrus 1. tua cuốn, tay cuốn, lông gai 2. gai giao cấu
 cisternum túi dẹp
 cistron xistron
 citric acid axit xitric
 citric acid cycle chu trình axit citric
 CLA viết tắt của Conjugated Linoleic Acid
 clade nhánh gai nối
 cladistics phân nhánh học
 cladode cành dạng lá
 cladogenesis (sự) phân nhánh tiến hoá, phát sinh dòng
 cladogram biểu đồ phân nhánh
 cladophyll thân dạng lá
 clamp connection máu nối, máu liên kết
 claspers 1. máu bám 2. thùy bám 3. thùy bám, máu bám
 class 1. nhóm 2. lớp
 class frequency tần suất nhóm, tần số nhóm
 class interval khoảng nhóm
 classical conditioning biến đổi có điều kiện cổ điển
 classical evolutionary taxonomy phân loại tiến hoá cổ điển
 classification of communities phân loại các quần xã
 clathrin clatrin
 claustrum vách xương then
 clavate (có) chùy, (có) dạng chùy
 clave (có) hình chùy, (có) dạng chùy
 clavicle xương đòn
 clavicular (thuộc) xương đòn
 claw vuốt, cựa, móc
 clay đất sét
 clearance sự làm sạch, hệ số sạch
 clearing agent chất làm trong, chất làm sạch
 cleavage (sự) phân cắt
 cleavage arrest sự ngừng phân cắt
 cleavage clock sự phân cắt tròn
 cleavage furrow rãnh phân cắt
 cleavage-nucleus nhân phân cắt
 cleidoic egg trứng bọc
 cleistocarp thể quả dạng cầu
 cleistogamy (tính) thụ phấn ngầm, (tính) tự thụ phấn
 cleistothecium thể quả dạng cầu, thể quả kín

cis/trans isomerism (tính) đồng phân *cis/trans*
cis/trans test thử nghiệm đồng/lệch, thử nghiệm *cis/trans*
cis-acting element phân tử tác động *cis*
cis-acting element phân tử tác động *cis*
cis-acting protein protein tác động *cis*
cisplatin *cisplatin* (thuốc chữa ung thư bằng cách ngăn cản tổng hợp ADN)
cistron *cistron, gen*
citrate synthase *synthaza citrat*
citrate synthase gene *gen synthaza citrat*
citric acid *axit citric*
citric acid cycle *chu trình axit citric*
c-kit genetic marker *chỉ thị di truyền c-kit*
ckr-5 proteins *protein ckr-5*
CLA viết tắt của *Conjugated Linoleic Acid*
clades *sinh vật chung tổ tiên, sinh vật chung nguồn gốc*
cladistics *phân nhánh*
CLIA viết tắt của *ChemiLuminescent ImmunoAssay*
climacteric 1. thời kì khủng hoảng 2. hô hấp bột phát
climatic factor yếu tố khí hậu
climatic change thay đổi khí hậu
climatic region các vùng khí hậu
climatic variation biến đổi khí hậu
climax *cao đỉnh*
climax community *quần xã cao đỉnh*
cline *nêm, cấp tính trạng, thường biến*
clinical psychology *tâm lí học lâm sàng*
clinical trial *thử nghiệm lâm sàng*
clinostat *máy hồi chuyển*
clitellum *búi tuyến da*
clitoris *âm hạch, âm vật*
cloaca *huyết, ổ nhóp*
clock-driven behaviour *tập tính theo đồng hồ*
clonal analysis (sự) *phân tích dòng*
clonal dispersal (sự) *phát tán theo dòng*
clonal growth *sinh trưởng của dòng*
clonal plant *thực vật sinh ra từ dòng*
clonal selection *chọn lọc dòng, chọn giống theo dòng*
clone 1. dòng (vô tính) 2. dòng (phân tử, sinh vật) 3. tách dòng
clone bank *ngân hàng dòng*
cloning *tách dòng*

cloning vector *vector tách dòng*
 clonic phase *pha giât rung*
 clonization *sự định cư tập đoàn, sự hình thành tập đoàn*
 closed community *quần xã đóng kín*
 closed circulatory system *hệ tuần hoàn kín*
 closed mitosis *nguyên phân kín*
 closed vascular bundle *bó mạch kín*
 closing layer *lớp khép*
 closing membrane *màng khép*
 clostridium *khuẩn thối*
 clot *cục đông*
 clouds of electrons *mây electron*
 club moss *ngành thông đất, bộ thông đất, bộ quỳn bá, cây thông đá*
 clumped distribution *phân bố thành nhóm*
 Clupeiformes *Bộ cá trích*
 cluster *cụm, lúa*
 cluster analysis *phân tích cụm, phân tích nhóm*
 cluster cup *túi tế bào gỉ sắt*
 cluster of differentiation *cụm biệt hoá*
 clutch *ổ trứng, bầy, lứa đẻ*
 clutch size *số lượng đàn*
 CMC *viết tắt của Critical Micelle Concentration*
 CML *viết tắt của Chronic Myeloid Leukemia*
 CMV *viết tắt của cytomegalovirus*
 CNTF *viết tắt của Ciliary NeuroTrophic Factor*
 cnemidium *cảng chân chim*
 cnemis *xương chày, cảng chân*
 cnida *tế bào lông châm, tế bào thích ty*
 Cnidaria *ngành Ruột khoang*
 cnidoblast *tế bào lông châm, tế bào thích ty*
 cnidocytes *tế bào sợi chân*
 CNTs *viết tắt của carbon nanotubes*
 CoA *coenzym A (pantothenic acid, một vitamin hoà tan trong nước)*
 co-adaptation *(sự) đồng thích nghi*
 coagulation *(sự) đông tụ*
 coagulation factor *nhân tố gây đông tụ*
 coal *than*
 coal ball *thể bao than*
 coalescent *kết tụ, hợp sinh*
 coat *vỏ*
 coated pit *hốc, bọc*
 coated vesicle *túi bọc*

cobalt *coban*
 cobweblike *màng nhện*
 coccoid *dạng đầu khuẩn, dạng cocoit*
 coccus *cầu khuẩn*
 coccyx *xương cụt*
 coccyges *(các) xương cụt*
 co-chaperonin *co-chaperonin*
 cochlea *ốc tai*
 cochlea duct *ống tai*
 cochleariform *xoáy tròn ốc*
 cochleate *xoáy tròn ốc*
 cocloning *đồng tách dòng*
 cocoon *kén*
 codex alimentarius *bộ luật dinh dưỡng*
 codex alimentarius commission *ủy ban luật dinh dưỡng*
 coding capacity *khả năng mã hoá, độ mã hoá*
 coding region *vùng mã hóa*
 coding region of messenger RNA *đoạn mã hoá cho mARN*
 coding sequence *trình tự mã hoá*
 codominant *đồng trội*
 codon *codon, đơn vị mã, cụm mã*
 coefficient of variation *hệ số biến dị*
 Coelenterata *ngành Ruột khoang*
 coeliac. *(thuộc) bụng*
 coelom *thể khoang, khoang cơ thể*
 coelomate *(có) thể khoang*
 coelomic *(thuộc) thể khoang, khoang cơ thể*
 coelomic fluid *dịch thể khoang*
 Coelomata *nhóm Thể khoang*
 coelomere *đốt khoang*
 coelomoduct *ống khoang thoát*
 coelomostome *miệng thân*
 coelozoic *sống trong khoang*
 coenobium *tảo tập đoàn*
 coenocyte *hợp bào*
 coenocytic *hợp bào*
 coenocytia *hợp bào*
 coenogamete *cộng giao tử*
 coenosarc *thân chung*
 coenosteum *bộ xương chung*
 coenotic *(thuộc) quần lạc sinh vật*

coenzyme *coenzym*
 coenzyme A *coenzym A*
 coenzyme Q *coenzym Q*
 coevolution (sự) *đồng tiến hoá*
 coexistence (sự) *cùng tồn tại, sống chung*
 cofactor *nhân tố cùng tác động, nhân tố cùng ảnh hưởng*
 cofactor recycle *dùng lại, quay vòng nhân tố cùng tác động*
 coffee berry borer *rầy nâu cà phê*
 cognitive dissonance *bất đồng nhận thức*
 cognitive ethology *tập tính học nhận thức*
 cognitive map *bản đồ nhận thức*
 cognitive therapy *liệu pháp nhận thức*
 coherent *đính nhau*
 cohesion (sự) *kết dính*
 cohesion mechanism *cơ chế dính kết*
 cohesion theory *lý thuyết liên kết*
 cohesive *dính*
 cohesive ends *đầu dính (ADN)*
 cohesive termini *đầu dính (ADN)*
 cohort *nhóm họ gần*
 Cohort life-tables *bảng sống cùng nhóm*
 colchicine *colchicin*
 cold acclimation *thuần hóa chịu lạnh*
 cold acclimatization *thuần hóa chịu lạnh*
 cold agglutinin *agglutinin lạnh, ngưng kết tố lạnh*
 cold-blooded (thuộc) *máu lạnh, biến nhiệt*
 cold hardening (sự) *đông cứng (vì lạnh)*
 cold receptor *thụ quan lạnh*
 cold resistance *chống lạnh*
 cold-shock protein *protein chống chóiang lạnh*
 cold tolerance *chịu lạnh*
 Coleoptera *bộ Cánh cứng*
 coleoptile *bao lá mầm*
 coleorrhiza *bao rễ mầm*
 colicins *colicin*
 coliform bacteria *vi khuẩn dạng coli*
 co-linearity (sự) *đồng tuyến*
 colinearity rule *quy tắc đồng tuyến*
 collagen *colagen*
 collagenase *collagenaza*
 collar 1. cổ rễ 2. vành cổ 3. nếp gấp cổ 4. mảnh cổ
 collar cell *tế bào cổ áo*

collateral *1. đi kèm 2. song song*
 collateral bud *chồi kèm*
 collateral bundle *bó chông*
 collecting cell *tế bào gom*
 collecting duct *ống niệu*
 collecting tubule *ống thu*
 collective fruit *quả hợp*
 collective unconscious *vô thức tập thể*
 collenchyma *mô dày*
 collenchyma cell *tế bào mô dày*
 colleterial glands *tuyến góp, tuyến thu*
 colliculi in midbrain *mấu não giữa*
 colliculus *gò nhỏ, mấu nhỏ, u nhỏ*
 colloblasts *tế bào tiết keo, tế bào thông lọng*
 colloid *chất keo*
 colloid osmotic pressure *áp suất thẩm thấu keo*
 colon *1. ruột cuối 2. ruột kết*
 colonic (thuộc) *ruột cuối, ruột kết*
 colonization (sự) *hình thành tập đoàn, hình thành khuẩn lạc*
 colony *1. tập đoàn 2. cụm nấm 3. khuẩn lạc*
 colony forming cells *các tế bào tạo khuẩn lạc*
 colony forming unit *đơn vị tạo khuẩn lạc*
 colony hybridization *lai khuẩn lạc*
 colony stimulating factor *yếu tố kích thích tạo khuẩn lạc*
 Colorado beetle *bọ cánh cứng Colorado*
 coloration *sự nhuộm*
 colostrum *sữa non*
 colostrum corpuscles *hạt sữa non*
 colour blindness (chứng) *mù màu*
 colour vision *thị giác màu*
 colpus *lỗ thuôn*
 columella *1. trụ 2. lõi 3. thể que*
 columellar (thuộc) *trụ, (thuộc) lõi, (thuộc) thể que*
 column *1. trụ nhị-nhụy 2. dạng cột*
 columnar epithelium *biểu mô trụ*
 coma *1. cơn hôn mê 2. cờ*
 comatose (bị) *hôn mê*
 comb *1. lược 2. tầng ong*
 comb rows *hàm răng lược*
 combinatorial biology *sinh học tổ hợp*
 combinatorial chemistry *hoá học tổ hợp*
 combinatorics *môn Tổ hợp học*

combining site *điểm tổ hợp, điểm kết hợp*
 comedo *nhân trứng cá*
 comfort behaviour *tập tính chỉnh tề*
 Commelinidae *phân lớp Thài lài, tổng bộ Thài lài*
 commensal *vật hội sinh*
 commensalism *(hiện tượng) hội sinh*
 commission of monographs *hội đồng chuyên khảo*
 commission of biomolecular engineering *hội đồng kỹ thuật thao tác phân tử sinh học*
 commissural bundle *bó mạch nối*
 Commisure *1. đường nối, diện nối 2. bó nối*
 committee for proprietary medicinal products *ủy ban sản phẩm y học độc quyền*
 committee for veterinary medicinal products *ủy ban các sản phẩm thú y*
 committee on safety in medicines *ủy ban an toàn y học*
 common bundle *bó chung*
 common genes *gen thường*
 communication *(sự) giao lưu, giao tiếp*
 community *quần xã, cộng đồng*
 community diversity *quần xã phong phú*
 community effect *hiệu ứng quần xã*
 community plant variety office *ủy ban giống thực vật cộng đồng*
 comninted *(bị) phân nhỏ, nghiền nhỏ*
 compaction *sự dày đặc*
 companion cell *tế bào kèm*
 comparative analysis *phân tích so sánh*
 comparative anatomy *giải phẫu học so sánh*
 comparative embryology *phôi học so sánh*
 comparative psychology *tâm lý học so sánh*
 compartment *ngăn, khoang*
 colloids, soil *chất keo, dạng keo*
 compartment hypothesis *giả thuyết ngăn ô*
 compensation point *điểm bù*
 compensatory pause *sự nghỉ bù*
 competence *khả năng, năng lực*
 competition *(sự) cạnh tranh*
 competence factor *nhân tố khả biến*
 competent *khả biến*
 competition coefficient *hệ số cạnh tranh*
 competition exclusion *cạnh tranh loại trừ*
 competitive binding *cạnh tranh liên kết*
 competitive exclusion principle *nguyên lý loại trừ cạnh tranh*

competitive inhibitor *nhân tố cạnh tranh kìm hãm*
 competitive release *cạnh tranh thả ra*
 competitors *kẻ cạnh tranh*
 complanate *đẹt, (bi) nén*
 complement *1. bộ nhiễm sắc thể 2. bổ thể*
 complement cascade *tầng bổ thể*
 complement factor H gene *gen nhân tố H bổ thể*
 complement fixation *cố định bổ thể*
 complementary *bổ trợ, tương hợp*
 complementary DNA *ADN bổ trợ*
 complementary genes *(các) gen bổ trợ*
 complementation *(sự) bổ trợ*
 complete Freund's adjuvant *tá chất Freund toàn vẹn*
 complementarity *(sự) tương hợp, bổ trợ*
 complementary DNA *ADN bổ trợ*
 complementation *tương hợp, bổ trợ*
 complementation test *phép thử bổ trợ*
 complement deficiency *thiếu hụt bổ trợ*
 complete digestive tract *ống tiêu hoá*
 complete flower *hoa đủ*
 complete linkage *liên kết gen hoàn toàn*
 complex *phức hệ*
 complex cell *tế bào phức*
 complexity of DNA, RNA *độ phức tạp của ADN, ARN*
 complexity *tính phức tạp, liên quan tới sự ổn định quần xã*
 complex tissue *mô phức hợp*
 complicate *xếp lẫn nhau*
 Compositae *họ Cúc*
 compound *1. phân tử 2. môi trường ủ*
 compound eyes *mắt kép*
 compound reflex *phản xạ hỗn hợp*
 compression wood *gỗ ép*
 compressor *cơ ép*
 compulsion *(sự) cưỡng bức*
 computational biology *sinh học vi tính*
 computer assisted new drug application *(sự) ứng dụng thuốc mới nhờ máy tính*
 computer-assisted drug design *thiết kế thuốc nhờ máy tính*
 concanavalin A *concanavalin A*
 concatemer *chuỗi khảm*
 concave lens *thấu kính lõm*
 concentric vascular bundle *bó mạch đồng tâm*
 conceptacle *phòng tế bào*

concha vỏ ốc
conchiolin *conchiolin*
concolorate cùng màu
concolor đều màu, cùng màu
concrecence (sự) đồng trưởng
concrete operations thời kì hoạt động cụ thể, giai đoạn hoạt động
concrete period thời kì hoạt động cụ thể, giai đoạn hoạt động cụ thể
concrete stage thời kì hoạt động cụ thể, giai đoạn hoạt động cụ thể
concrete thinking suy nghĩ cụ thể, tư duy cụ thể
concussion sự chấn thương
condary sexual characters (các) đặc điểm sinh dục phụ, (các) đặc điểm sinh dục phụ thứ cấp
condensation synthesis (sự) tổng hợp trùng ngưng
condensed (được) kết tụ
condensed chromatin chất nhiễm sắc kết tụ
condition hoàn cảnh, điều kiện, trạng thái
conditional lethal gen gây chết có điều kiện
conditional probability xác suất có điều kiện
conditional probability distribution phân bố xác suất có điều kiện
conditional reflex phản xạ có điều kiện
conduct disorders (các) rối loạn hướng dẫn
conducting airways phương thức dẫn truyền
conducting tissue mô dẫn
conduction sự dẫn truyền, sự dẫn
conduit ống dẫn
conduplicate xếp chồng cùng chiều
condylar (thuộc) lồi cầu, máu khớp
condyle lồi cầu máu khớp
condyloid (thuộc) lồi cầu, máu khớp
cone 1. nón thông 2. thể nón
cone cell tế bào hình nón
confabulation (sự) bịa chuyện
confervoid (có) dạng sợi mịn
confidence interval khoảng tin cậy
configuration cấu hình
conflict xung đột
confocal microscope kính hiển vi đồng tiêu cự
confocal microscopy soi hiển vi đồng tiêu cự
conformation cấu hình (3 chiều)
congeneric cùng giống
congenic cùng di truyền, cùng nguồn gốc

congenital *bẩm sinh*
 congenital deformity *biến dạng bẩm sinh*
 congo red *đỏ congo (thuốc nhuộm β amyloid protein)*
 conidial *(thuộc) bào tử đỉnh*
 conidiophore *cuống bào tử đỉnh*
 conidiosporangium *túi bào tử đỉnh*
 conidium *bào tử đỉnh*
 Coniferales *bộ Thông*
 Coniferopsida *lớp Thông*
 coniferous *(có) quả nón, (có) quả thông*
 coniferous forest *rừng thông*
 conjugate *tiếp hợp*
 conjugate division *phân chia tiếp hợp*
 conjugated linoleic acid (CLA) *axit linoleic tiếp hợp*
 conjugated protein *protein tiếp hợp*
 conjugation *(sự) tiếp hợp*
 conjugation tube *cầu tiếp hợp, ống tiếp hợp*
 conjunctiva *kết mạc*
 conjunctive tissue *mô tiếp hợp*
 connate *hợp sinh*
 connecive *dải liên kết*
 connecting thread *sợi nối*
 connective tissue *mô liên kết*
 connivent *đồng quy*
 consciousness *ý thức*
 consensus sequence *trình tự tương đồng, trình tự thống nhất*
 conservation *(sự) bảo tồn, bảo toàn*
 conservation tillage *đất trồng trọt được bảo tồn*
 conserved *được bảo tồn*
 consolidation of learning *củng cố tập quen*
 consolidation of memory *củng cố trí nhớ*
 consortia *mạng lưới (nghiên cứu)*
 conspecific *cùng loài*
 constancy *độ bền vững, độ ổn định*
 constant region *vùng ổn định, vùng hằng định*
 constitutive enzyme *enzym cơ định*
 constitutive genes *các gen cơ định*
 constitutive heterochromatifi *chất dị nhiễm sắc cơ định*
 constitutive mutations *đột biến cơ định*
 constitutive promoter *promotor cơ định, khởi điểm cơ định*
 constriction *eo*
 constrictor *cơ thắt*

construct *sản phẩm thiết kế (ADN)*
consultative group on international agricultural research (CGIAR) *nhóm tư vấn về nghiên cứu nông nghiệp quốc tế*
consumers *(các) sinh vật tiêu thụ*
consumer density *mật độ sinh vật tiêu thụ*
consummatory act *hành động tiêu thụ*
consummatory behaviour *tập tính tiêu thụ*
consummatory phase *pha tiêu thụ*
consumption *(sự) tiêu thụ, tiêu dùng*
contact herbicide *thuốc diệt cỏ tiếp xúc*
contact hypersensitivity *quá mẫn do tiếp xúc*
contact inhibition *ức chế do tiếp xúc*
contact Insecticide *thuốc trừ sâu tiếp xúc*
contagion *(sự) lây, truyền nhiễm*
contagious *lây truyền nhiễm*
contagious distribution *phân bố lan truyền*
contaminant *chất gây ô nhiễm*
contiguity *độ tiếp cận*
contiguous genes *(các) gen kế tiếp*
con-till *viết tắt của conservation tillage*
continental drift *sự trôi dạt lục địa*
contingency table *bảng tiếp hợp*
control sequences *trình tự kiểm soát, trình tự điều khiển*
continuous culture *nuôi cấy liên tục*
continuous perfusion *tràn liên tục (phương pháp nuôi dưỡng tế bào)*
continuous reinforcement *củng cố liên tục, tăng cường liên tục*
continuous variation *biến dị liên tục*
continuum *thảm liên, nhóm liên tục*
contorted *xoắn, vặn, cuộn, cuốn*
contraceptive *tác nhân tránh thụ thai*
contraception *(sự) tránh thụ thai, chống thụ thai*
contractile ring *vòng co thắt*
contractile root *rễ co rút*
contractile tissue *mô co rút*
contractile vacuole *không bào co bóp*
contractility *(tính) co rút*
contracture *(sự) co cứng*
contralateral *đối bên*
control agent *tác nhân kiểm soát*
control group *nhóm đối chứng*
controlled modification *sự cải biến có điều khiển*
conus *thể nón*

conus arteriosus *nón động mạch*
 conus medullaris *nón tuỷ sống*
 convection (sự) *đối lưu*
 convention on biological diversity (CBD) *công ước đa dạng sinh học*
 convergence (sự) *đồng quy*
 convergent *hội tụ, đồng quy*
 convergent evolution *tiến hoá đồng quy*
 convergent extension *tăng cường hội tụ*
 convergent improvement *cải tiến đồng quy*
 convergent thinking *tư duy hội tụ*
 conversion disorder *rối loạn biến đổi*
 conversion hysteria *bệnh hysteri chuyển hoá*
 convolute *cuộn, cuốn, quán*
 convolution (sự) *cuốn, quán*
 coomassie blue *xanh coomassie*
 co-operation (sự) *hợp tác*
 cooperativity (sự) *tương tác*
 coordinated framework for regulation of biotechnology *khuôn khổ điều phối để điều hành công nghệ sinh học*
 coordinated growth *sinh trưởng phối hợp*
 coordination chemistry *hóa học điều phối*
 Cope's rule *định luật Cope*
 Copepoda *phân lớp Chân chèo*
 copper *đồng*
 coppice 1. *rừng chồi, rừng non* 2. (sự) *dọn rừng*
 coprodaeum *phần huyết ruột*
 coprolalia (chúng) *nói tục*
 coprophagous *ăn phân*
 coprophilia (tính) *ưa phân*
 coprophilic *ưa phân, chịu phân*
 coprophilous *ưa phân, chịu phân*
 coprozoic *sống ở phân*
 copula *phân nối, cầu nối*
 copulation (sự) *giao cấu, tiếp hợp*
 copulation tube *ống giao cấu*
 copy DNA (c-DNA) *ADN bản sao*
 copy number *số bản sao*
 coracidium *ấu trùng coracidia*
 coral *san hô*
 coral reef *rạn san hô ngầm, đảo san hô ngầm*
 corallaceous (thuộc) *san hô*
 Coraciliformes *bộ Sẻ rừng*

coracoid *xương quạ*
 coralliferous (có) *san hô*
 coralliform (có) *dạng san hô*
 coralline (có) *dạng san hô*
 coralline algae *tảo san hô*
 coralloid (có) *dạng san hô*
 corbicula *giỏ phân*
 cordate (có) *dạng tim*
 coremium 1. *bó sợi nấm* 2. *bó cuống bào tử đỉnh*
 corepressor *chất đồng kìm hãm, đồng ức chế, phân tử đồng ức chế*
 coriaceous *dai*
 corious *dai*
 corium *bì*
 cork *bần*
 cork cambium *mô sinh bần, tượng bần sinh vỏ*
 corm *giò nấm, thân hành*
 cormophyte *thực vật thân rễ*
 corn 1. *hạt ngũ cốc*, 2. *ngô*, 3. *chai chan*
 corn borer (bọ) *rầy ngô*
 corn earworm *sâu tai*
 corn rootworm *sâu gây thối rễ ngô*
 cornea *giác mạc, màng giác*
 corneal (thuộc) *giác mạc*
 corneous (có) *sừng*
 corniculate 1. (có) *dạng sừng*, 2. (có) *sừng*
 cornua *mấu dạng sừng*
 cornual (thuộc) *mấu dạng sừng*
 cornute (có) *sừng*, (có) *mấu dạng sừng*
 corolla *tràng*
 corona 1. *vành, tán* 2. *thể đĩa*
 coronal (thuộc) *vành, tán, thể đĩa*
 coronal plane *thể đĩa*
 corona radiata *vành phóng xạ, vành tỏa tia*
 coronary circulation *tuần hoàn vành*
 coronary heart disease *bệnh mạch vành*
 coronet *vành đế*
 coronoid 1. *xương vành nón* 2. (có) *dạng mỏ*
 corpora allata *thể alata*
 corpora bigemina *củ não sinh đôi*
 corpora cardiaca *thể hạch thần kinh*
 corpora cavernosa *thể xốp, thể hang*
 corpora geniculata *thể gối*

corpora lutea **thể vàng**
corpora pedunculata **thể cuống**
corpora quadrigemina **củ não sinh tư**
corpus **thân, thể**
corpus adiposum **thể mỡ**
corpus albicans **thể trắng**
corpus callosum **thể chai**
corpuscle **tiểu thể, hạt nhỏ**
corpus luteum **thể vàng**
corpus mamillare **thể núm vú, thể trắng**
corpus spongiosum **thể hang, thể xốp**
corpus striatum **thể vân**
correlation **mối tương quan**
correlogram **biểu đồ tương quan**
correlation coefficient **hệ số tương quan**
cortex **vỏ**
cortical granules **hạt vỏ**
cortical microtubules **vi ống nhỏ**
cortical reaction **phản ứng thể vỏ**
corticate **(có) vỏ**
corticolous **ở vỏ, mọc trên vỏ**
corticotrophin **hormon kích vỏ thượng thận**
corticotropin **corticotropin**
cortisol **cortisol**
cortisone **cortison**
Corti's organ **cơ quan Corti**
corymb **ngũ**
Corynebacteriaceae **họ Corynebacteriaceae**
cosmid **cosmid**
cosmine **lớp ngà**
cosmold scale **vảy ngà**
cos site **điểm cos**
costa **1. sườn 2. gân 3. gân dọc 4. sườn**
costal **(thuộc) sườn, gân**
cost-benefit analysis **phân tích chi phí lợi ích**
cosuppression **đồng kìm hãm, đồng ức chế (gen)**
Cot curve **đường cong Cot**
coterminous **cùng phân bố, cùng giới hạn**
cotransport **đồng vận chuyển**
cotyledon **lá mầm**
cotyledonary placentation **kiểu nhau búi, kiểu nhau lá**

cotyloid 1. (có) dạng cối 2. ổ cối
 cotype mẫu chuẩn cùng kiểu
 Coulter counter máy đếm Coulter
 counter-conditioning (sự) biến đổi điều kiện
 countercurrent exchange trao đổi ngược dòng
 countershading (sự) tô màu phòng vệ
 counter-transference truyền cảm đối ngược
 counts số đếm
 counting population (các) quần thể đếm
 country providing genetic resources nước cung cấp tài nguyên di truyền
 coupled oscillation (các) dao động kẹp đôi
 coupling (sự) ghép đôi, kết đôi
 coupling factors yếu tố ghép
 courtship behaviour tập tính ve vãn
 covalent bond liên kết đồng hoá trị
 cover độ che phủ
 cover slip tấm kính đậy, lamên
 coverts lông thân
 cowpea mosaic virus virut khảm đậu đũa
 cowpea trypsin inhibitor chất ức chế trypsin đậu đũa
 Cowper's glands tuyến Cowper, tuyến hành-hàng
 COX viết tắt của cyclooxygenase
 COX-1 viết tắt của cyclooxygenase1
 COX-2 viết tắt của cyclooxygenase2
 COX-3 viết tắt của cyclooxygenase3
 coxa đốt háng
 coxal (thuộc) đốt háng
 CP4 EPSP synthase synthaza cp4 epsp
 CP4 EPSPS viết tắt của enzyme 5-enolpyruvyl-shikimate-3-phosphate synthase do Agrobacterium chủng CP4 sinh ra
 CpDNA ADN tế bào chất (Cytoplasmic DNA)
 CPMP viết tắt của Committee for Proprietary Medicinal Products
 CPMV viết tắt của CowPea Mosaic Virus
 CPTI viết tắt của CowPea Trypsin Inhibitor
 cramp (chứng) chuột rút
 Crampton's muscle cơ Crampton
 cranial (thuộc) hộp sọ, sọ
 cranial dermis da sọ não
 Cranial flexures nếp uốn sọ não
 cranial nerves dây thần kinh sọ não
 cranial neural crest mào thần kinh sọ não

cranial sensory ganglia *hạch cảm giác sọ não*
 Craniata *phân ngành có sọ*
 craniobuccal pouch *túi sọ miệng*
 craniosacral system *hệ sọ-xương cùng*
 cranium *hộp sọ*
 crashes *bùng nổ*
 crassulacean acid metabolism *chuyển hoá axit kiểu cây thuốc bỏng*
 crassulacean acid metabolism plant *thực vật CAM*
 Crassulaceae *họ Thuốc bỏng*
 C reactive protein *protein kiểu phản ứng C*
 creatine phosphate *creatin phosphat*
 C-reactive protein *protein phản ứng C (chỉ thị sinh học về viêm nhiễm)*
 creativity *khả năng sáng tạo*
 cre-lox system *hệ thống cre-lox (dùng phag để xen vào hoặc làm mất đi một đoạn ADN đặc thù)*
 cremaster *1. gai bụng 2. cơ bìu 3. cơ tiết sữa*
 crenate *(có) khía tròn, (có) khía tai bèo*
 crepitation *phóng nổ*
 crepuscular *hoạt động lúc chập choạng*
 crest *mào*
 cribellum *tám nhả tơ*
 cribriform *(có) dạng sàng, (có) dạng rây*
 cribose *rõ mặt sàng*
 cricoid *(có) dạng nhẫn*
 Crinoidea *lớp Huệ biển*
 crispate *quăn, nhăn nheo*
 crisped *quăn, nhăn nheo*
 crissum *vùng quanh huyết, vùng ổ nhóp*
 crissal *(thuộc) vùng quanh huyết*
 crista *1. nếp màng 2. mào*
 crista acustica *mào thính giác*
 cristate *(có) mào*
 crithidial *(thuộc) crithidia*
 critical day length *độ dài ngày tới hạn*
 critical micelle concentration *nồng độ micel tới hạn*
 critical period *thời kì tới hạn*
 critical point method *phương pháp điểm tới hạn*
 crochet *móc vận động*
 Crocodilia *bộ Cá sấu*
 croissant vitellogène *noãn hoàng hình liềm*
 crop *thu hoạch mùa màng*

cross lai, giao phối
 cross-fertilization (sự) thụ tinh chéo, thụ phấn chéo
 cross pollination thụ phấn chéo
 cross protection bảo vệ chéo
 crossing over (sự) trao đổi chéo
 cross-over (sự) trao đổi chéo, thể trao đổi chéo
 cross-over site vị trí trao đổi chéo
 crossing-over sự trao đổi chéo, sự bắt chéo
 cross matching đọ chéo
 Crossoptrygii phân lớp Cá vây tay
 cross reaction phản ứng chéo
 cross reactivity tính phản ứng chéo
 crossing over trao đổi chéo
 crowding thừa dân số
 crown 1. thân rễ ngắn 2. tán 3. mào 4. đỉnh
 crown gall vành sần, nốt sần
 crozier đọt cuộn
 CRP viết tắt của C-Reactive Protein
 CRTL gene gen CRTL (gây phản ứng tạo beta caroten ở lúa chuyển gen)
 cruciate (có) dạng chữ thập
 Cruciferae họ Chũ thập
 cruciform (có) dạng chữ thập
 crumb structure cấu trúc hạt vụn
 cruor cục máu đông
 crura (các) đùi, (các) chân
 crural (thuộc) đùi, chân
 crureus cơ đùi
 crus đùi, chân
 Crustacea lớp Giáp xác
 crustose (có) vỏ cứng
 cry1a (b) protein protein cry1a (b)
 cry1a (c) protein protein cry1a (c)
 cry1f protein protein cry1f
 cry3b (b) protein protein cry3b (b)
 cry9c protein protein cry9c
 cryogenic storage bảo quản bằng lạnh sâu
 cryoglobulin cryoglobulin, globulin lạnh
 cryoprecipitate cryoglobulin, globulin lạnh
 cry proteins protein cry
 crypt khe, hốc
 cryptic coloration nhuộm màu ẩn
 cryptic style trụ tinh thể

cryptobiosis (sự) sống tiềm ẩn
 cryptogam thực vật sinh sản ẩn
 Cryptophyceae lớp thực vật chôi ẩn
 cryptophyte thực vật chôi ẩn
 cryptorchid (có) tinh hoàn ẩn
 cryptozoic sống ẩn
 crypts in intestinal epithelium khe biểu mô ruột
 crystal tinh thể
 crystalline cone nón thể thủy tinh thể
 crystalline lens nhân mắt, thể thủy tinh
 crystalline style trụ tinh thể
 crystalloid dạng tinh thể
 CSF viết tắt của Colony Stimulating Factor
 CSFS viết tắt của Colony Stimulating Factors
 CT viết tắt của Conservation Tillage
 CTAB viết tắt của HexadeCylTrimethylAmmonium Bromide
 ctene phiến lược
 ctenidium 1. lược 2. mang lược
 ctenoid (có) dạng lược
 Ctenophora ngành Sứa
 CTNBio Ủy ban kỹ thuật quốc gia về an toàn sinh học Brazil
 CTP viết tắt của Chloroplast Transit Peptide
 cubical epithelium biểu mô hộp
 cubital lông cánh thứ cấp
 cubital remiges lông cánh trụ
 cucullate (có) dạng mũ, (có) dạng nắp
 culling tuyển chọn, loại bỏ
 culm cọng, giống rỗng
 cultivar cây trồng
 cultivated land đất trồng trọt
 culture 1. giống nuôi cấy 2. nuôi cấy
 culture medium môi trường nuôi cấy
 cumulative distribution function hàm phân bố tích lũy
 cumulative dose liều lượng tích lũy
 cumulus máu mang trứng
 cumulus oophorus vùng hạt, lớp hạt
 cuneate (có) dạng nêm
 cuneiform (có) dạng nêm
 cupula vòm
 cupule đầu
 curare cura
 curarine curarin

curcumin *curcumin (hợp chất tự nhiên chống oxy hoá)*
curing agent *tác nhân chữa bệnh*
current good manufacturing practices *thực tiễn sản xuất hàng hoá hiện hành*
cursorial *hay chạy*
current competition *cạnh tranh hiện thời*
current flow *dòng chảy*
cushion plant *cây đệm*
cuspid *mấu nhọn, đỉnh nhọn*
cut *cắt (ADN, cành, lá ...)*
cutaneous *(có) da, (thuộc) da*
cutaneous respiration *hô hấp qua da*
cuticle *màng ngoài, cuticun*
cuticular transpiration *thoát hơi nước qua màng ngoài*
cuticulin *lớp sừng*
cutin *cutin*
cutinization *(sự) tạo cutin*
cutis *lớp mô mạch liên kết*
cut-off posture *tư thế cắt, tư thế giới hạn*
cutting *phần cắt*
Cuvierian ducts *ống Cuvier*
c-value paradox *ngịch lí giá trị c*
CVD *viết tắt của CardioVascular Disease*
CVMP *viết tắt của Committee for Veterinary Medicinal Products*
Cyanobacteria *lớp Vi khuẩn lam*
cyanogenesis *(sự) tạo cyanogen*
Cyanophyceae *lớp Tảo lam*
cyanosis *(chứng) xanh tím*
Cycadales *bộ Tuế*
Cycadopsida *lớp Tuế*
cybrid *xybrit, thể lai sinh chất*
cycle *chu kì, chu trình*
cyclic *hoa vòng*
cyclic AMP *AMP vòng*
cyclic electron *dòng điện tử khép kín*
cyclic photophosphorylation *chu trình quang phosphoryl hoá*
cyclodextrin *cyclodextrin*
cycloheximide *cycloheximid*
cycloid *(có) dạng vòng*
cyclooxygenase *cyclooxygenaza*
cyclophosphamide *phosphamit vòng, xyclophosphamit*
cyclosis *vận động vòng, chu động*
cyctospondylous *(có) đốt sống vòng*

cyclosporine *cyclosporin*
 cyclosporin A *cyclosporin A*
 Cyclostomata *bộ cá miệng tròn*
 cyesis *(sự) thai nghén*
 cyme *cụm hoa dạng sim*
 cymose inflorescence *cụm hoa dạng sim*
 cynopodous *(có) chân vuốt cứng*
 Cyperaceae *họ Cói*
 cypress knee *mấu rễ cói đâm lầy*
 Cypriniformes *bộ cá chép*
 cyp46 gene *gen cyp46*
 cyst *kén, nang, bọt*
 cysteine *cystein*
 cystic *(thuộc) kén, nang, bọt*
 cystic duct *ống dẫn mật*
 cystic fibrosis *sợi nang, sợi kén*
 cystic fibrosis transmembrane regulator protein *protein điều hoà màng vận chuyển sợi nang*
 cysticercus *nang sán, gạo sán*
 cysticolous *sống trong túi, sống trong kén, sống trong nang*
 cystidium *tế bào dẹp dạng lông chim*
 cystine *cystin*
 cystitis *viêm bàng quang*
 cystoblasts *nhân tế bào, nguyên bào*
 cystogenous *tạo kén, tạo nang*
 cystolith *nang thạch*
 cystozoid *thể nang*
 CystX *nhóm gen CystX (có trong đậu tương có tác dụng diệt giun nang)*
 cytase *cytaza*
 cytochimera *thể khảm tế bào*
 cytochromes *cytochrom*
 cytochrome p450 *cytochrom p450*
 cytochrome p4503a4 *cytochrom p4503a4*
 cytogenesis *(sự) phát sinh tế bào*
 cytogenetic map *bản đồ di truyền tế bào*
 cytokinesis *(sự) phân bào chất, phân chia tế bào chất*
 cytokines *cytokin*
 cytokinin *cytokinin*
 cytology *tế bào học*
 cytolysis *(sự) tiêu tế bào, phân giải tế bào*
 cytomegalovirus (cmv) *virut cytomegalo*
 cytomembrane system *hệ thống màng tế bào*

cytopathic (*thuộc*) *bệnh tế bào*
cytophilic antibody *kháng thể ưa tế bào*
cytoplasm *tế bào chất*
cytoplasmic bridges *cầu tế bào chất*
cytoplasmic determinants *yếu tố di truyền tế bào chất*
cytoplasmic DNA *ADN tế bào chất*
cytoplasmic domain *vùng tế bào chất*
cytoplasmic gene *gen bào chất*
cytoplasmic inheritance *di truyền tế bào chất*
cytoplasmic male sterility (*tính*) *bất thụ đực bào chất*
cytoplasmic membrane *màng tế bào chất*
cytorrhysis (*sự*) *tóp bào*
cytosine *cytosin*
cytoskeleton *khung tế bào*
cytostatic factor *yếu tố kìm hãm tế bào*
cytotaxis (*tính*) *ứng động tế bào*
cytotaxonomy *phân loại học tế bào*
cytotoxic *gây độc tế bào*
cytotoxic killer lymphocyte *tế bào lympho giết tế bào, tế bào lympho khử bào*
cytotoxic T cells (*các*) *tế bào T gây độc tế bào*
cytotoxin *cytotoxin, độc tố tế bào*
cytosine *cytosin*
cytoskeleton *bộ khung tế bào*
cytosol *phần bào tan, xytosol*
cytotrophoblast *lá nuôi tế bào, lớp dưỡng bào*
CZE *viết tắt của Capillary Zone Electrophoresis*

D

D loop *vòng D (ADN)*
dactyl *ngón*
dactylar *(thuộc) ngón*
daffodil rice *lúa vàng*
daffodils *cây thủy tiên hoa vàng*
daidzein *daidzein (dạng aglycone của isoflavon)*
daidzen *daidzen (một đồng phân của isoflavon)*
daidzin *daidzin (dạng β -glycoside của isoflavon)*
daily calorie supply per capita *khẩu phần calo mỗi ngày*
dalton *dalton-đơn vị đo khối lượng*
damping-off *(sự) thối úng*
dark-fixation of carbon dioxide *(sự) cố định CO₂ trong tối*
dark-ground illumination *hiển vi nền đen, rọi sáng nền tối*
dark reactions *phản ứng tối*
dart *thẻ lưới giáo*
Darwin's finches *nhật ký của Darwin*
Darwinian theory *học thuyết Darwin*
dasypaedes *chim non*
data mining *tìm kiếm, khai thác dữ liệu*
daughter *thế hệ con*
daughter sporocysts *nhân của tế bào mẹ bào tử*
day-neutral plant *thực vật ngày trung bình*
DBT *viết tắt của Indian Department of Biotechnology*
DC *viết tắt của Dendritic Cells*
ddNTP *viết tắt của DiDeoxyNucleosid Triphosphate*
ddRNAi *viết tắt của DNA-directed RNA Interference*
de novo sequencing *giải trình tự de novo*
deabetes *bệnh đái tháo đường*
deaminase *deaminaza*
deamination *khử amin hoá*
deamination reaction *phản ứng khử amin*
death *(sự) chết, tử vong*
death rate *chỉ số chết, chỉ số tử vong*
decalcification *(sự) khử canxi*
Decapoda *1. bộ Mười chân 2. phân bộ Mười chân*
decarboxylase *decacboxylaza*
decay *(sự) phân rã*
decerebrate *mất não, mất chức năng não*

decerebrate tonus *trương lực cơ mắt não*
 decidua *màng rụng*
 deciduate (có) *màng rụng*
 deciduous (bị) *rụng*
 deciduous forest *rừng rụng lá*
 decomposers (sinh) *vật phân huỷ*
 decomposer system *hệ thống phân huỷ*
 decomposition (sự) *phân huỷ*
 decompose *phức hợp*
 decondensed chromatin *cromatin không ngưng tụ*
 deconjugation (sự) *tách tiếp hợp, giải tiếp hợp*
 decorticated (bị) *bóc vỏ, (bị) lột vỏ*
 decurrent 1. *men xuống* 2. *nhiều nhánh*
 decussate *chéo chữ thập, đối chữ thập*
 decussation *liệu pháp sâu*
 dedifferentiation (sự) *giải biệt hoá*
 deep cytoplasmic movement *vận chuyển bào chất sâu*
 deep zone of amphibian gastrula *vùng sâu của phôi vị lưỡng cư*
 default programs *lỗi chương trình*
 defective virus *virut bị bất hoạt*
 defence mechanism *cơ chế bảo vệ*
 defensins *chất bảo vệ, yếu tố bảo vệ*
 defibrillator *máy khử rung tim*
 deficiency (sự) *thiếu đoạn, thiếu hụt*
 deficiency disease *bệnh thiếu dinh dưỡng, bệnh suy dinh dưỡng*
 definite (có) *dạng xim, (thuộc) góc ghép*
 definite growth *sinh trưởng có hạn*
 definitive *cuối cùng, hoàn toàn, phát triển đầy đủ, xác định*
 definitive host *vật chủ vĩnh viễn*
 defoliation (sự) *ngắt lá, rụng lá*
 deforestation (sự) *đốt rừng, phá rừng*
 degeneracy *sự thoái hoá, sự suy biến, sự suy thoái*
 degeneration (sự) *thoái hoá, suy biến*
 degenerative disorders *rối loạn thoái hoá*
 deglutition (sự) *nuốt*
 degenerate codons *các codon thoái hoá (nhiều codon qui định một axit amin)*
 degradation *sự suy thoái, sự xuống cấp, sự giảm bậc, phân huỷ*
 dehiscence (sự) *nứt, nở, mở*
 dehydration (sự) *khử nước*
 dehydrogenase *dehydrogenaza*
 de-iridividuation (sự) *mất cá tính, mất cá thể*
 delamination (sự) *phân lớp*

degradative succession *diễn thế suy thoái*
 dehydrogenases *dehydrogenaza*
 dehydrogenation *khử hydro*
 Deinococcus radiodurans *Deinococcus radiodurans* (vi khuẩn chịu phóng xạ)
 delayed density-dependence (sự) trễ của phụ thuộc mật độ
 delayed fertilization *thụ tinh chậm*
 delayed-type hypersensitivity *quá mẫn muộn*
 deletion (sự) khuyết đoạn, đoạn khuyết (nhiễm sắc thể)
 deletion mapping of DNA sequences *lập bản đồ khuyết đoạn các trình tự ADN*
 deletion mutation *đột biến khuyết đoạn*
 deletion of chromosomal segment *sự mất đoạn nhiễm sắc thể*
 delinquency (sự) phạm tội
 delinquent *kẻ phạm tội, phạm tội, lơ là, chểnh mảng*
 delta 12 desaturase *desaturaza delta12*
 delta 15 desaturase *desaturaza delta15*
 delta endotoxins *endotoxin delta*
 deltoid *1. có dạng tam giác 2. cấu trúc tam giác*
 delusions (sự) hoang tưởng
 deme *đem, nhóm liên phối*
 dementia (sự) sa sút trí tuệ
 dementia praecox *sa sút trí tuệ*
 demersal *ở đáy, chìm*
 demifacet *nửa mặt khớp*
 Demospongiae *lớp Bọt biển thường*
 demethylase *demethylaza, enzym khử methyl*
 demethylation *khử methyl*
 demographic processes *quá trình dân số*
 demulcent *dịu, giảm kích thích*
 demography *dân số học*
 denaturation (sự) biến tính, biến chất, tách đôi (ADN)
 denatured DNA *ADN biến tính (đã tách làm 2 sợi đơn)*
 denaturing gradient gel electrophoresis *điện di trên gel gradient biến tính*
 denaturing High Pressure Liquid Chromatography *sắc ký lỏng cao áp biến tính*
 denaturing polyacrylamide gel electrophoresis *điện di trên gel polyacrylamid biến tính*
 dendrimers *nhánh, nhánh phân*
 dendrite *dendrit, đọt nhánh*
 dendritic cell *tế bào có tua, tế bào có dạng bạch tuộc, tế bào phân nhánh*
 dendritic langerhans cells (các) tế bào langerhans phân nhánh (nơi HIV xâm nhập cơ thể)
 dendritic polymers *polyme phân nhánh*

dendrochronology *cổ khí hậu theo vòng cây*
 dendrogram *cây phát sinh*
 dendrograph *cây kí*
 dendroid *1. (có) dạng cây 2. (có) dạng phân nhánh cây*
 dendron *sợi nhánh*
 denervated *(bị) bóc dây thần kinh, (bị) bỏ dây thần kinh*
 denial *(sự) từ chối*
 denitrification *khử nitơ*
 denitrifying bacteria *vi khuẩn khử nitơ*
 dens of axis *trục răng*
 dens epistrophe *mỏm răng*
 density *mật độ*
 density dependence *phụ thuộc mật độ*
 density dependent factor *yếu tố phụ thuộc mật độ*
 density dependent inhibition *(sự) ức chế phụ thuộc mật độ*
 density gradient centrifugation *ly tâm trong gradien mật độ*
 density independent factor *yếu tố độc lập mật độ*
 dental formula *công thức răng*
 dentary *xương (mang) răng*
 dentary bone *xương răng*
 dentate *(có) răng, (có) mép xẻ răng*
 denticle *1. mẫu dạng răng nhỏ 2. vảy tấm*
 dentinal *(thuộc) dentin, ngà răng*
 dentine *dentin, ngà răng, chất xương răng*
 dentition *1. mẫu răng 2. (sự) mọc răng 3. bộ răng*
 denuded quadrat *ô trần*
 deoxynivalenol *deoxynivalenol*
 deoxyribonucleic acid *axit deoxyribonucleic*
 deoxynucleoside triphosphate *deoxynucleosid triphosphat (dNTP)*
 deoxyribonuclease *deoxyribonucleaza*
 deoxyribonucleic acid (DNA) *axit deoxyribonucleic*
 deoxyribonucleotide *deoxyribonucleotid*
 deoxyribose *deoxyriboza*
 dependent variable *biến dị độc lập*
 depersonalization *(sự) mất cá tính, mất cá thể*
 depilate *nhổ lông, nhổ tóc*
 depolarization *(sự) khử cực, phân cực*
 deposit feeder *sinh vật ăn cặn vẩn*
 depressant *1. làm suy giảm, làm suy yếu 2. tác nhân làm suy yếu*
 depressor *1. cơ hạ 2. chất giảm chuyển hoá*
 deprotection *khử bảo vệ*
 depth *chiều sâu, bề sâu*

derepression *khử ức chế*
derived character *đặc điểm dẫn xuất*
derm *bì, da*
dermal (*thuộc*) *bì, da*
dermal tissue system *hệ mô bì*
dermal branchlae *mang da, mang bì*
dermatogen *tầng sinh bì*
dermatophyte *nấm ngoài da*
dermic (*thuộc*) *bì, da*
dermis *bì, da*
dermornuscular layer *lớp cơ bì*
dertrotheca *bao mỏ sừng*
dertrum *bao mỏ sừng*
desert hedgehog protein *protein nhím Âu hoang mạc*
desert *hoang mạc, sa mạc*
desertification (*sự*) *hoá hoang mạc*
descending *chạy xuôi*
desferroxamine manganese *mangan desferroxamin*
desmids *tảo lục*
desmognathous (*thuộc*) *hàm da, mỏ da*
desmosome *thể liên kết, thể nối, thể cầu*
desquamation (*sự*) *tróc vảy, bong vảy*
desulfovibrio *phẩy khuẩn khử sulphat*
determinate (*được*) *xác định, (thuộc) gốc ghép, (có) xlim*
determination (*sự*) *xác định giới hạn, xác định*
determinate cleavage *phân cắt xác định*
determinate growth *sinh trưởng có hạn*
detorsion *xoắn ngược chiều*
detritovore *sinh vật ăn mùn bã, sinh vật ăn chất thối rữa, sinh vật ăn chất tan rữa*
detritus *chất thối rữa, chất tan rữa, mùn bã*
Deuteromycetes *lớp Nấm bất toàn, lớp Nấm khuyết*
deuterostoma *miệng thứ sinh*
deuterotoky *trình sinh hai tính*
deutocerebron *hạch não II*
development (*sự*) *phát triển, triển khai, mở rộng*
deviance *so khớp thống kê*
deviation *độ lệch*
deviation IQ *IQ lệch*
devonian *kỷ devon*
dew claw *móng huyền*
Deuteromycotina *phân ngành Nấm bất toàn, phân ngành Nấm khuyết,*

lóp Nám bất toàn, lóp Nám khuyết
dextrotropic cuốn phải, xoắn phải,
dextral cuốn phải
dextran dextran
dextrin dextrin
dextrorotary isomer isome quay phải, chất đồng phân quay phải
dextrorse cuốn phải, xoắn phải
dextrose dextroza
DGGE viết tắt của *Denaturing Gradient Gel Electrophoresis*
DHA *DocosaHexanoic Acid*
DHH viết tắt của *Desert HedgeHog protein*
dHPLC viết tắt của *denaturing High Pressure Liquid Chromatography*
di George's syndrome hội chứng dị George
diabetes bệnh đái tháo đường
diacoele buồng não thất III, khoang não III
diacylglycerols diacylglycerol
diadeiphous hai bó chỉ nhị
diadzein diadzein
diagnosis 1. mô tả đặc trưng 2. chẩn đoán
diagnostic characters đặc điểm chẩn đoán
dialypetalous (có) cánh tràng rời
dialysis sự thẩm tích
Diamond vs. chakrabarty *Bộ thương mại Mỹ*
diapause (sự) đình dục
diapedesis (sự) xuyên mạch, thoát mạch
diaphoresis (sự) chảy mồ hôi, thoát mồ hôi
diaphragm 1. màng ngăn 2. vách ngăn 3. cơ hoành
diaphysis thân xương
diapophyses mấu ngang
diapsid (thuộc) hai hố thái dương, hố thái dương kép
diarthrosis khớp động
diastase diastaza
diastasis kỳ nghỉ tiền tâm thu
diastema 1. tấm giữa 2. khoảng trống răng
diaster thể sao chếp
diastereoisomers diastereoisome
diastole kỳ tâm trương, kỳ giãn tim
diastolic blood pressure áp suất máu tâm trương
diastolic pressure huyết áp tâm trương
diatoms khuê tảo, tảo silic
diatropism (tính) hướng ngang kích thích

dibranchiate *hai mang*
dicentric *hai tâm, lưỡng tâm, hai tâm động*
dicer enzymes *enzym dicer (cắt ARN mạch kép)*
dichasial cyme *xim hai ngả*
dichasium *xim hai ngả*
dichlamydeous *(có) bao hoa kép*
dichocephalous *(có) hai đầu*
dichogamy *(tính) biệt giao*
dichoptic *(thuộc) mắt kép*
dichotomy *(sự) lưỡng phân*
dichromatism *(chứng) lưỡng sắc thị*
Dicksonia *bộ Cầu tích*
Dick test *thử nghiệm Dick*
dicliny *phân tính (thực vật)*
diclinous *(có) hoa phân tính*
DIC microscope *kính hiển vi DIC*
dicot *thực vật hai lá mầm*
Dicotyledones *lớp Hai lá mầm*
dictyosome *thể lưới*
dictyostele *trung trụ lưới*
dicyclic *hai vòng xoắn*
didactyl *hai ngón*
dideoxynucleosid triphosphate (ddNTP) *dideoxynucleosid triphosphat*
didymous *mọc kép*
didynamous *hai đôi nhị so le*
dieback *(sự) chết hoại*
diel *ngày - đêm, hàng ngày*
diencephalon *não trung gian*
diets *khẩu phần, ăn kiêng*
difference threshold *ngưỡng phân biệt*
differential absorption ratio *tỷ lệ hấp thụ (trong quá trình) biệt hoá*
differential interference contrast microscope *kính hiển vi tương phản giao thoa vi sai*
differential display *hiển thị biệt hoá*
differential reproduction *sinh sản biệt hoá*
differential resource utilization *sử dụng tài nguyên khác nhau*
differential splicing *tách intron (trong) biệt hoá*
differential stain *thuốc nhuộm vi sai*
differentiation *(sự) phân hoá, biệt hoá*
diffuse competition *cạnh tranh phân tán*
diffuse growth *sinh trưởng phân tán*
diffuse placentation *kiểu bám nhau phân tán*

diffuse porous *kiểu bám phân tán*
 diffuse porous (có) lỗ phân tán
 diffuse tissue *mô phân tán*
 diffusion (sự) khuếch tán, lan toả
 diffusion coefficients *hệ số phân tán*
 digametic *hai kiểu giao tử*
 digastric *hai thân*
 Digenea *lớp Sán lá song chủ*
 digenesis (sự) xen kẽ thế hệ, luân phiên thế hệ
 digenetic (thuộc) xen kẽ thế hệ, luân phiên vật chủ
 digenetic reproduction *sinh sản xen kẽ thế hệ*
 digestion (sự) tiêu hoá, phân huỷ
 digestive gland *tuyến tiêu hoá*
 digestive system *hệ tiêu hoá*
 digestive tract *ống tiêu hoá, đường tiêu hoá*
 digestive tube *ống tiêu hoá*
 digit *ngón*
 digitate (có) ngón, (xẻ) ngón
 digitigrade *mấu dạng ngón*
 digitule *mấu dạng ngón*
 diglycerides *diglycerid*
 digoneutic (một) năm hai lúa
 dihybrid *con lai hai tính*
 dihybrid cross *phép lai hai tính trạng*
 dikaryon *nhân kép, thể hai nhân*
 dikaryotic (thuộc) hai nhân
 dikaryophase *pha hai nhân, pha song đơn bội*
 dilambdodont (răng) chữ V
 dilator *cơ giãn*
 dilution principle *nguyên lí pha loãng*
 dimeric chromosome *nhễm sắc thể cân, nhiễm sắc thể đối xứng hai bên*
 dimeric RNase III *ribonucleaza III lưỡng phân*
 dimerous *hai phần*
 dimorphic *hai dạng, lưỡng hình*
 dimorphism (hiện tượng) lưỡng hình, (hiện tượng) hai dạng
 dimorphous *hai dạng, lưỡng hình*
 dinitrogen fixation *cố định nitơ*
 Dinoflagellata *ngành Trùng hai roi*
 Dinophyceae *lớp Trùng tảo*
 dioceol *não thất ba*
 dioecious *phân tính*

dioecious species *loài phân tính*
 dioecism *(sự) phân tính*
 dioestrus *kỳ không động dục*
 dioptic mechanism *cơ cấu khúc xạ*
 diphasic *hai pha, hai kỳ, hai giai đoạn*
 diphtheria *(bệnh) bạch hầu*
 diphtheria antitoxin *kháng độc tố bạch cầu*
 diphtheria toxin *độc tố bạch hầu*
 diphtheria toxoid *nhược độc tố bạch hầu*
 diphyercal *(thuộc) vây đuôi đối xứng đều*
 diphygenic *hai kiểu phát triển*
 diphyletic *hai dòng tổ tiên, hai nguồn gốc*
 diphyodont *hai (kiểu) bộ răng*
 diplobiont *sinh vật lưỡng thể*
 diplobiontic *(thuộc) sinh vật lưỡng thể*
 diploblastic *hai phôi bì, hai lá phôi*
 diplococcus *song cầu khuẩn*
 diplogangliate *(có) hạch kép*
 diploganglionate *(có) hạch kép*
 diplohaplont *sinh vật lưỡng đơn bội*
 diploid *lưỡng bội, thể lưỡng bội*
 diploid cell *tế bào lưỡng bội*
 diploidization *(sự) lưỡng bội hoá, hình thành lưỡng bội*
 diplonema *giai đoạn sợi kép*
 diplont *sinh vật lưỡng bội*
 diplophase *pha lưỡng bội*
 Diplopoda *lớp Chân kép*
 diplospondylic *hai đốt sống, (thuộc) đốt sống kép*
 diplospondylous *hai đốt sống, (thuộc) đốt sống kép*
 diplospondyly *(hiện tượng) hai đốt sống kép*
 diplostemonous *hai vòng nhị, (có) hai vòng nhị*
 diplotene *diploten*
 diplozoic *đối xứng hai bên*
 Dipneusti *bộ Cá phổi*
 dip-pen lithography *(phép) in khắc đá bằng bút nhúng*
 dip-pen nanolithography *(phép) in khắc đá nano bằng bút nhúng*
 Diprioi *bộ Cá phổi*
 diprotodont *hai răng cửa lớn*
 Diptera *bộ Hai cánh*
 direct development *phát triển trực tiếp*
 direct flight *ánh sáng trực tiếp*
 directing stimulus *kích thích định hướng*

direct metamorphosis *biến thái trực tiếp*
 direct transfer *truyền trực tiếp*
 directed assembly *sự quân tụ trực tiếp*
 directed evolution *tiến hoá định hướng*
 directed mutation *đột biến định hướng xem adaptive mutation*
 directed self-assembly *tự lắp ráp có định hướng*
 directional selection *(sự) chọn lọc định hướng*
 disaccharide *đường đôi, disaccharid*
 disasters *thiên tai*
 disc *đĩa, nhú, giác*
 disclimax *đỉnh cao bất thường, đỉnh cao nhân tạo*
 discoidal cleavage *phân cắt đĩa*
 Discolichenes *nhóm địa y dạng đĩa*
 Discomycetes *lớp Nấm đĩa*
 discontinuous distribution *phân bố không liên tục*
 discontinuous feeder *ăn không liên tục*
 discontinuous variation *biến dị không liên tục*
 discriminant analysis *phân tích biệt thức*
 discrimination *(sự) phân biệt*
 discrimination training *tập quen phân biệt*
 discus proligerus *vùng hạt*
 disharmony *mất hài hoà*
 disinfection *(sự) khử trùng, tẩy uế*
 disinfestation *(sự) diệt côn trùng*
 discrete generation *thế hệ riêng biệt*
 disjunct *phân tách, đứt đoạn*
 disjunction *(sự) phân tách*
 disjuncter *cầu liên kết*
 disk *1. nhú 2. đĩa 3. giác*
 disk floret *hoa con dạng đĩa*
 disomic *lưỡng thể, (thuộc) thể hai*
 disorganized schizophrenia *(bệnh) tâm thần phân liệt rối loạn*
 dispermic eggs *trứng hai tinh trùng*
 dispermy *(sự) thụ tinh kép*
 dispersal *(sự) phát tán*
 dispersion *(sự) phân tán*
 displacement *(sự) di chuyển*
 displacement activity *hoạt động chuyển chỗ*
 displacement loop *vòng chuyển chỗ*
 display behaviour *tập tính phô trương*
 disruptive selection *chọn lọc ngắt quãng*
 dissemination *(sự) phân toả*

disseminule *thể phân toả*
dissimilation *(sự) phân ly, phân hướng, trở thành khác nhau*
dissociating enzymes *enzym phân ly*
dissociation *(sự) phân ly*
dissociative disorder *rối loạn phân ly*
dissymmetric *bất đối xứng*
distal *xa, ngoài*
distichous *hai dãy, hai hàng*
distinct *phân biệt*
distraction display *biểu hiện sao lãng*
distribution *(sự) phân bố*
distribution factor *hệ số phân bố*
distribution-free methods *(các) phương pháp phi phân số*
disturbance *(sự) rối loạn, đảo lộn, nhiễu*
disulphide bond *mối liên kết disulphid*
disuse atrophy *teo do không dùng*
dithioglycerol *dithioglycerol*
dithiothreitol *dithiothreitol*
ditrematous *(có) lỗ sinh dục phân biệt*
diuresis *bài niệu*
diurnal movement *vận động ngày-đêm*
divaricate *tách đôi rộng, phân ly rộng*
divergence *(tiến hoá) phân hướng*
divergent *phân hướng, phân tán*
divergent evolution *tiến hoá phân hướng*
divergent oscillation *dao động phân hướng*
divergent thinking *tư duy phân kỳ*
diversifying selection *chọn lọc cực đoạn*
diversity biotechnology consortium *mạng lưới công nghệ sinh học về đa dạng*
diversity estimation (of molecules) *đánh giá mức độ đa dạng (của các phân tử)*
diversity *(sự, độ) đa dạng*
diverticula *(các) túi thừa*
diverticulum *túi thừa*
diving *lặn*
division *ngành*
dizygotic twins *trẻ sinh đôi hai trứng, trẻ sinh đôi hai hợp tử*
DMD *viết tắt của Duchenne Muscular Dystrophy*
DNA *ADN viết tắt của DeoxyriboNucleic Acid*
DNA analysis *phân tích ADN*
DNA binding proteins *protein liên kết ADN*
DNA bridges *cầu ADN*
DNA chimera *khảm ADN*

DNA chip *chip ADN*
 DNA cloning *thư viện ADN*
 DNA-directed RNA Interference *can thiệp bằng ARN do ADN điều khiển*
 DNA fingerprinting *in dấu ADN, làm dấu ADN*
 DNA footprinting *in dấu chân ADN (xác định trình tự ADN, nơi bám đặc hiệu protein)*
 DNA fragmentation *phân đoạn ADN*
 DNA glycosylase *glycosylaza ADN*
 DNA gyrase *gyraza ADN*
 DNA helicase *helicaza ADN*
 DNA hybridisation *lai ADN*
 DNA library *thư viện ADN*
 DNA ligase *ligaza ADN*
 DNA marker *chỉ thị ADN*
 DNA melting temperature *nhiệt độ nóng chảy ADN*
 DNA methylase *methylaza ADN*
 DNA methylation *metyl hoá ADN*
 DNA microarray *vi đàn ADN*
 DNA polymerase *ADN polymeraza (enzym tổng hợp ADN)*
 DNA probe *đoạn dò ADN*
 DNA profiling *xác định đặc điểm ADN*
 DNA Regulatory Elements *(các) nhân tố điều hoà ADN*
 DNA repair *sửa chữa ADN*
 DNA sequencing *giải trình tự ADN*
 DNA shuffling *xáo trộn (trình tự) ADN*
 DNA synthesis *tổng hợp ADN*
 DNA typing *định kiểu ADN*
 DNA vaccines *vaccin ADN*
 DNA vector *vector ADN*
 DNA-dependent RNA polymerase *polymeraza ARN phụ thuộc ADN*
 DNA-directed RNA interference *nhiều ARN định hướng ADN*
 DNA-RNA hybrid *dạng lai ADN-ARN*
 DNA-DNA hybridization *phép lai ADN-ADN*
 DNase *ADNase*
 docking (in computational biology) *cấp bến (trong sinh học vi tính)*
 docosahexanoic acid (dha) *axit docosahexanoic*
 doctrine of specific nerve energies *học thuyết năng lượng thần kinh chuyên biệt*
 dolichol phosphate *phosphat dolichol*
 dolioform *(có) dạng thùng, (có) dạng vại*
 domain *vùng, miền*
 domatium *tổ côn trùng*

dome *vòm*
 Domin scale *thang Domin*
 dominance hierarchy *phân cấp trội*
 dominant *1. trội 2. loài trội*
 dominant allele *alen trội*
 dominant species *loài ưu thế*
 don *ưu tú*
 donor junction *(sự) kết nối thể cho*
 Dopamin *dopamin*
 dormancy *(trạng thái) ngủ*
 dormin *dormin*
 dorsal *1. (thuộc) mặt lưng 2. mặt lưng*
 dorsal aorta *động mạch lưng*
 dorsal column *cột sống*
 dorsal fin *vây lưng*
 dorsal horn *sừng cột sống*
 dorsal organ *cơ quan trên lưng*
 dorsal root ganglia *hạch rễ lưng*
 dorsal suture *đường nối lưng*
 dorsal trace *vết lưng*
 dorsiferous *cõng con*
 dorsifixed *đỉnh lưng*
 dorsalis *động mạch lưng*
 dorsigrade *đi bằng mu*
 dorsiventral *(thuộc) lưng bụng*
 dorsoventral axis *trục trước sau*
 dorsum *lưng*
 dosage compensation *sự bù trừ liều lượng*
 dosal lip *mép lưng*
 dose *liều lượng*
 dose equivalent *liều lượng tương đương, đương lượng liều lượng*
 dose rate *suất liều lượng*
 dose reduction factor *hệ số giảm liều lượng*
 dosimeter *liều lượng kế*
 dosimeter *liều lượng kế*
 double *kép, đôi*
 dot blot *dot blot, thăm tách điểm (một kỹ thuật lai ADN)*
 double circulation *tuần hoàn kép*
 double diffusion *khuếch tán kép*
 double embedding *đúc kép, lồng kép*
 double fertilization *thụ tinh kép, thụ phấn kép*

double helix *chuỗi xoắn kép*
 double-image micrometer *trắc vi kế hai ảnh*
 down feathers *lông tơ*
 Down's syndrome *hội chứng Down*
 downy mildew *(bệnh) sương phấn tơ*
 DPN *viết tắt của Dip-Pen Nanolithography*
 drainage *(sự) tháo nước, tiêu nước*
 dream interpretation *giải thích giấc mơ*
 D region *vùng D*
 DREs *viết tắt của DNA Regulatory Elements*
 drinking water *nước uống*
 drip tip *đỉnh trút nước*
 drive *động lực*
 drive-reduction hypothesis *giả thuyết giảm động lực*
 dromaeognathous *(có) hàm xoắn*
 drone *ong đực*
 drop *(sự) rụng*
 Drosophila *ruồi giấm Drosophila*
 Drosophila melanogaster *ruồi giấm Drosophila melanogaster*
 drought *(sự) khô hạn*
 drug *thuốc*
 doublebind communication *giao tiếp lưỡng nan*
 down promoter mutations *đột biến phía sau promoter (khởi điểm)*
 down regulating *điều hoà về phía sau*
 downstream *xuôi dòng*
 drought tolerance *tính chịu hạn*
 drought tolerance trait *tính trạng chịu hạn*
 drupe *quả hạch*
 drupel *quả hạch nhỏ*
 druse *tinh đám*
 dry deposition *lắng khô*
 dry fruit *quả khô*
 dry rot *(bệnh) thối khô*
 dsDNA *ADN sợi đôi*
 dsRNA *ARN sợi đôi*
 Duchenne muscular dystrophy (dmd) gene *gen teo cơ Duchenne*
 duct *ống*
 duct cell *tế bào ống*
 ductless glands *tuyến nội tiết*
 ductule *ống nhỏ, tiểu quản*
 ductus *ống*
 ductus arteriosus *ống động mạch*

ductus caroticus *ống động mạch*
 ductus Cuvieri *ống Cuvieri*
 ductus deferens *ống dẫn tinh*
 ductus ejaculatorius *ống phóng tinh*
 ductus endolymphaticus *ống nội tiết bạch huyết*
 ductus pneumaticus *ống khí*
 dulosis *(sự) cộng sinh nô lệ*
 dung beetles *bọ hung*
 dung feeder *vật ăn phân*
 duodenal *(thuộc) tá tràng*
 duodenum *ruột tá, tá tràng*
 duplex *phức kép, đoạn lặp kép*
 duplication *lặp đoạn, đoạn lặp*
 duplicident *(có) răng cửa kép*
 dura mater *màng cứng*
 duramen *lõi gỗ*
 dwarf male *con đực lùn*
 dwarfism *hiện tượng lùn*
 dyad *bộ đôi*
 dyenin *đyenin*
 dyes *thuốc nhuộm*
 dynamic life-tables *bảng sống động lực học*
 dynamic psychology *tâm lý học động lực*
 dynamics *động lực học*
 dysadaptation *(sự) loạn thích nghi*
 dysarthria *(sự) loạn vận ngôn*
 dyscrasia *(sự) loạn thể trạng*
 dysgenic *thoái hoá giống*
 dysgraphia *(sự) dị dạng chi, loạn phát chi*
 dyskinesia *(sự) loạn vận động*
 dyslexia *(sự) loạn năng đọc*
 dyspepsia *(sự) rối loạn tiêu hoá*
 dysplasia *(sự) loạn phát triển*
 dyspnea *(sự) khó thở*
 dyspnoea *(sự) khó thở*
 dystrophic *loạn dưỡng*

E

EAAS viết tắt của *Excitatory Amino AcidS*
ear tai
ear development (sự) phát triển của tai
eardrum màng nhĩ
early development (sự) phát triển sớm
early genes các gen biểu hiện sớm
early proteins các protein(giúp gen) biểu hiện sớm
early replicating regions (các) vùng sao chép sớm
early wood gỗ sớm
earthworms giun đất
ecad dạng sinh thái
ECB viết tắt của *European Corn Borer*
Ecballium elaterium Trypsin Inhibitors chất ức chế trypsin của *Ecballium elaterium*
eccrine bài tiết
ecdemic bên ngoài vào, ngoại lai
ecdysone hormon ecdyson, hormon lột xác
ecdysone receptor thụ quan ecdysone
echinococcus sán chó
Echinodermata ngành Da gai
Echinoidea lớp Cầu gai
Echiuroidea ngành Echiuroidea
echoic memory trí nhớ âm vang
echolalia (chúng) lặp lời, (chúng) nhại lời
echolocatlon (sự) định vị bằng tiếng vọng
ECHO viruses (các) virut ECHO
ecocline cấp tính trạng sinh thái, nê-m sinh thái
E. coli (*Escherichia coli*) *E.coli*
eclosion (sự) nở
ecological efficiency hiệu suất sinh thái
ecological factor nhân tố sinh thái
ecological indicators (các) chỉ thị sinh thái
ecological management quản lý sinh thái học
ecological niche tổ sinh thái
ecological pyramids (các) tháp sinh thái
ecological succession diễn thế sinh thái
ecology sinh thái học

Eco-Management and Audit Scheme quản lý sinh thái và sơ đồ kiểm toán
 econometrics kinh tế lượng
 economic ratio hệ số kinh tế
 ecophysiology sinh lý học sinh thái
 ecospecies loài sinh thái
 ecosystem hệ sinh thái
 ecotone đới chuyển tiếp sinh thái
 ecotype kiểu sinh thái
 ectethmoid xương sàng trên
 ectoblast lá phôi ngoài, ngoại phôi bì
 ectoderm ngoại bì
 ectodermal adult stem cells tế bào gốc ngoại bì trưởng thành
 ectodermal placodes tấm biểu bì
 ectogenesis (sự) phát triển nhân tạo, phát triển ngoài cơ thể
 ectogenous (có) khả năng tồn tại độc lập, (có) khả năng sống ngoài ký chủ
 ectolecithal (thuộc) noãn hoàng
 ectomesenchymal cells tế bào ngoại trung bì
 ectomorph thân người kiểu trí thức, người có hình thái trí thức
 ectomycorrhiza rễ nấm ngoại dưỡng
 ectoparasite vật ngoại ký sinh, ngoại ký sinh trùng
 ectophloic (có) libe ngoài
 ectopia (sự) lạc vị trí, lệch vị trí
 ectopic lạc vị trí, lệch vị trí
 ectopic development sự phát triển lệch
 ectoplasm lớp ngoại chất ngoại vi, lớp ngoại chất, lớp ngoài chất nguyên sinh
 Ectoprocta ngành Ectoprocta
 ectopy (sự) lạc vị trí, lệch vị trí
 ectotherm động vật ngoại nhiệt, động vật biến nhiệt
 ectotrophic mycorrhiza rễ nấm ngoại dưỡng
 ectozoon động vật ngoại ký sinh
 ectromelia (tật) thiếu chi, (tật) giảm sản chi
 eczema eczema, chàm
 edaphic climax cao đỉnh
 edaphic factor nhân tố đất trồng, nhân tố thổ nhưỡng
 Edentata bộ Thiếu răng
 edentate không răng
 edentulous không răng
 edible vaccines vaccin ăn được
 editing sửa chữa, biên tập
 edriophthalmic không cuống mắt
 eel cá chình

eel grass *rong mái chéo biển, rong lươn*
 effective dose equivalent *liều lượng tương đương hiệu dụng*
 effective energy *năng lượng hữu hiệu*
 effective wavelength *bước sóng hữu hiệu*
 effector *tác quan, cơ quan thực hiện*
 effector cell *tế bào hiệu quả, tế bào thực hiện*
 effector genes *gen cảm ứng*
 effector neurone *neuron vận động*
 effector plasmid *plasmid cảm ứng*
 efferent *ra ngoài, li tâm*
 efferent columns *cột li tâm*
 effort syndrome *hội chứng gắng sức*
 effusion *(sự) tràn dịch*
 egest *thải, bài xuất, tống ra, thải phân, bài tiết*
 egesta *tổng lượng chất thải, tổng lượng chất bài xuất*
 egestion vacuole *không bào tiêu hoá*
 egg *tế bào trứng, trứng*
 egg apparatus *bộ tế bào trứng*
 egg cell *tế bào trứng*
 EDTA *viết tắt của EthyleneDiamine TetraAcetate (chất chống đông máu và kìm hãm một số enzym)*
 EETI *viết tắt của Ecballium elaterium Trypsin Inhibitors*
 EFA *viết tắt của Essential Fatty Acids*
 effector *tác nhân thực hiện*
 effector T cells *tế bào T thực hiện*
 EGF *viết tắt của Epidermal Growth Factor*
 EGF receptor *thụ quan EGF (Epidermal Growth Factor)*
 EGFR *xem EGF receptor*
 egg chamber *buồng trứng*
 egg nucleus *nhân trứng*
 egg tooth *răng trứng, hạt gạo, răng phôi*
 ego *cái tôi*
 egocentrism *(tính) vị kỉ*
 ego psychology *tâm lý học cái tôi*
 EHEC *viết tắt của Enterohemorrhagic E. coli*
 EIA *viết tắt của Enzyme ImmunoAssay*
 eicosanoids *eicosanoid*
 eicosapentaenoic acid (EPA) *axit eicosapentaenoic*
 eicosapentanoic acid (EPA) *axit eicosapentanoic acid*
 eicosatetraenoic acid *axit eicosatetraenoic*
 eidetic imagery *hình ảnh ký ức chính xác*

ejaculation *sự phóng tinh*
 ejaculatory duct *ống phóng tinh*
 elaeodochon *tuyến dầu*
 elaiosome *thể dầu*
 ELAM-1 *xem E-selectin*
 Elasmobranchii *phân lớp cá mang tám*
 elastance *đàn hồi*
 elastase *alastaza*
 elastic fibres *sợi đàn hồi, sợi chun*
 elastic fibrocartilage *sụn sợi đàn hồi*
 elastic tissue *mô đàn hồi*
 elastin *elastin*
 Electra Complex *phức hợp electra*
 electric organ *cơ quan điện*
 electrical synapse *synap điện, khớp thần kinh điện*
 electrocardiogram *điện tâm đồ, biểu đồ điện tim*
 electrochemical gradient *gradien điện hoá*
 electrochemical potential *thế điện hoá*
 electroconvulsive therapy *liệu pháp xo giật bằng điện*
 electrocyte *tế bào điện*
 electrodes *điện cực*
 electroencephalogram *điện não đồ*
 electroencephalograph *máy ghi điện não*
 electrogenic pump *máy bơm sinh điện*
 electrolyte *chất điện phân*
 electromagnetic spectrum *phổ điện tử*
 electron carrier *chất mang điện tử*
 electron micrograph *vi ký điện tử*
 electron microscope *kính hiển vi điện tử*
 electron microscopy *soi hiển vi điện tử*
 electron transfer chain *chuỗi vận chuyển điện tử*
 electron transport chain *chuỗi vận chuyển điện tử*
 electron volts *von electron*
 electronegativity *tính ái điện tử*
 electronic potentials *điện thế sinh điện*
 electropemabilization *tạo thấm bằng điện*
 electrophoresis *(sự) điện di*
 electrophysiology *điện sinh lý học*
 electroplaque *tấm sinh điện*
 electroporation *(sự) mở lỗ bằng điện (để đưa ADN vào tế bào)*

electroreceptor *thụ quan điện, thể nhận điện*
 electrotaxis *(tính) hướng theo điện*
 electrotropism *(tính) hướng điện*
 ELISA *phép xét nghiệm ELISA*
 elite germplasm *chất mầm loại ưu*
 ellagic acid *axit ellagic*
 ellagic tannin *tannin ellagic*
 electron *điện tử, electron*
 elongation *kéo dài chuỗi polypeptit*
 element *nguyên tố, yếu tố, thành phần, đơn vị*
 elementary bodies *(các) tiểu thể cơ bản*
 elephantiasis *bệnh chân voi*
 elevator *cơ nâng*
 elfin forest *rừng yêu tinh*
 elytra *cánh cứng*
 elytriform *(có) dạng cánh cứng*
 elytriform *(có) dạng cánh cứng*
 elytroid *(có) dạng cánh cứng*
 EM *viết tắt của Electron Microscopy*
 emarginate *(có) khía, không bờ*
 EMAS *viết tắt của Eco-Management and Audit Scheme*
 emasculation *(sự) ngắt nhị*
 embryo rescue *(sự) cứu phôi*
 embryogenesis *(sự) phát sinh phôi*
 embryogeny *(sự) phát sinh phôi*
 embryoid *dạng phôi*
 embryology *phôi sinh học*
 embryonic fission *(sự) phân tách phôi*
 embryonic tissue *mô phôi*
 embryophyte *thực vật có phôi*
 embryo sac *túi phôi*
 emergence *1. (sự) nhú 2. (sự) xuất hiện*
 embedding *(sự) đúc vào, lồng vào*
 embolic *mọc vào, lõm vào, đẩy vào*
 embolic gastrulation *(sự) hình thành phôi vị lõm vào*
 embolism *(sự) tắc mạch, nghẽn mạch*
 embolomerosus *(thuộc) đốt nghẽn*
 embolus *vật tắc mạch*
 emboly *(sự) mọc vào, lõm vào, đẩy vào*
 embryo *phôi*

embryo culture *nuôi cấy phôi*
 embryonic (*thuộc*) *phôi*
 embryonic diapause *giai đoạn phôi, thời kỳ phôi*
 embryonic induction *phôi cảm ứng, sự cảm ứng phôi*
 embryonic stem *dòng tế bào phôi*
 embryonic stem cells *tế bào gốc (của) phôi*
 embryology *phôi học*
 EMEA *viết tắt của European Medicines Evaluation Agency*
 emergent properties *tính chất máu lồi*
 emersed *nổi lên, nhô lên*
 Emerson enhancement effect *hiệu ứng tăng cường Emerson*
 emesis (*sự*) *nôn*
 emigration (*sự*) *di cư*
 emissary *đưa ra, chuyển ra*
 emotion *sự xúc động, sự xúc cảm*
 empyema (*chứng*) *tích mủ*
 emulsification *sự tạo nhũ tương, sự hoá nhũ tương*
 emulsion *nhũ tương*
 emunctory *1. (sự) bài tiết 2. cơ quan bài tiết*
 enamel *men*
 enamel cell *tế bào men*
 enamel of teeth *men răng*
 enantiomers (*các*) *hình đối xứng, đối hình*
 enantiopure *thuần khiết*
 enarthrosis *khớp chỏm*
 enation *máu nhú*
 enation theory *thuyết máu nhú*
 encephalitogen *chất gây viêm não*
 encephalography (*phép*) *chụp phóng xạ não, (phép) chụp tia X não*
 encephalon *bộ não*
 encephalospinal (*thuộc*) *não tuỷ*
 encoding (*sự*) *ghi mã, viết mã*
 encounter group *nhóm gặp gỡ*
 encyst *kết túi, kết nang, kết kén*
 encysted (*thuộc*) *kết túi, kết nang, kết kén*
 encystation (*sự*) *kế túi*
 encystment *1(sự) kết nang 2. (sự) kết túi*
 end buld *mâm đuôi*
 end labelling *đánh dấu ở đuôi*
 end plate *bản tận cùng, tấm tận cùng*
 end labelling *gắn nhãn đầu mút*

endangered species *loài bị đe dọa tiêu diệt*
 endarch *(có) bó nguyên mộc trung tâm*
 endemic *(thuộc) địa phương, đặc hữu 2. (thuộc) bệnh dịch địa phương*
 endemic species *loài đặc hữu*
 endergonic *thu nhiệt, thu năng lượng*
 endergonic reaction *phản ứng thu năng lượng*
 endobiotic *1. nội sinh 2. sống trong sinh vật, sống trong thể giả*
 endoblast *lá phôi dưới, nội phôi bì*
 endocardiac *trong tim*
 endocardial tubes *ống tim*
 endocardium *màng trong*
 endocarp *vỏ quả trong, nội quả*
 endochondral *trong sụn*
 endochondral ossification *sự tạo sụn*
 endocoelar *(thuộc) lá tạng*
 endocranium *máu trong sọ*
 endocrine *1. nội tiết 2. tuyến nội tiết*
 endocrine gland *tuyến nội tiết*
 endocrine hormones *hormon nội tiết*
 endocrine signaling *tín hiệu nội tiết*
 endocrine system *hệ nội tiết*
 endocrinology *nội tiết học*
 endocuticle *endocuticun, lớp cuticun trong*
 endocytobiosis *(sự) nội cộng sinh*
 endocytosis *(sự) nhập vào nội bào*
 endoderm *nội phôi bì*
 endodermal adult stem cells *tế bào gốc nội phôi bì trưởng thành*
 endodermis *1. vỏ trong 2. nội bì*
 endogamy *(tính) tự thụ phấn, tự giao*
 endogenic reaction *phản ứng nội sinh*
 endogenous *1. nội nguyên 2. nội sinh*
 endogenous rhythm *nhịp nội sinh*
 endoglycosidase *endoglycosidaza*
 endolithic *trong đá, bám vào đá*
 endolymph *nội dịch*
 endolymphangial *trong mạch bạch huyết*
 endolymphatic *(thuộc) nội dịch*
 endolymphatic duct *ống nội dịch*
 endomembrane system *hệ thống màng trong*
 endometrium *màng nhầy dạ con, màng trong dạ con*
 endomitosis *(sự) nội nguyên phân*
 endomorph *người có hình thái phức hậu, người có hình dạng to béo*

endomysium *bao sợi cơ*
 endoneurium *mô liên kết sợi thần kinh, mô bao sợi thần kinh*
 endonuclease *endonucleaza*
 endoparasite *vật ký sinh trong, vật nội ký sinh*
 endopeptidase *endopeptidaza*
 endophyte *thực vật ký sinh trong, thực vật nội ký sinh*
 endophytic *sống trong mô thực vật*
 endophytic mycorrhiza *rễ nấm sống trong mô thực vật*
 endopite *nhánh chân trong*
 endoplasm *nội chất, nội tương*
 endoplasmic reticulum *lưới nội chất*
 endopodite *nhánh chân trong*
 endopolyploid *thể nội đa bội*
 Endoprocta *ngành Hậu môn trong*
 Endopterygota *phân lớp Có cánh trong*
 endorhachis *lá trong*
 endorphins *endocphin*
 endoscopic embryology *phôi thai học hướng nội*
 endoscopy *(sự) nội soi*
 endoskeleton *bộ xương trong*
 endosome *nội thể*
 endosperm *nội nhũ*
 endospermic *(có) nội nhũ*
 endospermous *(có) nội nhũ*
 endospore *1. vỏ trong kén bào tử 2. nội bào tử 3. bào tử nội sinh*
 endosporic *nội bào tử*
 endostatin *endostatin*
 endostylar *(thuộc) dải biểu mô vách hầu*
 endostyle *dải biểu mô vách hầu*
 endosymbiosis *(sự) nội cộng sinh*
 endosymbiotic hypothesis *giả thuyết nội cộng sinh*
 endosymbiotic model *mô hình nội cộng sinh*
 endothecium *vách trong*
 endotheliochorial placenta *nhau nội mạc đệm*
 endothelial cells *tế bào nội mạc*
 endothelial nitric oxide synthase (enos) *synthaza oxid nitơ nội mạc*
 endothelin *endothelin*
 endothelium *nội mạc*
 endotherm *động vật nội nhiệt-động vật đẳng nhiệt*
 endotoxin *nội độc tố*
 endotoxin shock *sốc nội độc tố*

endotrophic mycorrhiza *rễ nấm nội dưỡng*
 endozoic *1. sống trong động vật 2. thông qua cơ thể động vật*
 endproduct inhibition *sự ức chế bằng sản phẩm cuối cùng*
 endyasis *(sự) phát triển vỏ mới*
 energetic *dị hoá giải phóng năng lượng*
 energy *năng lượng, lực, sức*
 energy balance *cân bằng năng lượng*
 energy-dependent transport *vận chuyển phụ thuộc năng lượng*
 enforced dormancy *ngủ bắt buộc*
 engineered antibodies *kháng thể (được) thiết kế*
 enhanced nutrition crops *cây trồng (có) dinh dưỡng tăng cường*
 enhancement effect *hiệu ứng tăng cường*
 enhancer *yếu tố tăng cường, đoạn tăng cường*
 enhancer detection *phát hiện gen tăng cường*
 enkephalins *enkephalin*
 enolpiruvil shikimate phosphate synthase *synthaza phosphate enolpiruvil shikimat*
 ENOS *viết tắt của Endothelial Nitric Oxide Synthase*
 enoyl-acyl protein reductase *reductaza protein enoyl-acyl*
 enrichment *(sự) làm giàu, làm phong phú*
 ensiform *(có) dạng kiếm, (có) dạng mũi giáo*
 ensiform process *mỏm kiếm*
 ensiling *muối dưa, lên men*
 enteral *trong ruột*
 enteric system *hệ thống ống tiêu hóa*
 Entero Cocksackie Human Orphan viruses *virut mô côi Entero Cocksackie ở người*
 enterocoel *khoang ruột*
 enterocytes *tế bào ruột*
 enteroglucagon *enteroglucagon*
 enteron *ống tiêu hoá*
 Enteropneusta *phân ngành Có mang ruột*
 enterotoxin *độc tố khoang ruột, enterotoxin*
 enterosympathetic *(thuộc) thần kinh giao cảm ruột*
 entire *(có) bờ trơn*
 entoderm *nội phôi bì*
 entogastric *trong dạ dày*
 entomology *côn trùng học*
 entomophagous *ăn côn trùng*
 entomophilous *thụ phấn nhờ côn trùng*
 entomophilli *(tính) thụ phấn nhờ côn trùng*

Entoprocta ngành Hậu môn trong
 entovarial trong phạm vi buồng trứng
 entozoic sống trong động vật
 entozoon động vật nội ký sinh
 entrainment (quá trình) kéo theo
 entropy entropy
 entry portal lối vào
 enucleate 1. không nhân 2. bỏ nhân
 enucleated eggs trứng không nhân
 enucleation (sự) loại bỏ nhân
 enuresis (chứng) đái dầm
 environment môi trường
 environmental age tuổi môi trường
 environmental factor nhân tố môi trường
 environmental variance biến trạng môi trường, biến trạng ngoại cảnh
 enzyme enzym
 enzyme denaturation biến tính enzym
 enzyme derepression khử ức chế enzym
 enzyme immunoassay (eia) xét nghiệm miễn dịch enzym
 enzyme-linked immunosorbent assay thử nghiệm hấp thụ miễn dịch liên kết enzym
 enzyme repression ức chế enzym
 enzyme-substrate complex phức hợp cơ chất-enzym
 eosinophil ưa eozin
 Eosinophil Chemotactic Factor of Anaphylaxis tác nhân hoá hướng bạch cầu ưa axit của phản ứng phản vệ
 eosinophilia (chứng) tăng bạch cầu ưa eozin
 eosinophil leucocyte bạch cầu ưa eozin, bạch cầu ái toan
 EPA viết tắt của EicosaPentaenoic Acid
 epapophysis máu giữa, máu trên
 epaxial trên trục
 epaxonic trên trục
 EPD viết tắt của Expected Progeny Differences
 epencephalon tiểu não
 ependyma đệm màng ống
 ependyma cells tế bào đệm màng ống
 ependymal (thuộc) đệm màng ống
 ephedra cây ma hoàng
 ephemeral chóng tàn, ngắn đời
 Ephemeroptera bộ Phù du
 epibiosis kiểu sống bám víu, kiểu sống nhờ
 epiblast lá phôi ngoài, ngoại phôi bì

epiblem rhizodermis *lớp lông hút, vỏ rễ*
 epiboly *phát triển phủ, (sự) lan phủ*
 epicalyx *dài phụ, dài nhỏ, dài ngoài*
 epicardial *(thuộc) màng ngoài tim*
 epicarp *vỏ quả ngoài*
 epicoele *khoang tiểu não*
 epicondyle *lồi cầu trên*
 epicormic shoot *chồi mọc từ chồi ngủ*
 epicotyl *trụ trên lá mầm*
 epicuticle *1. lớp cutin 2. lớp trên cuticun*
 epidemic *bệnh dịch, dịch tễ*
 epidemiology *dịch tễ học*
 epidermal *(thuộc) biểu bì*
 epidermal growth factor *nhân tố sinh trưởng biểu bì*
 epidermal growth factor receptor *thụ quan nhân tố sinh trưởng biểu bì*
 epidermatic *(thuộc) biểu bì*
 epidermis *biểu bì, vỏ ngoài*
 epididymis *mào tinh hoàn*
 epigaeous *trên mặt đất*
 epigamic *(thuộc) dẫn dụ dục tính*
 epigastric *(thuộc) vùng thượng vị*
 epigeal *trên mặt đất*
 epigenesis *thuyết tân sinh, thuyết biểu sinh*
 epigenetic *(thuộc) tân sinh*
 epiglottis *1. tấm trên miệng 2. mảnh trên hầu 3 nắp thanh môn*
 epignathous *(có) hàm trên vầu, (có) hàm trên nhô*
 epigynous *đỉnh trên bầu*
 epilepsy *động kinh*
 epilimnion *tầng nước mặt*
 epilithic *trên đá*
 epimerase *epimeraza*
 epimers *epime, (các dạng) đồng tâm lập thể*
 epimysium *bao ngoài cơ*
 epinasty *(tính) sinh trưởng cong*
 epinephrine *tuyến trên thận, tuyến thượng thận*
 epinephros *tuyến trên thận, tuyến thượng thận*
 epineural *1. trên cung thần kinh 2. mọc từ cung thần kinh*
 epineurium *bao ngoài bó thần kinh*
 epiparasite *vật ký sinh ngoài, vật ngoại kí sinh, vật biểu ký sinh*
 epipetalous *đỉnh trên cánh tràng*
 epipharyngeal *trên bầu*

epipharyngeal receptor *thụ quan trên hầu*
 epipharynx *1. lưỡi nhỏ 2. mảnh trên hầu*
 epiphloeodal *mọc vỏ ngoài*
 epiphloeodic *mọc vỏ ngoài*
 epiphragm *nắp vỏ*
 epiphyllous *mọc trên lá*
 epiphysial (*thuộc*) *mảnh xương cốt hoá phụ, đầu xương*
 epiphysis *1 mảnh xương cốt hoá phụ 2 tuyến tủy 3 đầu xương*
 epiphyte *thực vật biểu sinh, thực vật phụ sinh*
 epiphyseal discs *đĩa đầu xương*
 epiphytotic *bệnh dịch thực vật*
 epipleura *1. tấm trên 2. máu mót*
 epiploon *mạc nối lớn, màng nối*
 epipubic *trên mu*
 episematic *báo hiệu*
 episepalous *1 đính trên lá dài 2 đính đối diện với lá dài*
 episodic memory *trí nhớ thời đoạn*
 episome *episom*
 epispore *vỏ vách bào tử, vỏ ngoài bào tử*
 epistasis *ức chế tương hỗ, át chế*
 epistatic *át chế (gen)*
 epistomatal (*có*) *khí khổng ở mặt trên*
 epistomatic (*có*) *khí khổng ở mặt trên*
 epistropheus *đốt trục*
 epithelia *biểu mô*
 epithelial (*thuộc*) *biểu mô*
 epithelial cell junction *điểm nối tế bào biểu mô*
 epithelial projections *chỗ lồi ra (của) biểu mô*
 epitheliomorph (*có*) *dạng biểu mô*
 epitheliomuscular cells *tế bào biểu mô cơ*
 epithenal tissue *mô biểu bì*
 epithelium *vùng trên đôi*
 epitokous (*thuộc*) *sinh giai đoạn lưỡng hình*
 epitope *epitop, nhân tố quyết định kháng nguyên*
 epitoky *đốt hữu tính*
 epitrichial (*thuộc*) *lớp ngoài biểu bì*
 epitrichium *lớp ngoài biểu bì*
 epixylous *mọc trên gỗ*
 epizoan (*thuộc*) *động vật ký sinh ngoài, động vật ngoại ký sinh*
 epizoic *sống trên động vật*
 epizoon *động vật ký sinh ngoài, động vật ngoại ký sinh*

EPO viết tắt của *European Patent Office*
Epstein-Barr virus virut Epstein-Barr
Epstein-Barr virus Nuclear Antigen kháng nguyên kháng virut Epstein-Barr
equatorial (thuộc) xích đạo
EPO viết tắt của *ErythroPOietin*
EPPO viết tắt của *European Plant Protection Organization*
EPSP synthase synthaza EPSP
EPSPS xem EPSP synthase
equatorial plane mặt phẳng xích đạo
equilibration (sự) cân bằng
equilibrium (sự) cân bằng, trạng thái cân bằng
equilibrium sự cân bằng, trạng thái cân bằng
equipotent toàn năng
Equlsetales bộ cỏ tháp bút
equitability độ cân bằng
equivalence groups nhóm tương đương
equivalve hai mảnh vỏ đều
ER viết tắt của *Endoplasmic Reticulum*
erb b-2 gene gen erb b-2 (còn gọi là gen HER-2)
ERBB2 gene gen ERBB2 (còn gọi là gen HER-2/neu)
erect dựng ngược
erection 1 (sự) trương 2 (sự) dựng ngược
ergastic substance chất hậu thành
ergatogyne kiến thợ, ong thợ
ergatoid con cái dạng thợ
ergonomics công thái học
ergotamine ergotamin
ergotism (sự) ngộ độc nấm cựa gà
ergotism (có) dạng thợ
Ericaceae họ Đỗ quyên
ericaceous (có) dạng thạch nam, (có) dạng đỗ quyên
ericeticolous mọc trên đất hoang
erogenous zones vùng gợi dục
eros bản năng sống
ertilization tube ống thụ tinh
erumpent (bị) nứt đột ngột
Erwinia caratovora Erwinia caratovora
Erwinia uredovora Erwinia uredovora
erythema ban đỏ
erythroblast nguyên hồng cầu
erythroblastosis foetalis (bệnh) tan huyết ở trẻ
erythrocyte hồng cầu

erythrocyte development *sự phát triển của hồng cầu*
 erythrophore *tế bào mang sắc tố đỏ*
 erythropoetin *erythropoietin*
 erythropoiesis *(sự) tạo hồng cầu*
 erythropoietic factor *yếu tố tạo hồng cầu*
 erythroptein *erythroptein*
 erythropoietin (EPO) *erythropoietin*
 escape *cây trồng mọc hoang, cây trồng mọc tự nhiên*
 escape behaviour *hành vi lẩn trốn*
 escape conditioning *điều kiện hoá lẩn trốn*
Escherichia coli *Escherichia coli*
Escherichia coliform *Escherichia coliform*
 E-selectin *selectin E (được tổng hợp trong tế bào nội mô - endothelial cells)*
 essential amino acids *axit amin không thay thế*
 essential element *yếu tố thiết yếu, yếu tố không thay thế*
 essential fatty acids *axit béo không thay thế*
 essential nutrient *chất dinh dưỡng thiết yếu*
 essential oil *tinh dầu thiết yếu*
 essential organs *cơ quan thiết yếu*
 essential polyunsaturated fatty acids *axit béo đa không bão hoà thiết yếu*
 essential resource *tài nguyên thiết yếu*
 esophagus *thực quản*
 EST *viết tắt của Expressed Sequence Tags*
 establishment potential *tiềm năng tạo lập*
 esterase *esteraza*
 estivation *(sự) ngủ hè*
 estrogen *estrogen (hormon tính cái)*
 estrous cycle *chu kỳ động dục*
 estrus *(sự) động dục*
 estuary *cửa sông*
 etanercept *etanerceptn (một dược phẩm bản chất protein)*
 ethanol *ethanol*
 ethephon *ethephon*
 ethidium bromide *ethidium bromid*
 Ethiopian region *khu vực Ethiopian*
 Ethmohystylic *(có) dạng khớp*
 ethmoidalia *xương sàng*
 ethmoturbinal *(thuộc) xương sàng*
 ethogram *phả tập tính*
 ethology *tập tính học*
 ethylene *ethylen*
 etiological agent *tác nhân căn nguyên*

etiology *thuyết căn nguyên, nguyên nhân học*
 eubacteria *vi khuẩn thật*
 Eubacteriales *bộ Vi khuẩn thật*
 eubacteriotic cell *tế bào nhân chuẩn*
 eucaryote *xem eukaryote*
 euchromatic regions *vùng nhiễm sắc*
 euchromatin *chất nhiễm sắc điển hình*
 eugamic *(thuộc) giao phối ở tuổi thành thực*
 eugenics *(sự) cải tạo giống, hoàn thiện giống*
 euglenoid movement *chuyển động kiểu dạng tảo mắt*
 Euglenophyceae *lớp tảo mắt*
 Eukarya *giới sinh vật nhân chuẩn*
 eukaryote *sinh vật nhân chuẩn*
 eukaryotic *(thuộc) sinh vật nhân chuẩn*
 eumetazoa *động vật đa bào chính thức*
 Eumycota *ngành Nấm điển hình*
 Euphausiacea *bộ Hình tôm*
 Euphorbiaceae *họ thầu dầu*
 euphotic zone *vùng sáng*
 euploid *thể nguyên bội*
 euploidy *nguyên bội*
 eupyrenie *tinh trùng điển hình*
 european corn borer (ECB) *bọ rầy ngô châu Âu*
 european medicines evaluation agency (EMEA) *cơ quan đánh giá y học châu Âu*
 european patent convention *công ước bản quyền châu Âu*
 european patent office (EPO) *văn phòng bản quyền châu Âu*
 european plant protection organization (EPPO) *tổ chức bảo vệ thực vật châu Âu*
 eusporangium *túi bào tử thật*
 eustachian tube *vòi Eustachio*
 eustachian valve *van Eustachio*
 eustele *trụ trung thật, trụ trung chính thức*
 eutely *nguyên lượng*
 eustomatous *(có) miệng chính thức, (có) miệng rõ rệt*
 Eutheria *phân lớp Thú bậc cao, phân lớp thú có nhau*
 eutrophic *giàu dinh dưỡng, phì dưỡng*
 eutherodactyl *(có) ngón rời*
 eutrophic lake *hồ phú dưỡng*
 evaginate *(sự) lộn trong ra ngoài*
 evagination *(sự) bốc hơi nước*
 evaporation *(sự) bốc hơi nước, làm khô*
 evapotranspiration *(sự) bốc thoát hơi nước*
 even distribution *(sự) phân bố đồng dạng*

evenness *độ đồng dạng*
 event *sự kiện*
 evergreen forest *rừng thường xanh*
 evergreen plant *thực vật thường xanh*
 evocation *(sự) kích thích*
 evolute *quay ngược*
 evolution *(sự) tiến hoá*
 evoked potentials *điện thế khởi kích*
 exalbuminous *không phôi nhũ*
 exarch *(có) bó nguyên mộc tiếp giáp với trụ bì*
 excision repair *sửa chữa chỗ cắt*
 evolutionary conservation *bảo tồn tiến hoá*
 evolutionary phases *(các) pha tiến hoá*
 evolutionary systematics *hệ thống tiến hoá*
 evolutionary time *thời gian tiến hoá*
 evolutionarily stable strategy *chiến lược ổn định tiến hoá*
 excision *cắt (ADN)*
 excitable cells *tế bào dễ kích thích*
 excitable tissue *mô hưng phấn*
 excitation *(sự) hưng phấn*
 excitatory *hưng phấn*
 ex vivo testing *thử nghiệm ex vivo, thử nghiệm ngoài cơ thể*
 ex vivo therapy *liệu pháp ex vivo, điều trị ex vivo, liệu pháp ngoài cơ thể*
 excitatory amino acids (EAAS) *axit amin (gây) hưng phấn, (gây) kích thích*
 excitatory junction potential *điện thế hưng phấn*
 excitatory postsynaptic potential *điện thế kích thích sau synap*
 exclusion *(sự) loại trừ (do cạnh tranh)*
 excoriation *chất thải, phân*
 excreta *(thuộc) chất thải, phân*
 excrete *(sự) bài tiết, (sự) thải*
 excurrent *1. vươn dài, chia ra 2. một trục, một thân 3. kênh dẫn*
 exergonic *thải nhiệt, thoát nhiệt, thải năng lượng*
 exclusion chromatography *(phép) sắc ký đào thải*
 exergonic reaction *phản ứng toả nhiệt*
 exfoliation *(sự) rụng lá, rụng vảy*
 exhalant *thoát, phát tán*
 exhibitionism *(chứng) phô bày, loạn dâm phô trương*
 exine *vỏ ngoài, màng ngoài*
 exinguinal *(thuộc) khớp II*
 exit portal *cửa ra*

excitatory postsynaptic potential *điện thế kích thích sau synap*
 exobiology *ngoại sinh học*
 exocardiac *ngoài tim*
 exocarp *vỏ quả ngoài*
 exoccipital *bên lỗ chẩm*
 exocoelar (thuộc) *lá thành*
 exocoelom *thể khoang ngoài phôi*
 exocrine *ngoại tiết*
 exocrine gland *tuyến ngoại tiết*
 exocuticle *ngoại cuticun*
 exocytosis (sự) *xuất bào*
 exodermis *lớp ngoài bì*
 exogamete *ngoại giao tử*
 exogamy (tính) *giao phối xa, (tính) giao phối ngoại huyết*
 exogenous *ngoại sinh*
 exoglycosidase *exoglycosidaza*
 exon *exon*
 exonuclease *exonucleaza*
 exopodite *nhánh chân ngoài*
 exponential growth *tăng trưởng theo hàm số mũ*
 Exopterygota *phân lớp có cánh*
 exoscopic embryology *phôi thai thai học hướng ngoài*
 exoskeleton *bộ xương ngoài*
 exospore *1 vỏ túi bào tử 2 ngoại bào tử*
 exotic *bên ngoài vào, ngoại lai*
 exotic germplasm *chất mầm ngoại lai*
 exotoxin *ngoại độc tố*
 expectation *kỳ vọng*
 expected progeny differences (EPD) *những khác biệt kỳ vọng ở thế hệ con*
 experimental allergic encephalomyelitic *viêm não tuỷ dị ứng thử nghiệm*
 experimental embryology *phôi sinh học thực nghiệm*
 expiration (sự) *thở ra*
 explant *phân tách*
 explantation (sự) *cấy mô sang, cấy mô sinh vật*
 exploratory behaviour *hành vi thăm dò*
 exploitation (sự) *khai thác*
 explosion (sự) *bùng nổ dân số*
 "explosion" method *phương pháp "bùng nổ"*
 exponential population growth *sinh trưởng quần thể theo hàm mũ*
 export *xuất khẩu*
 exposure dose *liều phơi nhiễm*

exposure (sự) phơi nhiễm
 exposure learning tập tính phơi nhiễm
 express biểu hiện
 expressed sequence tags thẻ (đoạn mẫu) đánh dấu trình tự biểu hiện
 expression analysis phân tích biểu hiện
 expression array dàn biểu hiện
 expression profiling định hình (sự) biểu hiện
 expression vector vectơ biểu hiện
 expressivity mức độ biểu hiện
 exerted thò ra, lộ ra, nhô ra
 extensin extensin
 extension kéo dài
 extensor cơ duỗi, nhân tố kéo dài
 external auditory meatus ống tai ngoài
 external digestion tiêu hoá bên ngoài
 external limiting membrane màng giới hạn ngoài
 external respiration hô hấp bên ngoài
 external secretion ngoại tiết
 exteroceptor ngoại thụ quan
 extinction (sự) dập tắt
 extinction rate chỉ số tuyệt chủng
 extracellular ngoài tế bào, ngoại bào
 extracellular digestion sự tiêu hoá ngoài tế bào
 extracellular domain vùng ngoài
 extracellular enzyme enzym ngoại bào
 extracellular fluid dịch ngoại bào
 extracellular matrix khuôn gian bào
 extra-chromosomal DNA ADN ngoài nhiễm sắc thể
 extrachromosomal element yếu tố ngoài nhiễm sắc thể
 extra-chromosomal inheritance di truyền ngoài nhiễm sắc thể
 extra-chromosomal nucleoi di truyền ngoài nhân
 extra-embryonic ngoài phôi, ngoại phôi
 extra-embryonic coelom khoang ngoài phôi
 extraembryonic membranes màng ngoài phôi
 extra-floral nectary tuyến mật ngoài hoa
 extra-nuptial nectary tuyến mật ngoại giao phối
 extranuclear genes (các) gen ngoài nhân
 extraocular muscle cơ ngoài mắt
 extrasensory perception nhận thức ngoại cảm
 extrasystole kỳ ngoại tâm thu
 extravasation (sự) tràn dịch
 extravasate tràn dịch

extraversion/introversion *hướng về ngoại cảm / hướng vào nội tâm*
extrinsic *ngoại lai*
extremophilic bacteria *vi khuẩn cực đoan (sống ở những điều kiện cực đoan)*
extremozyme *extremozym*
extorse *hướng ra ngoài, quay ra ngoài*
extrovert *vòi hút lộ*
exudation pressure *áp lực tiết dịch*
exumbrella *mặt ngoài tán, mặt ngoài dù*
exumbrellar *(thuộc) mặt ngoài tán, mặt ngoài dù*
exuviae *xác (lột), vỏ (bong)*
exuvial *(thuộc) lột xác, bong vỏ*
eye *mắt*
eyepiece graticule *lưới thị kính*
eye spot *đốm mắt*
eye stalk *cuống mắt*

F

F(ab')₂ fragment *mảnh Fab (ab')₂*
F1 hybrid *con lai F1, dạng lai F1*
Fab fragment *đoạn Fab*
Fabaceae *họ Đậu*
fabp
Face development *phát triển bề mặt*
facet *1. mắt con, mắt đơn vị 2. mặt khớp tròn, mặt khớp nhẵn*
facial *(thuộc) mặt*
facicle *bó, bó mạch*
fascicular cambium *tượng tầng bó*
facilitated diffusion *khuếch tán tăng cường*
facilitation *(sự) tạo thuận lợi, khai thông*
facilitation succession *diễn thế khai thông*
facilitated folding *cuộn gập dễ dàng*
FACS *viết tắt của Fluorescence Activated Cell Sorter*
factor analysis *phân tích nhân tố, phân tích yếu tố*
factor B, factor D *yếu tố B, yếu tố D*
factor IX *yếu tố IX*
factor VIII *yếu tố VIII (làm đông máu)*
facultative *tùy ý, không bắt buộc*
facultative anaerobe *sinh vật kỵ khí không bắt buộc*
facultative cells *(các) tế bào không bắt buộc*
facultative heterochromatin *chất dị nhiễm sắc không cố định*
facultative mutualism *tương hỗ tùy ý*
facultative parasite *vật ký sinh không bắt buộc*
FAD *viết tắt của Flavin Adenine Dinucleotide*
fad genes *(các) gen fad*
fad3 gene *gen fad3*
faeces *phân*
Fagaceae *họ Dẻ*
faix cerebri *liềm não*
faint *sự ngất, ngất*
fairy ring *vành tiên nữ*
falcate *(có) dạng liềm*
falciform *(có) dạng liềm*
falciform ligament *dây chằng dạng liềm*
falcula *vuốt dạng liềm*
falclate *(có) vuốt dạng liềm*

Fallopian tube *ống Fallop*
 fallout *mưa phóng xạ*
 false amnion *màng ối giả*
 false annual ring *vòng năm giả*
 false fruit *quả giả*
 false pregnancy *chửa giả*
 false ribs *xương sườn giả*
 false scorpions *bộ Bọ cạp giả*
 false septum *vách giả*
 false tissue *mô giả*
 falx *thể liên*
 FAME *viết tắt của Fatty Acid Methyl Esters*
 family *họ*
 family therapy *liệu pháp gia đình*
 Fanconi's anaemia *(chứng) thiếu máu Fanconi*
 fang *1. Răng độc 2 răng nanh*
 fantasy *(sự) tưởng tượng*
 farinose *(được) p hủ bột, (được) phủ phấn*
 far.tier"s lung *bệnh phổi nông dân*
 fanal region *vùng phân bố động vật*
 faveolate *(có) dạng tổ ong*
 FAO *viết tắt của UN Food and Agriculture Organization*
 far neurons *thần kinh ngoại biên*
 far-red light *ánh sáng hồng ngoại*
 fascia *cân*
 fasciation *(sự) kết bó, hình thành bó*
 farmland *đất trồng*
 farnesoid X receptor (FXR) *thụ quan farnesoid X*
 farnesyl transferase *transferaza farnesyl*
 fasciculus *bó*
 fasciola *dải màu hẹp, vân màu hẹp*
 Fasciola hepatica *sán lá gan Fasciola hepatica*
 fastigiate *(có) dạng chóp*
 fastigial nucleus *nhân bụng*
 fat *mỡ*
 fat map *bản đồ số phận*
 fat-solute vitamins *vitamin tan trong mỡ*
 fatigue *(có) dạng chóp*
 fatty acids *axit béo*
 fatty acid binding protein *protein bám axit béo*
 fatty acid methyl esters *este methyl axit béo*
 fatty acid synthetase *synthetaza axit béo*

fauna *giới động vật, khu hệ động vật*
 faunae (các) *giới động vật, (các) khu hệ động vật*
 faunal (thuộc) *khu hệ động vật, giới động vật*
 faunas (các) *giới động vật, (các) khu hệ động vật*
 favose (có) *dạng tổ ong*
 Fc receptor *thụ thể Fc*
 F-box proteins *protein hộp F*
 FC *viết tắt của flow cytometry*
 Fc fragment *mảnh Fc*
 FDA *viết tắt của Food and Drug Administration*
 feathers (sự) *sợ hãi*
 febrifuge *lông chim*
 febrile *thuốc sốt*
 fecundity *sức sinh sản*
 feeding (sự) *cho ăn, nuôi*
 feedback inhibition *ức chế ngược, kìm hãm ngược*
 federal coordinated framework for regulation of biotechnology *mạng lưới liên bang điều hành quy chế công nghệ sinh học*
 federal insecticide fungicide and rodenticide act (FIFRA) *đạo luật liên bang (vê) diệt động vật gặm nhấm, diệt nấm và diệt sâu bọ*
 feedback inhibition *ức chế ngược, ức chế trở lại*
 feedstock *nguyên liệu (để) chế biến*
 female 1 *giống cái* 2 *cây cái* 3 *vật cái* 4 *hoa cái*
 female pronucleus *tiền nhân cái, nhân nguyên cái*
 femoral (thuộc) *thuộc đốt đùi*
 femur *đốt đùi*
 fen *đầm lầy thấp*
 fenestra *lỗ mở, cửa sổ*
 fenestra ovalis *cửa sổ bầu dục, cửa sổ tiền đình*
 fenestra pro-otica *lỗ trước tai*
 fenestra rotunda *cửa sổ tròn*
 fenestrated (có) *cửa sổ*
 fenestrated (có) *cửa sổ*
 fenestrations *sự đục lỗ, sự thủng lỗ*
 fenestra tympani *lỗ tai giữa, cửa sổ tai giữa*
 fenestra vestibuli *cửa sổ tiền đình*
 feral *hoang dã*
 fermentation (sự) *lên men*
 ferns *nhóm dương xỉ*
 ferritin *feritin*
 ferrobacteria *vi khuẩn ăn sắt*
 ferrochelataze *ferrochelataza*

ferredoxin *ferredoxin*
 fertile *hữu thụ*
 fertile flower *hoa hữu thụ*
 fertilisin *fertilisin*
 fertility *độ mắn đẻ, độ hữu thụ, độ phì nhiêu*
 fertility factor (F) *nhân tố hữu thụ, nhân tố giới tính (ở vi khuẩn)*
 fertilization (su) *thụ tinh, thụ phấn*
 fertilization cone *mấu thụ tinh*
 fertilization membrane *màng thụ tinh*
 fertilization potential *điện thế thụ tinh*
 fertilizers *phân bón*
 fetishism (chứng) *loạn dâm đồ vật*
 fetus *bào thai, thai*
 fever *sốt*
 FFA *viết tắt của Free Fatty Acids*
 FGF *viết tắt của Fibroblast Growth Factor*
 FGMP *viết tắt của Food Good Manufacturing Practice*
 FHB *viết tắt của Fusarium Head Blight*
 FIA *viết tắt của Fluorescence ImmunoAssay*
 fibre *sợi, thớ, rễ con, rễ tơ*
 fibre tracheid *tế bào ống sợi, quản bào*
 fibrilla *sợi nhỏ*
 fibrillar (thuộc) *sợi nhỏ*
 fibrillar flight muscle *sợi cơ sáng*
 fibrillate (thuộc) *sợi nhỏ*
 fibrin *tơ máu, tơ huyết, fibrin*
 fibrinogen *fibrinogen, chất tạo máu tơ huyết, chất tạo tơ máu*
 fibrinolytic agents (các) *tác nhân phân giải sợi huyết*
 fibroblasts (các) *nguyên bào sợi*
 fibroblast growth factor (fgf) *nhân tố sinh trưởng nguyên bào sợi*
 fibrocartilage *sụn sợi, sụn liên kết*
 fibronectins *fibronectin*
 fibrosis *sợi hoá sợi*
 fibrous connective tissue *mô liên kết sợi*
 fibrous layer *lớp sợi*
 fibrous roote system *hệ rễ sợi*
 fibrous tissue *mô sợi*
 fibrovascular bundle *bó mạch sợi*
 fibula *xương mác*
 fibulare *xương gót*
 Fick 's law ò diffusion *định luật khuếch tán Fick*
 Fick principle *nguyên lí Fick*

ficoll hypaque (*hỗn hợp*) *Ficoll hypaque*
 fidelity *độ tin cậy, độ trung thực*
 field capacity *sức chứa ẩm đồng ruộng*
 field resistance *sức đề kháng đồng ruộng, sức đề kháng của một vùng*
 field inversion gel electrophoresis *điện di trên gel đảo ngược trường*
 field succession *diễn thế tự nhiên*
 FIFRA *viết tắt của Federal Insecticide Fungicide and Rodenticide Act*
 FIGE *viết tắt của Field Inversion Gel Electrophoresis*
 fight *phản ứng sáng*
 filament *sợi*
 filar micrometer *vi kế sợi, pame soi*
 Filicales *bộ Dương xỉ*
 Filicopsida *lớp Dương xỉ*
 filiform (*có dạng chỉ*)
 filiform papillae *núm dạng chỉ*
 filler epithelial cells *tế bào biểu bì hàn gắn, tế bào biểu bì lấp chỗ trống*
 film badge *huy hiệu phim ảnh*
 filoplumes *lông ống, lông sợi*
 filoplume feather *lông ống*
 filopodia *chân giả*
 filopodium *chân giả dạng sợi, chân sợi*
 filter feeders *sinh vật ăn lọc*
 filtration *sự lọc*
 fimbria *diềm, tua viền*
 fimbriate (*có diềm, (có) tua viền*)
 fimicolous *ở phân*
 fin *vây*
 fin rays *tia vây*
 finger proteins *protein ngón tay*
 fingerprint *dấu vân tay*
 fingerprinting *xác định dấu vân tay*
 FIONA *viết tắt của Fluorescence Imaging with One Nanometer Accuracy*
 fire *lửa, cháy, đốt cháy*
 firefly (*con*) *đom đóm*
 firefly luciferase-luciferin system *hệ thống luciferaza-luciferin của đom đóm*
 first filial hybrids (*các*) *con lai đầu tiên, dạng lai đầu tiên*
 first law of thermodynamics *định luật nhiệt động thứ nhất*
 first ventricle *não thất thứ nhất*
 FISH *viết tắt của Fluorescence In Situ Hybridization*
 fish *cá*
 fish scales *vảy cá*
 fission (*sự*) *phân đôi, tách đôi*

fishing (sự) đánh cá, câu cá, nghề cá
 fission of protozoa sự phân đôi ở động vật nguyên sinh
 fissionable isotope chất đồng vị phân hạt nhân
 fissure vết nứt, khe nứt, rãnh
 fissiped (có) chân chẻ, (có) ngón tách rời
 fitness 1. (tính) thích nghi 2. (tính) phù hợp, thích ứng
 fixation (sự) ngừng phát triển trí nhớ óc
 fixation reflex phản xạ cố định
 fixed action pattern kiểu chuyển động rập khuôn
 fixed interval schedule chế độ cách quãng cố định
 fixed quotas Cota xác định
 fixed ratio schedule chế độ tỷ số cố định
 flabellate (có) dạng quạt
 flabelliform (có) dạng quạt
 flaccid nhẽo, mềm, nhũn
 flagella lông, roi
 flagellar root gốc lông roi
 Flagellata lớp Trùng tiêm mao
 flagellate 1 (có) lông roi 2 trùng tiêm mao 3 (có) dạng sợi
 flagellin flagellin
 flagellum lông roi
 flag leaf lá (dạng) cờ
 flame cell tế bào ngọn lửa
 flame-cell system hệ thống tế bào hình ngọn lửa
 flanking sequence trình tự chặn (2 đầu đoạn ADN)
 flash colours nhớ ấn tượng mạnh
 flat neurons thần kinh dẹt
 flavescens vàng nhạt, ngả màu vàng nhạt
 flavin flavin
 flavin adenine dinucleotide dinucleotid adenin flavin
 flavin mononucleotide mononucleotid flavin
 flavin nucleotides nucleotid flavin
 flavine adenine dinucleotide flavin adenin dinucleotid
 flavin-linked dehydrogenases dehydrogenaza liên kết flavin
 flavinoids flavinoid
 flavones flavon
 flavonoids flavonoid
 flavonols flavonol
 flavoproteins flavoprotein
 fleece wool lông len
 flesh-eating infection nhiễm (chúng) ăn thịt

flexor *cơ gấp*
 flexuose *gấp khúc, hình chữ chi, uốn cong, lượn sóng*
 flexuous *gấp khúc, hình chữ chi, uốn cong, lượn sóng*
 flightless birds *chim không bay*
 flk-2 receptors *thụ quan flk-2*
 floating ribs *xương sườn cụt*
 flocculation (sự) *kết bông, lên bông*
 flocculus *nhung mao, túm lông cuối*
 floccus *1 bộ lông tơ 2 túm lông đuôi 3 túm lông*
 flock *bầy, đàn, tốp*
 flooding (sự) *tràn ngập, nhấn chìm*
 floor plate *đĩa gốc*
 flora *1 khu hệ thực vật 2 thực vật chí*
 flora evocation *kích thích ra hoa*
 floral diagram *sơ đồ hoa*
 floral envelope *bao hoa chung*
 floral formula *mẫu hoa, công thức hoa, hoa thức*
 floral leaf *lá hoa*
 floral mechanism *cơ chế hoa*
 flore pleno *hoa đôi*
 floret *hoa con, hoa nhỏ*
 florigen *hormon thúc nở*
 floury-2 *gen floury-2 (tăng hàm lượng methionine và tryptophan)*
 flow cytometry *phép đo đếm tế bào theo dòng chảy*
 flower *hoa*
 flower abortion *rụng hoa*
 flower development *sự phát triển của hoa*
 flowering (sự) *nở hoa, ra hoa*
 flow-sorted chromosomes *nhễm sắc thể được phân dòng*
 fluctuation of population *biến động của quần thể*
 fluid energy *dòng năng lượng*
 fluid feeder *động vật ăn chất dịch (ký sinh)*
 fluid feeding *ăn dịch lỏng*
 fluid mosaic *khảm lỏng*
 fluid mosaic model *mô hình khảm lỏng*
 fluke *1. Sán lá 2. đuôi cá voi*
 fluorescein isothiocyanate *isothioxyanat floresxein*
 fluorescence (sự) *phát huỳnh quang*
 fluorescence activated cell sorter *máy (hoặc tác nhân) sàng lọc tế bào hoạt hoá huỳnh quang*
 fluorescence imaging with one nanometer accuracy *hiện hình huỳnh quang với độ chính xác một nanomet*

fluorescence Immunoassay *xét nghiệm miễn dịch bằng huỳnh quang*
 fluorescence *in situ* hybridization *lai in situ huỳnh quang*
 fluorescence mapping *lập bản đồ bằng huỳnh quang*
 fluorescence microscopy *soi hiển vi huỳnh quang*
 fluorescence multiplexing *phân thành phần (bằng) huỳnh quang*
 fluorescence polarization (FP) *phân cực huỳnh quang*
 fluorescence resonance energy transfer (FRET) *sự chuyển năng lượng cộng hưởng huỳnh quang*
 fluorescent real-time PCR *PCR thời gian thật huỳnh quang*
 fluorimeter *huỳnh quang kế*
 fluorogenic probe *mẫu dò phát huỳnh quang*
 fluorography *(phép) chụp ảnh huỳnh quang*
 fluoroscope *kính hiển vi huỳnh quang*
 fluorophore *phân tử mang huỳnh quang*
 flush *đâm lây cạn*
 flush ends *(các) đầu bằng (của ADN), xem blunt ends*
 fluvial *(thuộc) sông*
 fluvialite *(thuộc) sông*
 fluvio marine *(thuộc) sông-biển*
 fluvio terrestrial *(thuộc) vùng ven sông, sông- đất liền*
 fluxes *dòng, luồng*
 flying-spot microscope *kính hiển vi đốm quét*
 FMN *viết tắt của Flavin MonoNucleotide*
 foetal *(thuộc) thai, phôi*
 foetal membranes *màng phôi*
 foetus *thai, phôi*
 foldback DNA *AND gấp lại*
 foldback DNA *ADN cuộn ngược*
 folding of polypeptides *nếp uốn của chuỗi polypeptit*
 foliaceous *1. (Có) dạng lá, 2. (Có) lá*
 foliar feeding *nuôi theo đường lá*
 foliate papillae *núm dạng lá*
 foliar gap *hốc lá*
 foliar trace *vết lá*
 foliose *1. (có) dạng lá 2. (có) bao lá*
 follicle *1. nang 2. bao, túi*
 follicle cells *tế bào nang*
 follicle of vertebrate ovary *nang trứng của động vật có xương*
 follicle stimulating hormone (FSH) *hormon kích thích nang*
 follicle-stimulating hormone *hormon kích bao trứng*
 follicular development *phát triển tế bào nang*

follicular phase *pha rụng trứng*
 following response *phản ứng theo dõi*
 fontanelle *thóp*
 food *thức ăn*
 food and drug administration (FDA) *vụ thuốc và thực phẩm (Mỹ)*
 food allergy *dị ứng thức ăn*
 food body *thể thức ăn*
 food chain *chuỗi thức ăn, mắt xích thức ăn*
 food density *mật độ thức ăn*
 food good manufacturing practice (FGMP) *thực tế sản xuất tốt thực phẩm*
 food groove *rãnh thức ăn*
 food preferences *thức ăn ưa thích*
 footprinting *in dấu chân (tìm trình tự ADN chính xác cho protein bám)*
 food pollen *hạt phấn thức ăn*
 food supply *cung cấp thức ăn*
 food vacuole *không bào dinh dưỡng, không bào tiêu hoá*
 food webs *mạng lưới thức ăn*
 foot *1.chân, bàn chân 2.đế, gốc*
 foot rot *thối gốc*
 foraging *kiếm ăn*
 foraging approach *tiếp cận thức ăn*
 foraging behavior *tập tính ăn cỏ, xén cỏ*
 foraging theory *lý thuyết thức ăn*
 foramen *lỗ*
 foramen lacerum *rách trước*
 foramen magnum *lỗ xương cật*
 foramen triosseum *lỗ giữa ba xương*
 Foraminifera *bộ Trùng lỗ*
 forb *cây thảo*
 forbidden clone *clone cấm*
 forceps *kẹp, cặp*
 fore-arm *cẳng tay, cẳng chi trước*
 fore brain *não trước*
 fore-gut *ruột trước*
 fore-kidney *tiền thận*
 forest *rừng*
 forfex *kìm*
 form genus *giống hình thái*
 form taxon *cấp phân loại hình thái*
 formaldehyde dehydrogenase *dehydrogenaza formaldehyd*
 formal operations *hoạt động chính thức*
 formol toxoid *độc tố giảm lực focmol*

fornix *cấu trúc bó sợi*
 Forssman antigen, antibody *kháng nguyên Forssman, kháng thể Forssman*
 forward mutation *đột biến thuận*
 FOS *viết tắt của Fructose Oligosaccharides*
 FOSHU *Chỉ thị của chính phủ Nhật Bản về thực phẩm dùng cho sức khoẻ*
 fossa *hố, hốc, hõm, ổ*
 fossa rhomboidalls *hố trán não*
 fossette *hố nhỏ*
 fossil *(vật) hoá thạch*
 fossil fuels *chất đốt hoá thạch*
 fossil record *vật mẫu hoá thạch*
 fossorial *thích nghi đào bới*
 foundation on economic trends
 founder effect *hiệu ứng Founder, hiệu ứng kẻ sáng lập*
 fourth ventricle *não thất IV*
 fovea *hố nhỏ, vết hõm*
 fovea centralis *hố trung tâm, võng mạc*
 foveate *(có) hốc nhỏ, (có) vết lõm*
 foveola *hố nhỏ, vết hõm*
 foveolar *(có) hốc nhỏ, (có) vết lõm*
 foveolate *(có) hốc nhỏ, (có) vết lõm*
 FP *viết tắt của Fluorescence Polarization*
 fraction 1 protein *tiểu phân protein*
 fractionation *(sự) phân đoạn, phân li*
 fragility *mỏng manh*
 fragile-X syndrome *hội chứng dễ gãy nhiễm sắc thể X*
 fragmentation *(sự) phân mảnh*
 framshift mutation *đột biến chuyển đoạn*
 frameshift *dịch khung (khi đọc mã di truyền)*
 frass *cứt ấu trùng*
 fraternal twins *cặp sinh đôi khác trứng, cặp sinh đôi anh-em, cặp sinh đôi giả*
 free energy *năng lượng tự do*
 free fatty acids *axit béo tự do*
 free radical *gốc tự do*
 free recall *mất tự do, trở nên (bị) ràng buộc*
 free space *không gian tự do*
 free association *(sự) hiệp hội tự do*
 free cell formation *(sự) tạo thành tế bào tự do*
 free central placentation *kiểu đính noãn giữa tự do*
 free distribution *phân bố tự do, phân bố lý tưởng*
 free energy *năng lượng tự do*

free energy of activation *năng lượng tự do để hoạt hoá*
 free floating anxiety *(chúng) lo lắng không cố định*
 free-air dose *liều lượng trong không khí tự do*
 freeze etch *khắc mòn kết đông*
 freeze fracture *làm gãy kết đông*
 freeze substitution *thay thế kết đông*
 freeze-drying *đông-khô, sấy thăng hoa*
 freemartin *vật song sinh lưỡng tính*
 frequency *tần số, tần suất*
 frequency-dependent selection *chọn lọc phụ thuộc tần số*
 frequency distribution *phân bố tần suất*
 frequency table *bảng tần suất, biểu tần suất*
 freshwater lakes *hồ nước ngọt*
 FRET *viết tắt của Fluorescence Resonance Energy Transfer*
 Freudian slip *lỡ lời Freud*
 Freud's theory of dreams *thuyết giấc mơ của Freud*
 Freund's adjuvant *tá chất Freund*
 frond *lá, tản*
 frons *trán*
 frontal *1.xương trán 2.(thuộc) trán*
 frontal lobes *thùy trán*
 frontal plane *mặt trước trán, mặt trán*
 frontal sinuses *xoang trán*
 frost *sương giá*
 fructan *fructan*
 fructification *tạo quả thể*
 fructooligosaccharides *fructooligosaccharid*
 fructose oligosaccharides *oligosaccharid fructoza*
 frugivorous *ăn quả*
 fruit *quả*
 fruit body *thể quả*
 fruiting body *thể quả*
 frustration *(sự) thất vọng 2.(sự) ám ức, hụt hẫng*
 frustule *vỏ tảo cát*
 frutescent *1.(có) cây bụi 2.(có) dạng cây bụi*
 fruticose *(có) cây bụi*
 F-scale *thang F*
 FSH *viết tắt của Follicle Stimulating Hormone*
 fucivorous *ăn tảo biển*
 fucoxanthin *fucoxantin*

function group *nhóm chức*
 functional (*thuộc*) *chức năng*
 functional psychosis (*chứng*) *loạn tinh thần chức năng*
 functional responses (*các*) *đáp ứng chức năng*
 fundamental niche *ổ (sinh thái)cơ bản*
 fundamential niche *ổ sinh thái cơ bản*
 fungicide *chất diệt nấm*
 fungal growth *sinh trưởng nấm*
 fungal species *loài nấm*
 fungi *nấm*
 fungal xellulose *xenlulosa nấm*
 fungiform papillae *núm dạng nấm*
 Fungi Imperfecti *phân ngành nấm bất toàn*
 fungistatic (*thuộc*) *kháng nấm, hãm nấm*
 funicle *cuống*
 funicular (*thuộc*) *dải nhỏ, dây nhỏ, thừng, cột*
 funiculus *dải nhỏ, dây nhỏ, thừng, cột*
 funnel *phễu*
 fugitive species *loài nhất thời*
 fugue (*cơn*) *vãng ý thức*
 fuliginous *ám khói, đen bồ hóng*
 fumigation (*sự*) *sông, (sự) hun*
 fum *viết tắt của fumarase*
 fumarase (fum) *fumaraza*
 fumaric acid *axit fumaric*
 fumonisins *fumonisin*
 function *chức năng*
 functional foods *thực phẩm chức năng*
 functional genomics *hệ gen học chức năng*
 functional group *nhóm chức năng*
 functional protein microarrays *vi dàn protein chức năng*
 fungicide *diệt nấm*
 fungus *nấm*
 fur *bộ lông mao*
 furanocoumarins *furanocoumarin*
 furanose *furanoza*
 furca *chạc, máu chạc*
 furcula *1.máu chạc nhỏ 2.xương chạc*
 furocoumarins *furocoumarin*
 furrowing (*sự*) *phân cắt*
 fusaric acids *axit fusaric*
 Fusarium *Fusarium*

Fusarium graminearum *Fusarium graminearum*
Fusarium head blight *bệnh đầu lụi do Fusarium*
Fusarium moniliforme *Fusarium moniliforme*
fusiform *(có) dạng thoi*
fusiform initials *tế bào khởi sinh thoi*
fusion *(sự) nấu chảy, hoà lẫn, dung hợp*
fusion genes *gen dung hợp*
fusion inhibitors *chất ức chế dung hợp*
fusion protein *protein dung hợp*
fusion toxin *độc tố dung hợp*
fusogenic agent *tác nhân dung hợp gen*
futile cycle *chu trình kém hiệu quả, chu trình vô ích*
FXR *viết tắt của Farnesoid X Receptor*

G

G- viết tắt của *Gram-Negative*
G proteins viết tắt của *Guanyl-Nucleotide Binding Proteins*
G+ viết tắt của *Gram-Positive*
Gacilformes bộ cá tuyết
GA21 gen GA21 (một gen chịu thuốc diệt cỏ)
GAD viết tắt của *Glutamic Acid Decarboxylase*
Gain-of-function alleles alen cộng gộp
gait dáng đi, điệu bộ
gal viết tắt của *galactose*
galeate (có) tạo mũ
galeiform (có) dạng mũ
gall nốt
Gala thuyết Gaia
galactobolic (có) tác dụng tiết sữa, galatobolic
galactomannan galactomannan
galactophorous (chứa) sữa
galactopolesis (sự) tạo sữa
galactose galatoza
galactosis (sự) tạo sữa, sinh sữa, tiết sữa
gal4 gen gal4 (hoạt hoá phiên mã trong hệ thống hai con lai ở nấm men)
Galapagos island đảo galapago
gall hạch, nốt sần
gallbladder túi mật
gallstones sỏi mật
Galliformes bộ Gà
GalNAc viết tắt của *N-acetyl-D-galactosamine*
GALT viết tắt của *Gut-Associated Lymphoid Tissues*
galvanic skin response phản ứng ga ganvanic, phản ứng da điện
galvanotaxis (tính) theo điện, ứng điện
galvanotropism (tính) theo điện, ứng điện, hướng điện
gametal (thuộc) giao tử
gametangium túi giao tử, bọc giao tử
gamete giao tử
gametes giao tử, tế bào sinh dục
gametogenesis (sự) hình thành giao tử
gametogeny tế bào mẹ giao tử
gametophore cuống túi giao tử
gametophyte thể giao tử

gamma camera *camera gamma*
 gamma detector *máy dò dùng tia gamma*
 gamma globulin *globulin gamma*
 gamma interferon *interferon gamma*
 gamma motor neurons *neuron vận động gamma*
 gamma-ray source *nguồn tia gamma*
 gamocyte *bào hợp*
 gamone *kích tố giao tử, gamon*
 gamopetalous *(có) cánh tràng hợp, (có) cánh tràng liền*
 gamophyllous *(có) lá liền*
 ganglia *(các) hạch*
 ganglion *hạch*
 ganglion cells *tế bào hạch*
 ganglion impar *hạch (thần kinh) lẻ, hạch cụt*
 ganglioside *gangliosit*
 ganoid *láng bóng, (có) ganoid*
 ganoin *vảy láng*
 ganoin *độ mở*
 ganold scale *ganoin*
 gap *khe hở*
 gap gene *gen (có) khe hở*
 gas exchange *trao đổi khí*
 gap junction *chỗ nối khe hở*
 gaseous *(có) khí, trao đổi*
 gas gland *tuyến khí, tuyến hơi*
 Gasserian ganglion *hạch Gasser*
 gaster *dạ dày*
 Gasteromycetes *lớp Nấm bụng*
 Gasteropoda *lớp chân bụng*
 gas transport *vận chuyển khí*
 gastric *(thuộc) dạ dày, vị, vùng dạ dày*
 gastric juice *dịch vị*
 gastric inhibitory peptide *chuỗi peptit ức chế dịch vị*
 gastric secretions *sự tiết dịch vị*
 gastrin *gastrin*
 gastrocnemius *cơ bắp, cơ bắp chân*
 gastrocoele *khoang vị, khoang dạ dày*
 gastrocolic reflex *phản xạ dạ dày-ruột kết*
 gastrodermis *màng ruột, biểu bì ruột*
 gastrointestinal hormone *hormon ruột kết-dạ dày*
 gastrointestinal tract *ống dạ dày ruột*
 Gastropoda *lớp Chân bụng*

Gastrotricha *lớp Giun bụng lông*
gastrovascular *(thuộc) dạ dày- mạch máu*
gastrovascular cavity *xoang dạ dày-mạch máu, xoang vị-mạch*
gastrozoid *cá thể dinh dưỡng*
gastrula *phôi vị*
gastrulation *(sự) hình thành phôi vị*
gas vacuole *túi khí*
GAT *viết tắt của Glyphosate n-AcetylTransferase*
gated transport *vận chuyển qua cửa, vận chuyển qua lỗ (của protein trong tế bào)*
Gause's principle *nguyên lí Gause, nguyên lí loại trừ cạnh tranh*
Gaussian distribution *phân bố Gause*
G-banding *(sự) hiện băng G*
G-CSF *viết tắt của Granulocyte Colony Stimulating Factor*
GDH gene *gen GDH (Glutamate DeHydrogenase)*
GDNF *viết tắt của Glial Derived Neurotrophic Factor*
GEAC *viết tắt của Ủy ban xét duyệt kỹ thuật di truyền của Ấn Độ (India's Genetic Engineering Approval Committee)*
gel *gel, thể keo đặc*
gel diffusion tests *thí nghiệm khuếch tán gel*
gel electrophoresis *điện di trên gel*
gel filtration *lọc bằng gen*
gel retardation *gel chậm*
geltonogamy *(tính) thụ phấn khác hoa khác gốc*
GEM *dự án tăng cường chất mầm cho ngô (Germ plasm Enhancement for Maize)*
gemma *1.chồi, mầm, lá mầm 2.bào tử vách dày*
gemma *thể mầm dạng chén, chén mầm*
gemmae *(các) chồi, mầm, lá mầm ; (các) bào tử vách dày*
gemination *(sự) nảy chồi, mọc chồi*
gemmaiferous *mang chồi*
gemmaiparous *mang chồi*
gemmae *chồi nhỏ, chồi mầm*
GEMP *viết tắt của Genetically Engineered Microbial Pesticide*
GEMs *viết tắt của Genetically Engineered Microorganisms*
gene *gen*
gene activity *(sự) hoạt động gen*
gene amplification *(sự) khuếch đại gen, nhân gen*
gene array systems *hệ thống dàn gen*
gene bank *ngân hàng gen*
gene chips *chip gen*
gene cloning *tách dòng gen*

gene correction *sửa chữa gen*
 gene delivery *vận chuyển gen*
 gene dosage *liều lượng gen*
 gene expression *biểu hiện (của) gen*
 gene expression analysis *phân tích sự biểu hiện gen*
 gene expression cascade *bậc biểu hiện gen*
 gene expression markers *chỉ thị biểu hiện gen*
 gene expression profiling *định hình sự biểu hiện gen*
 gene expression regulation *điều hoà hoạt động gen*
 gene flow *dòng gen*
 gene frequency *tần số gen,*
 gene function analysis *phân tích chức năng gen*
 gene fusion *dung hợp gen*
 gene imprinting *đánh dấu gen, in dấu gen*
 gene machine *bộ máy gen*
 gene manipulation *thao tác gen*
 gene map *bản đồ gen*
 gene mapping *lập bản đồ gen, xây dựng bản đồ gen*
 gene mutation *đột biến gen*
 gene number *số lượng gen*
 gene pool *vốn gen*
 gene probe *mẫu gen*
 gene repair *sửa chữa gen*
 gene replacement therapy *liệu pháp thay thế gen*
 gene silencing *bất hoạt gen*
 gene splicing *tách intron (khỏi) gen*
 "gene stacking" *xếp đặt gen*
 gene switching *bật tắt gen*
 gene targeting *nhằm đích gen*
 gene taxi *taxi trở gen (vector)*
 gene technology office *văn phòng công nghệ gen*
 gene technology regulator (gtr) *(cơ quan) điều hoà công nghệ gen*
 gene therapy *liệu pháp gen*
 gene transcript *sản phẩm phiên mã gen*
 genecology *sinh thái học di truyền*
 gender identity *(sự) giống hệt giới tính*
 gender role *vai trò của giới tính*
 genera *(các) chi*
 general paresis *sa sút trí tuệ đến liệt toàn bộ*
 general sexual dysfunction *loạn chức năng giới tính chung*
 generalist *sinh vật rộng sinh thái*
 generalization *(sự) khái quát hoá*

generalized anxiety disorder *rối loạn lo lắng tổng thể*
 genealogy *phả hệ học*
 gene-for-gene concept *khái niệm gen tương ứng với gen*
 generation *thế hệ, đời, lứa*
 generation time *tuổi sinh sản, thời gian sinh, đời 1 thế hệ*
 generative cell *tế bào sinh sản*
 generator potential *điện thế phát*
 generic *(thuộc) chi*
 genesis *(sự) phát sinh, hình thành, phát triển*
 genestein *genestein (hoá chất do đậu tương sinh ra để chống lại một số bệnh)*
 genet *cá thể di truyền, cây genet*
 genetic *(thuộc) phát sinh, hình thành, phát triển, (thuộc) di truyền, gen*
 genetic *di truyền*
 genetic adaptation *thích nghi di truyền*
 genetic change *thay đổi di truyền*
 genetic code *mã di truyền*
 genetic correlation *tương quan di truyền*
 genetic counseling *tư vấn di truyền học*
 genetic difference *(sự) sai khác di truyền*
 genetic diversity *đa dạng di truyền*
 genetic drift *lạc dòng di truyền*
 genetic engineering *kỹ thuật thao tác gen, thao tác di truyền*
 genetic engineering approval committee *ủy ban phê duyệt kỹ thuật di truyền*
 genetic equilibrium *cân bằng di truyền*
 genetic erosion *hao mòn di truyền*
 genetic event *sự kiện di truyền*
 genetic fingerprinting *xác định dấu di truyền*
 genetic information *thông tin di truyền*
 genetic linkage *liên kết di truyền*
 genetic locus *locut di truyền*
 genetic manipulation *thao tác di truyền*
 genetic manipulation advisory committee (gmac) *ủy ban tư vấn thao tác di truyền*
 genetic map *bản đồ di truyền*
 genetic manipulation *thao tác di truyền*
 genetic marker *dấu chuẩn di truyền, chỉ thị di truyền*
 genetic material *vật liệu di truyền*
 genetic polymorphism *(hiện tượng) đa hình di truyền*
 genetic preference *(sự) ưa thích di truyền*
 genetic probe *mẫu dò di truyền*
 genetic recombination *tái tổ hợp di truyền*

genetic recombination *tái tổ hợp di truyền*
 genetic resources *tài nguyên di truyền*
 genetic spiral *vòng xoắn di truyền*
 genetic targeting *nhằm đích di truyền*
 genetic transformation *biến nạp di truyền*
 genetic use restriction technologies (GURTS) *(các) công nghệ giới hạn sử dụng di truyền*
 genetic variance *độ biến dị di truyền*
 genetic variation *biến dị di truyền*
 genetically engineered microbial pesticides (GEMP) *chất diệt sâu vi sinh vật được thiết kế di truyền*
 genetically engineered organism *sinh vật được thiết kế di truyền*
 genetically manipulated organism (GMO) *sinh vật được thao tác di truyền*
 genetically modified crop *cây trồng biến đổi gen*
 genetically modified microorganism (GMM) *vi sinh vật được sửa đổi di truyền*
 genetically modified organism (GMO) *sinh vật được sửa đổi di truyền*
 genetically modified pest protected (GMPP) plants *thực vật chống sâu bọ chuyển gen*
 genetically significant dose *liều có ý nghĩa di truyền học*
 genetics *di truyền học*
 genial *(thuộc) cằm*
 genicular *(thuộc) đầu gối*
 geniculate *cong gập, gập khúc*
 genetic informations *thông tin di truyền*
 geniculate ganglion *hạch gối*
 geniohyoglossus *cơ cằm-lưỡi*
 genistein *genistein (hoá chất do đậu tương sinh ra để chống lại một số bệnh)*
 genistin *genistin (dạng đồng phân β -glycoside của isoflavin)*
 genital atrium *xoang sinh dục*
 genital tubercle *mấu sinh dục*
 genitalia *bộ máy sinh dục, cơ quan sinh dục*
 genitals *bộ máy sinh dục, cơ quan sinh dục*
 genital stage *giai đoạn phát dục*
 genome *hệ gen*
 genomic DNA *AND hệ gen*
 genomic imprinting *đóng dấu hệ gen*
 genomic library *thư viện gen*
 genomic sciences *các khoa học về hệ gen*
 genomics *hệ gen học*
 genosensors *vật cảm biến gen, chất cảm biến gen*

genotoxic (*thuộc*) *độc tố gen*
 genotoxic carcinogens *tác nhân ung thư gây độc gen*
 genotype *kiểu gen*
 genotypic (*thuộc*) *kiểu gen*
 genotypic change *thay đổi kiểu gen*
 genotypic ratio *tỉ lệ kiểu gen*
 genotypic sex determination *xác định giới tính bằng kiểu gen*
 gentechnik gesetz (gene technology law) *luật về công nghệ gen*
 genu *thể gối*
 genus *chi*
 genys *hàm dưới*
 GEO *viết tắt của Genetically Engineered Organisms*
 geobiotic (*thuộc*) *địa-sinh, sống trên cạn*
 geocarpny (*sự*) *ra quả dưới đất*
 geocline *nền địa lý*
 geographical race *nòi địa lý*
 geographycal range *phân bố địa lý*
 geometric series *chuỗi cấp số nhân*
 geomicrobiology *vi sinh vật học đất*
 geophagous *ăn đất*
 geophilous *ưa đất, sống ở đất*
 geophyte *thực vật chồi ngầm, thực vật chồi dưới đất*
 geotaxis (*tính*) *vận động theo trọng lực*
 geotropic (*thuộc*) *hướng trọng lực, hướng đất*
 geotropism (*tính*) *hướng trọng lực, (tính) hướng đất*
 GEP *điện di trên gel (Gel ElectroPhoresis)*
 germ *mầm, phôi, bào tử*
 germ band *dải mầm, băng mầm*
 germ cell *tế bào mầm*
 germ line *dòng mầm phôi*
 germ nucleus *nhân mầm, tiền nhân, nhân nguyên*
 germ plasm *chất mầm*
 germ pole *lỗ mầm*
 germ tube *ống mầm*
 germarium *buồng trứng*
 germinal cells *tế bào mầm*
 germinal cell determination *xác định tế bào mầm*
 germ aperture *lỗ mầm, lỗ noãn*
 germinal cells *tế bào mầm*
 germinal central *trung tâm mầm*
 germinal disk *đĩa mầm, đĩa phôi*
 gerontic *già, (thuộc) tuổi già*

German gene law *luật gen của Đức*
 germinal epithelium *biểu mô mầm*
 germinal layers *lớp mầm, lá phôi*
 germinal pore *lỗ mầm, lỗ noãn*
 germinal vesicle *túi phôi, túi mầm*
 germinative layer of epidermis *lớp mầm biểu bì*
 germinative region of lens *vùng mầm thuỷ tinh thể*
 germination *(sự) nảy mầm*
 germ layers *(các) lá phôi*
 germ line *dòng bào tử*
 germplasm *chất mầm*
 gerontology *lão học, lão khoa*
 Gestalt *hình thái tổng thể*
 gestalt therapy *liệu pháp hình thái*
 gestation *(sự) có thai, chữa*
 GHRF *viết tắt của Growth Hormone-Releasing Factor*
 giant cells *tế bào khổng lồ*
 giant fibres *sợi khổng lồ*
 gibberella ear rot *(bệnh) thối tai do gibberella*
Gibberella zeae Gibberella zeae
 gibberellic acid *axit giberelic*
 gibberellin *giberelin*
 gibbous *1.nổi bướu, nổi u, nổi cục 2.(có) túi*
 giddiness *bướu*
 gigantism *(bệnh) khổng lồ*
 gill *1.mang 2.vách tia, bản*
 gill arch *cung mang*
 gill bars *thanh mang*
 gill basket *giỏ mang, khung mang*
 gill book *phiến mang, sách mang*
 gill clefts *khe mang*
 gill cover *nắp mang*
 gill filament *tơ mang*
 gill pouch *túi mang*
 gill rakers *tám lược mang*
 gill rods *que mang*
 gill slits *khe mang*
 ginger.beer plant *cây bia-gừng*
 gingival *(thuộc) lợi*
 ginglymoid *(thuộc) luống khớp*
 ginglymus *khớp nút chốt*
 Ginkgoales *bộ Bạch quả*

girder *mô xà*
 girdle *dai*
 GIST *u chất nền dạ dày (GastroIntestinal Stromal Tumors)*
 gizzard *mề*
 glabrates *1.hói, trọc, trụi, không lông, không tóc 2.nhẵn*
 glabrescent *1.hói, trọc, trụi, không lông, không tóc 2.nhẵn*
 glabrous *(có) bề mặt nhẵn không có lông*
 glacial cycles *chu kỳ băng hà*
 glacial retreat *(sự) thối nghi băng hà*
 gladiolus *mảnh úc-ngực giữa*
 gland *tuyến*
 gland cell *tế bào tuyến*
 glandlike *dạng tuyến*
 glandular *(thuộc) tuyến*
 glandular epithelium *biểu mô tuyến*
 glandular tissue *mô tuyến*
 glans *1.quả đầu 2.cấu trúc tuyến*
 glans penis *qui đầu, đầu dương vật*
 glaucescent *lục lam nhạt, lục lam nước biển*
 glaucous *1. lục lam nhạt, lục lam nước biển 2.(có) phủ phấn*
 glc *viết tắt của glucoza*
 gleevac^{tm} *xem gleevec^{tm}*
 gleevec^{tm} *gleevec^{tm} (dược phẩm chữa ung thư máu)*
 gleba *mô tạo bào tử, mô hình thành bào tử*
 glei soil *đất glây*
 glenoid *(thuộc) ổ khớp*
 glenoid fossa *ổ chảo*
 gley soil *đất glây*
 glia *tế bào thần kinh đệm*
 glial derived neurotrophic factor (GDNF) *nhân tố hướng thần kinh từ thần kinh đệm*
 gliding *(sự) trượt, lướt*
 gliding growth *sinh trưởng trượt*
 giobold *hạt thể cầu*
 global stability of a community *tính ổn định chung của một quần xã*
 globate *(có) dạng cầu*
 globose nucleus *nhân dạng cầu*
 globular stage of plant embryo *giai đoạn hình thành cầu của phôi thực vật*
 globular protein *globulin*

globulin *globulin*
 globus *cầu*
 glochidiate (*thuộc*) *lông móc*
 glochidium *lông móc*
 glomalin *glomalin*
 glomerate (*thuộc*) *tụ thành dạng cầu*
 glomerular (*thuộc*) *quản cầu thận*
 glomerular filtration rate *tốc độ lọc tiểu cầu*
 glomerulonephritis *viêm thận tiểu cầu*
 glomerulus *1. tiểu cầu, tiểu cầu mạch 2. cuộn cầu*
 glomus cells *tế bào búi cuộn cầu*
 glossa *lưỡi*
 glossal (*thuộc*) *lưỡi*
 glossate (*thuộc*) *lưỡi*
 glossopharyngeal (*thuộc*) *lưỡi-hầu*
 glossopharyngeal nerve *thần kinh lưỡi-hầu*
 glottis *thanh môn*
 GLPNC *viết tắt của Good Laboratory Practice for NonClinical studies*
 GLP *viết tắt của Good Laboratory Practice*
 GLS *viết tắt của glucosinolates*
 glucagon *glucagon*
 glucan *glucan*
 glucocalyx *áo ngoài bào, dài gluco*
 glucocerebrosidase *glucocerebrosidaza*
 glucocorticoids *glucocorticoid*
 glucogenic amino acid *axit amin glucogenic*
 gluconeogenesis (*sự*) *hình thành glucoza trong động vật*
 glucose *glucoza*
 glucose isomerase *isomeraza glucoza*
 glucose oxidase *oxidaza glucoza*
 glucose-6-phosphate dehydrogenase *gluco-6phosphat dehydrogenaza*
 glucose-sensitive neurons *neuron mẫn cảm với gluco*
 glucosinolates *glucosinolat*
 glue genes *gen keo*
 glufosinate *glufosinat*
 glume *mày*
 gluphosinate *gluphosinat*
 glutamate *glutamat*
 glutamate dehydrogenase *dehydrogenaza glutamat*
 glutamic acid *axit glutamic*
 glutamic acid decarboxylase (gad) *decarboxylaza axit glutamic*
 glutamine *glutamin*

glutamine synthetase *synthetaza glutamin*
 glutathione *glutathion*
 gluteal (*thuộc*) *mông*
 gluten *gluten*
 glutenin *glutenin*
 gluteus *cơ mông*
 GLV *viết tắt của Green Leafy Volatiles*
 gly *viết tắt của glycine*
 glyceraldehyde *glyceraldehyd*
 glycetein *glycetein*
 glycine *glycin*
Glycine max *đậu tương*
 glycinin *glycinin*
 glycitein *glycitein*
 glycitin *glycitin*
 glycoalkaloids *glycoalkaloid*
 glycobiology *sinh học glycogen*
 glyocalyx *glyocalyx (cơ chất polysaccharid gắn sinh vật với nền rắn)*
 glycoform *dạng glycogen*
 glycogen *glycogen*
 glycogenolysis *sự tiêu glycogen*
 glycolat oxidase enzyme *enzym oxidaza glycolat*
 glycolipid *glycolipid*
 glycolysis (*sự*) *đường phân*
 glycolytic pathway *phương thức thuỷ phân*
 glycophorin A *glycophorin A*
 glycophyte *thực vật ưa môi trường nhạt*
 glycoprotein *glycoprotein*
 glycoprotein C *glycoprotein C*
 glycoprotein remodeling *mô hình hoá lại glycoprotein*
 glycosidases *glycosidaza*
 glycoside *glycosid*
 glycosinolates *glycosinolat*
 glycosylation *glyosylat hoá*
 glycosyltransferase *glycosyltransferaza*
 glyoxylate cycle *chu trình glyoxylat*
 glyoxisome *glyoxysom*
 glyphosate *glyphosat*
 glyphosate isopropylamine salt *muối isopropylamin glyphosat*
 glyphosate n-acetyltransferase *n-acetyltransferaza glyphosat*
 glyphosate oxidase *oxidaza glyphosat*
 glyphosate oxidoreductase *oxidoreductaza glyphosat*

glyphosate-trimesium *glyphosat-trimesium*
 GM viết tắt của *Genetically Modified*
 GM crops - how to make *tạo ra cây trồng biến đổi gen bằng cách nào*
 GM crops - who produces *ai sản xuất cây trồng biến đổi gen*
 GM crops aims *mục đích tạo ra các cây trồng biến đổi gen*
 GM crops benefits *lợi ích của các thực vật biến đổi gen*
 GM crops countries growing *các nước trồng cây biến đổi gen*
 GM crops debate *cuộc tranh luận về sinh vật biến đổi gen*
 GM crops potential risks *những rủi ro tiềm ẩn của cây trồng biến đổi gen*
 GM-CSF *Granulocyte-Macrophage Colony Stimulating Factor*
 Gm Fad2-1 gen *Gm Fad2-1 (mã hoá delta 12 desaturaza ($\Delta 12$))*
 GM plants for developing countries *cây trồng biến đổi gen đối với các nước đang phát triển*
 GMAC viết tắt của *Genetic Manipulation Advisory Committee*
 GM allotype *alotyp GM*
 GMM viết tắt của *Genetically Modified Microorganism*
 GMO viết tắt của *Genetically Modified Organism*
 GMO viết tắt của *Genetically Manipulated Organism*
 GMP viết tắt của *Good Manufacturing Practices*
 GMPP viết tắt của *Genetically Modified Pest Protected*
 GMMs viết tắt của *Genetically Modified Microorganisms*
 GMS *đậu tương biến đổi gen (Genetically modified soya)*
 gnathic *(thuộc) hàm*
 gnathites *mảnh hàm, phần phụ miệng*
 gnathobase *mảnh gốc hàm*
 Gnathostomata *tổng lớp có hàm*
 gnathostomatous *(có) miệng hàm*
 gnathotheca *bao mở sừng, bao sừng hàm dưới*
 gne
 Gnetopsida *lớp Dây gắm*
 gnotobiotic *tri nhiễm, (đã) biết dạng sống*
 GO gene *gen Glyphosate Oxidase*
 goal-directed behaviour *tập tính hướng đích, hành vi có mục đích*
 goblet cell *tế bào hình đài, tế bào hình ly rượu*
 goitre *bướu giáp*
 golden rice *lúa (bằng) vàng, lúa siêu hạng*
 goldenrice^{tm} *lúa (bằng) vàng, lúa siêu hạng (nhãn hiệu lúa)*
 Golgi apparatus *bộ máy Golgi*
 Golgi body *thể Golgi*
 Golgi cell *tế bào golgi*
 Golgi complexes *phức hợp Golgi*

Golgi's organs *cơ quan Golgi*
 Golgi tendon organs *cơ quan gân Golgi*
 gomphosis *khớp kiểu nón, khớp cố định*
 gonad *tuyến sinh dục*
 gonadal (*thuộc*) *tuyến sinh dục*
 gonadotrophic hormone *hormon gonadotropin*
 gonidium *tế bào sinh sản vô tính không động*
 gonoblast *tế bào sinh sản*
 gonochorism (*sự*) *phân tính, phân hoá giới tính*
 gonochoristic *khoang tuyến sinh dục*
 gonadotropin-releasing hormones *hormon giải phóng gonadotropin*
 gonadotropins *kích tố sinh dục*
 gonoduct *ống dẫn sinh sản phẩm sinh dục*
 gonopods *chân giao cấu*
 gonopore *lỗ sinh sản*
 gonozooid *cá thể sinh sản*
 good laboratory practice for nonclinical studies (glpnc) *qui chế phòng thí nghiệm chuẩn dùng cho các nghiên cứu phi lâm sàng*
 good laboratory practices (GLP) *qui chế phòng thí nghiệm chuẩn (của FDA, Mỹ)*
 good manufacturing practices (gmp) *qui chế sản xuất chuẩn*
 gossypol *gossypol*
 gp120 protein *protein gp120*
 GPA1 *gen GPA1 (kiểm soát việc giữ nước và phân bào ở thực vật)*
 GPCRs *thụ quan cặp đôi với protein G (G-Protein-coupled Receptors)*
 G-protein-coupled receptors *thụ quan cặp đôi protein G*
 G-proteins *protein G*
 Graafian follicle *bao Graaf*
 gracilis *cơ khớp mỏng*
 gradient analysis *phân tích gradien*
 gradient model *mô hình gradien*
 gradient of reinforcement *gradien củng cố*
 graft (*sự*) *chiết, ghép, cành ghép*
 graft chimera *thể khảm ghép*
 graft hybrid *thể lai ghép*
 graft-versus-host disease *bệnh mô ghép chống cây chủ*
 graft-versus-host reaction *phản ứng mô(hoặc cành) ghép chống cây chủ*
 grafting (*sự*) *ghép, cấy*
 grain *1.hạt 2.thóc, vụn*
 gram molecular weight *trọng lượng phân tử gram*
 gram stain *nhuộm gram*
 gram-negative (g-) *gram âm*

gram-positive (g+) *gram dương*
 gramicidin *gramicidin*
 graminaceous (*thuộc*) *cỏ*
 Gramineae *họ Lúa, họ Hoà thảo*
 gramineous (*thuộc*) *cỏ*
 graminicolous *sống ở cỏ*
 graminivorous *ăn cỏ*
 Gram-negative bacteria *vi khuẩn Gram âm*
 Gram-positive bacteria *vi khuẩn Gram dương*
 grand period of growth *giai đoạn sinh trưởng chính*
 granulation tissue *mô hoá dạng hạt*
 granule cells *tế bào hạt nhỏ*
 granulocidin *granulocidin*
 granulocyte *bạch cầu hạt, tế bào hạt*
 granulocyte colony stimulating factor (G-CSF) *nhân tố kích thích khuẩn lạc tế bào hạt*
 granulocyte-macrophage colony stimulating factor (GM-CSF) *nhân tố kích thích khuẩn lạc đại thực bào-tế bào hạt*
 granuloma *u hạt*
 granulosa cells *tế bào dạng hạt*
 granum *hạt lục, gran*
 grape sugar *đường nho*
 GRAS list *danh sách phụ gia thực phẩm an toàn (Generally Recognized as Safe)*
 grass *cỏ*
 grass pea *đậu dại (Lathyrus sativus)*
 grasshoper *châu chấu*
 grassland *đồng cỏ*
 graves disease *bệnh Grave*
 graveolent (*có*) *mùi hương cao cấp*
 gravid (*có*) *thai, (có) chứa*
 graviperception *nhận cảm (về) trọng lực*
 gravitational potential energy *điện thế năng lượng chiều*
 gravitropism (*tính*) *hướng trọng lực, (tính) hướng đất*
 gray matter *chất xám*
 grazers *vật ăn cỏ*
 grazer-scraper *vật ăn cỏ kiểu nạo*
 grazing (*sự*) *chăn thả*
 grazing pressure *áp lực chăn thả*
 green algae *tảo lục*
 green biotechnology *công nghệ sinh học xanh*
 green fluorescent protein *protein huỳnh quang xanh*
 green glands *tuyến lục*

green leafy volatiles *sự biến động do lá xanh*
 greenfly *rệp cây*
 greenhouse effect *hiệu ứng nhà kính*
 green manure *phân xanh*
 gregaria phase *pha bầy đàn*
 grey matter *chất xám*
 grit cell *tế bào sỏi, tế bào đá*
 grooming (sự) *chải chuốt*
 gross primary productivity *sức sản xuất sơ cấp thô*
 ground meristem *mô phân sinh cơ bản*
 ground tissue *mô gốc, mô cơ bản*
 group selection *chọn lọc theo nhóm*
 group therapy *liệu pháp theo nhóm*
 group of national experts on safety in biotechnology *nhóm chuyên gia quốc gia về an toàn trong công nghệ sinh học*
 growing point *đỉnh sinh trưởng*
 growth *sự sinh trưởng*
 growth cone *tháp sinh trưởng*
 growth curvature (sự) *uốn cong sinh trưởng*
 growth curve *đường cong sinh trưởng*
 growth form *dạng sinh trưởng*
 growth factor *nhân tố sinh trưởng*
 growth factor receptor *thụ quan yếu tố sinh trưởng*
 growth hormones *hormon sinh trưởng*
 growth hormone-releasing factor (GHRF) *nhân tố loại bỏ hormon sinh trưởng*
 growth hormone-releasing hormone *hormon kích thích tăng trưởng*
 growth inhibitor *chất ức chế sinh trưởng*
 growth in soft agar *sinh trưởng trong thạch mềm*
 growth movement *vận chuyển sinh trưởng*
 growth potential *tiềm năng sinh trưởng*
 growth rate *chỉ số tăng trưởng*
 growth regulator *chất điều hoà sinh trưởng*
 growth retardant *chất làm chậm sinh trưởng*
 growth ring *vòng sinh trưởng, vòng năm*
 growth room *phòng sinh trưởng*
 growth schedule *thời biểu sinh trưởng*
 growth substance *chất sinh trưởng*
 GT/PT correlation *mối tương quan GT/PT*
 GT-AG rule *quy luật GT-AG*
 GTO *Văn phòng công nghệ gen (Gene Technology Office)*
 GTP *GTP (một dẫn xuất của G-Proteins)*

GTPases *enzym GTPaza (Guanosine Triphosphatases)*
GTR *viết tắt của Gene Technology Regulator*
GTS *đậu tương chịu glyphosat (Glyphosate Tolerant Soybean)*
guanine *guanin*
guanophore *tế bào chứa sắc tố vàng*
guard cell *tế bào bảo vệ*
gubernaculum *1.dây chằng, dây nối 2.lông roi lái*
guest *động vật sống nhờ, động vật sống chung*
guild *1.nhóm cùng sinh thái 2.nhóm đồng mức dinh dưỡng*
gula *cổ họng*
gular *1.xương gian máu 2.tám họng*
gullet *thực quản, cuống họng, họng, bào hầu*
gum *nhựa cây, gom*
gum lac *gom lặc, nhựa cánh kiến (đỏ)*
gummosis *(bệnh) sùi nhựa dẻo*
gums *lợi*
GURTS *viết tắt của Genetic Use Restriction Technologies*
gus gene *gen gus (gen chỉ thị)*
gustation *vị giác, sự nếm*
gustatory calyculus *chôi vị giác*
gustatory receptor *thụ quan vị giác*
gut *ống tiêu hoá*
gut-associated lymphoid tissues (GALT) *mô lympho liên kết ống tiêu hoá*
gut cell lineage *tế bào ruột*
gutta *đốm màu, vệt màu mặt ngoài*
guttae *(các) đốm màu, (các) vệt màu mặt ngoài*
guttation *(sự) rỉ nhựa, rỉ giọt, rỉ nước*
guttulate *(có) đốm màu. vệt màu mặt ngoài*
guttural *(thuộc) hầu*
GVHD *viết tắt của Graft-Versus-Host Disease*
gymnocyte *tế bào trần*
Gymnomycota *ngành Nấm nhày*
gymnosperms *nhóm Thực vật hạt trần*
gynaecium *bộ nhụy*
gynandrisim *(hiện tượng) lưỡng tính*
gynandromorph *(hiện tượng) lưỡng tính, (hiện tượng) vừa đực vừa cái*
gynandromorphism *dạng cơ thể vừa đực vừa cái*
gynandrous *(có) nhị-nhụy hợp, (có) nhị-nhụy liền*
gynobasic *(thuộc) đế bầu*
gynodioecious *(có) hoa cái-lưỡng tính khác gốc*
gynoeclum *bộ nhụy*
gynomonoecious *(có) hoa cái-lưỡng tính cùng gốc, (có) hoa cái-hoa lưỡng*

tính đồng chu
gynophore cuống bầu nhụy
gynospore bào tử cái
gyrase gyraza
gyri vòng xoắn
gyrus 1.nếp cuộn 2.hồi não

H

H-2 histocompatibility system *hệ tương hợp mô H-2*
H. pylori *H. pylori*
H. virescens *H. virescens*
H. zea *H. zea*
HA viết tắt của *HemAgglutinin*
habenula *cuống tuyến tùng*
habit *tập quán, thói quen, tập tính*
habitat *nơi sống, sinh cảnh*
habitat selection *chọn lọc nơi ở*
habituated culture *nuôi cấy thích ứng*
habituation *(sự) nhàm quen, trở thành quen*
HAC viết tắt của *Human Artificial Chromosomes*
HACCP viết tắt của *Hazard Analysis And Critical Control Points*
hadrom *1.mô mạch gỗ, mô dẫn nước, mô dẫn 2.mô dẫn*
hadrome *1.mô mạch gỗ, mô dẫn nước, mô dẫn 2.mô dẫn*
Haeckel's law *định luật Haeckel*
Haem *hem*
haemad *cùng một phía cột sống*
haemagglutinin *ngung kết tố hồng cầu agglutinin hồng cầu*
haemal *(thuộc) máu, (thuộc) mạch máu*
haemal arch *cung huyết*
haemal canal *kênh huyết*
haemal ridges *máu huyết, gờ huyết*
haemal spine *gai huyết đốt sống, gai sống huyết*
haemal system *hệ mạch máu, hệ tuần hoàn*
haemapoiesis *(sự) tạo máu*
haemapophyses *(các) mấu huyết*
haematal *(thuộc) máu, (thuộc) mạch máu*
haematobic *sống trong máu*
haematobium *trùng máu, huyết trùng*
haematoblast *nguyên bào máu, huyết nguyên bào*
haematocele *khối tụ máu*
haematochrome *sắc tố đỏ, hồng sắc tố*
haematocrit *ống đo thể tích tế bào huyết tương*
haematogenesis *(sự) tạo máu*
haematogenous *do máu*
haematophagous *ăn máu, nuôi dưỡng bằng máu, huyết dưỡng*
haematopoiesis *(sự) tạo máu*

haematozoon *ký sinh trùng máu*
 haemic (thuộc) máu, (thuộc) mạch máu
 haemocoel *xoang máu*
 haemocyanin *hemoxyanin, lam cầu tố, lam huyết tố*
 haemocytes (các) tế bào máu, (các) huyết bào
 haemocytoblast *nguyên bào máu, huyết nguyên bào*
 haernocytometer *buồng đếm hồng cầu, (sự) tiêu tế bào hồng cầu*
 haemocytolysis (sự) tiêu hoá hồng cầu, tiêu tế bào máu
 haemodlalysis (sự) thẩm tách máu
 haemoglobin *huyết cầu tố, hồng cầu tố, hemoglobin*
 haemoglobinometer *huyết sắc kế, hemoglobin kế*
 haemolymph *huyết dịch, huyết tương, dịch máu*
 haemolysin *chất tiêu hồng cầu, tiêu hồng cầu tố, hemolyzin*
 haemolysis (sự) tiêu tế bào hồng cầu, tiêu tế bào máu
 haemolytic anaemia (chứng) thiếu máu do tiêu máu, (chứng) thiếu máu do huyết tiêu
 haemolytic disease of the newborn (bệnh) tan huyết ở trẻ sơ sinh, (bệnh) tan máu ở trẻ sơ sinh
 haemolytic plaque assay *xét nghiệm mảng dung huyết*
 haemophilia (chứng) ưa chảy máu, (chứng) máu khó đông
 haemopoiesis (sự) tạo máu
 haemorrhage (sự) xuất huyết, chảy máu
 haemosiderin *sự chảy máu, xuất huyết, băng huyết*
 haemostasis *sắc tố máu vàng*
 haemotropic *kích thích lên máu, tác động lên máu*
 hair *tóc, lông*
 hair cell *tế bào lông, tế bào tóc*
 hair follicle *nang lông, nang tóc*
 hair follicle receptor *thụ quan bao lông*
 hairpin *cái kẹp tóc*
 hairpin loop *vòng gấp cặp tóc (của nhiễm sắc thể)*
 hair plates *đĩa tơ, đĩa lông, tấm tơ, tấm lông*
 haliplankton *sinh vật nổi trên biển*
 hallucination *ảo giác, cảm giác ảo*
 hallux *ngón cái*
 halobiotic *sống ở nước mặn, sống ở biển*
 halo effect *hiệu ứng tạo quang, hiệu ứng tạo quang hào quang*
 halolimnic *sinh vật biển chịu nước ngọt*
 halophile *ưa muối, chịu muối, chịu mặn*
 halophilic bacteria *vi khuẩn ưa muối, vi khuẩn ưa mặn*
 halophyte *thực vật chịu mặn*
 halophytic vegetation *thảm thực vật chịu mặn*

halosere *diễn thế nước mặn*
 halteres *cánh chùy, cánh tạ*
 Hamamelidae *phân lớp Sau sau*
 hamster *chuột túi má*
 hand monitor *máy dò bức xạ cầm tay*
 hanging drop preparation *chuẩn bị giọt treo*
 HAP *viết tắt của Highly Available Phosphorous*
 HAP gene *gen HAP*
 hapanthous *(có) hoa nở một kỳ, (có) hoa nở một lần*
 hapaxanthic *(có) hoa nở một kỳ, (có) hoa nở một lần*
 haplobiont *sinh vật đơn hình*
 haplobiontic *(thuộc) sinh vật đơn hình*
 haplodiploidy *(tính) đơn-lưỡng bội*
 haplodont *(có) răng hàm không nóm*
 haploid *(thuộc) đơn bội, thể đơn bội*
 haploinsufficient gene *gen đơn bội thiếu*
 haploidization *(sự) đơn bội hoá*
 haplont *thể giao tử đơn bội*
 haplophase *pha đơn bội, giai đoạn đơn bội*
 haplostele *trung trụ đơn*
 haplostemonous *một vòng nhị*
 haplotype *kiểu đơn*
 haplotype map *bản đồ kiểu đơn*
 haploxylic *lá một gân, lá gân đơn*
 hapmap *bản đồ kiểu đơn bội (Haplotype Map)*
 hapten *hapten*
 hapteron *chân đế bám, cơ quan bám*
 haptoglobin *haptoglobin*
 haptonema *sợi bám*
 Haptophyceae *lớp Tảo roi*
 haptotropism *(tính) hướng bám, (tính) hướng tiếp xúc*
 hard bast *libe cứng, sợi libe cứng*
 hardening *(sự) làm tăng tính chịu đựng*
 Harder's glands *tuyến Harder*
 hard palate *vòm cứng (miệng)*
 hard radiation *bức xạ cứng*
 Hardy-Weinberg equilibrium *trạng thái cân bằng Hardy-Weinberg*
 Hardy-Weinberg theorem *định luật Hardy-Weinberg*
 harvest-men *chàng say*
 harvest spider *nhện chàng say*

harvested population (các) quần thể thu hoạch
 harvesting thu hoạch
 harvesting enzymes enzym thu hoạch, enzym thu thập
 Hashimoto disease bệnh Hashimoto
 Hashimoto thyroiditis (bệnh) viêm tuyến giáp Hashimoto
 hashish hasit
 hastate (có) dạng mác, (có) dạng mũi tên
 haustellate (có) vôi hút
 hausteilum vôi hút, miệng vôi hút
 haustorium rễ hút
 Haversian canals (các) ống Havers
 hatching sự ấp trứng
 Hatch-Slack pathway con đường chuyển hoá Hatch-Slack
 Haversian lamellae (các) lá phiến xương Haver
 Haversian spaces (các) khoang trống Haver, ống Haver
 Haversian system hệ thống Haver
 Hawthorne effect hiệu ứng Hawthorne
 hay fever sốt rom
 hazard analysis and critical control points (HACCP) điểm kiểm soát then chốt và phân tích rủi ro
 head dạng đầu
 HCC viết tắt của hepatocarcinoma
 HCS sàng lọc khối lượng lớn (high-content screening)
 HD gene gen HD (Huntington's disease)
 HDL lipoprotein tỷ trọng cao (High-Density Lipoproteins)
 HDLPs viết tắt của High-Density LipoProteins
 head foot chân đầu
 head kidney tiên thận
 health physics vật lý trị liệu
 Heam-heam interaction phản ứng heam
 hearing sự nghe, thính giác
 heart tim, quả tim
 heart attack cơn nghẹn tim, cơn nhồi máu cơ tim
 heart wood gỗ lõi, gỗ ruột
 heat động dục
 heartbeat nhịp tim
 heat energy năng lượng nhiệt
 heath trồng cây bụi lùn thường xanh, trồng thạch nam
 heat shock protein protein choáng nhiệt
 heat spot vết nhiệt, đốm nhiệt
 heavy (H) chain chuỗi nặng, chuỗi H

heavy-chain variable (vh) domains *vùng biến động (của) chuỗi nặng*
 heavy metal *kim loại nặng*
 hebephrenia *(bệnh) tâm thần phân liệt thể dầy thì*
 hebephrenic schizophrenia *(bệnh) tâm thần phân liệt thể dầy thì*
 hectocotylized arm *tay giao phối, tay giao cấu*
 hedgehog proteins *protein nhím Âu*
 hedgehog signaling pathway *con đường phát tín hiệu nhím Âu*
 hela cells *tế bào hela*
 helical coil model *mô hình xoắn ốc*
 Hardy-Weinberg law *định luật Hardy-Weinberg*
 helical thickening *hoá dày hình xoắn*
 helicase *helicaza*
Helicobacter pylori Helicobacter pylori
 helicoid *(có) dạng xoắn ốc*
 helicotrema *khe tiền đình-màng nhĩ*
Helicoverpa armigera Helicoverpa armigera
Helicoverpa zea (h. zea) Helicoverpa zea (h. zea)
 heliophyte *thực vật ưa nắng, thực vật ưa sáng, thực vật ưa mặt trời*
Heliopsis virescens (h. virescens) Heliopsis virescens (h. virescens)
 heliotactic *theo nắng, theo mặt trời*
 heliotropic *quang hướng động, hướng động theo mặt trời*
 heliotaxis *(tính) theo nắng, theo mặt trời*
 helium *heli*
 helix *(chuỗi) xoắn*
 Helminthes *nhóm Giun sán*
 helophyte *thực vật đầm lầy*
 helotism *(sự) sống nô dịch, (hiện tượng) bị bám hút*
 helper T cell *tế bào T hỗ trợ*
 heliotropism *trợ bào bạch cầu T, lympho bào T hỗ trợ hepatic*
 hemagglutinin (ha) *hemagglutinin*
 hemal system *hệ mạch máu*
 hematologic growth factors (HGF) *nhân tố sinh trưởng huyết học*
 hematopoiesis *tạo máu*
 hematopoiesis growth factor *nhân tố tăng trưởng tạo máu*
 hematopoiesis stem *tế bào nguồn tạo máu*
 hematopoietic stem cells *tế bào gốc tạo máu*
 heme *hem*
 Hemiascomycetes *lớp Giả nấm túi, lớp nửa nấm túi, lớp nấm túi bất toàn*
 hemibranch *mang không hoàn toàn, mang nửa*
 hemicelluloses *hemixenluloza*
 Hemichorda *phân ngành nửa dây sống, phân ngành bán dây sống*
 Hemichordata *phân ngành nửa dây sống, phân ngành bán dây sống*
 hemicryptophyte *thực vật chồi ẩn không hoàn toàn*

hemicelluloses or hexosan *hexosan hoặc hemicelluloza*
 hemignathous (có) *hàm lệch*, (có) *hàm không đều*
 Hemimetabola *bộ cánh ngoài*
 hemimetabolic (có) *biến thái thiếu*, (có) *biến thái không hoàn toàn*
 hemimetabolous metamorphosis *biến thái không hoàn toàn*
 hemiparasite *vật ký sinh không hoàn toàn, vật bán ký sinh*
 hemipenes *cặp nửa dương vật, dương vật hai mảnh*
 Hemiptera *bộ cánh nửa*
 hemisphere *bán cầu não*
 hemizygous *bán hợp tử*
 hemizygous individuals *cá thể bán hợp tử*
 hemocyte *hồng cầu, huyết bào*
 hemoglobin *hemoglobin, hồng cầu*
 hemolymph *huyết tương*
 hemophilia *bệnh ưa chảy máu*
 hemostasis *sự cân bằng huyết tố*
 Henle's loop *quai Henle*
 heparin *heparin*
 hepatic (thuộc) *gan*
 hepatic *địa tiền*
 hepatic artery *động mạch gan*
 hepatic cell *tế bào gan*
 hepatic duct *ống dẫn mật*
 hepatic portal vein *tĩnh mạch nhánh gan*
 hepatic vein *tĩnh mạch gan*
 Hepaticae *lớp địa tiền*
 Hepaticopsida *lớp địa tiền*
 hepatic portal system *hệ mạch cửa gan*
 hepatic portal vein *tĩnh mạch cửa gan*
 hepatocytes *túi mật*
 hepatopaneas *gan tụy*
 hepatoportal system *hệ mạch cửa gan*
 HER-2 *viết tắt của Human Egf-Receptor-Related Receptor*
 herb *1.cây thảo 2.dược thảo, cây thuốc, cây hương liệu*
 herbaceous (thuộc) *cây thảo*, (thuộc) *thân thảo*
 herbaceous perennial *cây thân thảo*
 herbarium *1.tập hợp mẫu thực vật 2.phòng tập hợp mẫu thực vật*
 HER-2 gene *gen HER-2*
 HER-2 protein *protein HER-2*
 HER-2 receptor *thụ quan HER-2*
 HER2/neu gene *gen HER-2/neu*
 herbivore *động vật ăn cỏ*

herbicide resistance (tính) chịu thuốc diệt cỏ
 herbicide-resistant crop cây trồng chịu thuốc diệt cỏ
 herbicides thuốc diệt cỏ
 herbivore-plant system hệ thống ăn cỏ và cây
 herbivores động vật ăn cỏ
 hercogamy (tính) không tự giao, (tính) bất tự giao, bất giao phối
 herds đàn, bầy
 herding (sự) chăn dắt
 hereditary (thuộc) di truyền
 hereditary angioneurotic oedema (chứng) phù thần kinh mạch di truyền
 heredity (tính) di truyền
 heritability hiệu suất di truyền, chỉ số di truyền
 hermaphrodite 1.người lưỡng tính 2.đực cái đồng thể 3.thể lưỡng tính
 hermaphroditism (hiện tượng) lưỡng tính
 hetero-auxin hetero-auxin
 hererotrophism dị dưỡng
 heteroblastic 1.(thuộc) chồi mầm dị hình 2.(thuộc) dị sinh 3.phát triển gián tiếp
 heterocercal dị vĩ, (có) thùy vây đuôi không đều, (có) thùy vây đuôi dị hình
 heterochiamydeous (có) lá dài khác cánh tròng
 heterochromatin chất dị nhiễm sắc, dị nhiễm sắc tố
 heterochromatic regions vùng dị nhiễm sắc
 heterochronic genes gen dị hợp
 heterocoelous lõi-lỗm
 heterocotylized arm tay giao cấu
 heterochrony tính dị thời, tính khác thời gian
 heterocyclic dị chu trình
 heterocyst tế bào dị hình, dị bào
 heterodactylous khác ngón
 heterodont khác kiểu răng, (có) răng không đều, dị nha
 heterodromous (thuộc) xoay vòng khác hướng
 heteroduplex DNA AND sợi kép dị hợp
 heteroecious khác vật chủ
 heterogamete giao tử không đều
 heteroduplex phức đôi dị biệt
 heterogametic sex giới tính dị giao tử, (có) giao tử khác nhau
 heterogamous dị giao tử, (có) giao tử khác nhau
 heterogamy (tính) dị giao tử
 heterogeneous bất đồng nhất
 heterogeneous nuclear RNA ARN nhân không đồng nhất
 heterogenesis (sự) phát sinh tự nhiên, xen kẽ thế hệ

heterogenetic *phát sinh tự nhiên, (thuộc) xen kẽ thế hệ*
 heterogenous summation *cộng kích thích khác nguồn*
 heterogeny *(tính) khác thế hệ*
 heterogony *(tính) xen kẽ thế hệ*
 heterokaryon *thể khác nhân, thể dị nhân*
 heterokaryosis *(sự) sinh sản khác nhân*
 heterokaryote *thể dị nhân*
 heterokont *(có) roi khác nhau, (có) roi lệch, (có) roi không đều*
 heterokontan *(có) roi khác nhau, (có) roi lệch, (có) roi không đều*
 Heterokontophyta *ngành Tảo roi khác, ngành Tảo dị roi*
 heterolecithal *không đều noãn hoàng*
 heterologous *dị tương đồng*
 heterologous DNA *ADN dị tương đồng*
 heterologous proteins *protein dị tương đồng*
 heterology *dị tương đồng*
 heteromastigote *(có) lông roi khác nhau*
 heteromeric *khác tầng, dị tầng*
 heterometabolic *(có) biến thái không hoàn toàn, (có) biến thái thiếu*
 heteromorphic *1.khác hình, dị hình 2.khác dạng, dị dạng*
 heteromorphic alternation of generations *xen kẽ thế hệ dị hình*
 heteromorphous *khác dạng dị dạng, khác hình, dị hình*
 heteronomous *khác quy luật, không theo quy luật*
 heterophil antigen *kháng nguyên đa loài*
 heterophylly *(tính) lá khác dạng*
 heteroplasma *dị nguyên sinh*
 heteroplastic *(thuộc) ghép khác loại, ghép dị loại*
 heteropolymer *dị polyme*
 heteropycnosis *(sự) kết đặc không đồng đều, dị kết đặc*
 heteroscedastic *khác phương sai, dị phương sai*
 heterosexual *khác giới tính*
 heterosis (hybrid vigour) *ưu thế lai*
 heterosporous *khác bào tử, dị bào tử*
 heterospory *(tính) khác bào tử, (tính) dị bào tử*
 heterostyly *(tính) vòi nhụy không đều, (tính) vòi nhụy so le, (tính) khác vòi nhụy*
 heterothallic *(thuộc) giao phối khác loại*
 heterothallism *(sự) giao phối khác loại*
 heterotherm *động vật máu lạnh*
 heterotopic transplantation *sự cấy truyền khác loài*
 heterotrichous *dị mao*
 heterotroph *thể dị dưỡng, sinh vật dị dưỡng*
 heterotrophic *dị dưỡng*

heterotrophic nutrition *đinh dưỡng kiểu dị dưỡng*
 heterotypic *khác kiểu, dị kiểu, khác loại, khác typ*
 heterotypic binding *liên kết dị hợp tử*
 heterotypic division *phân chia khác kiểu, giảm phân I*
 heterozygosis (sự) dị hợp tử
 heterozygosity (tính) dị hợp tử
 heterozygote *thể dị hợp tử, dị hợp tử*
 heterozygous (có) dị hợp tử
 heterozygous advantage *ưu thế lai dị hợp tử*
 Hexactinellida *lớp Thân lỗ sáu tia, lớp bọt biển sáu tia*
 hexamerous (có) mẫu sáu
 Hexapoda *lớp Sáu chân*
 hexarch *sáu giải nguyên mộc*
 hexadecyltrimethylammonium bromide (CTAB) *bromid hexadecyltrimethylammonium*
 hexose *hexoza*
 HF cleavage *phản ứng tách bằng axit hydrofluoric*
 HGF *viết tắt của Hematologic Growth Factors*
 HGH *viết tắt của Human Growth Hormone*
 HGT *chuyển gen theo chiều ngang (horizontal gene transfer)*
 Hh *protein nhím Âu (Hedgehog proteins)*
 hibernate *ngủ đông, ngủ đông*
 hibernation (sự) ngủ đông, ngủ đông
 hidrosis (sự) tiết mồ hôi, chảy mồ hôi
 high-amylose corn *ngô (có) hàm lượng amyloza cao*
 high blood pressure *cao huyết áp*
 high-content screening *sàng lọc hàm lượng cao*
 high-density lipoproteins (HDLs) *lipoprotein độ đậm cao*
 high endothelial venule *tiểu tĩnh mạch nội mô cao*
 high energy phosphate compounds (các) *hợp chất phosphat cao năng*
 high-energy system *hệ thống năng lượng cao*
 high-galactomannan soybeans *đậu tương (có hàm lượng) galactomannan cao*
 high-glutenin wheat *lúa mì (có hàm lượng) glutenin*
 high-isoflavone soybeans *đậu tương (có hàm lượng) isoflavon cao*
 high-lactoferrin rice *lúa (có hàm lượng) lactoferrin cao*
 high-laurate canola *canola (có hàm lượng) laurat cao*
 high-linolenic oil soybeans *đậu tương (có hàm lượng) dầu linolenic cao*
 high-lysine corn *ngô (có hàm lượng) lysin cao*
 high-mannogalactan soybeans *đậu tương (có hàm lượng) mannogalactan cao*
 high-maysin corn *ngô (có hàm lượng) maysin cao*
 high-methionine corn *ngô (có hàm lượng) methionin cao*
 high-oil corn *ngô (có hàm lượng) dầu cao*
 high-oleic oil corn *ngô (có hàm lượng) dầu oleic cao*

high-oleic oil soybeans *đậu tương (có hàm lượng) dầu oleic cao*
 high-oleic sunflowers *hướng dương (có hàm lượng) oleic cao*
 high-phytase corn and soybeans *đậu tương và ngô (có hàm lượng) phytaza cao*
 high-protein rice *lúa protein cao*
 high-stearate canola *canola (có hàm lượng) stearat cao*
 high-stearate soybeans *đậu tương (có hàm lượng) stearat cao*
 high-sucrose soybeans *đậu tương (có hàm lượng) sucroza cao*
 high-throughput identification *định dạng định lượng cao*
 high-throughput screening (HTS) *sàng lọc định lượng cao*
 higher-order conditioning *phản xạ có điều kiện bậc cao*
 highly available phosphate corn (maize) *ngô phosphat sẵn có cao*
 highly available phosphorous (HAP) gene *gen phosphat sẵn có cao*
 highly unsaturated fatty acids (HUFA) *axit béo bão hoà cao*
 Hill reaction *phản ứng Hill*
 hilum *seo, rốn*
 hind brain *não sau*
 hind-gut *ruột sau*
 hinge *1.bản lề vỏ 2.góc khớp, điểm khớp 3.khớp bản lề*
 hinge ligament *dây chằng bản lề*
 hinge region *vùng bản lề*
 hippocampal *(thuộc) đôi hải mã*
 hippocampus *đôi hải mã*
 hirsute *rậm lông, nhiều lông*
 hirudin *hirudin*
 Hirudinea *lớp Đũa*
 his *viết tắt của histidine*
 hispid *rậm lông cứng, nhiều lông cứng*
 histamin *histamin*
 histidine *histidin*
 histamine *histamin*
 histidine *histidin*
 histiocyte *mô bào, tế bào mô*
 histoblasts
 histochemistry *hoá học mô*
 histocompatibility testing *thử nghiệm phù hợp mô*
 histocompatibility antigen *kháng nguyên phù hợp tổ chức, kháng nguyên tương hợp mô*
 histocompatible *phù hợp tổ chức, tương hợp mô*
 histogen *lớp tạo mô, lớp sinh mô, tầng sinh mô*
 histogenesis *(sự) hình thành mô, tạo mô*
 histogram *biểu đồ tần suất*
 histology *mô học*

histolysis (sự) phân huỷ mô, tiêu mô
 histones *histon*
 histone modification *sửa đổi histon*
 histopathologic *bệnh học mô*
 histozoic *sống trong mô*
 HIV-1 *viết tắt của Human Immunodeficiency Virus Type 1*
 HIV-2 *viết tắt của Human Immunodeficiency Virus Type 2*
 hives (nổi) mào đay
 HLA *viết tắt của Human Leukocyte Antigens*
 hne
 HNGF *nhân tố sinh trưởng thần kinh người (Human Nerve Growth Factor)*
 hoarding (sự) tích trữ, trữ
 HOC *ngô (có) lượng dầu cao (High-Oil Corn)*
 hock *vó, khớp vó*
 Hodgkin's disease *bệnh Hodgkin, bệnh u bạch huyết Hodgkin*
 Hoechst 33258 *thuốc nhuộm Hoechst 33258, thuốc nhuộm hiện vạch nhiễm sắc thể*
 Hogness box *hộp Hogness*
 Holarctic region *vùng toàn Bắc, vùng Holarctic*
 holdfast *gốc bám, đĩa bám, chân tản*
 holins *holin (protein của phag)*
 hollow fiber separation *phép phân tách sợi rỗng*
 holobenthic (thuộc) đáy hoàn toàn, ở đáy hoàn toàn
 holoblastic *phân cắt hoàn toàn*
 holoblastic cleavage *phân cắt hoàn toàn*
 holobranch *mang đủ, mang hoàn toàn*
 holocarpic (thuộc) thể quả hoàn chỉnh, (thuộc) thể quả đủ
 holocentric chromosome *nhiễm sắc thể đa tâm, nhiễm sắc thể toàn tâm, nhiễm sắc thể tâm khuếch tán*
 holoenzyme *holoenzym*
 hologamy 1.(tính) toàn giao, (tính) giao tử hoàn chỉnh 2.(trạng thái) phối hợp giao tử hoàn chỉnh
 holomastigote (có) lông roi phân bố đều toàn thân
 Holometabola *phân lớp biến thái hoàn toàn, phân lớp biến thái đủ*
 holometabolic (có) biến thái đủ, (có) biến thái hoàn toàn
 holometabolism (hiện tượng) biến thái đủ, (hiện tượng) biến thái hoàn toàn
 holometabolous metamorphosis *biến thái hoàn toàn*
 holoparasites *vật ký sinh bắt buộc, vật ký sinh hoàn toàn*
 holophytic *đinh dưỡng kiểu quang hợp, dinh dưỡng kiểu thực vật*
 holostyly *khớp kiểu trực tiếp hoàn toàn*
 Holothuroidea *lớp Hải sâm*

holotrichous *phủ lông hoàn toàn*
 holotype *kiểu loài chuẩn, vật mẫu loài chuẩn*
 holozoic *dinh dưỡng kiểu động vật*
 holozoon *cá thể dinh dưỡng kiểu động vật*
 homeobox *hộp cân bằng*
 homeostasis *(tính) nội cân bằng, cân bằng tự nhiên*
 homeostasis mechanisms *cơ chế nội cân bằng*
 homeotic mutants *(các) thể đột biến chuyển vị*
 homeotherm *đẳng nhiệt, động vật máu nóng, hằng nhiệt*
 homeotypic division *phân chia đồng kiểu*
 home range *nơi ở, vùng lãnh thổ sinh sống*
 homing behaviour *tập tính về tổ*
 homing receptor
 homoblastic *1.(thuộc) chồi mầm đồng hình 2.phát triển trực tiếp*
 homocercal *đồng vĩ, (có) vây vây đuôi đều, (có) vây đuôi đồng thùy, (có) dạng vây đuôi cân đối*
 homochiamydeous *(có) bao hoa cùng loại, (có) lá đài giống cánh tràng*
 homocysteine *homocystein*
 homodont *cùng kiểu răng, (có) răng cùng loại*
 homoeomeric *cùng kích thước, cùng cỡ, cùng mẫu, cùng tầng*
 homoeomerism *(hiện tượng) đồng tiết, (hiện tượng) phân đốt đồng tiết*
 homoeosis *(hiện tượng) phân đốt đồng tính dị vị, (sự) hình thành đồng hình khác vị trí*
 homogametic *đồng giao tử, cùng kiểu giao tử*
 homogametic sex *giống đồng giao tử, giới tính đồng giao tử*
 homogamy *1.(hiện tượng) hoa đồng tính, nhị nhụy cùng chín 2.(tính) đồng giao, (tính) đồng phối, kết hôn đồng tộc*
 homogenesis *(sự) phát sinh đồng nhất, phát sinh đồng tính, sinh sản thuần nhất*
 homogenous *đồng dạng, đồng tính, đồng chất*
 homogeny *(tính) đồng nhất, (tính) đồng dạng*
 homograft *mảnh ghép cùng loài, miếng ghép cùng loài*
 homokaryon *thể cùng nhân*
 homologous *tương đồng*
 homologous alternation of generations *xen kẽ thế hệ đồng hình*
 homologous chromosomes *nhiễm sắc thể tương đồng*
 homologous organs *(các) cơ quan tương đồng*
 homologous protein *protein tương đồng*
 homologous recombination *tái tổ hợp tương đồng*
 homologous structure *cấu trúc tương đồng*
 homologous theory of alternation *thuyết xen kẽ (thế hệ) tương đồng*
 homologous variation *biến dị tương đồng, biến dị đồng dạng*
 homology *(sự) tương đồng*

homology modeling *xây dựng mô hình tương đồng*
 homolohydric *điều chỉnh được nước*
 homolomerous *cùng tầng*
 homoloplastic *ghép cùng loại, ghép đồng loại*
 homolothermal *(có) thân nhiệt ổn định, hằng nhiệt*
 homolothermous *(có) thân nhiệt ổn định, hằng nhiệt*
 homomorphic *đồng hình*
 homomorphous *đồng hình*
 homoplasma *đồng nguyên sinh chất*
 homoplastic *1.tương đồng, tương tự 2.(thuộc) ghép cùng loại, ghép đồng loại*
 homopolymer *đồng polyme, homopolyme*
 homoscedastic *(có) cùng phương sai*
 homosexuality *(tính) đồng tính luyến ái, (hành vi) đồng tính luyến ái*
 homosporous *(có) bào tử đồng hình*
 homospory *(tính) đồng bào tử*
 homostyly *(tính) vòi nhụy đều, (tính) vòi nhụy bằng nhau*
 homothallic *(thuộc) giao phối đồng loại*
 homothallism *(sự) giao phối đồng loại*
 homothermous *đồng nhiệt*
 homotropic enzyme
 homotypic *cùng kiểu, đồng kiểu*
 homozygosis *(tính) đồng hợp tử*
 homozygote *đồng hợp tử*
 homozygous *(thuộc) đồng hợp tử*
 homunculus *người lùn, người tí hon*
 honeycomb bag *dạ tổ ong*
 honey dew *1.phân ngọt 2.dịch ngọt*
 honey guide *chỉ tiêu mật, thẻ chỉ dẫn mật*
 hoof *móng guốc*
 hookworm *giun móc*
 horizon *1.tâm nhận thức, tầm hiểu biết, phạm vi nhận thức 2.tầng lớp*
 horizon cells *tế bào ngang*
 horizontal gene transfer *truyền gen theo chiều ngang*
 horizontal life-tables *bảng sống ngang*
 hormonal change *thay đổi nội tiết*
 hormonal control *điều chỉnh hormon*
 hormonal disorders *rối loạn nội tiết*
 hormone *hormon*
 hormone response elements *phần tử phản ứng hormon*
 hormone-sensitive lipase (HSL) *lipaza nhạy cảm hormon*
 horn *1.sừng, 2.mào lông, 4. xúc tu, 5.gai*

horned (có sừng)
 hornoplasty (tính) đồng dạng, (tính) tương đồng
 horny (có sừng)
 horseradish peroxidase *peroxidaza củ cải đen*
 host vật chủ
 host cell tế bào chủ
 host range khu vực vật chủ
 host vector (HV) system hệ thống vectơ vật chủ
 hot spot điểm nóng, vùng nóng
 housekeeping gene gen giữ nhà
 HPLC viết tắt của *High Pressure Liquid Chromatography*
 HSL viết tắt của *Hormone-Sensitive Lipase*
 HSOD viết tắt của *Human Superoxide Dismutase*
 HSP protein choáng nhiệt (*heat shock protein*)
 HTC cây trồng chịu thuốc diệt cỏ (*Herbicide-Tolerant Crop*)
 HTMS phép đo khối phổ thông lượng cao (*High-throughput Mass Spectrometry*)
 HTS viết tắt của *High-Throughput Screening*
 HTSH viết tắt của *Human Thyroid-Stimulating Hormone*
 HUFA viết tắt của *Highly Unsaturated Fatty Acids*
 human artificial chromosomes nhiễm sắc thể nhân tạo (ở) người
 human chorionic gonadotropin gonadotropin màng đệm ở người
 human cognition nhận thức của con người
 human colon fibroblast tissue plasminogen activator chất hoạt hoá plasminogen mô nguyên bào sợi ruột kết ở người
 human demography dân số học người
 human egf-receptor-related receptor (her-2) thụ quan tương quan thụ quan EGF ở người
 human embryonic stem cells tế bào gốc phôi người
 human gamma-glutamyl transpeptidase *transpeptidaza gamma-glutamyl người*
 human growth hormone (HGH) hormon sinh trưởng người
 human immunodeficiency virus virus thiếu hụt miễn dịch ở người
 human leucocyte antigen system hệ thống kháng nguyên bạch cầu ở người
 human leukocyte antigens (HLA) kháng nguyên bạch cầu người
 human protein kinase c *kinaza c protein người*
 human superoxide dismutase (HSOD) *dismutaza superoxid người*
 human thyroid-stimulating hormone (HTSH) hormon kích thích tuyến giáp người
 humanized antibody kháng thể nhân tính hoá
 humeral 1.(thuộc) xương cánh tay, trên xương cánh tay 2.(thuộc) góc gốc trước 3.mảnh sừng
 humerus xương cánh tay

humic acids *axit humic, axit mùn*
 humicole *mọc trên đất trồng, mọc trên đất trồng*
 humicolous *mọc trên đất trồng, mọc trên đất trồng*
 humidity *độ ẩm*
 humification (sự) *mùn hoá, hình thành đất mùn*
 humor *chất lỏng, chất dịch, thể dịch*
 humoral immunity (tính) *miễn dịch thể dịch*
 humour *chất lỏng, chất dịch, thể dịch*
 humus *mùn*
 humus plant *thực vật mùn*
 humoral immune response *phản ứng miễn dịch dịch thể*
 humoral immunity *miễn dịch dịch thể*
 hunting permits *giấy phép săn bắn*
 Huntington's disease *bệnh Huntington*
 HuSNPs (sự) *đa hình đơn nucleotid ở người (Human single-nucleotide polymorphisms)*
 HV *viết tắt của Host Vector*
 HVR *viết tắt của HyperVariable Region*
 hyaline cartilage *sụn trong suốt*
 hyaline layer *lớp trong*
 hyaline *trong suốt*
 hyaloid (có) *dạng trong suốt*
 hyaloplasm *1.chất trong suốt 2.tế bào chất*
 hybrid antibodies *kháng thể lai*
 hybridization (sự) *lai, tạo giống lai*
 hybridoma *tế bào lai*
 hybrid sterility (tính) *bất thụ do lai*
 hybrid vigour *ưu thế lai*
 hydathode *lỗ thoát nước, thuỷ khổng*
 hydatid cyst *nang sán dây*
 hydranth *cá thể thuỷ tức*
 hydraulic capacity *dung tích thuỷ lực*
 hydrocoel *hệ ống nước*
 hybrid con lai, (thuộc) *con lai*
 hybrid vigour *ưu thế lai*
 hybrid zone *vùng lai*
 hybrid-arrest translation *dịch mã giữ đoạn lai*
 hybridisation *lai*
 hybridization method *phương pháp lai*
 hybridization surfaces *mặt phẳng lai*
 hybridoma *khối tế bào lai*
 hybrid-release translation *dịch mã thải đoạn lai*

hydrazine *hydrazin*
 hydrazinolysis *phân giải hydrazin*
 hydrocarbon *hydrocarbon*
 hydrofluoric acid cleavage *phân tách axit hydrofluoric*
 hydrogen bon *liên kết hydro*
 hydrogen ion *ion H^+*
 hydrogen ion *liên kết ion*
 hydrogenation *hydro hoá*
 hydroid *1. ống nước, tế bào dẫn nước 2. polip thuỷ tức*
 hydrologycal cycle *chu trình nước*
 hydrolysis *(sự) thuỷ phân*
 hydrofuge *tránh nước*
 hydrogen bacteria *vi khuẩn hydro*
 hydrogen-bonding *liên kết hydro*
 hydrolytic cleavage *phân tách bằng thuỷ phân*
 hydrolytic enzymes *enzym thuỷ phân*
 Hydromedusae *bộ Sứa thuỷ tức*
 hydrolyze *thuỷ phân*
 hydrophilic *tính ưa nước, thụ phấn nhờ nước*
 hydrophobic *tính kỵ nước, kỵ nước*
 hydrophobic interaction *tương tác kỵ nước*
 hydrophily *1.(tính) ưa nước 2.(tính) thụ phấn nhờ nước*
 hydrophobia *(chúng) sợ nước, (chúng) kỵ nước*
 hydrophyte *thực vật ở nước, thực vật thuỷ sinh*
 hydroponics *nghề trồng cây bằng dung dịch, kỹ thuật trồng cây trong nước*
 hypopote *tế bào thấm nước, tuyến thấm nước*
 hypopyle *lỗ thoát nước, lỗ hút nước*
 hydrosere *hệ diễn thế thực vật ưa ẩm*
 hydrostatic pressure *áp suất thuỷ tĩnh, áp suất cân bằng nước*
 hydrostatic skeleton *bộ xương thuỷ tĩnh*
 hydrotaxis *(tính) hướng nước, (tính) hướng ẩm*
 hydrotropism *(tính) theo nước, (tính) theo ẩm, (tính) thuỷ ứng động*
 hydroxyl group *nhóm hydroxyl*
 hydroxyproline *hydroxyprolin*
 Hydrozoa *lớp Thuỷ tức*
 hygrophyte *thực vật ưa ẩm*
 hygrometric movement *cử động hút ẩm, cử động thấm nước*
 hygroscopic movement. *cử động hút ẩm, cử động thấm nước*
 hyllophagous *ăn gỗ*
 hymen *màng trinh*
 hydroxylation reaction *phản ứng hydroxyl hoá*

hymenium *tầng bào tử, bào tầng*
 Hymenomycetes *lớp Nấm màng trần*
 hymenophore *thể tầng bào tử*
 Hymenoptera *bộ Cánh màng*
 hyoid *xương móng, sụn dưới lưỡi*
 hyoid arch *cung móng*
 Hyoid bone *xương móng,*
 hyoid cartilage *sụn dưới lưỡi*
 hyoldeus *thần kinh móng*
 hyomandibular *(thuộc) cung móng hàm*
 hyomandibular cartilage *sụn móng hàm*
 hyomandibular nerve *dây thần kinh móng hàm*
 hyostylic *(thuộc) khớp kiểu móng hàm*
 hyostyly *khớp kiểu móng hàm*
 hypanthium *đế hoa rộng*
 hypapophyses *gai trước*
 hypaxial *dưới cột sống*
 hyperactive state *trạng thái hoạt động quá mạnh, trạng thái vận động qua mức*
 hyperacute rejection *loại bỏ siêu nhạy*
 hyperalgesia *sự tăng cảm giác đau*
 hyperchromicity *sự tăng nhiễm sắc, tăng độ đậm quang học (khi ADN biến tính)*
 hyperdactyly *(tật) thừa ngón*
 hyperdiploidy *thể dư lưỡng bội*
 hypergammaglobulinaemia *(chứng) tăng globulin gamma huyết*
 hyperkinetic state *trạng thái động học cao*
 hypermetamorphic *siêu biến thái*
 hypermetamorphosis *(sự) tiêu biến thái*
 hypermetraemia *tật viễn thị*
 hyper-osmotic *(có) thẩm thấu cao, ưu thẩm*
 hyperosmotic solution *dung dịch ưu trương*
 hyperparasite *vật ký sinh lồng, vật ký sinh cấp hai*
 hyperparasitism *(hiện tượng) ký sinh lồng, (hiện tượng) ký sinh cấp hai*
 hyperphalangy *(tật) thừa đốt ngón*
 hyperpharyngeal *(thuộc) trên hầu*
 hyperplasia *(sự) tăng sản, tăng trưởng quá mức*
 hyperplastic *tăng sản, sinh trưởng quá mức*
 hyperploid *thể dư bội, thể siêu bội*
 hyperpolarization *(sự) phân cực hoá*
 hypersensitivity *(tính) quá mẫn, tăng mẫn cảm*
 hypersensitive response *phản ứng quá mẫn cảm*

hypersensitivity reaction in plant *phản ứng siêu nhạy ở thực vật*
 hyperstomatal (có) *khí khổng ở mặt trên*
 hypertely (sự) *phát triển quá mức*
 hypertension (sự) *tăng huyết áp, cao huyết áp*
 hyperthermophilic *siêu ưa nhiệt*
 hypertonic *ưu trương*
 hypertonic solution *dung dịch ưu trương*
 hypertrophy (sự) *nở to, phì đại*
 hypervariable region *vùng siêu biến*
 hyperventilation *sự thông gió quá mức*
 hypha *1.sợi nấm, khuẩn ty 2.sợi tảo*
 hyphae *sợi nấm, khuẩn ty*
 hyphopodium *nhánh phụ*
 hypnagogic imagery *hình ảnh trước lúc ngủ*
 hypnagogic state *trạng thái trước lúc ngủ*
 hypnosis (trạng thái) *thôi miên*
 hypnospore *bào tử nghỉ, miên bào tử*
 hypnotic *1.(thuộc) thôi miên 2.thuốc ngủ*
 hypoblast *nội phôi bì, là phôi trong*
 hypobranchial *dưới mang*
 hypobranchial space *khoang dưới mang*
 hypocercal (có) *thùy vây đuôi dưới*
 hypochondriasis (bệnh) *tưởng, tâm thần hoang tưởng*
 hypochromic red cells *tế bào sắc tố đỏ*
 hypocone *mấu trong-sau*
 hypocotyl *trụ dưới lá mầm*
 hypoderm *hạ bì, vỏ dưới, da dưới, biểu bì thực, thực bì*
 hypodermal (thuộc) *hạ bì, (thuộc) vỏ dưới, (thuộc) da dưới*
 hypodermis *1.hạ bì, vỏ dưới, da dưới 2.biểu bì thực, thực bì*
 hypogammaglobulinaemia (sự) *giảm globulin gamma huyết*
 hypogaeous *dưới đất*
 hypogeal *dưới đất*
 hypoglossal *1.dưới lưỡi 2.thần kinh dưới lưỡi*
 hypoglottis *1.mảnh dưới lưỡi, mảnh góc lưỡi 2.mảnh dưới mảnh môi*
 hypognathous *đỉnh dưới bầu*
 hypogynous *thể dưới móng*
 hypohyal *thể dưới móng*
 hypolimnion *tầng nước đáy hồ*
 hyponasty (tính) *thiên dưới*
 hyponome *phễu bơi*
 hypo-osmotic (có) *thẩm thấu thấp, nhược thẩm*

hypoosmotic solution *dung dịch nhược trương*
 hypopharyngeal *dưới hầu*
 hypophloedal *dưới vỏ cây*
 hypophysis *1.cuống phôi 2.hố khứu 3.tuyến yên*
 hypoplasia *(thuộc) tuyến yên, (thuộc) cuống phôi, (thuộc) hố khứu*
 hypoplastic *(thuộc) suy sản, phát triển dưới mức*
 hypoploid *thể giảm bội*
 hyposensitization *(sự) gây giảm miễn cảm, giảm miễn cảm*
 hypostasis *(bệnh) ứ máu chỗ thấp*
 hypostatic *1.lắng, đọng, cặn 2.lặn gen, lặn tính trạng*
 hypostoma *1.tám trên khẩu 2.tám hạ khẩu 3.mảnh môi dưới*
 hypostomatal *(có) khí không ở mặt dưới*
 hypostomatous *(có) miệng ở mặt dưới, (có) miệng ở mặt bụng*
 hypostome *tám hậu khẩu, tám hạ khẩu, mảnh môi dưới*
 hypotarsus *cựa*
 hypotension *giảm huyết áp, hạ huyết áp*
 hypothalamic nuclei *nhân vùng dưới đồi*
 hypothalamus *vùng dưới đồi, vùng dưới gò, hạ khâu não*
 hypothermia *tính hạ nhiệt, giảm nhiệt*
 hypothesis *giả thuyết*
 hypothyroidism *hiện tượng nhược năng tuyến giáp*
 hypotonia *sự nhược trương*
 hypotonic *nhược trương*
 hypotonic solution *dung dịch nhược trương*
 hypotrichous *(có) lông ở dưới*
 hypoventilation *sự giảm thông gió*
 hypoxaemia *sự giảm oxy máu*
 hypoxia *sự giảm oxy huyết*
 hypsodont *(có) mào răng cao*
 hypsophyll *lá bắc*
 Hyracoidea *bộ Đaman, bộ có túi*
 hysteranthous *ra lá muộn, ra lá sau hoa*

I

I region *miền I*
Ia antigens *kháng nguyên Ia*
IBA *viết tắt của Industrial Biotechnology Association*
IBG *Nhóm công nghệ sinh học quốc tế (International Biotechnology Group)*
ICAM *viết tắt của Intercellular Adhesion Molecule*
ichthyopterygium *vây*
ichthyosis *(bệnh) da vảy cá*
ICM *viết tắt của Intact-cell MALDI-TOF-MS*
iconic memory *trí nhớ ngắn hạn*
Id *id, cái ấy*
IDA *viết tắt của Iron Deficiency Anemia*
IDE *viết tắt của Investigational Device Exemption*
ideal free distribution *phân bố tự do lý tưởng*
ideal protein concept *quan niệm protein lý tưởng*
ideas of reference *ý nghĩ ám chỉ*
identical twins *trẻ sinh đôi một trứng, trẻ sinh đôi một hợp tử*
identification *(sự) đồng nhất*
idioblast *tế bào đặc dị, dị bào*
idiogram *bản đồ (cấu trúc) nhiễm sắc thể, biểu đồ (cấu trúc) nhiễm sắc thể*
idiopathic *(thuộc) đột phát, sơ phát*
idiopathy *bệnh đột phát, bệnh sơ phát*
idiot savant *trẻ dần độn thông thái, người ngu uyên bác*
Idiothermous *(thuộc) máu nóng, (có) máu nóng*
Idiotope *idiotop, quyết định idiotyp*
idiotype *idiotyp*
IDM *quản lý bệnh tổng hợp (Integrated Disease Management)*
IFBC *viết tắt của International Food Biotechnology Council*
IFN-alpha *interferon alpha*
IFN-beta *interferon beta*
IGF-1 *nhân tố sinh trưởng giống insulin (Insulin-Like Growth Factor-1)*
IGF-2 *nhân tố sinh trưởng giống insulin (Insulin-Like Growth Factor-2)*
IGR *vùng liên gen, vùng giữa các gen (intergenic region)*
IHH *viết tắt của Indian Hedgehog Protein*
ileum *cơ ruột tịt*
iliac *ruột hồi, hồi tràng*

iliac region *miền xương*
 iliac veins *tĩnh mạch chậu*
 ilium *xương chậu*
 illegitimate pollination *thụ phấn không hợp, thụ phấn không chính thức*
 illegitimate recombination *tái tổ hợp không hợp thức*
 illusion *ảo giác, ảo tưởng*
 IL-1 *interleukin-1*
 IL-Ira *sinh vật đối kháng thụ quan Interleukin-1 (Interleukin-1 Receptor Antagonist)*
 ILSI *viết tắt của International Life Sciences Institute*
 imaginal *(thuộc) thành trùng, (có) dạng trưởng thành*
 imaginal bud *mầm thành trùng,*
 imaginal disk *đĩa thành trùng, mầm thành trùng*
 imagines *(các) thành trùng, (các) dạng trưởng thành*
 imago *thành trùng, dạng trưởng thành*
 imbibition *(sự) hút, thấm*
 imbibitional movement *cử động hút ẩm, cử động hút nước*
 imbricate *xếp lợp, xếp vảy cá, mọc cõ*
 imidazolinone-tolerant soybeans *đậu tương chịu imidazolinon*
 imitation *(sự) bắt chước*
 immediate hypersensitivity *quá mẫn tức thì*
 immigration *(sự) di nhập, nhập nội*
 immobilization *(sự) cố định, làm bất định*
 immobilized culture *nuôi cấy cố định, nuôi cây bất động*
 immune *(được) miễn dịch*
 immune body *thể miễn dịch*
 immune complex *phức hợp miễn dịch*
 immune effector sites *điểm gây hiệu quả miễn dịch*
 immune responde *phản ứng miễn dịch*
 immune adherence *kết dính miễn dịch*
 immune response *phản ứng miễn dịch*
 immune response gene *gen phản ứng miễn dịch*
 immune system *hệ miễn dịch*
 immunity *(tính) miễn dịch*
 immunization *(sự) gây miễn dịch, tạo miễn dịch*
 immunize *tạo miễn dịch, gây miễn dịch*
 immunoadhesins *immunoadhesin*
 immunoassay *xét nghiệm miễn dịch*
 immunoblot *(kỹ thuật) thấm miễn dịch*
 immunoconjugate *tiếp hợp miễn dịch*
 immunocontraception *tránh thụ thai miễn dịch*
 immunodeficiencies *thiếu hụt miễn dịch*

immunodominant *tính trội miễn dịch*
 immunofluorescence (kỹ thuật) huỳnh quang miễn dịch
 immunogen *tác nhân gây miễn dịch*
 immunoglobulin *globulin miễn dịch*
 immunoglobulin genes (các) gen globulin miễn dịch
 immunological memory *trí nhớ miễn dịch*
 immunological tolerance *dung nạp miễn dịch*
 immunology *miễn dịch học*
 immunomagnetic *nam châm miễn dịch, từ tính miễn dịch*
 immunosensor *dầu nhạy đo miễn dịch*
 immunosorbent *chất hấp phụ miễn dịch*
 immunosuppression (sự) *ức chế miễn dịch*
 immunosuppressive *ức chế miễn dịch*
 immunotoxin *độc tố miễn dịch*
 imperfect flower *hoa bất toàn, hoa không hoàn toàn, hoa thiếu, hoa khuyết*
 imperfect fungi *nấm bất toàn, nấm khuyết*
 imperfect stage *giai đoạn bất toàn*
 imperforate *không thủng lỗ, không đục lỗ*
 implant *miếng cấy, mảnh cấy, miếng ghép, mảnh ghép*
 implantation (sự) *cấy, làm tổ,*
 impotence *sự bất lực, sự liệt dương*
 impregnation (sự) *thụ tinh, thụ thai*
 impression formation *tạo ấn tượng, hình thành ấn tượng*
 imprinting (sự) *ghi sâu, in vết*
in silico in silico
in silico biology sinh học in silico
in silico screening sàng lọc in silico
in situ tại chỗ, in situ
in situ gene banks ngân hàng gen in situ, ngân hàng gen tại chỗ
in vitro ngoại môi, in vitro, trong ống nghiệm
in vitro evolution tiến hoá in vitro
in vitro fertilization thụ tinh trong ống nghiệm
in vitro selection chọn giống in vitro, chọn giống trong ống nghiệm
in vitro transcription phiên mã in vitro
in vitro translation dịch mã in vitro
in vivo trong cơ thể sống, trong tế bào, in vivo, nội môi
in volucre bao chung, tổng bao
inbred thể nội phối
inbred line dòng nội phối
inbreeding (sự) nội phối
inbreeding coefficient hệ số nội phối
inbreeding depression suy thoái do nội phối

incentive learning *tập quen có động lực*
 incept *mâm cơ quan*
 incertae sedis *vị trí không chắc chắn, vị trí không xác định*
 incest taboo *luật cấm đồng huyết*
 incisors *(các) răng cửa*
 inclusion bodies *(các) thể ẩn nhập, (các) thể vùi*
 inclusive fitness *thích ứng thêm*
 incompatibility *(tính) tương khắc, (tính) không hợp*
 incompatible behaviours *(các) tập tính không hợp, (các) tập tính không hợp*
 incidence *tỷ lệ phát sinh*
 incidental learning *tập quen tình cờ, tập quen ngẫu nhiên*
 incipient plasmolysis *co nguyên sinh ban đầu*
 incisura *vết ngăn, vết lằn, vết lõm*
 incisiform *(có) dạng răng cửa*
 involuntary muscle *cơ trơn*
 incomplete dominance *tính trội không hoàn toàn*
 incomplete flower *hoa không hoàn chỉnh*
 incomplete linkage *liên kết không hoàn toàn*
 incomplete metamorphosis *biến thái thiếu, biến thái không hoàn chỉnh*
 incoordination *sự không phối hợp, sự mất phối hợp*
 incubation *(sự) ấp, ủ*
 incubous *(thuộc) lợp, cuội*
 incudes *(các) xương đe*
 incus *xương đe*
 IND *viết tắt của Investigating New Drug*
 ind exemption *sự miễn trừ thuốc mới nghiên cứu*
 indel *(các) đoạn xen/mất (Inserted/Deleted segments)*
 indeciduate *không rụng*
 indefinite *1.(có) số lượng không xác định 2.sinh trưởng đơn trục 3.cụm hoa có chùm*
 indefinite growth *sinh trưởng vô hạn, sinh trưởng liên tục*
 indehiscent *không mở, không nẻ, không nứt, không rách*
 independent assortment *sự phân bố độc lập*
 interterminate cleavage *(sự) phân cắt không hoàn toàn*
 indeterminate growth *sinh trưởng bất định, sinh trưởng không xác định*
 index case *ca bệnh mẫu*
 index of abundance *chỉ số phong phú*
 indian department of biotechnology *Bộ công nghệ sinh học Ấn Độ*
 indian hedgehog protein *protein nhím Ấn- Độ*
 indian hemp *cây cần sa*
 indicator *cây chỉ thị*

indicator species analysis (phép) phân tích loài chỉ thị
 indicator species loài chỉ thị
 indifferent gonad tuyến sinh dục không biệt hoá
 indigenous (thuộc) địa phương, tại chỗ, bản xứ
 indigestion (sự) khó tiêu, không tiêu
 indirect development phát triển gián tiếp
 indirect flight chiếu sáng gián tiếp
 indirect immunofluorescence (kỹ thuật) huỳnh quang miễn dịch
 indirect metamorphosis biến thái gián tiếp
 individual cá thể, cá nhân
 individual distance khoảng cách cá thể, cự ly cá thể
 indole-3-acetic acid axit indol-3-axetic
 induced dormancy kích thích ngủ hè
 induced fit biến đổi cho phù hợp, tạo cảm ứng
 inducers tác nhân gây cảm ứng
 inducible enzymes enzym cảm ứng
 inducible promoter promotơ cảm ứng
 induction (sự) cảm ứng
 indumentum 1.lớp lông 2.bộ lông
 indusiate (có) áo, (có) kén, (có) vỏ
 indusiform (có) dạng áo, (có) dạng kén, (có) dạng vỏ
 indusium 1.màng phôi, màng ấu trùng 2.hồi não
 industrial biotechnology association hội công nghệ sinh học công nghiệp
 industrial melanism nhiễm melanin công nghiệp
 inequipotent không cân bằng thế năng, không đẳng thế
 inequivalve (có) vỏ không đều
 infantile autism tự kỷ
 infant death tử vong lúc nhỏ
 infarcts vùng nhồi máu
 infection (bệnh) bại liệt trẻ em
 inferior (sự) nhiễm trùng, nhiễm bệnh, nhiễm nội ký sinh
 inferior dưới, ở phía dưới
 inferior olivary nucleus nhân cầu dưới
 inferiority complex mặc cảm tự ti
 inferior vena cava tĩnh mạch chủ dưới
 infertility (tính) vô sinh
 infestation (sự) nhiễm trùng, nhiễm ngoại ký sinh
 independent variable biến dị không phụ thuộc
 inflammation sự viêm, sự sưng tấy
 infliximab infliximab (thuốc kháng thể đơn dòng)
 inflorescence 1.cụm hoa, hoa tụ 2.cụm hùng khí-tàng noãn khí
 information RNA (iRNA) ARN thông tin

informational molecules (các) phân tử thông tin
 infraclass hạ lớp
 inframarginal 1.dưới bờ, dưới mép 2.tám rìa
 infraorbital foramen lỗ dưới ổ mắt
 infraorbital glands (các) tuyến dưới
 infundibular (thuộc) phễu
 infundibulum 1.cơ quan hình phễu 2.phễu não 3.túi phế nang 4.phễu
 bơi 5.phễu tơ vị
 ingest tiêu hoá, ăn uống
 ingestion (sự) tiêu hoá, ăn uống
 inflammatory response phản ứng viêm
 ingestive behaviour tập tính ăn uống
 IGF-1 viết tắt của Insulin-like Growth Factor-1
 IGF-2 viết tắt của Insulin-like Growth Factor-2
 ingluvies điều
 ingroup, outgroup trong nhóm, ngoài nhóm
 inguinal (thuộc) bẹn
 inhalant (thuộc) hút vào
 inhibition (sự) ức chế, kìm hãm
 inhibin sự ức chế, sự kìm hãm
 inhibitor ức chế, kìm hãm
 inhibitory (thuộc) ức chế, kìm hãm
 inhibitory junction potential điện thế nối ức chế
 inhibitory model of succession mô hình kìm hãm diễn thế
 inhibitory postsynaptic potential điện thế ức chế sau sinap
 initial tế bào nguyên thủy
 initiation codon codon khởi đầu
 initiation complex phức hệ khởi đầu
 initiation factor yếu tố khởi đầu
 initiation of translation khởi đầu dịch mã
 initiator codon codon khởi đầu, mã khởi đầu, bộ ba khởi đầu
 injected (bị) tiêm, (bị) bơm
 injury sự thiệt hại, sự tổn thương
 ink mực
 inkblot test trắc nghiệm vết mực
 ink sac túi mực
 innate 1.bẩm sinh 2.(thuộc) di truyền
 innate capacity for increase khả năng tăng trưởng bẩm sinh
 innate releasing mechanism cơ chế phóng thích bẩm sinh
 innate immune response phản ứng miễn dịch bẩm sinh
 innate immune system hệ thống miễn dịch bẩm sinh
 inner cell mass khối nội bào

inner ear *tai trong*
 inner glume *mày trong*
 innervation *(sự) phân bố thần kinh*
 Innocent *lành tính*
 innominate *không tên, vô danh*
 inoculation *(sự) tiêm truyền, cấy*
 inorganic molecules *phân tử vô cơ*
 inositol *inositol*
 inositol hexaphosphate (ip-6) *hexaphosphat inositol*
 inquiline *động vật ở nhờ tổ, động vật ký cư*
 insanity *(bệnh) tâm thần*
 insect cell culture *nuôi cấy tế bào côn trùng*
 Insecta *lớp Côn trùng*
 insecticides *(các) thuốc trừ sâu*
 Insectivora *bộ ăn côn trùng*
 insectivorous plant *cây ăn côn trùng, cây ăn sâu bọ*
 insemination *(sự) thụ tinh*
 insert *đoạn xen, xen vào*
 insertion 1.*(sự) đính, gắn* 2.*chỗ gắn* 3.*điểm gắn*
 Insertion element *yếu tố đính*
 insertion vector *vectơ xen đoạn*
 insertional knockout systems *hệ thống bất hoạt (đánh gục) do xen đoạn*
 insessorial *thích nghi đầu*
 insight learning *(phương pháp) học hiểu ngay*
 in-situ hybridization *lai tại chỗ*
 inspiration *(sự) hít vào*
 instar *tuổi*
 instability of harvested population *tính không ổn định các quần thể thu hoạch*
 institution *tập tục, tập quán*
 insulin *insulin*
 insulin-dependent diabetes mellitus (iddm)
 insulin-like growth factor *nhân tố tăng trưởng tương tự insulin*
 intact-cell maldi-tof.ms
 integral dose *liều nguyên vẹn, liều đủ*
 integral protein *protein gắn, protein xuyên màng*
 integrated crop management *quản lý cây trồng toàn diện*
 integrated disease management *quản lý bệnh toàn diện*
 integrated pest management (ipm) *quản lý sâu hại toàn diện*
 integrated virus *virut hợp nhất, virut hoà nhập*
 integration *(sự) đính, gắn, hoà nhập*
 integrins *integrin*

integron *đoạn nhảy*
 integument *màng bọc, vỏ, áo*
 integumentary exchange *thay đổi vỏ, lột xác*
 integumented (*thuộc*) *màng bọc, vỏ, áo, (có) màng bọc, áo, vỏ*
 intein *vùng can thiệp, vùng xen vào (intervening domain)*
 intelligence quotient *chỉ số thông minh, chỉ số IQ*
 Intensifying screen *1. màng hình tăng cường 2. tấm chắn tăng cường, màn chắn tăng cường*
 intentional learning *học tập có chủ đích*
 intention movement *động tác có chủ đích*
 interambulacrum *vùng gian chân mút, vùng kẽ chân mút*
 interbranchial septa *vách gian mang*
 intercalare *sụn gian đốt, sụn cốt hóa gian đốt*
 intercalary (*thuộc*) *giống, lóng, gian đốt*
 intercalary meristem *mô phân sinh lóng*
 intercalate *thêm đoạn, xen kẽ*
 intensity of species *cường độ loài*
 interaction *tác động tương hỗ*
 instinct *bản năng*
 intercalated cells *tế bào gian đốt sống*
 intercalated disk *đĩa đệm*
 intercalating dyes (*các*) *thuốc nhuộm xen kẽ*
 intercalation of cells *sự xen kẽ tế bào*
 intercellular *gian bào*
 intercellular adhesion molecule (ICAM) *phân tử dính bám gian bào*
 intercellular spaces (*các*) *khoảng gian bào*
 intercerebellar nuclei *nhân gian não*
 interchange (*sự*) *trao đổi lẫn nhau, hoán vị*
 interchondral *gian sụn*
 interciavicle *xương gian đòn, xương trên ức*
 intercostal *gian sườn, kẽ sườn*
 intercostal muscle *cơ gian sườn*
 interdigitating cells *tế bào xoè ngón*
 interdorsal *gian lưng*
 interference microscope *kính hiển vi giao thoa*
 interferon *chất ức chế sinh sản*
 interfascicular cambium *tượng tầng gian bó*
 interfascicular region *miền gian bó*
 interference (*sự*) *nhiều, giao thoa*
 interfering RNAs *ARN nhiễu, ARN can thiệp*
 interferon *interferon, chất kìm hãm sinh sản, chất ức chế sinh sản*

interim office of the gene technology regulator (IOGTR) *văn phòng tạm thời điều phối công nghệ gen*
 interkinesis *gian kỳ (phân bào), kỳ nghỉ*
 interleukin *gian bạch cầu tố, interleukin*
 intermediary metabolism *trao đổi chất trung gian*
 intermediate filaments *(các) sợi trung gian*
 intermediate mesoderm *trung phôi bì*
 intermediate host *vật chủ trung gian*
 intermedium *xương gian cổ tay, xương gian cổ chân, xương cườm*
 intermittent reinforcement *củng cố từng đợt*
 internal image *tượng trong, hình ảnh bên trong*
 internal phloem *libe trong*
 internal respiration *hô hấp bên trong*
 internal secretion *chất nội tiết*
 internasal septum *vách gian mũi*
 international food biotechnology council *hội đồng công nghệ sinh học thực phẩm quốc tế*
 international life sciences institute *viện khoa học sự sống quốc tế*
 international office of epizootics *cơ quan dịch bệnh động vật quốc tế*
 international plant protection convention *công ước bảo vệ thực vật quốc tế*
 international society for the advancement of biotechnology *hội quốc tế vì sự tiên tiến của công nghệ sinh học*
 international union for protection of new varieties of plants (UPOV) *liên đoàn quốc tế bảo vệ các giống thực vật mới*
 internaulin *internaulin*
 interneuron *noron trung gian, noron chuyển tiếp, noron đệm*
 internodal bands *vân ngang, băng ngang*
 internuncial *giống, lóng*
 interoceptor *nội thụ quan, thần kinh nội cảm thụ*
 interopercular *xương nắp mang màng*
 interparietal *(thuộc) xương gian đỉnh*
 interphase *gian kỳ (phân bào)*
 interpositional growth *sinh trưởng lõm vào, sinh trưởng xâm nhập vào*
 inter-renal body *thể gian thận*
 interrupted genes *gen ngắt quãng*
 interruptedly pinnate *(có) lá kép lông chim đứt đoạn*
 intersegmental membrane *màng gian đốt*
 intersex *dạng giới tính trung gian, dạng chuyển tiếp giới tính*
 interspecies hybrids *lai khác loài*
 interspecific *giữa các loài, khác loài*
 interstitial *(thuộc) khe, kẽ*
 interstitial cell of Leydig *tế bào kẽ Leydig*
 interstitial cell *tế bào kẽ*

interstitial fluid *dịch gian bào, dịch mô*
 interval schedule of reinforcement *chế độ củng cố cách quãng*
 intervening sequence *trình tự can thiệp*
 intervertebral *gian đốt sống*
 intervertebral discs *đĩa gian đốt sống*
 intestinal (*thuộc*) ruột
 intestine *ruột*
 intine *vỏ trong, màng trong*
 intoxication (*sự*) *trúng độc, nhiễm độc, ngộ độc*
 intracellular *trong tế bào, nội bào*
 intracellular enzyme *enzym nội bào*
 intracellular fluid *dịch nội bào*
 intracellular messengers *chất truyền tin nội bào*
 intracellular transport *vận chuyển nội bào*
 intracranial pressure *áp suất trong sọ*
 intrafusal *trong thoi cơ*
 intrapleural *trong màng phổi*
 intrapleural pressure *áp suất màng phổi*
 intrapulmonary pressure *áp suất trong màng phổi*
 intraspecific *trong loài*
 intraspecific competition *sự tiêu hoá nội bào*
 intrathoracic pressure *áp suất lồng ngực*
 intra-vitam staining *nhuộm sống*
 intraxylary phloem *libe gần trục, libe trong gỗ*
 intrazonal soil *đất nội đới*
 intrinsic *nội tại, bên trong*
 intrinsic factor *yếu tố nội tại, yếu tố tác động bên trong*
 intrinsic growth factor *nhân tố tăng cường nội tại*
 intrinsic protein *protein nội tại*
 intrinsic rate of growth *tốc độ tăng trưởng cấp số nhân*
 intrinsic rate of rincrease *tốc độ tăng trưởng nội tại*
 introduction (*sự*) *đưa vào, nhập vào*
 introgression *lai nhập gen*
 introgressive hybridization *lai nhập gen*
 introjection (*tác dụng*) *nội hợp*
 intromittent *đưa vào, đút vào*
 intron *intron*
 introrse *hướng trục, quay vào, hướng tâm*
 introvert *1. người hướng nội, hướng về nội tâm 2. nếp cuộn vào*
 intrusive growth *sinh trưởng xâm nhập*
 intussusception (*sự*) *phát triển lồng vào, phát triển chui vào*
 inulin *inulin*

invaginate *lõm vào*
 invagination (sự) *lõm vào, lộn vào*
 invasin *invasin*
 inversion (sự) *đảo đoạn*
 inversion chromosome segments *sự đảo đoạn nhiễm sắc thể*
 invertase *invertaza*
 invertebrata *nhóm động vật không xương sống*
 Invertebrate *Động vật không xương sống*
 inverted *đảo ngược, quay ngược, lộn ngược*
 inverted micelle *micell đảo ngược*
 inverted repeat *đoạn lặp đảo ngược*
 Investigating New Drug *thuốc mới đang nghiên cứu*
 investigational new drug *thuốc mới nghiên cứu*
 investment *áo, vỏ, bao*
 involuntary nervous system *hệ thần kinh sinh dưỡng*
 involute *xoắn, cuốn, co, cuộn vào*
 involution *sự xoắn, sự cuốn, sự co*
 iodophilic bacteria *vi khuẩn nhuộm iot*
 IOGTR *viết tắt của Interim Office of the Gene Technology Regulator*
 ion *ion*
 ion channels *kênh ion*
 ion trap *bẫy ion*
 ion-exchange chromatography *sắc ký trao đổi ion*
 ionization time of flight mass spectrometry *thời gian ion hoá của máy đo khối phổ bay*
 ionizing radiation *phóng xạ ion hoá*
 ionophore *thể vận chuyển ion, thể mang ion*
 ionotropic *hướng ion*
 ipsilateral *cùng bên, cùng phía*
 ip-6 *viết tắt của Inositol HexaPhosphate*
 IPM *quản lý sâu hại tổng hợp (Integrated Pest Management)*
 IPPC *viết tắt của International Plant Protection Convention*
 IPTG (Iso-Propyl-ThioGalactoside) *IPTG (chất cảm ứng có tác dụng giải ức chế quá trình phiên mã operon lac).*
 Ir gene *gen Ir*
 iridial (thuộc) *mống mắt*
 iridocyte *tế bào đốm sắc cầu vòng*
 ionic bond *liên kết ion*
 iris *mống mắt*
 iron bacteria (các) *vi khuẩn sắt*
 irregular *không đều*
 irritability (tính) *dễ kích thích, khả năng kích thích*

iRNA *viết tắt của information RNA*
 iron bacteria *vi khuẩn (ăn) sắt*
 iron deficiency anemia (ida) *bệnh thiếu hụt sắt*
 iron law of the discount rate *định luật sắt về tỷ lệ thấp*
 irritability *độ mẫn cảm*
 irritant (thuộc) *kích thích*
 ISAB *viết tắt của International Society for the Advancement of Biotechnology*
 ischiadic (thuộc) *xương ngồi, (thuộc) ụ ngồi*
 ischial (thuộc) *xương ngồi, (thuộc) ụ ngồi*
 ischium *xương ngồi, ụ ngồi*
 islets of Langerhans *đảo nhỏ của Langerhan*
 iso-agglutination (sự) *ngưng kết cùng loài*
 iso-antigen *kháng nguyên cùng loài*
 isobilateral *đối xứng hai bên đều*
 isocercal (có) *thùy vây đuôi đều*
 isodactylous (có) *ngón bằng nhau, (có) ngón đều*
 isodont (có) *răng đều, (có) răng bằng nhau*
 iso-electric focusing *tụ tiêu đẳng điện*
 isoelectric contractions *đường đẳng điện*
 isoelectric point *điểm đẳng điện*
 isoenzyme *isoenzym, đồng enzym*
 isogamy (tính) *đẳng giao*
 isogenetic *đẳng phát sinh, phát sinh đẳng tính*
 isogenic *đẳng gen*
 isoflavins *isoflavin*
 isoflavones *isoflavin*
 isoflavonoids *isoflavonoid*
 isogamy (tính) *bất đẳng giao*
 isokont (có) *lông roi đều*
 isolate *phân lập, tách, biệt lập*
 isolation experiment *thí nghiệm phân lập*
 isolating mechanism *cơ chế cách ly*
 isolecithal *đẳng noãn hoàng, noãn hoàng đều*
 isoleucine *isoleucin*
 isomastigote (có) *lông roi đều, (có) lông roi bằng nhau*
 isomer *chất đồng phân*
 isomerase *isomeraza*
 isomeric (có) *mẫu đều, (có) số đều, đẳng số*
 isometric contraction *co cơ đẳng cự*
 isometric growth *tăng trưởng đều*
 isomorphic *đẳng hình, đều hình*
 isomorphic alternation of generations *xen kẽ thế hệ đẳng hình*

isomorphous replacement *thay thế đẳng hình*
isonome *đường đồng thức*
iso-osmotic *đẳng thẩm thấu*
isopedin *isopedin, chất ngà lạng vảy*
isopentyladenine *isopentyl adenin*
Isopoda *bộ Chân đều, bộ Bình túc*
isopodous *(có) chân đều*
isoponds *động vật chân đều*
isoprene *isopren (hydrocarbon)*
Isoptera *bộ Cánh đều*
isostemonous *(có) cùng cơ số với số nhị*
isotachophoresis *phép điện di đẳng tốc (một dạng điện di mao dẫn)*
isotherm *đường đẳng nhiệt*
isothiocyanates *isothiocyanat*
isotonic *đẳng trương*
isotonic solution *dung dịch đẳng trương*
isotonic contraction *co đẳng trương*
isotope therapy *liệu pháp chất đồng vị*
isotopes *chất đồng vị*
isotopic dilution *pha loãng đồng vị*
isozymes *isozym*
ISPM *tiêu chuẩn quốc tế về quản lý sâu hại (International Standards for Pest Management)*
isthmus *eo*
itch *sự ngứa ghẻ*
iter *đường dẫn, ống dẫn, cống*
iteroparous *để nhiều lần*
ITP *điện di đẳng tốc (isotachophoresis)*
ivory *ngà, ngà voi*

J

J chain *chuỗi J*
J exon *exon J*
Jacobson's gland *(các) tuyến Jacobson*
Jacobson's organ *cơ quan Jacobson*
James-Lange theory of emotions *thuyết cảm xúc James-Lange*
Japan bio-industry association *hội công nghiệp sinh học Nhật bản*
jasmonate cascade *tầng jasmonat*
jasmonic acid *axit jasmonic*
jaundice *bệnh vàng da*
jaw joint *khớp hàm*
jaws *hàm*
jejunum *hỗng tràng*
jugal *(thuộc) cổ, họng, tĩnh mạch cảnh*
Johnston organ *cơ quan*
jordanon species *loài Jordanon*
jugal *(thuộc) xương má*
jugular nerve *dây thần kinh hầu*
jumping genes *gen nhảy*
juncea *mù tạt đại*
junction *điện thế nối*
junk DNA *ADN vô dụng, ADN phế thải*
just notice jable difference *(sự) khác nhau vừa vắn thấy được*
juvenile *non, chưa thành thực*
juvenile hormone *hormon ấu trùng*
juvenile mortality *tử vong ở con non*
juvenile phase *pha non, giai đoạn non*
juxtaglomerular apparatus *bộ máy gân cầu thận*
juxtamedullary nephrons *tuỷ thận*

K

- kappa chain *chuỗi kapa*
KARI *Viện nghiên cứu nông nghiệp Kenya hoặc Kawanda ở Uganda*
karnal bunt *bệnh karnal bunt ở lúa mì do Tilletia indica*
karyogamy *(sự) phối hợp nhân, dung hợp nhân*
karyogram *nhân đồ, bản đồ nhân*
karyon *nhân*
karyotype *kiểu nhân*
karyotyper *máy xác định kiểu nhân*
Kaspar-Hauser experiments *thí nghiệm Kaspar-Hauser*
katadromous *(thuộc) di cư xuôi dòng, di cư ra biển*
kataplexy *(tính) giả chết*
kb *viết tắt của kilobase*
kd *viết tắt của kilodalton*
K-cell *tế bào K*
Kefauver rule *luật Kefauver*
keloid *sẹo lồi*
kelp *1. tảo bẹ 2. tro tảo bẹ*
Kenya biosafety council *hội đồng an toàn sinh học Kenya*
keratin *keratin*
keratogenous *hoá sừng, tạo sừng*
ketose *ketoza*
key *khoá phân loại*
keyhole limpet haemocyanin *hemoxyanin hà*
K-factor analysis *phân tích nhân tố K*
kidney *thận*
kidney development *sự phát triển của thận*
kidney stones *sỏi thận*
killer T cell *tế bào T giết người*
kilobase (kb) *kilô bazơ*
kilobase pairs (kbp) *các cặp kilô bazơ*
kilodalton (kd) *kilodalton*
kin ety *thể động*
kin selection *chọn lọc theo dòng họ*
kinaesthesia *chứng mất cảm giác vận động*
kinaesthesia *cảm giác vận động*
kinase *kinaza*
kinases *kinaza*
kinase assays *xét nghiệm bằng kinaza*

kinesin *kinesin*
kinesis (sự) *vận động theo (cường độ) kích thích*
kinetin *kinetin, chất sinh trưởng thực vật*
kinetochore *vùng gắn thoi, đoạn trung tâm*
kinetic energy *năng lượng vận động, năng lượng chuyển hoá*
kinetodesma *sợi động*
kingdom *giới*
kinin *kinin*
kinome *kinom*
Klenow fragment *đoạn Klenow*
klinostat *máy hồi chuyển*
knee *đầu gối*
kneecap *xương bánh chè*
knockdown *đánh gục*
knockin *nhập gen, biểu hiện gen nhập*
knockout *nốc ao*
knockout (gene) *nốc ao (gen), bất hoạt gen chủ*
knot *1.nốt, mấu 2.mắt*
knottins *nhiều máu, nhiều mắt*
KO *thuốc nhuộm màu cam Kusabira*
Koch's postulates *luận đề Koch*
Korsakoff's psychosis (chứng) *loạn tâm thần Korsakoff*
Korsakoff's syndrome *hội chứng Korsakoff*
Koseisho *cơ quan phê duyệt dược phẩm môi của Chính phủ Nhật*
kozak sequence *trình tự kozak*
konzo *xem lathyrism*
Krantz anatomy *giải phẫu Krantz*
Krebs cycle *chu trình Krebs*
Krummholz *cây thấp vùng núi cao*
K-selection *chọn lọc K*
K-selection *chọn lọc theo K*
K-strategist *chiến lược K*
Kupifer cell *tế bào Kupifer*
kurtosis *độ nhọn*
K-value *giá trị K*
kunitz trypsin inhibitor *chất ức chế trypsin Kunitz*
kusabira orange *thuốc nhuộm màu cam kusabira*

L

- label *đánh dấu (bằng huỳnh quang hoặc phóng xạ)*
labeled molecules or cells *các phân tử hoặc tế bào được đánh dấu*
labelling theory *thuyết đánh dấu*
labia *1.cánh môi 2.mảnh môi sờ, tùy dưới môi 3.thùy vòm*
labial *môi*
labial palp *mảnh môi sờ*
labia majora *môi lớn*
labia minora *môi bé*
labiate *(có) môi*
labium *mảnh môi*
labrum *mảnh môi trên, mảnh môi trước*
labyrinth *mê lộ, đường rối*
labyrinthodont *(có) răng rối*
lab-on-a-chip *phòng thí nghiệm trên con chip*
lac *nhựa cánh kiến thô*
lac operon *operon lac*
LACI *viết tắt của Lipoprotein-Associated Coagulation (Clot) Inhibitor*
laccase *laccaza*
lachrymal *(thuộc) nước mắt, lệ*
lachrymal fluid *nước mắt, lệ*
laciniate *xẻ thùy, khía sâu*
lacrimal *(thuộc) nước mắt, lệ*
lacrimal duct *ống lệ*
lacrimal gland *tuyến lệ*
lacrimation *(sự) chảy nước mắt*
lactation *(sự) tiết sữa*
lacteals *mạch nhũ chấp*
lactic *(thuộc) sữa*
lactic acids *axit lactic*
lactiferous *1.(có) nhựa mủ 2.(có) sữa*
lactiferous ducts *ống nhựa mủ, ống sữa*
lactobacilli *vi khuẩn lactoza*
Lactobacillaceae *họ Vi khuẩn sữa*
lactoferricin *lactoferricin*
lactoferrin *lactoferrin*
lactonase *lactonaza*
lactoperoxidase *lactoperoxidaza*
lactose *lactoza*
lacuna *khoang trống, chỗ trống*

lagena *bình mang*
 lagenostome *ống dẫn trứng*
 lagging *(sự) rớt lại*
 lagging strand *sợi chặm (sao chép chặm)*
 Lagomorpha *bộ Gặm nhấm*
 lagopodous *(có) chân phủ lông*
 lalling *(sự) nói bập bẹ*
 Lamarckism *chủ nghĩa Lamarck*
 lambda bacteriophage *thực khuẩn thể lamda*
 lambda chain *chuỗi lamda*
 lambda phage *thực khuẩn thể lamda*
 lamella *phiến, bản mỏng, lá mỏng*
 lamellibranch *(có) mang phiến*
 lamina *1.cấu trúc dạng phiến 2.phiến, tấm mỏng, lớp mỏng*
 lamina propria *lớp đệm niêm mạc*
 laminarin *laminarin*
 laminar flow *lớp mỏng, dòng nhỏ*
 lamina terminalis *tấm tận cùng, lá tận cùng*
 laminin *laminin*
 lamins *lamin*
 lampbrush chromosome *nhễm sắc thể chổi đèn*
 lanate *(có) lông mịn, (có) dạng lông mịn*
 lanceolate *(có) dạng mác*
 lancinating *đau nhói, đau nhức nhối*
 Langerhans cell *tế bào Langerhans*
 landrace *giống truyền thống*
 Langerhans cells *(các) tế bào Langerhans*
 Langerhans islets *đảo Langerhans*
 language acquisition device *vùng ngôn ngữ, bộ lĩnh hội ngôn ngữ*
 laniary *(thuộc) răng xé môi, (có) dạng răng xé môi*
 lanuginose *(có) lông tơ, (có) lông măng*
 lanugo *lông máu*
 lapidicolous *sống dưới đá*
 Laplace law *quy tắc Laplace*
 large intestine *ruột già, đại tràng*
 larva *ấu trùng, ấu thể*
 larva instars *tuổi ấu trùng*
 larviparous *đẻ ấu thể, đẻ ấu trùng*
 larvivorous *ăn ấu thể, ăn ấu trùng*
 Laryngeal receptor *thụ quan thanh quản*
 larynx *thanh quản*

latency (tính) âm ỉ, (tính) tiềm tàng, (tính) nghỉ
 latency period giai đoạn tiềm tàng
 Laryngotracheal chamber túi hầu-khí quản
 latency stage giai đoạn tiềm tàng
 latent tiềm ẩn, nghỉ, âm ỉ
 latent content nội dung ẩn
 latent heat tìm nghỉ tiềm tàng
 latent learning tập quen ngầm
 latent period thời kỳ tiềm tàng, thời kỳ chậm phát
 lateral (thuộc) bên, cạnh, cãnh bên
 lateral fissure kẽ nứt đường bên
 lateral geniculate nucleus nhân khuỷu bên
 lateral inhibition ức chế đường bên
 lateral intercellular space khoảng bên gian bào
 lateral line system hệ thống đường bên
 lateral meristem mô phân sinh bên
 lateral plate tấm bên
 laterigrade đi ngang, bò ngang
 laterosphenoid xương bướm
 late genes các gen biểu hiện muộn
 late protein protein (giúp gen) biểu hiện muộn
 late wood gỗ muộn
 latex 1.nhựa mủ 2.latex
 laticiter tế bào nhựa mủ, ống nhựa mủ
 laser capture microdissection vi phẫu bằng laser
 laser inactivation bất hoạt bằng laser
 lateral line system hệ thống cơ quan đường bên
 laterality (tính) chuyên hoá bên
 laterallzation (sự) chuyên hoá bên
 lateral line đường bên
 lathyrism chứng liệt chân do ngộ độc lathyrus
 latitude vĩ độ
 lattice hypothesis giả thuyết mạng lưới
 Lauraceae họ Nguyệt quế
 law of effect luật hiệu quả
 layering 1.(sự) phân lớp, phân tầng 2.(sự) ép cành tạo cây mới
 leaching (sự) rửa lũa, ngâm lũa
 laurate người được giải thưởng
 lauric acid axit lauric
 lauroyl-acp thioesterase thioesteraza lauroyl-acp
 lazaroïds lazaroïd
 l-carnitine l-carnitin

LCM *phép vi phẫu bắt giữ bằng laze (Laser Capture Microdissection)*
 LCPUFA *viết tắt của Long Chain Poly-Unsaturated Fatty Acids*
 LD *mất cân bằng liên kết (Linkage Disequilibrium)*
 LDL *viết tắt của Low-Density Lipoprotein*
 LDLP *viết tắt của Low-Density LipoProtein*
 LDLP receptors *thụ quan LDLP*
 LE cell *tế bào LE*
 lead *đường dẫn*
 lead equivalent *đương lượng chì*
 leader *dẫn đầu, ngọn chính, thân chính*
 leader peptides *peptid dẫn đầu*
 leader sequence *trình tự dẫn đầu, đoạn dẫn đầu (một đoạn mRNA)*
 lead poisoning *nhễm độc chì*
 lead protection *bảo vệ (bằng) chì*
 leaf *lá*
 leaf area index *chỉ số diện tích lá*
 leaf gap *hốc lá*
 leaflet *lá chét, lá con*
 leaf mosaic *khảm lá*
 leaf scar *sẹo lá*
 leaf sheath *bẹ lá, bao lá*
 leaf succulent *thực vật lá mọng*
 leaf trace *vết lá*
 leak channels *kênh lỗ*
 leaky mutants *đột biến rò, đột biến không triệt để*
 LEAR *hạt chín có hàm lượng axit erucic thấp (low-erucic-acid rapeseed)*
 learned helplessness *bất lực tập quen*
 learning *(sự) học tập, tập quen*
 learning set *định hướng tập quen*
 learning theory *thuyết học tập, thuyết tập quen*
 least distance of distinct vision *khoảng nhìn rõ tối thiểu*
 lecithin *lecithin, chất lòng đỏ, chất noãn hoàng*
 lecithocoel *khoang noãn hoàng, túi noãn hoàng*
 lectin *lectin*
 leg *chân*
 leghaemoglobin *hemoglobin đậu*
 legume *1.quả đậu 2.cây đậu*
 Leguminosae *họ Đậu*
 leguminous *(thuộc) cây họ Đậu*
 lemma *mày dưới, mày ngoài*

lemniscal system *hệ thống chất trắng*
 lens *thể thủy tinh, nhân mắt*
 lentic (*thuộc*) *nước đứng, nước đọng, nước tù*
 lentic ecosystem *hệ sinh thái nước đứng*
 lenticel *lỗ vỏ*
 lenticular (*có*) *dạng thấu kính*
 lentiform nucleus *nhân dạng thấu kính*
 Lepidoptera *bộ Cánh vảy*
 lepidote (*được*) *phủ vảy*
 lepospondylous (*có*) *đốt sống hai mặt*
 lepromin test *thử nghiệm lepromin*
 leptin *leptin*
 leptin receptors *thụ quan leptin*
 leptocercal (*có*) *đuôi mỏng, (có) đuôi thon dài*
 leptocercous (*có*) *đuôi mỏng, (có) đuôi thon dài*
 leptodactylous (*có*) *ngón thon dài*
 leptodermatous (*có*) *da mỏng, (có) bì mỏng*
 leptom *libe, mô mạch libe*
 leptome *libe, mô mạch libe*
 leptonema *sợi mảnh*
 leptosporangium *túi bào tử mỏng*
 leptotene *leptoten, giai đoạn sợi*
 Leslie matrix model *mô hình khuôn Leslie*
 lessivage (*sự*) *rửa trôi sét*
 lethal (*thuộc*) *gây chết*
 lethal dose *liều lượng gây chết*
 lethal factor *yếu tố gây chết*
 lethal gene *gen gây chết*
 lethal mutation *đột biến gây chết*
 leu *viết tắt của leucine*
 leucine *leucin*
 leucoblast *nguyên bào bạch cầu*
 leucocyte *bạch cầu*
 leucocytopenia (*sự*) *giảm bạch cầu*
 leucocytosis (*sự*) *tăng bạch cầu*
 leucon *cấu trúc leucon*
 leucopenia (*sự*) *giảm bạch cầu*
 leucoplast *hạt không màu, vô sắc lạp*
 leukaemia *ung thư bạch cầu*
 leukemia *ung thư bạch cầu*
 leukocytes *bạch cầu*
 leukotrienes *lokotrien, leukotrien*

levator *cơ nâng*
 levorotary (l) isomer *chất đồng phân quay trái (l)*
 lewisite *levisit*
 Leydig's duct *ống Leydig*
 Leydig cells *tế bào Leydig*
 L-forms *dạng L*
 LH *viết tắt của Luteinizing Hormone*
 Lhiidae *phân lớp Loa kèn, tổng bộ Loa kèn*
 liana *cây leo*
 liane *cây leo*
 libido *dục vọng*
 library *thư viện*
 lichen *địa y*
 Lie detector *máy phát hiện nói dối*
 lie *lách*
 Lieberkuhn's crypts *hốc Lieberkuhn's, khe ruột non, khe Lieberkuhn's*
 lienal *(thuộc) lách*
 liengastric *(thuộc) lách-dạ dày*
 LIF *huỳnh quang được tạo ra bằng laze (laser-induced fluorescence)*
 life cycle *chu kỳ sống, vòng đời*
 life form *dạng sống*
 life table *bảng sức sống, bảng thông số sinh học*
 ligament *dây chằng*
 life-history *lịch sử đời sống*
 ligand *phối tử*
 ligase *ligaza*
 ligation *(sự) nối*
 light (L) chain *chuỗi nhẹ L*
 light *ánh sáng, chiếu sáng*
 light-chain variable (vl) domains *vùng biến động chuỗi nhẹ*
 light microcope *kính hiển vi quang học*
 light reactions *(các) phản ứng sáng*
 light trap *(cái) bẫy đèn*
 light using ratio *hệ số sử dụng năng lượng ánh sáng*
 lignans *sợi gỗ*
 lignicole *sống trong gỗ*
 lignicolous *sống trong gỗ*
 lignin *chất gỗ, lignin*
 lignivorous *(thuộc) ăn gỗ*
 lignocellulose *lignocelluloza*
 ligulate *(có) thìa lia, (có) mảnh lưỡi, (có) lưỡi nhỏ*
 Liliaceae *họ Loa kèn*

Liliopsida *lớp Hành, lớp Loa kèn, lớp Huệ*
limb *1.chi, chân, cánh 2.phấn (lá) 3.mép cánh hoa*
limb muscle *cơ chi*
limbic system *hệ limbic*
limbous *chờm lên nhau*
lime-induced chlorosis *(bệnh) vàng úa do vôi*
limicolous *sống trong bùn*
limit cycle *chu kỳ giới hạn, ổn định*
limiting factor *nhân tố giới hạn*
limivorous *ăn bùn*
limnobiatic *sống ở nước ngọt*
limnology *hồ học*
limnophilous *ưa đầm hồ*
limonene *limonen*
Lincoln index *chỉ số Lincohl, chỉ số độ lớn quần thể*
linear *1.đài 2.tuyến tính, thẳng hàng*
lingua *1.lưỡi 2.mảnh hạ hầu, mảnh dưới hầu 3.đáy miệng*
lingual *(thuộc) lưỡi, lưỡi gai*
lingual lipase *lipaza lưỡi*
lingulate *(có) dạng lưỡi*
linkage *(sự) liên kết*
linkage disequilibrium *bất cân bằng liên kết*
linkage group *nhóm liên kết*
linkage map *bản đồ liên kết*
linked gene *gen liên kết*
linker *tác nhân liên kết, tác nhân kết nối, linke*
linker protein *protein liên kết*
linking *kết nối*
Linnaean system *hệ thống phân loại Linnaeus*
linoleic acid *axit linoleic*
linolenic acid *axit linolenic*
LPAAT protein *protein LPAAT (LysoPhosphatidic Acid Acyl Transferase)*
lipase *lipaza*
lipid bilayer *lớp kép lipid*
lipid body *thể lipid*
lipid rafts *mảng lipid (nổi)*
lipid sensors *đầu dò lipid*
lipid vesicles *khoang lipid*
lipidomics *hệ mỡ học*
lipogenous *sinh mỡ, sinh lipid, tạo mỡ*
lipolytic enzymes *enzym phân giải lipid*

lipophilic *ưa mỡ*
 lipoplast *thể lipid*
 lipopolysaccharide *lipopolysacarid*
 lipoprotein *lipoprotein*
 lipoprotein-associated coagulation inhibitor (LACI) *chất chống đông liên kết lipoprotein, chất ức chế vón cục liên kết lipoprotein*
 liposome *liposom*
 lipoxidase *lipoxidaza*
 lipoxygenase (lox) *lipoxygenaza*
 lipoxygenase null *không có lipoxygenaza*
 lissencephalous *(có) bán cầu đại não trơn*
 Listeria monocytogenes *vi khuẩn Listeria monocytogenes*
 lithite *hạt vôi, sỏi*
 lithocysts *túi sỏi, túi đá*
 lithodomous *sống trong hốc đá, sống trong kẽ đá*
 lithogenous *tạo đá, hoá đá*
 lithophagous *1.ăn đá 2.đục đá, khoan đá*
 lithophyte *thực vật mọc trên đá*
 lithotomous *khoan đá, đục đá*
 litter *lớp phủ*
 littoral *1.ven biển 2.vùng hồ nông*
 littoral seaweed communities *quần xã cỏ biển ven biển*
 littoral zone *vùng ven biển*
 liver *1.tuyến tiêu hoá, gan tụy 2.gan*
 live cell array *dàn tế bào sống*
 liver flukes *sán lá gan*
 liver x receptors (lrx) *thụ quan X của gan*
 liverworts *lớp Địa tiền*
 LMO *viết tắt của Living Modified Organism*
 loci *locut (số nhiều)*
 living modified organism *sinh vật biến đổi gen*
 Lloyd Morgan's canon *quy tắc Lloyd Morgan*
 loam *đất thịt, đất pha*
 lobate *phân thùy, xẻ thùy, chia thùy*
 lobe *thùy*
 lobed *phân thùy, xẻ thùy, chia thùy*
 lobopodium *chân thùy*
 lobose *(có) thùy*
 lobotomy *(thủ thuật) mở thùy*
 lobular *(thuộc) thùy nhỏ, tiểu thùy*
 lobular of testis *thùy tinh hoàn*
 lobulate *xẻ thùy nhỏ, chia thùy nhỏ*

lobulus *tiểu thùy*
 local potential *điện thế cục bộ*
 local stability of community *ổn định tại chỗ của quần xã*
 localization *(sự) định vị*
 lockjaw *(bệnh) uốn ván, (chúng) co cứng cơ*
 locular *(thuộc) ô, ngăn, phòng*
 locule *xoang, ô, ngăn, phòng*
 loculicidal *xẻ ô, xẻ vách dọc*
 loculus *xoang, ô, ngăn phòng*
 locus *locut*
 locust *châu chấu*
 lodicules *mày cục nhỏ*
 logistic equation *phương trình logistic*
 logistic growth *sinh trưởng logistic*
 logistic population growth *quần thể sinh trưởng Logistic*
 lomasome *lomasom, thể biên, túi biên*
 lomentose *(có) quả thắt ngắn*
 lomentum *quả thắt ngắn*
 long-day plant *cây ngày dài*
 longevity *tuổi thọ*
 longicorn *(có) râu dài, (có) sừng dài, (có) vòi dài, (có) anten dài*
 longipennate *(có) cánh dài, (có) lông vũ dài*
 longirostral *(có) mỏ dài, (có) vòi dài*
 longitudinal valve *van dọc*
 long shoot *chồi dài, chồi vượt, chồi vươn*
 locus *locut*
 LOI *lạc đàn, mất dấu vết (loss of imprinting)*
 long terminal repeat *đoạn lặp dài ở đầu cuối*
 long-sightedness *tật viễn thị*
 long-term memory *trí nhớ dài hạn*
 looming response *phản ứng kinh hoàng*
 loop *vòng nút*
 looping movement *chuyển động vòng nút*
 loops of Henle *nút Henle*
 loose connective tissue *mô liên kết lỏng*
 loph *mào răng*
 lophobranchiate *(có) tám mang lược*
 lophodont *(có) răng mào, (có) răng lược*
 lophophore *thể lược*
 loral *(thuộc) vùng gian mắt mở*
 lore *vùng gian mắt mở*
 lorica *vỏ giáp*

lotic ecosystem *hệ sinh thái nước chảy*
 LOSBM *thức ăn đậu tương nghèo oligosaccharid (Low-Oligosaccharide Soybean Meal)*
 loss of imprinting *mất dấu*
 loss-of-function mutations *đột biến chức năng mất dấu*
 Lotka's equations *(các) phương trình Lotka*
 Lotka-Volterra model *mô hình Lotka-Volterra*
 lower quartile *điểm tứ phân vị dưới*
 low-density lipoproteins (LDLP) *lipoprotein độ đậm thấp*
 low-linolenic oil soybeans *đậu tương (có hàm lượng) dầu linolenic thấp*
 low-lipoxygenase soybeans *đậu tương (có hàm lượng) lipoxygenaza thấp*
 low-phytate corn *ngô (có hàm lượng) phytat thấp*
 low-phytate soybeans *đậu tương (có hàm lượng) phytat thấp*
 low-stachyose soybeans *đậu tương (có hàm lượng) stachyosa thấp*
 low-temperature tolerance *(tính) chịu nhiệt độ thấp*
 low-tillage crop production *sản xuất cây trồng trên đất thấp*
 lox *viết tắt của lipoxygenaza*
 lox null soybeans *đậu tương lox-0, đậu tương không có lipoxygenaza*
 lox-1 *lipoxygenaza-1*
 lox-2 *lipoxygenaza-2*
 lox-3 *lipoxygenaza-3*
 LPS *viết tắt của LipoPolySaccharide*
 LSD *viết tắt của Lysine Specific Demethylase*
 l-selectin *selectin-l*
 lucid dreaming *mơ tỉnh*
 luciferase *luciferaza*
 luciferin *luciferin*
 lumbar *(thuộc) động mạch thắt lưng, thần kinh thắt lưng, đốt sống thắt lưng*
 lumen *1.khoang tế bào 2.lòng ống*
 luminase *luminaza*
 luminesce *phát quang, phát sáng*
 luminescence *(sự) phát quang, phát sáng*
 luminescent assays *xét nghiệm phát quang*
 luminophore *vật mang huỳnh quang*
 lunar *xương nguyệt*
 lunate *(thuộc) trăng khuyết, bán nguyệt, (có) dạng liềm*
 lung *phổi*
 lung book *phổi lá sách*
 lung-irritant receptor *thụ quan kích thích phổi*
 lung-related pressure *áp suất phổi*
 lunula *vết liềm, thể liềm*

lunular (có) *dạng liềm*
lunulate (thuộc) *trăng khuyết, bán nguyệt, (có) dạng liềm*
lunule *vết liềm, thể liềm*
lupus *luput*
lupus erythematosus *luput ban đỏ*
lupus erythematosus cell *tế bào luput ban đỏ*
luteal (thuộc) *tế bào thể vàng*
luteal phase *pha thể vàng*
lutein cells *tế bào lutein, tế bào thể vàng*
lutein *lutein, thể vàng*
luteinizing hormone *hormon thể vàng*
 luteinizing hormone-releasing hormone *gi¶i ph¶ng hormon t¶o th¶o v¶ng*
 luteolin *luteolin*
lux gene *gen lux (gen phát sáng)*
lux proteins *protein lux (protein phát sáng)*
lxr *viết tắt của liver x receptors*
lycopene *lycopen*
Lycopsida *lớp Thạch tùng*
lymph *lympho, bạch huyết*
lymph gland *tuyến bạch huyết*
lymph heart *tím bạch huyết*
lymphatic duct *ống bạch huyết*
lymphatic system *hệ bạch huyết*
lymphatic valves *van bạch huyết*
lymphocyte *tế bào lympho*
lymphocyte function associated molecules *phân tử liên quan tới chức năng lympho bào*
lymphocytes *tế bào lympho, lympho bào*
lymphogenous *sinh bạch huyết, tạo bạch huyết*
lymphoid organs *cơ quan lympho*
lymphoid stem cells *tế bào dạng lympho*
lymphoid tissues *mô lympho, mô bạch huyết*
lymphokine *lymphokin*
lymphoma *u lympho, ung thư mô bạch huyết*
lymph sinuses (các) *xoang bạch huyết*
lymph vessels *mạch bạch huyết*
lymphotoxin *lymphotoxin*
lyocytosis (sự) *tiêu mô*
lyochrome *lyochrom*
lyophilization *làm khô lạnh*
lyra *thể lia*
lyrate (có) *dạng bàn lia*
lyriform organs *cơ quan dạng đàn lia*

lys *viết tắt của lysine*
lyse *tan, tiêu*
lysergic acid diethylamide *diethylamit axit lysergic*
lysin *lysin, tiêu tố*
lysine *lysin*
lysine specific demethylase (LSD) *demethylaza đặc hiệu lysin*
lysis *(sự) phân giải, tiêu*
lysogenic *tiềm tan*
lysogenic cycle *chu trình tiềm tan*
lysogeny *(sự) tiềm tan*
lysophosphatidylethanolamine *lysophosphatidylethanolamin*
lysosome *lysosom, tiêu thể*
lysozyme *lysozym, enzym phân giải*
lyssa *(bệnh) dại*
lytic *sinh tan*
lytic cycle *chu trình tan*
lytic infection *nhiễm tan*
lytta *1.thể giun, vách lưới 2.(bệnh) dại*

M

- M cells** (các) tế bào M
MAA viết tắt của *Marketing Authorization Application*
MAB viết tắt của *Monoclonal AntiBodies*
maceration (sự) ngâm
macrocyte đại hồng cầu, hồng cầu lớn
macrofauna hệ động vật lớn
macrogamete đại giao tử, giao tử lớn
macroglia tế bào thần kinh đệm
macroglobulin *macroglobulin*, đại globulin
macromere đại phôi bào, phôi bào lớn, tế bào cực thực vật
macromolecular đại phân tử
macromolecules đại phân tử
macronucleus nhân lớn, nhân dinh dưỡng
macronutrient chất dinh dưỡng đa lượng, nguyên tố đa lượng
macroparasites ký sinh cỡ lớn
macrophage đại thực bào, thể thực bào
macrophage colony stimulating factor (MCSF) nhân tố kích thích hình thành khuẩn lạc đại thực bào
macrophagous ăn môi lớn
macrophyll lá to, lá lớn
macroscopic thô, vĩ mô, (có thể) nhìn bằng mắt thường
macroevolution tiến hoá vĩ mô, tiến hoá lớn, tiến hoá qua các kỳ địa chất
macrosome hạt lớn
macrosplanchnic (có) thân dài chân ngắn
macrospore đại bào tử, bào tử cái
macrosporophyll lá đại bào tử, lá bào tử cái, đại bào tử đực
macrotous (có) tai to, (có) tai lớn
MACS sàng lọc tế bào bằng từ tính (*Magnetic Cell Sorting*)
macula acustica điểm thính giác, vết thính
macula điểm, đốm, máu nhỏ, hố nhỏ, lõm nhỏ
maculae chấm, đốm, điểm
macula lutea điểm vàng
macule điểm, đốm, máu nhỏ, hố nhỏ, lõm nhỏ
madreporite tấm lỗ đỉnh
magainins *magainin* (peptid kháng khuẩn)
Magendie's foramen lỗ Magendie
maggot giòi
magic bullet đạn thần

Maglinant tumor *ung thư ác tính*
Magnesium *magie*
magnetic antibodies *kháng thể từ tính*
magnetic beads *hạt từ tính*
magnetic cell sorting *phân hạng tế bào bằng từ tính, sàng lọc tế bào bằng từ tính*
magnetic labeling *đánh dấu bằng từ tính*
magnetic particles *hạt từ tính*
Magnoliidae *phân lớp Ngọc lan, tổng bộ Ngọc lan*
Magnoliophyta *phân ngành Ngọc lan*
Magnoliopsida *lớp Ngọc lan*
Maillard reaction *phản ứng Maillard*
maize *ngô*
major basic protein *protein cơ bản trưởng thành*
major depression *trầm cảm nghiêm trọng*
major histocompatibility antigen *kháng nguyên phù hợp mô chính*
major histocompatibility complex *phức hợp phù hợp mô chính*
mal (multiple aleurone layer) gene *gen mal (gen qui định lớp đa aleuron)*
malacia *(chứng) nhuyễn mô*
macrosmatic *(có) cơ quan khứu giác phát triển*
malacology *nhuyễn thể học*
malacophily *(tính) thụ phấn nhờ thân mềm chân bụng*
Malacostraca *phân lớp Giáp xác*
malacotracious *(có) vỏ mềm*
malar *(thuộc) vùng má, xương gò má*
malaria *bệnh sốt rét*
male *1.giống đực 2.đực, (thuộc) tính đực*
male pronucleus *nhân nguyên đực, nhân tinh trùng*
male sterility *(tính) bất thụ đực*
maleic hydrazide *maleic hydrazit*
malignant *ác tính*
malleolar *1.(thuộc) xương mắt cá 2.mấu xương mác*
malleolus *mắt cá, xương mắt cá*
malleus *1.xương búa, 2.xương nghiền*
Mallophaga *bộ ăn lông*
MALDI-TOF-MS *viết tắt của Matrix-Associated Laser Desorption Ionization Time of Flight Mass Spectrometry*
male-sterile *bất thụ đực*
Malonyl CoA *Malonyl CoA (dẫn xuất của Ac-CoA)*
Malpighian body *tiểu thể Malpigi*
Malpighian corpuscle *tiểu thể Malpigi*
Malpighian cell *tế bào Malpigi*

Malpighian layer *lớp Malpigi*
Malpighian tubes *ống Malpigi*
Malvaceae *họ Bông*
mamilla *núm vú*
mamillar body *thể dạng núm*
mamma *vú, tuyến sữa*
Mammalia *lớp Động vật có vú, lớp Thú*
mammalian cell culture *nuôi cấy tế bào động vật có vú*
mammary (thuộc) *vú, tuyến vú*
mammary gland *tuyến vú*
Man *chủng Người*
management *quản lý sinh thái*
mandible *1.hàm dưới 2.hàm nghiền*
mandible of insects *hàm nghiền của côn trùng*
mandible length *chiều dài hàm dưới*
mandibular cartilage *sụn hàm dưới*
mandibular glands *tuyến hàm dưới*
manganese *mangan*
mania *cơn hưng cảm*
manifest dream content *nội dung của biểu thị giấc mơ*
manna *giọt mật*
mannan oligosaccharides *oligosaccharid mannan*
mannan oligosaccharides *mannan oligosaccharid*
mannogalactan *mannogalactan*
manoxylic wood *gỗ mềm, gỗ xốp*
mantle *áo, lớp bao*
mantle cavity *1.xoang bao tim 2.khoang áo*
Mantoux test *thử nghiệm Mantoux*
Manubrium *1.cán 2.cán xương ức 3.cán xương búa 4.cán dù*
manus *bàn tay*
manyplies *dạ lá sách*
map *bản đồ*
map distance *khoảng cách (trên) bản đồ (di truyền)*
MAPK *kinaza protein hoạt hoá bởi tác nhân phân bào (Mitogen-Activated Protein Kinase)*
MAPK system *hệ thống MAPK*
mapping (sự) *lập bản đồ, xây dựng bản đồ*
mapping (of genome) *lập bản đồ, xây dựng bản đồ (của hệ gen)*
marcescent (sự) *khô héo, tán úa*
marginal (thuộc) *rìa, mép, cạnh, bờ*
marginal layer *lớp áo*
marginal meristem *mô phân sinh rìa, mô phân sinh bên*

marihuana *marihuana*
 marine system *hệ biển*
 mark and recapture *đánh dấu và bắt lại*
 marker (DNA marker) *chỉ thị, dấu chuẩn (chỉ thị ADN)*
 marker (DNA sequence) *chỉ thị, dấu chuẩn (một trình tự ADN)*
 marker (genetic marker) *chỉ thị, dấu chuẩn (chỉ thị di truyền)*
 marker assisted breeding *nhân (chọn) giống nhờ chỉ thị*
 marker assisted selection *chọn giống nhờ chỉ thị*
 marking *dấu ghi, vết*
 marrow *tuỷ (xương)*
 MARS *chọn giống định kỳ nhờ chỉ thị (marker-assisted recurrent selection)*
 marsk *đâm lầy*
 marsupial *(thuộc) có túi*
 marsupial mammal *thú có túi*
 Marsupiala *bộ Thú có túi*
 marsupium *túi nuôi con, túi ấp*
 MAS *chọn giống nhờ chỉ thị (Marker Assisted Selection)*
 mask *cơ quan bắt môi*
 masochism *(chứng) khổ dục, (chứng) khổ dâm, (chứng) loạn dâm thích đau*
 masoglea *thực bào trung bì*
 mass applied genomics *hệ gen học ứng dụng hàng loạt*
 mass *khối lượng*
 mass migration *di cư đồng loạt*
 mass number *số khối*
 mass reflex *phản xạ khối*
 mass spectrometer *máy đo khối phổ*
 masseter *cơ nhai*
 masseteric *(thuộc) cơ nhai*
 mass-flow hypothesis *giả thuyết dòng vật chất*
 massively parallel signature sequencing *giải trình tự hàng loạt các dấu song song (trong định dạng các ARN ngắn)*
 mast *quả hạch, quả sồi, quả dẻ gai*
 mast cell *tế bào mast, tế bào phì, dưỡng bào*
 mastication *(sự) nhai, nghiền*
 mastax *mề nghiền*
 masticatory *nhai, nghiền*
 Mastigomycotina *phân ngành Nấm có động bào tử, lớp Nấm có động bào tử*
 Mastigophora *lớp Trùng roi*
 mastoid *(có) dạng nướm, (có) dạng chũm*
 maternal effect *tác dụng của mẹ, hiệu ứng của mẹ, ảnh hưởng của mẹ*

maternal immunity *miễn dịch mẹ truyền*
 maternal mRNA *mARN mẹ*
 mating type *kiểu giao phối, kiểu ghép đôi*
 matric potential *thế hút mao mạch*
 matrix *1.chất cơ bản 2.chất nền*
 matrix metalloproteinases (MMP) *metalloproteinaza cơ chất*
 matrix-assisted laser desorption *(quá trình) đẩy rời laze bằng cơ chất*
 matroclinous *(có) tính trạng mẹ, (có) dòng mẹ*
 matromorphic *(có) dạng mẹ*
 matter *mủ*
 maturation *(sự) thành thực, trưởng thành*
 maturation divisions *phân bào thành thực, phân chia giảm nhiễm*
 maturation of behaviour *thành thực về tập tính*
 maturation of oocyte *tế bào trứng chín*
 maturation promoting factor *yếu tố khởi đầu chín*
 maxilla *1.hàm trên, xương hàm trên 2.hàm dưới*
 maxillae *(các) hàm trên, (các) xương hàm trên, (các) hàm dưới*
 maxillary *(thuộc) hàm trên, xương hàm trên*
 maxillary glands *tuyến hàm trên*
 maxilliferous *(có) hàm*
 maxilliform *(có) dạng hàm*
 maxilliped *mảnh chân hàm, chân hàm*
 maximal food chain *chuỗi thức ăn tối đa*
 maximum permissible concentration *nồng độ tối đa cho phép*
 maximum permissible dose flux *thông lượng tối đa cho phép*
 maximum residue level *mức độ gốc cực đại*
 maysin *maysin (hoá chất ở ngô có tác dụng diệt côn trùng)*
 maze *mê lộ, đường rời*
 MCA *viết tắt của Medicines Control Agency*
 MCS *viết tắt của Multiple Cloning Site*
 MCSF *viết tắt của Macrophage Colony Stimulating Factor*
 MCT *triacylglycerid chuỗi trung bình (Medium Chain Triacylglycerides)*
 MD *viết tắt của Muscular Dystrophy*
 MEA *Hiệp định môi trường đa phương (Multilateral Environmental Agreement)*
 mean *trung bình (số học)*
 mean arterial blood pressure *huyết áp trung bình*
 mean lethal dose *liều gây chết trung bình*
 mean-square error *sai số bình phương trung bình*
 meat *thịt*
 meatus *ống, ngách*
 mechanical tissue *mô cơ, mô đỡ*

mechanoreceptor *cơ quan thụ cảm cơ học*
 Meckel cartilage *sụn Meckel*
 meconium *cứt su*
 medullary bundle *bó lõi, bó ruột*
 mediad *theo trục, theo đường giữa*
 median eye *mắt giữa*
 median *số trung vị, (giá trị) trung bình*
 mediastinum *trung thất*
 medical model *mô hình y học*
 medicines control agency (MCA) *cục (cơ quan) kiểm soát thuốc*
 medifoods *thực phẩm dược*
 medium *môi trường (nuôi cấy), trung bình*
 medium chain saturated fats *mỡ bão hoà chuỗi trung bình*
 medium chain triacylycerides *triacylycerid chuỗi trung bình*
 medium chain triglycerides *triglycerid chuỗi trung bình*
 medulla *1.tủy 2.lõi, dác, ruột*
 medulla oblongata *hành tủy*
 medullary *1.(thuộc) tủy 2.(thuộc) lõi, dác, ruột*
 medullary canal *ống tủy*
 medullary folds *nếp thần kinh*
 medullary plate *tấm tủy*
 medullary ray *1.miền gian bó 2.tia tủy*
 medullary sheath *1.bao nguyên mọc 2.bao tủy, bao myelin*
 medullated nerve fibres *sợi thần kinh có bao myelin*
 medullated protostele *trụ nguyên sinh có tủy*
 medullate *(có) tủy, (có) lõi, (có) giác, (có) ruột*
 medullated *(có) tủy, (có) lõi, (có) giác, (có) ruột*
 medusa *sứa*
 megabase *megabazơ (một triệu bazơ)*
 megafauna *khu hệ động vật lớn*
 megakaryocyte stimulating factor *nhân tố kích thích tế bào nhân lớn*
 megaphytes *thực vật lớn*
 megagamete *đại giao tử, giao tử cái*
 megakaryocyte *tế bào nhân khổng lồ*
 megalecithal *nhiều noãn hoàng*
 megaloblast *nguyên hồng cầu khổng lồ*
 megamere *phôi bào lớn*
 meganucleus *nhân lớn, nhân sinh dưỡng*
 megaphanerophyte *cây gỗ lớn*
 megaphyll *lá to, lá lớn*
 megaphyllous *(có) lá lớn*
 megasporangium *túi bào tử cái, nang đại bào tử*

megaspore *đại bào tử, bào tử lớn*
 megasporophyll *lá bào tử cái, lá đại bào tử, đại bào tử diệp*
 mega- yac *viết tắt của Mega-Yeast Artificial Chromosomes*
 mega-yeast artificial chromosomes (mega YAC) *nhễm sắc thể nấm men lớn nhân tạo*
 maximum permissible dose rate *suất liều lượng tối đa cho phép*
 maximum permissible level *mức tối đa cho phép*
 maximum sustainable yeild *thu hoạch bền vững tối đa*
 Meibomian glands *(các) tuyến Meibomi, tuyến sụn mí mắt*
 meiomeros *thiếu bộ phận, giảm bộ phận*
 meiomery *(tính) thiếu bộ phận, (tính) giảm bộ phận*
 meiosis *(sự) giảm phân, phân bào giảm nhiễm*
 meiospore *bào tử đơn bội*
 Meissner's corpuscles *(các) tiểu thể Meissner*
 Meissner's plexus *đám rối thần kinh Meissner*
 melanism *(chứng) nhiễm melanin*
 melanoblast *nguyên bào melanin, nguyên hắc tố bào*
 melanocyte-stimulating hormone *hormon kích thích tế bào melanin*
 melanoidins *melanoidin (chất chống oxy hoá mạnh trong cơ thể người)*
 melanoma *ung thư da (u màu đen)*
 melanophore *tế bào sắc tố đen, tế bào melanin*
 melanosporous *(có) bào tử đen*
 melanosporous *(chứng) nhiễm sắc tố melanin*
 Melastomaceae *họ Mua*
 melliphagus *ăn mật*
 mellivorous *ăn mật*
 melotic *(thuộc) giảm phân, phân bào giảm nhiễm*
 melotic arrest *ngừng giảm phân*
 melting *nóng chảy, biến tính*
 melting (of DNA) *biến tính ADN, nóng chảy ADN*
 melting temperature *hiệt độ nóng chảy*
 melting temperature of DNA *hiệt độ biến tính ADN*
 member *thành phần, chi*
 membrana *màng*
 membrana tectoria *màng Corti, màng mái*
 membrana tympani *màng nhĩ, trống tai*
 membrane *1.màng 2.màng tế bào*
 membrane filter *bộ lọc màng*
 membrane potential *điện thế màng*
 membranella *màng nhỏ, màng mỏng*
 memory *trí nhớ, bộ nhớ*
 memory cell *tế bào ghi nhớ*

memory span *khẩu độ trí nhớ, quãng nhớ, trí nhớ ngắn hạn*
 memory trace *dấu vết ghi nhớ*
 menarche *tuổi bắt đầu có kinh*
 Mendel's laws *(các) định luật Mendel*
 Mendelian character *tính trạng Mendel*
 Mendelian genetics *do truyền học Mendel*
 Meniere's disease *bệnh Meniere*
 meninges *(các) màng não-tủy*
 meninx *màng não-tủy*
 menopause *(sự) ngừng kinh, mãn kinh, tắt kinh*
 mensa *mặt nghiền, thót nghiền*
 menstrual cycle *chu kỳ kinh nguyệt*
 menstrual cycle *chu kỳ kinh nguyệt*
 menstruation *kỳ kinh nguyệt, kỳ hành kinh*
 menstruation *hiện tượng kinh nguyệt*
 mental *(thuộc) cảm, vùng cảm, mảnh cảm*
 membrane channels *kênh (trên) màng*
 membrane transport *vận chuyển (qua) màng*
 membrane transporter protein *protein vận chuyển (qua) màng*
 membranes (of a cell) *màng (của tế bào)*
 MEMS *các hệ thống vi cơ điện (Micro-ElectroMechanical Systems)*
 mental age *tuổi khôn, tuổi tâm thần, tuổi trí tuệ*
 mental model *mô hình tư duy*
 mental retardation *(chúng) tâm thần chậm chạp, (chúng) tâm thần trí
độn*
 mental set *nếp tư duy, nếp suy nghĩ*
 mentum *1.cảm 2.vùng cảm*
 mEPSPS *mEPSPS (dạng m của enzym 5-EnolPyruvyl-Shikimate-3-
Phosphate Synthase)*
 mericlinal *dạng khảm bao từng phần*
 meridional *(thuộc) kinh tuyến, (thuộc) chiều dọc*
 meriiscus *sụn chêm*
 meristele *trụ phân chia, trung trụ nhánh*
 meristem *mô phân sinh*
 merogamy *(tính) tiếp hợp giao tử nhỏ*
 merogenesis *(sự) phân đốt*
 merogony *(sự) phát triển đoạn trứng*
 merome *đốt thân, khúc thân*
 meroplankton *sinh vật nổi theo mùa*
 merosthenic *chi sau không bình thường, chi sau đặc biệt phát triển*
 meristem culture *nuôi cấy mô phân sinh*
 meristic *phân đoạn, phân đốt*

meristic variation *biến đổi số lượng*
 Merkel cells *tế bào Merkel*
 mermaid's purse *vỏ trứng cá đuối*
 meroblastic *phân cắt không hoàn toàn*
 messenger RNA *ARN thông tin*
 mestome *bó mạch gỗ-libe*
 merozoite *thể hoa thị, thể chia đoạn*
 merycism *(sự) nhai lại*
 mesarch *toả trung trụ, toả tâm*
 mesaxonic foot *chân trục giữa, chân móng guộc lẻ*
 mescaline *mescalín*
 mesectoderm *trung ngoại phôi bì*
 mesencephalon *não giữa*
 mesenchyma *trung mô, mô giữa*
 mesenchymal adult stem cells *tế bào gốc trưởng thành trung mô*
 mesenchymal stem cell (MSC) *tế bào gốc trung mô*
 mesenchymatous *(thuộc) trung mô, mô giữa*
 mesenchyme *trung mô, mô giữa*
 mesenterial *(thuộc) ruột giữa, (thuộc) mạc treo ruột*
 mesenteric *(thuộc) ruột giữa, (thuộc) mạc treo ruột*
 mesenteric caeca *ruột thừa, manh tràng, ruột tịt*
 mesenteron *ruột giữa*
 mesentery *1.nếp dọc vách ruột, tia vách ruột 2.mạc treo*
 mesethmoid *sụn gian xương sàng*
 mesiad *hướng mặt phẳng giữa*
 mesial *(thuộc) mặt phẳng dọc giữa*
 mesh size *cỡ mắt lưới*
 mesmerism *(sự) thôi miên*
 mesobenthos *sinh vật đáy sâu trung bình*
 mesoblast *trung phôi bì, lá phôi giữa*
 mesoblastic *(thuộc) trung phôi bì, lá phôi giữa*
 mesoblastic somites *(các) đốt thân trung phôi bì, (các) đốt thân lá phôi giữa*
 mesocarp *vỏ quả giữa, trung quả bì*
 mesocoele *xoang não giữa, cống*
 mesoderm *trung phôi bì, lá phôi giữa*
 mesodermal adult stem cells *tế bào gốc trưởng thành trung phôi*
 mesofauna *khu hệ động vật cỡ vừa*
 mesogaster *mạc treo dạ dày, màng treo dạ dày*
 mesogloea *lớp keo đậm, lớp keo giữa, tầng trung gian*
 mesokaryote *nhân giữa, nội nhân*

mesolecithal (có) lượng noãn hoàng trung bình, (có) lượng noãn hoàng vừa
 mesohyl mô giữa, trung mô
 mesometrium mạc treo tử cung, mạc treo dạ con
 mesomorph người có hình thái trung bình
 mesonephric (thuộc) trung thận
 mesonephric duct ống trung thận
 mesonephros trung thận, thể Wolff
 mesophile thể ưa nhiệt trung bình, sinh vật ưa nhiệt trung bình
 mesophilic ưa nhiệt trung bình, ưa nhiệt ôn hoà
 mesian (thuộc) mặt phẳng dọc giữa
 mesomeres đốt giữa, khúc giữa
 mesophilic bacteria vi khuẩn ưa nhiệt độ trung bình
 mesophyll thịt lá
 mesophyll cell tế bào thịt lá
 mesophyte thực vật ôn đới-ấm trung bình
 mesorchium mạc treo tinh hoàn, màng treo tinh hoàn
 mesosternum 1.phần giữa xương ức, thân xương ức, cán ức 2.mảnh ức-ngực giữa
 mesotarsal (thuộc) đốt bàn chân giữa 2.khớp mắt cá
 mesoscale qui mô trung bình
 mesothoracic trung biểu mô
 mesothorax đốt ngực giữa
 mesotrochal (có) vành lông rung giữa
 mesovarium mạc treo buồng trứng, màng treo buồng trứng
 messenger thể mang thông tin, phân tử mang thông tin
 messenger RNA mARN (ARN thông tin)
 mestom sheath bao bó mạch gỗ-libe
 mestome sheath bao bó mạch gỗ-libe
 met viết tắt của methionin
 metabohite chất chuyển hóa, sản phẩm chuyển hoá
 metabolic (thuộc) chuyển hoá, trao đổi chất
 metabolic engineering kỹ thuật trao đổi chất
 metabolic flux analysis phân tích dòng chảy trao đổi chất
 metabolic pathway con đường trao đổi chất, con đường chuyển hoá
 metabolic rate tốc độ chuyển hoá
 metabolism trao đổi chất, chuyển hoá
 metabolism (hiện tượng) chuyển hoá, (sự) trao đổi chất
 metabolite chất trao đổi
 metabolite profiling định dạng chất trao đổi
 metabolome hệ trao đổi chất
 metabolomics môn trao đổi chất

metabolon *đơn vị trao đổi chất*
 metaboly *(tính) biến dạng, (tính) đổi dạng*
 metabonomic signature *dấu ấn trao đổi chất (bộ chất trao đổi tại một thời điểm)*
 metabonomics *môn Phản ứng trao đổi chất (nghiên cứu sự biến đổi trao đổi chất khi có tác động ngoại cảnh hoặc do thao tác gen)*
 metacarpal *(thuộc) xương đốt bàn tay*
 metacarpale *(thuộc) xương đốt bàn tay*
 metacarpus *xương đốt bàn tay*
 metacercaria *ấu trùng metacercaria*
 metachronal rhythm *nhịp đổi thời, nhịp khác thì*
 metachrosis *(sự) thay đổi màu da*
 metacoele *não thất IV, khoang não sau, khoang cuối*
 metadiscoidal placentation *nhau thai kết đĩa*
 metagenesis *(sự) xen kẽ thế hệ sinh sản*
 metal tags *vòng đeo sắt, thẻ kim loại*
 metalloenzyme *metalloenzym*
 metalloproteins *metalloprotein*
 metamere *đốt thân, khúc thân, cơ thể, khúc cơ thể*
 metamerism *(thuộc) phân đốt*
 metamerism *(hiện tượng) phân đốt*
 metamodel methods (of bioinformatics) *phương pháp mô hình trung bình (trong tin sinh học)*
 metamorphic *(thuộc) biến thái*
 metamorphosis *(sự) biến thái*
 metamyelocyte *tuỷ bào thứ sinh, hậu tuỷ bào*
 metanephric *(thuộc) hậu thận*
 metanephric duct *ống hậu thận, ống thận sau*
 metanephridia *hậu đơn thận*
 metanephridium *hậu đơn thận*
 metanephros *hậu đơn thận*
 metanomics *xem metabonomics*
 metaphloem *libe thứ cấp, libe hậu sinh*
 metaplasia *(sự) biến dạng mô*
 metaplasia *giai đoạn thành thực, giai đoạn chín*
 metaphase *kỳ giữa*
 metaphase plate *tấm kỳ giữa*
 metapodial *(thuộc) bàn tay, bàn chân, cổ chân, đốt sau cuống bụng, phần cuối cuống bụng*
 metapodium *1. bàn tay, bàn chân, cổ chân 2. đốt sau cuống bụng 3. phần cuối cuống bụng*
 metapophysis *mấu trên mỏm khớp đốt sống*

metarterioles *nhánh động mạch nhỏ*
 metatitism (*hiện tượng*) *ăn thịt đồng loại*
 metasoma *phần cuối bụng*
 metasomatic (*thuộc*) *phần cuối bụng*
 metastasis 1.*(sự) di căn* 2.*(sự) chuyển chức năng*
 metatarsal (*thuộc*) *xương bàn chân*
 metatarsale (*thuộc*) *xương bàn chân*
 metatarsus 1.*đốt bàn cuối* 2.*xương bàn chân*
 Metatheria *phân lớp Thú có túi*
 metathoracic (*thuộc*) *đốt ngực cuối*
 metathorax *đốt ngực cuối*
 metaxenia *tác dụng phấn hoa*
 metaxylem *hậu mộc, mô gỗ thứ cấp, mô gỗ vách dày*
 Metazoa *phân Giới động vật đa bào*
 metecdysis *giai đoạn phục hồi sau lột xác*
 metencephalon *phần trước não sau*
 methadone *methadon*
 methaemoglobin *metheoglobin*
 methane *methan*
 methionine *methionin*
 methyl jasmonate *jasmonat methyl*
 methyl salicylate *salicylat methyl*
 methylated *methyl hoá*
 methylation (*sự*) *methyl hoá*
 metoecious *hai vật chủ, song vật chủ*
 metoestrus *giai đoạn sau động dục*
 metoxenous (*ký sinh*) *nhiều vật chủ*
 metric trait *tính chất định lượng*
 meter *mét, vật đo*
 MFA *phân tích luồng trao đổi chất mạnh (Metabolic Flux Analysis)*
 MGED *Hội dữ liệu biểu hiện gen vi đàn (Microarray Gene Expression Data Society)*
 MHC *viết tắt của Major Histocompatibility Complex*
 MHC I *phức hợp phù hợp mô chủ yếu cấp độ I (Major Histocompatibility Complex, class I)*
 MHC II *phức hợp phù hợp mô chủ yếu cấp độ I (Major Histocompatibility Complex, class II)*
 MIAME *thông tin tối thiểu về thí nghiệm vi đàn (minimum information about a microarray experiment)*
 micelle *micel, chuỗi phân tử, miền kết tinh, sợi cellulô*
 micriclimatic variation *biến đổi vi khí hậu*
 micro-environment *vi môi trường, tiểu môi trường*
 micro-incineration (*sự*) *nung vi lượng, thiêu vi lượng*

micro sensors *đầu đo vi nhạy*
 micro total analysis systems *hệ thống phân tích vi tổng thể*
 micro total analytical systems *hệ thống phân tích vi tổng thể*
 microaerophile *sinh vật ưa khí ít oxy*
 microarray (testing) *vi dàn (dùng để xét nghiệm)*
 microbe *vi khuẩn, vi sinh vật*
 microbial activity *hoạt tính vi khuẩn*
 microbial physiology *sinh lý học vi sinh vật*
 microbial respiration *hô hấp vi khuẩn*
 microbial source tracking *lựa chọn nguồn vi sinh vật*
 microbicide *diệt vi khuẩn*
 microbiology *vi sinh vật học*
 microbivora *đinh dưỡng bằng vi sinh vật*
 microbody *vi thể, thể nhỏ*
 microchannel fluidic devices *dụng cụ lỏng vi kênh*
 microclimate *vùng vi khí hậu, vùng khí hậu nhỏ, vùng tiểu khí hậu*
 Micrococcaceae *họ Vi cầu khuẩn*
 microdissection *vi giải phẫu, vi phẫu*
 micro-electromechanical systems *hệ thống vi cơ điện*
 microevolution *tiến hoá vi mô*
 microfauna *hệ động vật nhỏ*
 microflora *hệ thực vật nhỏ*
 microfibril *vi sợi (xenlulô)*
 microfilament *vi sợi (bào chất)*
 microfilaria *ấu trùng giun chỉ*
 microfluidic chips *chip vi lỏng*
 microfluidics *môn vi lỏng học*
 microgamete *tiểu giao tử, giao tử đực*
 microgametocyte *tế bào giao tử đực, tiểu giao tử tế bào, tế bào tiểu giao tử*
 microglia *thần kinh đệm nhỏ*
 microglobulin *microglobulin, tiểu globulin*
 microgram *microgram*
 microinjection *vi tiêm*
 microlecithal *ít lòng đỏ, ít noãn hoàng*
 microhabitat differentiation *biệt hoá vi môi trường*
 microorganism *vi sinh vật*
 micromachining *vi gia công, vi cơ khí*
 micromodification *sửa đổi nhỏ, vi sửa đổi*
 micromanipulator *máy vi thao tác, máy vi sử lý*
 micromere *tiểu phôi bào, phôi bào nhỏ, tế bào cực động vật*
 micrometer eyepiece *thước trắc vi thị kính*
 micron *micron, micromet*

micronucleus *nhân nhỏ, nhân sinh sản*
micronutrient *chất dinh dưỡng vi lượng, nguyên tố vi lượng*
microorganism *vi sinh vật*
microparasites *vật ký sinh cỡ nhỏ*
microparticles *vi hạt, hạt nhỏ*
microphage *tiểu thực bào, thể thực bào nhỏ*
microphagocytic *(thuộc) tiểu thực bào, thể thực bào nhỏ*
microphagous *ăn môi nhỏ*
microphanerophyte *cây gỗ nhỏ, cây mộc nhỏ*
microphyll *1.lá nhỏ 2.lá cực nhỏ*
microphyllous *(có) lá nhỏ, (có) lá cực nhỏ*
Microphylophyta *ngành Thực vật lá nhỏ*
Micropodiformes *bộ Chân nhỏ, bộ Chân thô sơ*
micropocious *(có) chân nhỏ, (có) chân thô sơ*
micropropagation *(sự) vi nhân giống*
micropterous *(có) vây nhỏ, (có) cánh nhỏ*
microRNA *ARN nhỏ*
microsatellite DNA *ADN vi vệ tinh*
microsmatic *(có) cơ quan khứu giác kém phát triển*
microsomes *tiểu thể, vi thể, thể nhỏ, hạt nhỏ*
microspecies *loài phụ*
microsplanchnic *(thuộc) thân nhỏ-chân dài*
microsporangium *1.túi bào tử đực, túi tiểu bào tử, nang tiểu bào tử 2.túi phấn, bao phấn*
microspore *1.tiểu bào tử 2.hạt phấn*
microsporocyte *tế bào mẹ hạt phấn, tế bào mẹ tiểu bào tử*
microsporophyll *lá bào tử đực, lá tiểu bào tử, tiểu bào tử điệp*
microsporophyte *thể tiểu bào tử*
microtome *máy vi phẫu, máy cắt tiêu bản hiển vi*
microtopography of soil *vi địa mạo của đất*
micropyle *1.lỗ noãn 2.rốn hạt 3.lỗ trứng*
microradiography *(phép) chụp phóng xạ hiển vi (phép) chụp ronghen vi cấu trúc, (phép) chụp tia X vi cấu trúc*
microscope *kính hiển vi*
microsystems technology *công nghệ vi hệ thống*
microtubule *vi ống, vi quản*
microtubule-organizing centre *trung tâm tạo vi ống*
microvilli *(các) vi nhung mao, lông nhung nhỏ*
mictic eggs *trứng bất thụ*
micturition *(sự) tiểu tiện, đái*
midbrain *não giữa*

middle ear *tai giữa*
 middle lamella *tám gian bào, phiến giữa, mảnh giữa*
 midgut *ruột giữa*
 midrib *1.gân giữa 2.sống giữa*
 midriff *cơ hoành*
 mid-oleic sunflowers *hướng dương (có hàm lượng) oleic trung bình*
 mid-oleic vegetable oils *dầu thực vật (có hàm lượng) oleic trung bình*
 migrating motor complex *phức hợp vận chuyển*
 migration *(sự) di cư, di trú*
 migration inhibition factor *yếu tố ức chế di tản*
 migration of cell *tế bào di động*
 migratory cell *tế bào di động*
 mildew *(bệnh) mốc*
 milk glands *(các) tuyến sữa*
 milk teeth *(các) răng sữa, bộ răng sữa*
 millipede *rết, cuốn chiếu*
 Millipore filter *bộ lọc nhiều lỗ, bộ lọc Millipore*
 milt *1.lách 2.tinh hoàn, tinh dịch, sẹ 3.thụ tinh trứng*
 mimetic *(thuộc) bắt chước, nguy trang, hoá trang*
 mimetics *(sự) bắt chước, nguy trang, hoá trang*
 mimic *(thuộc) bắt chước, nguy trang, hoá trang*
 mimicry *(tính) bắt chước, (tính) nguy trang, (tính) hoá trang*
 mineralization *(sự) khoáng hoá*
 mineral *chất khoáng*
 mineral deficiency *thiếu hụt chất khoáng*
 mineral nutrient *chất dinh dưỡng*
 mineralization of chemical *khoáng hoá của chất dinh dưỡng hoá học*
 mines *mỏ*
 miniature endplate potentials *điện thế tận cùng thu nhỏ*
 minimal area *diện tích tối thiểu*
 minimized domains *vùng tối thiểu*
 minimized proteins *protein tối thiểu*
 minimum tillage *đất canh tác tối thiểu*
 miniprotein domains *vùng protein tối thiểu*
 miniproteins *vi protein, protein nhỏ*
 minus strain *dòng âm*
 miosis *(sự) co đồng tử, co con ngươi*
 miracidium *ấu trùng miracidia, ấu trùng có lông rung*
 mire *bãi lầy*
 miRNAs *(các) ARN ty thể*
 miscarriage *(sự) sảy thai, đẻ non*
 mismatch repair *sửa chữa khớp khiễng, sửa chữa không khớp*

missense mutation *đột biến sai nghĩa, đột biến nhảm nghĩa*
 mitochondria *ty thể (số nhiều)*
 mitochondrial DNA *ADN ty thể*
 mitochondrial matrix *chất nền ty thể*
 mitochondrion *ty thể*
 mitogen *tác nhân (gây) phân bào, tác nhân (gây) nguyên phân*
 mitogen-activated protein kinase *kinaza protein được hoạt hoá bởi tác nhân phân bào*
 mitogenic signals *tín hiệu phân chia tế bào*
 mitosis (sự) *nguyên phân, phân bào nguyên nhiễm*
 mitospore *bào tử nguyên phân*
 mitotic (thuộc) *nguyên phân, phân bào nguyên nhiễm*
 mitotic crossing over *trao đổi chéo (trong) nguyên phân*
 mitotic index *chỉ số nguyên phân*
 mitotic spindle *thoi nguyên phân*
 mitral (có) *dạng mũ, (có) dạng chóp*
 mitral valve *van hai lá, van nhĩ-thất*
 mitriform (có) *dạng lá, (có) dạng mũ, (có) dạng chóp*
 mixed *pha trộn, hỗn hợp*
 mixed bud *chồi hỗn hợp*
 mixed inflorescence *cụm hoa phức*
 mixed lymphocyte culture *nuôi cấy lympho bào hỗn hợp*
 mixed-function oxygenases *oxygenaza chức năng hỗn hợp*
 mixotrophic *ăn tạp, tạp dưỡng, ký sinh không hoàn toàn*
 MMP *viết tắt của Matrix MetalloProteinases*
 mobbing (sự) *tạo đám đông chống trả*
 mobile element *yếu tố di động, phân tử di động*
 mobile genetic element *yếu tố di truyền vận động*
 mobile organism *sinh vật di động*
 modal interval *khoảng một, khoảng mô thái*
 modality *thể thức*
 modal value *giá trị một, giá trị có tần suất cao nhất*
 mode (giá trị) *mốt*
 model organism *sinh vật mô hình*
 modelling (sự) *bắt chước, noi gương*
 moder *mùn bán phân giải, vật chất nửa phân huỷ*
 modern synthesis *tổng hợp nhân tạo*
 modifier *gen sửa đổi, gen cải biến, gen thường biến*
 modiolus *trụ ốc tai*
 modular organism *sinh vật modul*
 moiety *một nửa*
 moisture *độ ẩm*

mol *mol*
molality *nồng độ mol theo khối lượng*
molarity *nồng độ mol theo dung tích*
molars *răng cối*
mold *mốc*
mole *1.mol, phân tử gam 2.vết chàm, novi 3.khối máu tụ*
molecular biology *sinh học phân tử*
molecular cloning *sự tách dòng phân tử*
molecular filter *bộ lọc phân tử*
molecular formula *công thức phân tử*
molecular beacon *mốc hiệu phân tử*
molecular biology *môn Sinh học phân tử*
molecular breeding *nhân giống phân tử, chọn giống phân tử*
molecular bridge *cầu phân tử*
molecular chaperones *chaperon phân tử*
molecular diversity *đa dạng phân tử*
molecular evolution *tiến hoá phân tử*
molecular fingerprinting *xác định dấu vân phân tử*
molecular genetics *di truyền học phân tử*
molecular lithography *(phép) in đá phân tử*
molecular machines *bộ máy phân tử*
molecular pharming *molecular pharming (thương hiệu của Cty dược phẩm lấy từ cây trồng)*
molecular profiling *định dạng phân tử*
molecular sieves *giàn sàng phân tử*
molecular weight *trọng lượng phân tử*
Mollusca *ngành Thân mềm*
molting *(sự) lột xác*
moment *momen, thời trị*
monad *1.bào thể đơn 2.hạt phấn rời, hạt phấn đơn lẻ, bộ đơn*
monadelphous *một bó nhị*
monandrous *1.một túi đực 2.một nhị*
monarch *một bó nguyên mợc*
monarch butterfly *bướm chúa*
monemonics *thuật luyện trí nhớ*
Monera *giới Monera*
Mongolism *(hội chứng) Down*
mongrel *giống lai, vật lai, cây lai*
monimostyly *kiểu gắn xương vuông-vẩy, kiểu khớp bất động xương vuông vẩy*
monoamine oxidase *oxidaza monoamin*
monocardian *(có) tim đơn, (có) tim hai ngăn*

monocarpellary *mộ lá noãn, (có) lá noãn đơn*
 monocarpic *ra quả một lần*
 monocerous *một sừng*
 monochasial cyme *xim một ngả*
 monochasium *xim một ngả*
 monochlamydeous *(có) bao hoa đơn*
 monochlamydeous chimera *thể khảm bao đơn*
 monocistronic *đơn cistron*
 monoclinal *đơn cao đỉnh*
 monoclinal theory *thuyết một cao đỉnh, thuyết đơn cao đỉnh*
 monoclinic *hoa lưỡng tính, hoa hoàn toàn*
 monoclonal antibody *kháng thể đơn dòng, kháng thể đơn clon*
 monocolpate *một rãnh, đơn rãnh*
 monocot *cây một lá mầm*
 Monocotyledones *lớp Một lá mầm, lớp Đơn tử diệp*
 monocotyledonous *một lá mầm*
 monocular *một mắt*
 monocule *động vật một mắt*
 monoculture *(sự) độc canh, đơn canh*
 monocyclic *một vòng*
 monocyte *bạch cầu đơn nhân, tế bào mono, bạch cầu mono*
 monodactylous *một ngón*
 monodont *một răng*
 monoecious *1.(có) hoa phân tính cùng gốc 2.lưỡng tính, đực cái trên cùng một cá thể*
 monoecious *cùng gốc*
 monoecious species *loài cùng gốc*
 monoestrous *một lần động dục*
 monogamous *đơn giao*
 monogenetic *1.(thuộc) sinh sản đơn tính, sinh sản vô tính, thuyết phát sinh một nguồn 2.một hệ gen 3.một nguồn*
 monogerm *một mầm*
 monogony *(tính) sinh sản vô tính*
 monolayer culture *nuôi cấy lớp đơn*
 monolete *một khe, một vết*
 monohybrid cross *phép lai một tính trạng, phép lai đơn tính*
 monomer *monomer*
 monomorphic *một dạng, mộ hình, đơn hình, đơn dạng*
 monosaccharides *monosaccharid*
 monounsaturated fats *mỡ đơn không bão hoà*
 monounsaturated fatty acids *axit béo đơn không bão hoà*

mononuclear phagocyte system *hệ thống thực bào đơn nhân*
 monophagous *đơn thực, ăn một loại thức ăn, ăn một loại môi*
 monomer *đơn phân, monome*
 monophagy *tính đơn thực*
 monophasic *một pha, một kỳ, một giai đoạn*
 monophyletic *một nguồn gốc, một dạng tổ tiên*
 monophyletic group *nhóm đơn nguyên, nhóm cùng nguồn gốc*
 monophyly *đơn tộc, đơn gốc*
 monophyodont *một bộ răng*
 monoploid *thể đơn bội*
 monopodial growth *sinh trưởng một trục chính*
 monosaccharide *đường đơn*
 monosome *nhiễm sắc thể lẻ, nhiễm sắc thể X*
 monosomy *(hiện tượng) thể một, (hiện tượng) thiếu một nhiễm sắc thể*
 monospermy *(tính) thụ tinh đơn*
 monosporous *1.một bào tử 2.sinh từ một bào tử*
 monostichous *một dãy, một hàng*
 monosynaptic stretch reflex *bach cầu đơn nhân to*
 monotocous *(thuộc) đẻ một lứa, ra quả một lần*
 Monotremata *bộ Thú đơn huyết*
 monotreme *động vật đơn huyết*
 monotrophic *(thuộc) đơn dưỡng, đơn thực, ăn một loại thức ăn, ăn một loại môi*
 monotypic *(thuộc) một loại, kiểu duy nhất, kiểu độc nhất*
 monozygotic twins *trẻ sinh đôi cùng trứng, trẻ sinh đôi cùng hợp tử*
 Monro's foramen *lỗ Monro*
 monster *quái thai, quái vật*
 Monte-Carlo methods *phương pháp Monte-Carlo*
 moor *dầm lầy*
 moorland *vùng dầm lầy*
 mor *mùn thô, đất rừng*
 Morgagni's ventricle *khoang Morgagni*
 morph *kiểu hình thái*
 morphactins *morphactin*
 morphallaxis *(sự) tái sinh đổi dạng*
 morphine *morphin, thuốc phiện*
 morphogen *chất tạo hình*
 morphogenesis *(sự) phát sinh hình dạng, tạo hình, hình thành hình dạng*
 morphogenetic *(thuộc) phát triển hình dạng, tạo hình, hình thành hình dạng*
 morpholino *morpholino (một phương pháp làm câm lặng gen)*
 morphological *(thuộc) hình thái*

morphology *hình thái học*
 morphosis *(sự) phát triển hình thái, phát triển hình thể*
 morphotic *(thuộc) phát triển hình thái, phát triển hình thể*
 mortality *tỷ lệ chết, tỷ số chết*
 morula *phôi dâu*
 morula state *giai đoạn phôi dâu*
 mosaic *1.thể đốm, thể khảm 2.thể khảm 3.khảm lá 4.(bệnh) đốm lá*
 mosaic development *(sự) phát triển khảm*
 MOS *viết tắt của MannanOligoSaccharides*
 mosaic *thể khảm, (thuộc) khảm*
 mosaic evolution *(sự) tiến hoá khảm*
 mosquito *muỗi*
 moss *rêu*
 mossy fibres *sợi rêu*
 mother cell *tế bào mẹ*
 motivation *động lực*
 motoneuron *noron vận động*
 motor *(thuộc) vận động*
 motor areas *vùng vận động*
 motor cell *tế bào vận động*
 motor cortex *vỏ vận động*
 motor end plates *(các) lá cuối (tận cùng) thân kinh vận động*
 motor habits *thói quen vận động, thao tác quen*
 motor nervous system *hệ thần kinh vận động*
 motor neurons *dây thần kinh vận động, noron vận động*
 motor nuclei *nhân vận động*
 motor programs *chương trình vận động*
 motor protein *protein vận động*
 motor system *hệ vận động*
 mould *mốc, nấm mốc*
 motor unit *đơn vị vận động*
 moult *rụng lông, thay lông, rụng tóc, lột xác, rụng sừng*
 mountain *núi, đài nguyên*
 mountain sickness *chứng say núi*
 mouse-ear cress *cải xoong tai chuột*
 mouth *miệng, lỗ mở, cửa*
 mouth parts *phần phụ miệng*
 mouth structure *cấu trúc miệng*
 movement *sự vận động, sự chuyển động*
 MPSS *giải trình tự hàng loạt bằng các dấu song song (massively parallel signature sequencing)*

MRAS viết tắt của *Mutual Recognition Agreements*
mRNA *mARN*
MRA hiệp định công nhận lẫn nhau (*Mutual Recognition Agreements*)
MreB sợi *MreB* (protein định hình các vi khuẩn dạng roi)
MRL viết tắt của *Maximum Residue Level*
mRNA *mARN* xem *Messenger RNA*
MS máy khối phổ (*Mass Spectrometer*)
MSA tự lắp ráp ở mức phân tử (*Molecular Self-Assembly*)
MSC viết tắt của *Mesenchymal Stem Cell*
MSF viết tắt của *Megakaryocyte Stimulating Factor*
MST viết tắt của *Microbial Source Tracking*
mt viết tắt của *melting temperature*
MTAS (các) hệ thống phân tích vi tổng thể (*Micro Total Analysis Systems*)
mtDNA *mtADN, ADN ty thể*
muciform (có) dạng dịch nhầy
mucilaginous (có) dịch nhầy, (có) nhựa keo
mucinogen chất tạo dịch nhầy
mucins chất nhầy, muzin
mucoid (có) dạng nhầy
mucopolysaccharides *mucopolysaccharit*
mucoproteins *mucoprotein*
mucosa màng nhầy, niêm mạc
mucous (có) chất nhầy, (có) dịch nhầy
mucous cell tế bào tuyến nhầy
mucous glands tuyến nhầy
mucous membrane màng nhầy, niêm mạc
mucro máu nhọn, đầu nhọn
mucronate (có) máu nhọn, (có) đầu nhọn
mucus dịch nhầy, niêm dịch
mucus gland tuyến nhầy
mucus secreting cells tế bào tiết dịch nhày
MUFA viết tắt của *MonoUnsaturated Fatty Acids*
mulch lớp phủ đất, lớp thảm mục
mull mùn mềm của đất rừng
Muller's muscle cơ Muller
Mullerian duct ống Muller
Mullerian mimicry (tính) nguy trang Muller, (tính) bắt chước Muller
multiarticulate nhiều khớp
multiaxial nhiều trục, đa trục
multicellular nhiều tế bào, đa bào
multicipital nhiều đầu, nhiều cành

multi-copy plasmids *plasmid nhiều bản sao*
 multicuspidate *nhiều mấu, nhiều núm*
 multi-drug resistance *(tính) đa kháng thuốc*
 multienzyme system *hệ thống đa enzym*
 multifactorial *nhiều nhân tố, nhiều yếu tố, nhiều gen*
 multigene family *họ đa gen*
 multigenic *đa gen*
 multigravida *phụ nữ mang thai nhiều lần*
 multilayered structure *cấu trúc nhiều lớp, cấu trúc nhiều tầng*
 multilocular *nhiều ngăn, nhiều ô*
 multinet growth *sinh trưởng nhiều mạng, sinh trưởng đan*
 multinucleate *nhiều nhân, đa nhân*
 multiparous *(thuộc) đẻ nhiều con*
 multiple alleles *đa alen*
 multiple cloning site *điểm đa tách dòng*
 multiple fission *phân chia nhiều lần, phân cắt nhiều lần*
 multiple fruit *quả phức, quả tụ*
 multiple isomorphous replacement *thay thế đồng hình nhiều lần*
 multiple myeloma *u tuỷ nhiều chỗ*
 multiple personality disorder *(chứng) rối loạn đa nhân cách*
 multiple sclerosis *(bệnh) đa xơ cứng*
 multiplex assay *xét nghiệm đa thành phần*
 multiplexed assay *xét nghiệm đa thành phần*
 multipolar *đa cực, nhiều cực*
 multi-photon microscopy *kính hiển vi đa photon*
 multipotent *đa năng*
 multipotent adult stem cell *tế bào gốc trưởng thành đa năng*
 multiseriate *nhiều dãy, nhiều hàng*
 multituberculate *nhiều mấu, nhiều củ*
 multivalent *nhiều hoá trị, đa hoá trị*
 multivariate analysis *phân tích nhiều chiều*
 multivoltine *nhiều lứa, nhiều thế hệ, đa thế hệ*
 Mummery's plexus *đám rối Mummery*
 muramyl dipeptide *dipeptit muramyl*
 muricate *(có) gai, phủ gai*
 murmus *tiếng tim*
 murine *(thuộc) chuột*
 Musci *lớp rêu*
 muscle *cơ, bắp cơ, bắp thịt*
 muscle cell differentiation *sự biệt hoá tế bào*
 muscle filber *sợi cơ*
 muscle tissue *mô cơ*

muscular dystrophy (*bệnh*) *teo cơ*
 musculature *hệ cơ*
 musculocutaneous (*có cơ-da, (có) cơ-bì*)
 mushroom *nấm*
 mushroom bodies *thể dạng nấm*
 muskeg *đầm lầy rêu*
 muskeg bog *đầm lầy than bùn*
 musk glands *tuyến xạ*
 mutagen *tác nhân đột biến*
 mutagenesis *phát sinh đột biến*
 mutagenic *chất gây đột biến*
 mutant *thể đột biến*
 mutation (*sự*) *đột biến*
 mutation breeding *chọn giống đột biến, nhân giống đột biến*
 mutation rate *tần số đột biến*
 muticulate *không có gai nhọn, không có máu nhọn*
 muticous *không có gai nhọn, không có máu nhọn*
 mutualism (*hiện tượng*) *cộng sinh lẫn nhau, (hiện tượng) cộng sinh tương hỗ, (hiện tượng) hỗ sinh*
 mutase *mutaza*
 mutual antagonism *tương tác đối kháng*
 mutual interference *tương tác giao thoa*
 mutual recognition agreements (MRAs) *hiệp định nhận biết tương hỗ*
 mutual recognition arrangements *quản lý nhận biết tương hỗ*
 muzzle *mõm*
 myarian (*thuộc*) *cơ*
 myasthenia gravis (*bệnh*) *nhược cơ năng*
 mycelia *sợi nấm, khuẩn ty*
 mycelial (*thuộc*) *thể sợi nấm*
 mycelium *sợi nấm, khuẩn ty*
 mycetocytes *tế bào có vi khuẩn*
 mycetome *mycetom*
 mycetophagous *ăn nấm*
 mycobiont *thành phần*
 mycology *nấm học*
 mycophthorous (*thuộc*) *nấm ký sinh nấm*
Mycobacterium tuberculosis *Mycobacterium tuberculosis*
 mycoplasma *mycoplasma*
 Mycoplasmatales *bộ Khuẩn tương bào nấm*
 mycorrhiza *rễ-nấm, khuẩn căn*
 mycotoxin *độc tố nấm, mycotoxin*
 mycotrophic plant *thực vật dinh dưỡng rễ nấm*

mydriasis (sự) giãn đồng tử
 myelencephalon não cuối
 myelin myelin
 myelin sheath bao myelin, vỏ myelin
 myelination (sự) hình thành myelin, tạo myelin
 myelocyte tế bào tuỷ (xương), tuỷ bào
 myeloid cell tế bào dạng tuỷ
 myeloid stem cell tế bào gốc tuỷ
 myeloma u tuỷ
 myeloplast nguyên bào tuỷ (xương)
 myeloplax tế bào đa hạt khổng lồ tuỷ xương
 myenteric (thuộc) cơ ruột
 myiophily (tính) thụ phấn nhờ côn trùng hai cánh
 myoblast nguyên bào cơ
 myocardium cơ tim
 myocoel khoang cơ
 myocomma vách cơ
 myocyte 1.tế bào cơ 2.tầng sợi cơ
 myo-epithelial (thuộc) biểu mô-cơ
 myoelectric signals tín hiệu điện mô cơ
 myo-epithelial cells tế bào biểu mô cơ
 myofibril sợi cơ
 myofilaments tơ cơ
 myogenesis sự hình thành sợi cơ, sự phát triển sợi cơ
 myogenic (do) cơ
 myoglobin myoglobin
 myolemma bao sợi cơ vân
 myology bắp cơ học
 myoma u cơ
 myomere đốt cơ, khúc cơ
 myometrium cơ dạ con, khúc cơ
 myoneural (thuộc) cơ thần kinh
 myophily (tính) thụ phấn nhờ côn trùng hai cánh
 myo-inositol hexaphosphate hexaphosphat inositol cơ
 myopia tật cận thị
 myoseptum vách cơ
 myosin myosin
 myotactic reflex phản xạ duỗi
 myotome đốt cơ, khúc cơ
 myotubes ống cơ
 myriapod động vật nhiều chân, nhiều chân
 myristoylation gây ung thư (bằng cách chuyển protein vào tế bào)

myrmecochory (*sự*) *phát tán nhờ kiến*
myrmecophagous (*thuộc*) *ăn kiến*
myrmecophily (*tính*) *ưa kiến*
Myrtaceae *họ Sim*
mysophobia (*chứng*) *sợ lây nhiễm*
myxamoeba *amip nhầy, niêm amip*
Myxomycota *bộ Khuẩn nhầy, bộ Niêm khuẩn*
myxomatosis (*bệnh*) *u niêm dịch, (bệnh) u nhầy*
Myxomycetes *lớp Nấm nhầy*
Myxomycota *ngành Nấm nhầy*
Myxophyceae *lớp Tảo nhầy*
myxoviruses *virut nhầy*

N

N glycosylation *glycosyl hoá N*
N-3 fatty acids *axit béo N-3*
n-6 fatty acids *axit béo N-6*
N-acetylglucosamine *N-acetylglucosamin*
NA *viết tắt của Neuraminidase*
nacre *xà cừ*
nacreous layer *lớp xà cừ*
NAD *viết tắt của Nicotine-Adenine Dinucleotide*
NADA *viết tắt của new animal drug application ứng dụng thuốc mới cho động vật*
NADH *viết tắt của Nicotine-Adenine Dinucleotide, Reduced*
NADP *viết tắt của Nicotine-Adenine Dinucleotide Phosphate*
NADPH *viết tắt của Nicotine-Adenine Dinucleotide Phosphate, Reduced*
naevus *1.novi, vết chàm 2.nốt ruồi, bớt*
naiad *thiếu trùng ở nước, thiếu trùng thuỷ sinh*
nail *móng, vuốt*
naive T cells *các tế bào T chuyên cần*
naked *trần, trơn, lộ, không bọc*
naked DNA *ADN trần*
naked gene *gen trần*
nanism *(hiện tượng) lùn*
nanobiology *sinh học nano*
nanobodies *vật thể, thân thể nano*
nanobots *người máy nano*
nanocapsules *viên nang nano*
nanocochleates *xoắn nano*
nanocomposites *(vật liệu) composit nano*
nanocrystal molecules *phân tử (có) tinh thể nano*
nanocrystals *tinh thể nano*
nanoelectromechanical system (NEMS) *hệ thống cơ điện nano*
nanofibers *sợi nano*
nanofluidics *môn nghiên cứu chất lỏng nano*
nanogram (ng) *nanogram (ng)*
nanolithography *(kỹ thuật) in khắc đá nano*
nanometers (nm) *nanomet (nm)*
nanoparticles *hạt nano*
nanophanerophyte *cây gỗ thấp*
nanoplankton *vi sinh vật trôi nổi, vi sinh vật phù du*

nanopore *lỗ siêu nhỏ, lỗ nano*
 nanopore detection *phát hiện lỗ nano*
 nanoscience *khoa học về nano, nano học*
 nanoshells *vỏ nano*
 nanotechnology *công nghệ nano*
 nanotube *ống nano*
 nanotube membranes *màng nano*
 nanowire *dây điện nano*
 naphthalene acetic acid *naphthalen axetic*
 napole gene *gen napole (tăng axit cho thịt)*
 NAPPO *viết tắt của North American Plant Protection Organization*
 narcissism *(hội chứng) tự mê*
 narcolepsy *con ngủ kịch phát, con ngủ thoáng qua*
 narcosis *(trạng thái) mê 2.(sự) gây mê*
 narcotic *1.gây ngủ, gây mê 2.thuốc ngủ, thuốc mê*
 nares *lỗ mũi*
 narial *(thuộc) lỗ mũi*
 nariform *(có) dạng lỗ mũi*
 naringen *naringen (flavon đã glycosyl hoá, có trong các quả họ cam chanh)*
 nark gene *gen nark*
 NAS *viết tắt của National Academy of Sciences*
 nasal *(thuộc) mũi*
 nasal cavities *khoang mũi*
 nasal chambers *khoang mũi*
 nasal receptor *thụ quan thính giác*
 nasolacrimal canal *ống mũi-lệ*
 nasopalatine duct *ống mũi-hầu*
 nasopharyngeal duct *ống mũi-hầu*
 nasoturbinal *(thuộc) mũi xương xoắn, mũi xương cuốn*
 nastic movement *vận động ứng động*
 nasty *(tính) ứng động*
 natal *1.(thuộc) sinh sản, đẻ 2.(thuộc) móng*
 natality *tỷ lệ sinh sản, tỷ suất sinh sản*
 natatorial *(thuộc) bơi, bơi lội*
 natatory *(thuộc) bơi, bơi lội*
 nates *móng*
 National Academy Of Sciences *Viện Hàn lâm khoa học quốc gia*
 National Cancer Institute *Viện ung thư quốc gia*
 National Heart, Lung, And Blood Institute *Viện tim, phổi và huyết học quốc gia*
 National Institute of Allergy And Infectious Diseases *Viện quốc gia về dị ứng và các bệnh nhiễm trùng*

National Institute of General Medical Sciences *Viện quốc gia về khoa học y học*
 National Institutes of Health *Viện y tế quốc gia*
 National Nature Reserve *Khu bảo tồn thiên nhiên quốc gia*
 National plant protection organization (nppo) *Tổ chức bảo vệ thực vật quốc gia*
 native conformation *cấu hình nguyên thể*
 native protein *protein nguyên thể*
 native structure *cấu trúc nguyên thể*
 nativism *thuyết bảm sinh*
 naturaceuticals *dược phẩm tự nhiên*
 natural antibody *kháng thể tự nhiên*
 natural classification *phân loại tự nhiên*
 natural immunity *miễn dịch tự nhiên*
 natural killer cell *tế bào giết tự nhiên, tế bào K*
 natural killer cells *tế bào sát thủ tự nhiên*
 natural selection *chọn lọc tự nhiên*
 naturalized *(được) tự nhiên hoá*
 nauplius *ấu trùng nauplius*
 Nautiloidea *phân lớp ốc anh vũ*
 navel *rốn*
 navicular bone *xương thuyền*
 navigation *(sự) định hướng di trú*
 N-bands *băng N*
 NCI *viết tắt của National Cancer Institute*
 N-cofilin *cofilin N*
 NDA (to FDA) *đơn xin ứng dụng thuốc mới gửi đến FDA (New Drug Application)*
 NDA (to Koseisho) *đơn xin ứng dụng thuốc mới gửi đến Koseisho (New Drug Application)*
 neanic *thiếu trùng*
 near neurons *noron cận*
 near response *phản ứng kế tiếp*
 Nearctic region *vùng Tân Bắc cực, vùng Bắc Mỹ*
 nearest neighbour analysis *phân tích lân cận gần nhất*
 near-infrared spectroscopy (NIR) *môn quang phổ cận hồng ngoại*
 near-infrared transmission (NIT) *truyền dẫn cận hồng ngoại*
 neck *1.cổ 2.cuống chân*
 neck canal cell *tế bào ống cổ*
 necrobiosis *(sự) hoại sinh*
 necrophagous *ăn xác chết*
 necrophorous *(thuộc) chôn xác*
 necrose *chết thối, hoại tử*
 necrosis *(bệnh) chết thối, (bệnh) hoại tử*

necrotic *chết thối, hoại tử*
necrotroph *vật hoại dưỡng*
nectar *mật*
nectar guide *đường dẫn mật hoa*
nectarivorous *ăn mật (hoa)*
nectary *tuyến mật*
necton *sinh vật bơi, sinh vật tự do*
nectopod *chân bơi*
need *nhu cầu*
needle *lá kim*
neem tree *cây neem (Azadirachta indica, chống chịu với sâu bọ và nấm)*
negative control *kiểm soát âm tính*
negative feedback *phản ứng ngược âm tính*
negative feedback mechanisms *cơ chế tác động ngược âm tính*
negative reaction *phản ứng âm tính*
negative reinforcement *củng cố âm tính*
negative staining *nhuộm âm tính*
negative supercoiling *siêu xoắn âm tính*
Neighborhood effects *hiệu ứng bên*
Neisseriaceae *họ Song cầu khuẩn*
nekton *sinh vật bơi, sinh vật tự do*
nelibiose *melibioza*
NEMS *NanoElectroMechanical System*
nematoblast *nguyên thích ty bào, nguyên bào châm*
nematocyst *tế bào châm, thích ty bào*
Nematoda *lớp Giun tròn*
nematodes *giun tròn*
Nemertea *ngành Giun vòi*
Nemertini *ngành Giun vòi*
NEMS *viết tắt của NanoElectroMechanical System*
neoantigen *kháng nguyên mới*
neoblasts *tế bào mầm, tế bào tân tạo, mô tân tạo*
neo-Darwinism *thuyết Darwin mới, thuyết tân Darwin*
neo-Freudians *trường phái Freud mới, tân trường phái Freud*
neologism *(sự) tạo từ mới vô nghĩa*
neonychium *bao móng*
neopallium *vòm não mới*
neoplasia *(sự) sinh trưởng mới (của các mô)*
neoplasm *vật mới sinh khác thường, khối u*
neoplastic *(thuộc) vật mới sinh khác thường, khối u*
neoplastic growth *(sự) sinh trưởng (của) khối u*
neossophtiles *lông tơ, lông măng*

neotenin *neotenin*
 neoteny (*tính*) *ấu trùng tồn tại, (tính) ấu trùng kéo dài*
 neotropical region *vùng ôn nhiệt đới*
 neovitalism *thuyết sinh lực mới*
 nephric (*thuộc*) *thận*
 nephric ducts *ống thận*
 nephridial (*thuộc*) *đơn thận*
 nephridiopore *lỗ thận*
 nephridium *đơn thận*
 nephrodinic (*thuộc*) *ống niệu-sinh dục*
 nephrogenic mesenchyme *trung mô thận*
 nephrogenic tissue *mô tạo mô thận*
 nephrogonoduct *ống niệu-sinh dục*
 nephron *ống niệu, nguyên thận, ống niệu*
 nephros *thận*
 nephrostome *phễu thận*
 nephrotoxin *độc tố hại thận*
 nepionic (*thuộc*) *thời kỳ ấu thể*
 neritic ecosystem *hệ sinh thái ven bờ*
 neritic zone *vùng ven bờ*
 nervation (*sự*) *phân bố gân, hệ gân*
 nervature (*sự*) *phân bố gân, hệ gân*
 nerve *1. dây thần kinh, bó thần kinh, đường thần kinh 2. gân*
 nerve cell *tế bào thần kinh*
 nerve centre *trung khu thần kinh*
 nerve ending *đầu tận cùng dây thần kinh*
 nerve fibre *sợi trục (thần kinh)*
 nerve growth factor *nhân tố sinh trưởng thần kinh*
 nerve impulse *xung thần kinh*
 nerve net *lưới thần kinh*
 nerve plexus *đám rối thần kinh*
 nerve root *rễ thần kinh*
 nerve trunk *thân thần kinh*
 nervous (*thuộc*) *thần kinh*
 nervous activity *hoạt động thần kinh*
 nervous tissue *mô thần kinh*
 nervous system *hệ thần kinh*
 nervure *gân*
 nest *tổ*
 nest epiphyte *thực vật biểu sinh tạo ở*
 nested fragments *đoạn xếp*
 nested PCR *PCR xếp, PCR lồng ghép*

net assimilation rate *tỷ suất đồng hoá tính*
 net primary productivity *sản lượng sơ cấp tính*
 net production *sản phẩm tịnh*
 network of molecular mechanisms *mô hình mạng lưới phân tử*
 network theory *thuyết mạng*
 Neu5Gc *gen Neu5Gc (có ở hầu hết động vật, nhưng không có ở người)*
 neural *(thuộc) dây thần kinh*
 neural arch *cung thần kinh*
 neural canal *ống não tủy*
 neural cell adhesion molecule *phân tử dính bám tế bào thần kinh*
 neural crest *mào thần kinh*
 neural crest cells *tế bào mào thần kinh*
 neural folds and groove *tám nếp thần kinh, rãnh thần kinh*
 neural inducer *tác nhân gây cảm ứng thần kinh*
 neural induction *sự cảm ứng thần kinh*
 neural plate *tám thần kinh*
 neural spine *gai thần kinh*
 neural synaptic transmission *vận chuyển qua synap thần kinh*
 neural tube *ống thần kinh*
 neuraminidase *neuraminidaza*
 neurapophyses *(các) mấu gai đốt sống*
 neurapophysis *mấu gai đốt sống*
 neurilemma *bao thần kinh, bao Henle*
 neurine *norin*
 neurites *sợi trục thần kinh*
 neuroblasts *nguyên bào thần kinh, tế bào tạo thần kinh*
 neurocranium *hộp sọ, sọ não*
 neurocrine *(sự) tiết dịch thần kinh, tiết thể dịch thần kinh*
 neurocyte *tế bào thần kinh, noron*
 neuroendocrine system *hệ thần kinh nội tiết*
 neuroepithelial cells *tế bào biểu bì thần kinh*
 neurofibril node *eo sợi thần kinh*
 neurofilament *sợi thần kinh*
 neurogenesis *(sự) hình thành thần kinh*
 neurogenic *(do) kích thích thần kinh*
 neuroglia *tế bào thần kinh đệm*
 neuroglia cell adhesion molecule *phân tử dính bám tế bào thần kinh đệm*
 neurohaemal organs *cơ quan huyết- thần kinh, cơ quan máu- thần kinh*
 neurohormone *hormon thần kinh, thần kinh thể dịch*
 neurohypophysis *thùy sau tuyến yên*
 neurolemma *bao thần kinh, bao Henle*
 neurolemmocyte *tế bào bao thần kinh*

neurology *thần kinh học*
 neuromasts *nhóm tế bào đường bên, cơ quan đường bên*
 neuromodulation *sự điều khiển thần kinh*
 neuromodulator *tác nhân điều khiển thần kinh*
 neuromuscular *(thuộc) thần kinh-cơ*
 neuromuscular junction *chỗ nối thần kinh cơ*
 neuromuscular transmission *trung chuyển thần kinh cơ*
 neuron *noron, tế bào thần kinh*
 neurone *noron, tế bào thần kinh*
 neuropil *mạng lưới thần kinh, vùng kết thần kinh*
 neurophysin *neurophysin*
 neuropore *lỗ khoang thần kinh*
 neuropile *mạng não-hạch thần kinh đốt*
 neurosecretory cell *tế bào tiết thể dịch thần kinh*
 neuroses *(chứng) loạn thần kinh*
 neurolept *giai đoạn hình thành ống thần kinh*
 neurotoxin *độc tố thần kinh, chất độc thần kinh*
 neurotransmitter *chất dẫn truyền xung thần kinh*
 neurotrophic factors *nhân tố hướng thần kinh*
 neurula *giai đoạn hình thành ống thần kinh phôi*
 neurulation *sự hình thành ống thần kinh*
 neutraceuticals *xem neutraceuticals*
 neutral selection *chọn lọc thần kinh*
 neutral variation *biến dị trung tính*
 neutraceuticals *thực phẩm-thuốc*
 neuter *1.vô tính 2.bất dục, vô sinh*
 neutral *vô tính, bất dục, vô sinh*
 neutral pump *bơm trung tính*
 neutron therapy *liệu pháp neutron*
 neutrophil *bạch cầu trung tính, bạch cầu ưa trung tính*
 new animal drug application *ứng dụng thuốc mới cho động vật*
 new drug application *(sự) áp dụng thuốc mới*
 ng *viết tắt của nanogram*
 NGF *viết tắt của Nerve Growth Factor*
 NHLBI *viết tắt của National Heart, Lung, and Blood Institute*
 niacin *niacin, vitamin B₃, axit nicotinic*
 NIAID *viết tắt của National Institute of Allergy and Infectious Diseases*
 niche *tổ, ổ*
 nick *điểm cắt*
 nick translation *dịch chuyển từ điểm cắt*
 nicotinamide adenine dinucleotide *dinucleotid nicotinamid-adenin*

nicotinamide adenine dinucleotide phosphate *phosphat dinucleotid*
nicotinamid-adenin
 nicotine-adenine dinucleotide *dinucleotid nicotin-adenin*
 nicotine-adenine dinucleotide phosphate *phosphat dinucleotid nicotin-adenin*
 nicotine-adenine dinucleotide phosphate, reduced (NADPH) *dinucleotid phosphat nicotin-adenin*
 nicotine-adenine dinucleotide, reduced (NADH) *dinucleotid nicotin-adenin khử*
 nicotinic acid *axit nicotinic*
 nictitating membrane *màng thấm, màng đáy*
 nidamental *tạo vỏ*
 nidation (sự) *tạo tổ*
 nidicolous *ở lại tổ, rời tổ muộn, (thuộc) chim non yếu*
 nidification (sự) *làm tổ*
 nidulation (sự) *làm tổ*
 nidus *tổ, ổ, hốc nhỏ, nhân*
 night blindness (chứng) *quáng gà, (chứng) dạ thị*
 night terror (sự) *sợ đêm*
 NIGMS *viết tắt của National Institute of General Medical Sciences*
 nigrescent *đen nhạt*
 NIH *viết tắt của National Institutes of Health*
 NIHRAC *ủy ban tư vấn về ADN tái tổ hợp (Recombinant DNA Advisory Committee) của Viện Y tế quốc gia Mỹ (NIH)*
 ninhydrin reaction *phản ứng ninhydrin*
 nipple *núm vú*
 NIR *viết tắt của Near-InfraRed spectroscopy*
 nisin *nisin (peptid diệt khuẩn tách chiết từ Lactococcus lactis)*
 Nissl bodies *thể Nissl, hạt Nissl, thể hổ vằn*
 Nissl substance *chất Nissl*
 NIT *viết tắt của Near-Infrared Transmission*
 nitrate bacteria *vi khuẩn nitrat*
 nitrate reduction *khử nitrat*
 nitrates *nitrat*
 nitrate-reducing bacteria *vi khuẩn khử nitrat*
 nitric oxide *oxid nitric*
 nitric oxide synthase *synthaza oxid nitric*
 nitrification (sự) *nitrat hoá*
 nitrifying bacteria *vi khuẩn nitrat hoá*
 nitrilase *nitrilaza*
 nitrites *nitrit*

Nitrobacteriaceae họ *Nitrobacteriaceae*
nitrogenase *nitrogenaza*
nitrogen balance *cân bằng nito*
nitrogen cycle *chu trình nito*
nitrogen fertilizer *phân bón nito*
nitrogen fixation *cố định đạm, cố định nito*
nitrogen flux *dòng nito*
nitrogen metabolism *chuyển hoá nito*
nitrogenase system *hệ thống nitrogenaza*
nitrogenous base *bazơ nito*
nitrophilous *ưa đạm, ưa nito*
nitroization *(sự) nitơ hoá*
nm *viết tắt của nanometers*
NMR *cộng hưởng từ hạt nhân (Nuclear Magnetic Resonance)*
NO *oxid nitric (Nitric Oxide)*
nociceptive *đau nhức*
nociceptive reflex *phản ứng đau nhức*
nociceptors *thể nhận cảm giác đau*
noctiluculent *phát sáng ban đêm, phát quang ban đêm*
nod gene *gen tạo nốt sần*
node *nốt, máu, lông, hạch, nút mắt*
node of plant stems *hạch, máu, mắt thân thực vật*
nodose *(có) nốt, (có) máu, (có) lông, (có) hạch, (có) nút mắt*
nodular *(có) nốt sần, (có) máu nhỏ, (có) hạch nhỏ*
nodulation *(sự) tạo nốt sần*
nodule *nốt sần, nốt nhỏ, bướu*
nomadism *(sự) du mục, du cư, lang thang*
Nomarski microscope *kính hiển vi Nomarski*
nomeclature *danh lục, hệ danh pháp, bảng tên*
nomeristic *(có) số khúc thân xác định*
non-caducous *không rụng sớm*
noncompetitive inhibitor *yếu tố kìm hãm không cạnh tranh*
noncyclic electron flow *dòng điện tử không khép kín*
noncyclic photophosphorylation *phosphoryl hoá quang hoá không quay vòng*
non-disjunction *(sự) không phân ly*
non-essential organs *(các) cơ quan phụ*
non-equilibrium theories *(các) lý thuyết không cân bằng*
non-homologous pairing *(sự) ghép đôi không tương đồng, tiếp hợp không tương đồng*
non-medullated *không myelin*
nonessential amino acids *axit amin không thay thế*

nonheme-iron proteins *protein sắt không hem*
 nonpolar covalent bond *liên kết đồng hoá trị không phân cực*
 nonpolar group *nhóm không phân cực*
 nonsense codon *codon vô nghĩa, cụm mã vô nghĩa*
 nonsense mutation *đột biến vô nghĩa*
 nonsense syllable *âm tiết vô nghĩa*
 non-specific immunity *miễn dịch không đặc hiệu*
 non-starch polysaccharides *polysaccharid không tinh bột*
 nontranscribed spacer *đoạn đệm không phiên mã*
 non-verbal communication *giao tiếp phi lời*
 nonviable *không sức sống*
 nopaline *nopalín*
 noradrenaline *noadrenalin*
 norepinephrine *norepinephrine*
 norm *chuẩn*
 normal distribution *phân phối chuẩn*
 normoblast *nguyên bào thường, nguyên bào hồng cầu*
 normochromic anaemias *tế bào sắc*
 north american plant protection organization (NAPPO) *tổ chức bảo vệ thực vật Bắc Mỹ*
 northern blotting *(phép) thăm tích Northern, blot Northern*
 northern coniferous forests *rừng thông phương Bắc*
 northern corn rootworm *sâu đục rễ ngô miền bắc (Mỹ)*
 nos terminator *vật huỷ diệt nos, tác nhân huỷ diệt nos, phân tử huỷ diệt*
 nos nosology *(môn) phân loại bệnh, hệ thống bệnh học*
 nostrils *lỗ mũi ngoài*
 notochord *dây sống*
 notochordal *(thuộc) dây sống*
 no-tillage crop production *sản xuất cây trồng không đất*
 notum *mảnh lưng (côn trùng)*
 NPPO *viết tắt của National Plant Protection Organization*
 NPTII *phosphotransferaza neomycin II (neomycin phosphotransferase II)*
 NPTII gene *gen nptII (mã hoá neomycin phosphotransferase II)*
 NSP *Polysaccharid không tinh bột (Non-Starch Polysaccharides)*
 NT *chuyển nhân (Nuclear Transfer)*
 nt *nt (nucleotide)*
 n-terminus *dầu N*
 nuclear DNA *ADN nhân*
 nuclear envelope *vỏ nhân, bao nhân*
 nuclear hormone receptors *thụ quan hormon nhân*
 nuclear lamina *phiến nhân*
 nuclear magnetic resonance *cộng hưởng từ hạt nhân*

nuclear matrix *chất cơ bản của nhân, chất nền của nhân*
 nuclear matrix proteins *protein chất nền của nhân*
 nuclear medicine *y học hạt nhân*
 nuclear membrane *màng nhân*
 nuclear pore complex *phức hệ lỗ nhân*
 nuclear receptors *thụ quan nhân*
 nuclear sap *dịch nhân*
 nuclear spindle *thoi nhân*
 nuclear transfer *truyền nhân, chuyển nhân*
 nuclear transplantation *ghép nhân*
 nuclear winter theory *thuyết mùa đông hạt nhân*
 nuclease *nucleaza*
 nucleic acid *axit nucleic*
 nucleic acid probes *mẫu dò axit nucleic*
 noxious community *hoá chất độc của cây*
 nucellus *phôi tâm*
 nuchal (*thuộc*) *gáy*
 nuchal crest *mào gáy, mào chẩm*
 nuchal flexure *nếp uốn gáy*
 nucivorous *ăn hạt, ăn quả hạch*
 nuclear budding *sinh chồi nhân*
 nuclear envelope *bao nhân, màng nhân*
 nuclear fragmentation (*sự*) *phân đoạn nhân*
 nucleoid *vùng nhân*
 nucleoid region *vùng nhân*
 nucleolar (*thuộc*) *tiểu hạch, hạch nhân*
 nucleolar organizer *chỗ thắt tạo tiểu hạch*
 nucleolar-organizing region *vùng tạo tiểu hạch*
 nucleolus *nhân nhỏ, hạch nhân, tiểu hạch*
 nucleolus organizer *tác nhân tổ chức hạch nhân*
 nucleophilic group *nhóm ưa nhân*
 nucleoplasm *chất nhân*
 nucleoplasmic ratio *tỷ lệ nhân- bào chất*
 nucleoproteins *nucleoprotein*
 nucleoside *nucleosid*
 nucleoside diphosphate sugar *đường diphosphat nucleosid*
 nucleosome *thể nhân, nucleosom*
 nucleotide *nucleotid*
 nucleus *nhân*
 nucleus receptor *thụ quan nhân*
 nude *trụi*
 nudicaudate (*có*) *đuôi trụi*

null alleles *alen vô hiệu*
 null cells *tế bào vô hiệu*
 null community *quần xã không*
 nullisomic *không thể nhiễm sắc, (thuộc) thể không*
 numerator genes *gen đánh số*
 numerical taxonomy *phân loại học*
 nu nu *nu nu*
 nuptial flight *bay ghép đôi, bay giao phối, bay giao hoan*
 nurse cells *tế bào nuôi*
 nut *quả hạch*
 nutation *(sự) vận động ngọn*
 nutlet *quả hạch nhỏ*
 nutricines *nutricin*
 nutrient *chất dinh dưỡng, dinh dưỡng*
 nutrient demand *nhu cầu dinh dưỡng*
 nutrient enhanced *chất dinh dưỡng tăng cường*
 nutrient film technique *kỹ thuật màng dinh dưỡng*
 nutrient solution *dung dịch dinh dưỡng*
 nutrient-recovery hypothesis *giả thuyết phục hồi sinh dưỡng*
 nutrigenomics *hệ gen học dinh dưỡng*
 nutrition *(sự) dinh dưỡng, nuôi dưỡng*
 nutritional epigenetics *biểu sinh học dinh dưỡng*
 nutritional genomics *hệ gen học dinh dưỡng*
 nutritive *(thuộc) dinh dưỡng, nuôi dưỡng*
 nyctalopia *(chứng) quáng gà, (chứng) dạ thị*
 nyctanthous *(có) hoa nở đêm*
 nyctinastic movement *vận động ứng động ban đêm*
 nyctinasty *(tính) ứng động ban đêm*
 nyctipelagic *ngoi lên mặt ban đêm, nổi lên tầng mặt ban đêm*
 nymph *1.nhộng trần 2.thiếu trùng*
 nystagmus *sự giật cầu mắt, sự đảo nhanh cầu mắt*
 NZB, NZW mice *chuột nhắt đen New Zealand, chuột nhắt trắng New Zealand*

O

OD viết tắt của *Optical Density*
OECD viết tắt của *Organization for Economic Cooperation and Development*
OIF viết tắt của *OsteoInductive Factor*
oligopeptides *oligopeptit, peptit ngắn*
oligophagous consumers *sinh vật tiêu thụ ăn ít*
oligopod 1.ít chân 2.(thuộc) pha ít chân
oligospermia *ít tinh trùng*
oligotokous *ít con*
oligotrophic *thiếu dinh dưỡng, nghèo dinh dưỡng, ít dinh dưỡng*
oligotrophic lake *hồ nghèo dưỡng*
oligotrophophyte *thực vật thiếu dinh dưỡng*
oliphagous *ăn ít, ăn hẹp*
olivary nucleus *nhân hình trám*
omasum *dạ lá sách*
ombrogenous *do mưa sinh ra*
ombrophile *thực vật ưa mưa, thực vật chịu mưa*
ombrophyte *thực vật ưa mưa, thực vật chịu mưa*
omental (thuộc) mạc nối, màng nối
omental bursa *hậu cung mạc*
omentum *màng nối mạc nối*
ommatadia *mắt con*
ommatidium *mắt con*
ommatophore *cuống mắt*
omnivore *động vật ăn tạp*
omnivorous *ăn tạp, tạp thực*
omphalic (thuộc) rốn,
omphaloid (có) dạng rốn
onchosphere *ấu trùng 6 móc*
oncogene *gen gây ung thư*
oncogenic virus *virut gây ung thư*
oncogenesis (sự) *phát sinh cá thể, phát triển cá thể*
one-gene/ one-polypeptide theory *thuyết đơn alen, đa alen*
one-gene-one enzyme hypothesis *giả thuyết một gen một enzyme*
ontogenetic (thuộc) *phát sinh cá thể, phát triển cá thể*
ontogeny (sự) *phát sinh cá thể, phát triển cá thể*
onychogenic 1.tạo móng, sinh móng 2.chất tạo móng, chất sinh móng
Onychophora *phân ngành có móc*

ooblastema *trứng đã thụ tinh*
 oocium *bọc trứng, ổ trứng*
 oocyst *1.nang hợp tử, kén hợp tử 2.pha thụ động*
 oocyste *noãn bào*
 oogamy *1.(tính) noãn giao 2.(tính) bất đẳng giao*
 oogenesis *(sự) sinh trứng, sinh noãn, phát sinh giao tử cái*
 oogonia *noãn bào, ổ noãn, túi noãn*
 oogonium *1.nguyên bào noãn, noãn bào 2.ổ noãn, túi noãn*
 oolemma *màng noãn hoàng*
 oology *noãn học*
 Oomycetes *nhóm Nấm noãn*
 ooplasmic segregation *sự tách chất tế bào trứng, sự phân tách chất noãn*
 oosperm *trứng đã thụ tinh*
 ootheca *trứng thụ tinh, hợp tử kết kén, bào tử noãn*
 ootocoid *vỏ trứng*
 ootocous *(thuộc) đẻ thai trứng*
 open aestivation *tiền khai hoa nở, tiền khai hoa lộ*
 open circulatory system *hệ tuần hoàn hở*
 open community *quần xã thưa*
 open vascular bundle *bó mạch hở*
 open-field test *trắc nghiệm trên hiện trường mở*
 operant chain *chuỗi thao tác, chuỗi xử lý*
 operant conditioning *điều kiện hoá có hiệu lực, điều kiện hoá có tác dụng*
 operant response *đáp ứng hữu hiệu, đáp ứng có hiệu lực*
 operational taxonomic units *đơn vị phân loại hữu hiệu*
 operator *gen chỉ huy, gen điều khiển*
 opercular apparatus *bộ phận nắp mang, cơ quan nắp mang*
 operculate *(có) nắp mang*
 operculum *nắp đậy*
 operon *operon*
 Ophiuroidea *lớp Đuôi rắn*
 ophthalmic *(thuộc) mắt, thị giác*
 Opiliones *phân lớp Chân dài, phân lớp Trường cước*
 o antigen *kháng nguyên O*
 obconic *(có) dạng nón ngược*
 obdiplostemonous *nón ngược*
 object constancy *(có) vòng nhị ngoài đối cánh tràng*
 object constancy *(tính) cố định của đối tượng*
 object permanence *(sự) tồn tại thường xuyên của đối tượng*
 oblate *dẹt hai đầu*
 obligate *bắt buộc, phụ thuộc*
 obligate anaerobe *sinh vật kỵ khí bắt buộc*

obligate fungal parasities *nấm ký sinh bắt buộc*
 obligate mutualism *tương hỗ bắt buộc*
 obligate parasite *vật ký sinh bắt buộc*
 obligate saprophyte *vật ký sinh bắt buộc, ký sinh trùng bắt buộc*
 obligate saprophyte *thực vật hoại sinh bắt buộc*
 obligatory diapause *ngủ bắt buộc*
 obliquus *cơ chéo*
 oblongata *hành tuỷ*
 obovate *(có) dạng trứng ngược*
 obovoid *(có) dạng trứng ngược*
 observation learning *tập quen bằng quan sát*
 O glycosylation *glycosyl hoá O*
 OAB *viết tắt của Office of Agricultural Biotechnology*
 obsession *(sự) ám ảnh*
 obsessive-compulsive disorder *rối loạn kiểu cưỡng bức-ám ảnh*
 obturator *cơ bịt, nút bịt*
 obtuse *tù*
 obvolvent *khép xuôi*
 obsity *(chúng) béo phì, béo*
 occipital *(thuộc) chẩm*
 occipital bone *xương chẩm*
 occipital condyle *lồi cầu chẩm*
 occipital somitomeres *đốt chẩm*
 occipitalia *sụn chẩm, xương chẩm*
 occipotal lobe *lỗ chẩm*
 occiput *vùng chẩm*
 occisor *cơ bịt*
 occlusion *(sự) bịt, khép*
 oceanic ecosystem *hệ sinh thái biển*
 oceanic zone *vùng khơi, vùng đại dương*
 oceans *hải dương, đại dương*
 ocellate *(có) mắt đơn*
 ocellus *mắt đơn, đốm mắt, đốm màu hình mắt*
 ochrea *bẹ chìa, bẹ ôm lông, bao lá kèm*
 ochratoxins *độc tố hoàng thổ*
 ochroleucous *(có) màu vàng đất*
 ochrophore *tế bào chứa sắc tố vàng*
 ochrosporous *(có) bào tử vàng, (có) bào tử vàng-nâu*
 ocrea *bẹ chìa*
 octadecanoid signal complex *phức hợp tín hiệu octadecanoid*
 octopine *octopin*
 octopod *tám chân, tám tay, tám tua cuốn*

ocular (*thuộc*) *mắt, thị kính*
 ocular micrometer *thước trắc vi thị kính*
 oculate (*có*) *mắt, (có) vệt dạng mắt*
 oculomotor *1.vận mắt, vận nhãn 2.(thuộc) thần kinh vận mắt, thần kinh vận nhãn*
 oculomotor reflex *phản xạ đảo mắt*
 OD *viết tắt của Optical Density*
 odds ratio *tỷ lệ có/không, tỷ số cơ may 1/2*
 Odonata *bộ Chuồn chuồn*
 odontoblast *nguyên bào tạo ngà*
 odontoclast *tế bào huỷ răng, huỷ nha bào*
 odontogeny (*sự*) *phát sinh răng, mọc răng*
 odontoid (*có*) *dạng răng*
 odontoid process *mỏm răng, máu dạng răng*
 odontophore *thể gắn răng*
 odontostomatous (*có*) *hàm răng*
 odorant binding protein *protein bám chất thơm*
 odoriferous compounds *phức hợp có hương*
 OECD *viết tắt của Organization for Economic Cooperation and Development*
 oedema (*bệnh*) *phù, (bệnh) phù thũng*
 oedematous (*bị*) *phù*
 Oedipus and Electra complexes (*các*) *mặc cảm Oedipus và Electra*
 oesophageal (*thuộc*) *thực quản*
 oesophageal sphincter *cơ thực quản*
 oesophageal valve *van thực quản*
 oesophagus *thực quản*
 oestral (*thuộc*) *động dục, động dục, động hờn*
 oestradiol *hormon buồng trứng*
 oestrogen *oestrogen*
 oestrous cycle *chu kỳ động dục*
 oestrus (*sự*) *động dục, động dục, động hờn*
 oestrus (*sự*) *động dục, động dục, động hờn*
 office international des epizootics *văn phòng quốc tế về bệnh dịch động vật*
 office of agricultural biotechnology *văn phòng công nghệ sinh học nông nghiệp*
 official *bào chế dược phẩm*
 officinal *cây thuốc*
 offset *1.chôi bên 2.chôi hành khí bên, giò ngâm con*
 offspring size *kích thước lúa đẻ*
 OH43 *gen OH43 (tạo vỏ hạt)*
 OIE *văn phòng quốc tế về bệnh dịch động vật (Office International des Epizootics)*

OIF viết tắt của *OsteoInductive Factor*
oil dầu
oil gland tuyến nhờn
oil-immersion objective vật kính ngập dầu
Okazaki fragment đoạn Okazaki
oleate oleat (muối của axit oleic)
oleic acid axit oleic
olecranon mấu khuỷu, mỏm khuỷu
oleosomes oleosom
olfaction khứu giác, sự ngửi
olfactory 1.(thuộc) khứu giác 2.(thuộc) dây thần kinh số I, dây thần kinh khứu giác
olfactory bulb hành khứu giác
olfactory cells tế bào khứu giác
olfactory epithelium biểu mô khứu giác
O'farrell gels gel O'farrell
olfactory lobes (các) thùy khứu giác, (các) thùy khứu
olfactory receptor thụ quan khứu giác
olfactory tract vùng khứu giác
oligaemia (sự) giảm thể tích máu
oligemia (sự) giảm thể tích máu
oligonucleotide oligionucleotid
oligo tiếp đầu ngữ có nghĩa là “ít, ngắn”
oligo- dt-cellulose oligo- dt-celluloza
Oligochaeta lớp Giun ít tơ
oligodendrocyte tế bào ít nhánh
oligodendroglia tế bào thần kinh đệm ít nhánh
oligofructans oligofructan
oligofructose oligofructoza
oligolabelling đánh dấu oligo
oligolecithal ít noãn hoàng
oligomer oligome
oligomerous thưa số, thưa mẫu
oligonucleotide oligonucleotid
oligonucleotide probes mẫu dò oligonucleotid
oligonucleotide-directed mutagenesis gây đột biến định hướng bằng oligonucleotid
oligopeptide oligopeptid
oligos (các) đoạn ngắn
oligosaccharide microarrays vi dàn oligosaccharid
oligosaccharides oligosaccharid
omega-3 fatty acids axit béo omega-3

omega-6 fatty acids *axit béo omega-6*
 on (sự) *khử nitrat hoá*
 oncogenes *gen (gây) ung thư*
 oncogenes *gen gây ung thư Các gen có liên quan đến ung thư.*
 oocytes *noãn bào*
 opaque-2 *gen opaque-2 (ở ngô cho hàm lượng lysin, calci, magne, sắt, kẽm và mangan cao)*
 open reading frame *khung đọc mở*
 operator *điểm chỉ huy , operato*
 operon *operon*
 opine *opin*
 opisthaptor *giác sau, máu bám sau*
 opisthocoelous *(thuộc) lõm sau lồi trước*
 opisthoglossal *(có) lưỡi gập vào*
 opisthomere *khúc thân cuối*
 opisthosoma *phần thân sau, vùng thân sau, phần vugn*
 opportunism *sinh vật cơ hội*
 opportunistic infection *nhiễm trùng cơ hội*
 opportunistic species *loài cơ hội*
 opposite *mọc đối*
 opsonin *opsonin*
 opsonization *opsonin hoá*
 optic (thuộc) *thị giác, dây thần kinh số II*
 optic chiasma *bắt chéo thị giác*
 optic cup *cốc mắt*
 optic disc *điểm mù*
 optic lobes *thùy thị giác*
 optic nerve *dây thần kinh thị giác*
 optic vesicle *bọng mắt*
 optical activity *hoạt động quang học, hoạt tính quang học*
 optical density (OD) *độ đậm quang học*
 optical tweezer *nhíp quang học*
 optimal proportions *tỷ lệ tối ưu, tỷ lệ tối thích*
 optimum foods *thực phẩm tối ưu*
 optimum pH *độ pH tối ưu*
 optimum temperature *nhiệt độ tối ưu*
 optrode *cực quang (một loại cảm biến)*
 ora serrata *bờ răng cưa*
 oral (thuộc) *miệng*
 oral cancer *ung thư miệng*
 oral cavity *khoang miệng*
 oral characters *cá tính giai đoạn miệng, tính cách giai đoạn miệng*

oral contraception *tránh thai bằng uống thuốc*
 oral leukoplakia *bệnh leukoplakia miệng (ung thư miệng)*
 oral stage *giai đoạn miệng*
 oral sucker *giác miệng*
 oral tolerance *tính chịu thuốc của miệng*
 orally-administered *được quản lý bằng lời*
 orbicular *(có) dạng vòng, (có) dạng quỹ đạo*
 orbiculares *cơ vòng*
 orbit *ổ mắt, hốc mắt*
 orbitosphenoid *xương bướm ổ mắt*
 orchic *(thuộc) tinh hoàn*
 orchitic *(thuộc) tinh hoàn*
 Orchidaceae *họ Lan*
 order *bộ*
 ordination *(sự) phân loại*
 ordination of communities *toạ độ quần xã*
 ORF *viết tắt của Open Reading Frame*
 organ *cơ quan, bộ phận*
 organ culture *nuôi cấy cơ quan*
 organ of Corti *cơ quan Corti, cơ quan thính giác*
 organ primordia *mầm cơ quan*
 organelle *cơ quan tử, bào quan*
 organ genus *giống hình thái*
 organ system *hệ cơ quan*
 organic acids *axit hữu cơ*
 organic chemistry *hoá học hữu cơ*
 organisms *sinh vật*
 organic evolution *sự tiến hoá hữu cơ*
 organic mental disorders *rối loạn tổ chức não*
 organic molecule *3 phân tử hữu cơ*
 organism as food resources *sinh vật coi như tài nguyên lương thực*
 organized *(có) tổ chức*
 organization *tổ chức*
 organization for economic cooperation and development (OECD) *Tổ chức hợp tác và phát triển kinh tế*
 organizational effects of hormones *hiệu quả tổ chức của hormon*
 organizational hypothesis *giả thuyết tổ chức*
 organizer *yếu tố tổ chức*
 organizer experiment *người tổ chức thí nghiệm*
 organizing center *trung tâm tạo hình, trung khu tổ chức*
 organogenesis *(sự) phát sinh cơ quan*

organogeny (sự) *phát sinh cơ quan*
 organography *phát sinh cơ quan*
 orgasm *điểm cực khoái*
 orgasmic (thuộc) *điểm cực khoái*
 oriental region *vùng phương đông*
 orientation (sự) *định hướng*
 orientation behaviour *tập tính định hướng*
 oriented transport *vận chuyển định hướng*
 orienting reflex *phản xạ định hướng*
 origin *gốc, nguồn gốc*
 ornis *khu hệ chim*
 ornithic (thuộc) *chim*
 ornithine *ornithin*
 ornithology *điều học*
 ornithophily (tính) *thụ phấn nhờ chim*
 ornithosis *sốt vẹt, sốt chim*
 oro-anal (thuộc) *miệng-hậu môn*
 oronasal (thuộc) *miệng-mũi*
 oronasal membrane *màng miệng lưỡi*
 orphan drug *thuốc côli (sử dụng cho ít người, hoặc chữa bệnh ít gặp)*
 orphan genes (các) *gen orphan (gen không có chức năng rõ ràng)*
 orphan receptors *thụ quan orphan (thường là các cảm biến đo lipid)*
 orthognathous (có) *hàm thẳng*
 orthologous genes (các) *gen cùng nguồn*
 orthologs *gen cùng nguồn*
 orthophosphate cleavage *chia tách orthophosphat*
 Orthoptera *bộ cánh thẳng*
 orthotropism (tính) *hướng thẳng*
 os *1.lỗ 2.xương*
 oscillations in population *dao động trong quần thể*
 oscular *lỗ thoát*
 osculiferous (có) *lỗ thoát, (có) lỗ nhỏ*
 osculum *lỗ, lỗ thoát*
 osmeterium *máu tuyến mùi*
 osmolarity *nồng độ mol, nồng độ phân tử gam*
 osmole *mol thẩm thấu*
 osmoreceptors *tế bào cảm nhận áp suất thẩm thấu*
 osmoregulation (có) *điều hòa áp suất thẩm thấu*
 osmoregulation affected by acidity (sự) *điều hoà áp suất thẩm thấu tác động bởi độ axit*
 osmosis (sự) *thẩm thấu, thấm, thấm lọc*

osmotic forces in soil *lực thẩm thấu của đất*
 osmotic potential *thế thẩm thấu*
 osmotic pressure *áp suất thẩm thấu*
 osmotins *osmotin, chất thẩm thấu*
 osmotrophy (sự) *dinh dưỡng bằng thẩm thấu*
 osphradial (thuộc) *cơ quan nhận cảm hoá học*
 osphradium *cơ quan cảm nhận hoá học*
 ossa *xương*
 osseous (có) *xương, (có) dạng xương*
 ossicle *xương nhỏ, gai xương*
 ossification (sự) *cốt hoá, xương hoá, tạo xương*
 ossify *hoá xương, tạo xương*
 Osteichthyes *lớp Cá xương*
 osteoarthritis (bệnh) *viêm khớp xương mãn tính*
 osteoblast *tế bào tạo xương, tạo cốt bào*
 osteoclast *tế bào huỷ xương, huỷ cốt bào*
 osteocranium *sọ xương*
 osteocyte *tế bào xương, cốt bào*
 osteodermal (thuộc) *da xương, bì xương*
 osteodermis *da xương, bì xương*
 osteogenesis (sự) *hình thành xương, phát triển xương, tạo xương*
 osteoinductive factor (OIF) *nhân tố gây tạo xương*
 osteology *cốt học*
 osteoporosis (chứng) *loãng xương*
 osteosciereid *tế bào cứng hai đầu dày, cương bào hai đầu dày*
 ostiolate (có) *lỗ mở, (có) lỗ nhỏ*
 ostiole *lỗ mở, lỗ nhỏ*
 ostiate (thuộc) *lỗ miệng, (thuộc) lỗ hút, (thuộc) lỗ tim, (thuộc) lỗ vòi, lỗ*
hút, miệng vòi Fallop
 ostium *1.lỗ miệng, lỗ hút 2.khe tim 3.miệng vòi Fallop*
 Ostracoda *phân lớp vỏ cứng*
 ostracoderm *tế bào xương*
 otic placode *túi tai, tấm tai*
 otocyst *túi thăng bằng, bình nang*
 otolith *sỏi thăng bằng*
 Ouchterlony test *thí nghiệm Ouchterlony*
 Oudin test *thí nghiệm Oudin*
 outbreeding (sự) *ngoại phối*
 outcross (sự) *lai chéo*
 outgroup *ngoài nhóm*
 outcrossing *lai chéo, ngoại phối*
 ova (các) *trứng, tế bào trứng*

oval window *cửa sổ bầu dục*
 ovarian (*thuộc*) *buồng trứng, bầu*
 ovarian cycle *chu kỳ rụng trứng*
 ovariole *ống trứng*
 ovary *1. buồng trứng, tuyến sinh dục cái 2. bầu*
 ovate (*có*) *dạng trứng, (có) dạng trái xoan*
 overcrowding *quần thể quá đầy*
 overexploitation *khai thác quá mức*
 overgrowth competition (*sự*) *cạnh tranh do sinh trưởng quá mức*
 overlapping genes (*các*) *gen chồng lợp*
 overlearning (*sự*) *học vượt, học vượt chuẩn*
 overwinding *thắt quá chặt*
 oviducal (*thuộc*) *ống dẫn trứng*
 oviduct *ống dẫn trứng, ống Muller*
 oviferous *mang trứng, ôm trứng*
 ovigerous *mang trứng, ôm trứng*
 oviparous *noãn sinh, phát triển tử trứng thai*
 oviposition (*sự*) *đẻ trứng*
 ovipositor *thùy máng đẻ trứng, dùi đẻ trứng*
 ovisac *túi trứng, nang trứng*
 ovotestis *tuyến sinh sản lưỡng tính*
 ovoviviparous *đẻ thai trứng, noãn thai sinh*
 ovulation *1.(sự) tạo trứng, hình thành trứng 2. rụng trứng*
 ovule *noãn, trứng nhỏ*
 ovule culture *nuôi cấy noãn*
 ovum *trứng, tế bào trứng*
 oxalate *oxalat*
 oxalate oxidase (oxox) *oxidaza oxalat*
 oxalic acid *axit oxalic*
 oxaloacetic acid *axit oxaloaxetic*
 oxidant *chất oxy hoá*
 oxidation *oxy hoá*
 oxidation-reduction reaction *phản ứng oxy hoá - khử*
 oxidative phosphorylation *phosphoryl hóa-oxy hoá*
 oxidative stress *căng thẳng (do) oxy hoá*
 oxidizing agent *chất oxy hoá, tác nhân oxy hoá*
 OXOX *viết tắt của Oxalate Oxidase*
 oxydactylous (*có*) *ngón búp măng, (có) ngón thon nhọn*
 oxygen *oxy*
 oxygen debt *sự hụt oxy*
 oxygen free radical *gốc không có oxy*
 oxygenase *oxygenaza*

oxyntic *tiết axit*
oxyphobic *ky đất chua*
ozone *ozon*

P

pacemaker *nút xoang nhĩ*
pachydermatous *(có) da dày, (có) vỏ dày*
pachyphyllous *(có) lá dày*
pachytene *pachyten, giai đoạn sợi dày*
pacinian corpuscles *tiểu thể Pacini*
packing ratio of DNA *tỷ lệ xoắn cuộn của ADN, tỷ lệ bọc gói của ADN*
paedogenesis *(sự) ấu sinh*
paedomorphosis *(sự) biến thái ấu trùng*
paedophilia *loạn dâm với trẻ em*
pain receptor *thụ quan cảm nhận đau*
paired-associate learning *học tập từng cặp liên kết*
pairing *(sự) cặp đôi, kết cặp*
p element *yếu tố p*
P. gossypiella P. gossypiella
p34 protein *protein p34*
p53 gene *gen p53*
p53 protein *protein p53*
paclitaxel *paclitaxel (dược phẩm chống ung thư, lúc đầu được tách chiết từ Taxus brevifolia)*
PAF *viết tắt của Platelet Activating Factor*
PAGE *viết tắt của PolyAcrylamide Gel Electrophoresis*
pair-rule genes *gen liên kết, gen kết cặp*
Palaeartic region *miền cổ Bắc*
palaeo-ecology *cổ sinh thái học*
palama *màng bơi*
palatal *(thuộc) vòm miệng, (thuộc) tẩm trên hầu*
palate *1.vòm miệng 2.tẩm trên hầu*
palatine *(thuộc) vòm miệng*
palatine tonsil *amidan vòm miệng*
palatoquadrate cartilage *sụn vòm miệng-xương vuông*
pale *lá bắc trên, mày nhỏ, lá bắc trong, mày lớn, vảy*
palea *lá bắc trên, mày nhỏ, lá bắc trong, mày lớn, vảy*
paleogenetic *lại giống, lại tổ*
paleontology *cổ sinh học*
palet *lá bắc trên, mày nhỏ, lá bắc trong, mày lớn, vảy*
palingenetic *(sự) hồi tổ, lại giống*
palisade *mô dậu*
pallescent *xanh xao*

palliative *giảm tạm thời, thuốc làm dịu, thuốc làm giảm tạm thời*
 pallial (thuộc) *áo, (thuộc) vỏ não, áo não*
 palliate (có) *áo, (có) áo não, (có) vỏ não*
 pallium *1.áo 2. vỏ não, áo não*
 palm oil *dầu cọ*
 Palmae *họ Cọ*
 palindrome *đoạn xuôi ngược như nhau (ADN)*
 palmar (thuộc) *lòng bàn tay*
 palmate *1.xẻ chân vịt, (có) dạng chân vịt 2.(có) chân màng*
 palmatifid *xẻ chân vịt nông*
 palmeloid form *dạng nhây lan ra hình chân vịt*
 palmisect *xẻ chân vịt sâu*
 palmitate *palmitat*
 palmitic acid *axit palmitic*
 palp *mảnh môi sờ, máu chân sờ, râu sờ, tua sờ*
 palpal (thuộc) *mảnh môi sờ, máu chân sờ, râu sờ, tua sờ*
 palpation (phép) *sờ nắn*
 palpebra *mí mắt*
 palpus *1. mảnh môi sờ, máu chân sờ 2. râu sờ, tua sờ*
 palynology *môn phấn hoa, bào tử phấn hoa học*
 pampas *đồng cỏ đồng bằng ôn đới, pampa*
 pan *1.tầng đất cái 2.đất trũng lòng chảo*
 pancreas *tuyến tụy, tụy*
 pancreatic islet *đảo tụy*
 pantophagous *ăn tạp, tạp thực*
 pantothenic acid *axit pantotenic*
 pancreatic lipase *lipaze tụy*
 pancreatic polypeptide *polypeptit tụy*
 pancreozymin *pancreozymín*
 pandemic (thuộc) *bệnh dịch rộng, bệnh dịch lớn*
 pandurate (có) *dạng đàn violon*
 panduriform (có) *dạng đàn violon*
 pangae *toàn đại lục, siêu đại lục, pangae*
 pangamic *hỗn giao, ngẫu giao*
 panic attack *cơn hoảng loạn, cơn khiếp sợ*
 panic disorder *cơn hoảng loạn, rối loạn*
 panicle *cụm, chùm, chùm kép*
 paniculate (có) *cụm, (có) chùm, (có) chùm kép*
 panmictic (thuộc) *ngẫu giao, hỗn giao*
 panmixia (sự) *ngẫu giao, hỗn giao*
 panmixis *ngẫu giao, hỗn giao*
 pannose *phủ lông mềm*

papain *papain, nhựa đu đủ*
 paper chromatography *sắc ký (trên) giấy*
 papilionaceous *(có) dạng bướm*
 papilla *1.nhú, núm 2.gai thịt*
 papillae foliatae *núm hình lá*
 papillary *(thuộc) nhúm núm, gai thịt*
 papillary muscle *cơ núm vú*
 papillate *(có) nhú, (có) núm, (có) gai thịt*
 papovavirus *papovavirut*
 pappus *vành lông, mào lông, túm lông*
 papulae *1.mang bì, mang da 2.chôi mang*
 parabiosis *đời sống ghép*
 parabronchi *nhánh phế quản III*
 paracentesis *(sự) chọc hút, chích hút*
 paradoxical sleep *giấc ngủ nghịch lý*
 paraeipod *chân đi, chân bò*
 paraesthesia *cận cảm*
 paraganglia *hạch bên*
 paragenetic information *thông tin cận di truyền*
 paragnathous *(có) hàm dài bằng nhau, (có) mỏ trên và mỏ dưới dài bằng nhau*
 paralalia *(chứng) nói lẫn*
 paralimnion *vùng ven hồ*
 parallel descent *thế hệ song song*
 parallel evolution *tiến hoá song song*
 parallel processing *phân cắt song song*
 parallelism *(sự) tiến hoá song hành*
 parallelodromous *(có) gân song song*
 paramere *nửa bên, khúc bên, đốt bên, đoạn bên, thùy bên,*
 parameter *thông số, tham số*
 paramorph *dạng biến dị (do môi trường)*
 paramylon *hạt dạng tinh bột*
 paramylum *hạt dạng tinh bột*
 paranephric *bên thận, cạnh thận*
 paranephros *tuyến thượng thận, tuyến trên thận*
 paranoia *(chứng) paranoia*
 paranoid disorder *rối loạn paranoia*
 paranoid schizophrenic *tâm thần phân lập dạng paranoia*
 parapatric speciation *sự hình thành loài cận vùng phân bố*
 paraphasia *rối loạn ngôn ngữ*
 paraphilias *hành vi giới tính khác thường*

paraphyletic *á huyết thống*
 paraphyletic group *nhóm á huyết thống*
 paraphyly *(tính) á huyết thống*
 paraphysate *(có) sợi vô tính, (có) sợi dinh dưỡng, (có) máu bên*
 paraphyses *(có) sợi vô tính, (có) sợi dinh dưỡng, (có) máu bên*
 paraphysis *1. sợi vô tính, sợi dinh dưỡng 2. máu bên*
 parapineal organ *cơ quan bên tuyến tùng, máu bên tuyến tùng*
 parapodial *(thuộc) chân bên, chân bò*
 parapodium *1.chân bên 2.chân bò*
 parapophyses *gai bên, máu bên,*
 paraprotein *paraprotein*
 parapsid *hố thái dương bên*
 parapsychology *tâm lý học ngoại cảm*
 paraquat *paraquat*
 paraxial cycle *chu kỳ cận giới tính*
 parasite *vật ký sinh, ký sinh trùng*
 parasitic castration *thiến do ký sinh, hoạn do ký sinh*
 parasitic male *con đực ký sinh*
 parasitism *(sự) ký sinh*
 parasitoid *vật ký sinh không hoàn toàn, vật dạng ký sinh*
 parasitoid host model *mô hình ký sinh vật chủ*
 parasitology *ký sinh trùng học*
 parasphenoid *xương màng nền sọ*
 parasymbiosis *(sự) cộng sinh giả*
 parasympathetic nervous system *hệ thần kinh phó giao cảm*
 parasympathetic ganglia *hạch phó giao cảm*
 parathormone *hormon tuyến cận giáp*
 parathyroid *tuyến cận giáp*
 parathyroid hormone *hormon tuyến cận giáp*
 paratonic movement *vận động do kích thích*
 paratope *paratop, cận thị*
 paratyphoid *phổ thương hàn*
 paraxial mesoderm *trung bì trục bên*
 paraxonic foot *chân lệch trục bên, chân móng guốc chẵn*
 Parazoa *phân giới Động vật đa bào*
 parencephalon *bán cầu não*
 parenchyma *mô mềm, nhu mô*
 parenchyma cell *tế bào mô mềm*
 parenchymatous *(thuộc) mô mềm, nhu mô*
 parental types *kiểu hình giống bố mẹ, dạng bố mẹ*
 parenteral *ngoài ruột,ngoài đường tiêu hoá*

paresis *sa sút trí tuệ liệt*
 parietal (thuộc) thành, vách
 parietal cell tế bào vách
 parietal cortex vỏ đỉnh
 parietal foramen lỗ đỉnh
 parietal organ cơ quan đỉnh
 parietal placentation kiểu đính noãn vách, kiểu đính noãn bên
 paries thành vách
 parietes (các) thành, vách
 paronychia viêm quanh móng
 parosmia (chứng) loạn khứu
 parotid gland tuyến mang tai
 pars phần
 pars anterior phần trước
 pars distalis khối chính
 pars intermedia phần trung gian, phần đệm
 pars nervosa phần thần kinh
 partes (các) phần
 parthenocarpy (tính) tạo quả không hạt, (tính) tạo quả đơn tính, (tính) tạo quả điếc
 parthenogenesis (sự) sinh sản đơn tính, trình sản
 Parkinson's disease bệnh Parkinson
 ParM protein ParM (tham gia tách nhân trong giảm phân)
 PARP enzym PARP (Poly ADP-ribose Polymerase, kiểm soát apoptosis)
 parthenogenetic (thuộc) sinh sản đơn tính, trình sản
 parthenospore bào tử đơn tính, bào tử trình sản
 partial parasite 1.cây ký sinh một phần 2,cây ký sinh gián đoạn
 partial pressure áp suất riêng phần, áp suất từng phần
 partial reinforcement củng cố từng phần
 partial refuges trú ẩn từng phần
 partial umbel tán con
 partial veil bao từng phần
 particle cannon súng bắn hạt
 particle gun súng bắn hạt (gen)
 partite (thuộc) xẻ sâu, xẻ sát gốc cuống
 parturient (thuộc) đẻ, sỏ thai
 partition coefficient hệ số chia
 partitioning agent tác nhân chia
 parturition (sự) sỏ thai, đẻ
 parvifoliolate nhiều lá nhỏ
 passage cell tế bào chuyển tiếp
 Passeriformes bộ Sẻ

passive dispersal *phát tán thụ động*
 passive immunity *miễn dịch thụ động*
 passive movement *vận chuyển thụ động*
 passive permeability *(tính) thấm thụ động*
 passive-aggressive behaviour *hành vi chống đối thụ động*
 passive cutaneous anaphylaxis *phản vệ da thụ động*
 passivetransport *vận chuyển chủ động*
 passive immunization *miễn dịch thụ động*
 Pasteur filter *bộ lọc Pasteur*
 PAT viết tắt của *Phosphinothricin AcetylTransferase*
 PAT gene *gen PAT*
 patagial *(thuộc) màng dù lượn*
 patagium *1.máu lưng ngực trước 2.màng dù lượn*
 patch *đốm*
 patch-clamp recording *(phép) ghi đếm bằng kẹp giữ tế bào*
 patella *xương bánh chè, xương vùng*
 patent *xoè rộng*
 pathetic muscle *cơ xúc cảm*
 pathetic nerve *dây thần kinh IV, dây thần kinh vận nhãn*
 pathogen *mầm bệnh, nguồn bệnh, bệnh nguyên*
 pathogenesis related proteins *protein liên quan phát sinh bệnh*
 pathogenic *(thuộc) sinh bệnh*
 pathogenicity islands *đảo sinh bệnh*
 pathology *bệnh học, bệnh lý học*
 pathway *đường, con đường (trao đổi chất trong tế bào, cơ thể)*
 pathway feedback mechanisms *(các) cơ chế liên hệ ngược trên đường (trao đổi chất)*
 Patrioheria *phân lớp Thú cỏ*
 patristic similarity *(tính) tương đồng do cùng nguồn, (tính) tương đồng do cùng tổ tiên*
 patroclinous *(có) cùng dòng bố, (có) tính bố*
 patroendemics *loài bố đặc hữu*
 pattern *mẫu hình, mẫu, bản mẫu, khuôn kiểu*
 pattern formation *(sự) tạo hình*
 paunch *dạ cỏ*
 paurometabolous metamorphosis *sự biến thái dần dần*
 Pauropoda *lớp râu chẻ*
 pavement epithelium *biểu mô lát*
 pattern biomarkers *(các) chỉ thị sinh học mẫu*
 patulin *patulin*
 pbef
 PBR viết tắt của *Plant Breeder's Rights*

pBR322 *plasmid pBR322 (ở E. coli)*
 PC viết tắt của *Phosphatidyl Choline*
 PCC *kênh dẫn protein (Protein-Conducting Channel)*
 PCD *cái chết của tế bào đã lên chương trình (Programmed Cell Death)*
 PCO *cycle chu kỳ PCO*
 PCR viết tắt của *Polymerase Chain Reaction*
 PCR cycle *chu kỳ PCR*
 PDCAAS viết tắt của *Protein Digestibility-Corrected Amino Acid Scoring*
 PDE *Phosphodiesteraza (Phosphodiesterases)*
 PDGF viết tắt của *Platelet-Derived Growth Factor*
 PDWGF viết tắt của *Platelet-Derived Wound Growth Factor*
 PDWHF viết tắt của *Platelet-Derived Wound Healing Factor*
 peak dose *liều bức xạ cực đỉnh*
 pearl *ngọc trai*
 peat *than bùn*
 pebrine *bệnh tầm gai*
 pectic substances *hợp chất pectin*
 pectinate (có) *dạng lược*
 pectineal *1.bờ lược 2.mào xương chày*
 pectines *tám lược*
 pectins *pectin*
 pectization (sự) *pectin hoá*
 pectorales (các) *cơ ngực*
 pectoral fins *vây ngực*
 pectoral girdle *đai ngực*
 pectoralis *cơ ngực*
 peck order *trật tự mổ hạt*
 pecten *lược, tám lược, dây lược*
 pedal locomotion *vận động bằng chân*
 pectin *pectin*
Pectinophora gossypiella
 pedate leaf *lá xẻ chân vịt, lá dạng chân vịt*
 pedes (các) *bàn chân*
 pedicel *cuống*
 pedicel *1.cuống anten 2.cuống*
 pedicellaria *chân kim nhỏ*
 pedicellate (có) *cuống, nằm trên cuống*
 pedicle *1.cuống 2.mấu ngang*
 pediculosis *bệnh chấy rận*
 pedigree *gia phả, hệ phả*
 pedipalp *chân kim sờ*

pedology *thổ nhưỡng học*
 peduncle *1.cuống cụm hoa 2.cuống thân*
 pedunclopotine nucleus *nhân cuống*
 pedunculate *(có) cuống, đính trên cuống*
 pelagic *ngoài khơi, (thuộc) biển khơi*
 pelagic larva *ấu trùng phù du*
 pelagic zone *vùng khơi*
 Pelecaniformes *bộ Bồ nông*
 pedigree analysis *phân tích phả hệ*
 PEG-SOD *viết tắt của PolyEthylene Glycol SuperOxide Dismutase*
 pegylation
 Pelecypoda *lớp Chân rìu, lớp Phủ túc*
 pelleted seed *hạt vo viên*
 pellicle *màng phim, màng mỏng*
 pelliculate *(có) màng phim, (có) màng mỏng*
 pelma *gan bàn chân*
 peltate *(có) dạng khiên*
 pelvic *(thuộc) khung chậu, bể thận*
 pelvic fins *cặp vây bụng*
 pelvic girdle *đai chậu, đai hông*
 pelvis *1.khung chậu 2.bể thận*
 Pelycosauria *bộ Thú lông hạc*
 pen *mai*
 pendulous placentation *kiểu đính noãn đỉnh, kiểu đính noãn buồng, thông*
 penetrance *mức ngoại hiện*
 penial *(thuộc) dương vật, (thuộc) gai giao phối*
 penianth segment *cánh hoa-cánh tràng*
 peniblast *hợp bào noãn hoàng*
 penicillin *penicillin*
 penicillinases *penicillinaza*
Penicillium Penicillium
 penis *1.dương vật 2.gai giao phối*
 Penman-Monteith equation *phương trình Penman-Monteith*
 penna *lông thân*
 pennate *1.(có) cánh, (có) lông 2.(có) dạng lông chim*
 pentadactyl limb *chi năm ngón*
 pentadactyl *năm ngón*
 pentamerous *(có) mẫu năm, năm phần*
 pentarch *năm bó nguyên mộc*
 Pentastomida *phân ngành Miệng móc*
 pentosans *pentosan trong gỗ*

pentose *pentoza*
 pentose phosphate pathway *con đường (chuyển hoá) pentoza-phosphat*
 pentose shunt *chuyển nhánh pentoza*
 PEP carboxylase *PEP cacboxylaza*
 pepsin *pepsin*
 peptidase *peptidaza*
 peptide *peptid*
 peptide bond *liên kết peptid*
 peptide chain *chuỗi peptid*
 peptide mapping *lập bản đồ peptid*
 peptide nanotube *ống nano peptid*
 peptidoglycan *peptidoglycan*
 peptido-mimetic *mô phỏng peptid*
 peptidyl transferase *transferaza peptidyl*
 peptone *pepton*
 percentile *phân vị*
 perception *(sự) nhận thức, tri giác, nhận cảm*
 perceptual learning *(sự) tập quen nhận thức*
 Perciformes *bộ Cá vược*
 percurrent *dài toàn thân*
 pereopods *chân ngực, chân bò*
 perennation *(sự) sống lâu năm, lưu niên*
 perennial *cây lâu năm, cây lưu niên*
 perfect. 1. *hoàn chỉnh* 2. *hữu thụ*
 perfoliate *xuyên qua lá*
 perforant pathway *phương thức hoạt động*
 perforate *thủng, (có) lỗ, (có) hốc*
 perforation *(sự) dùi thủng, đục thủng, khoan*
 perforin *perforin*
 performance *sự thực hiện, sức sản xuất, công, thành tích*
 performance test *thử nghiệm thực hành*
 perianth *bao hoa*
 periblastic *(thuộc) hợp bào noãn hoàng*
 periblem *tầng sinh vỏ*
 peribranchial *quang mang*
 pericardial *(thuộc) xoang bao tim, màng bao tim*
 pericardial space *khoảng bao tim*
 pericardium *xoang bao tim, màng bao tim*
 pericarp *vỏ quả, quả bì*
 pericellular *quanh tế bào*
 perichaetium *bao túi sinh sản*
 perichondrium *màng bao sụn, bao sụn*

perichordal *quanh dây sống, bao dây sống*
 periclinal *bao quanh, ghép vòng*
 periclinal chimera *dạng khảm bao quanh*
 pericranium *màng bọc sọ, bao sọ*
 pericycle *vỏ trụ, bao trụ, trụ bì*
 periderm *lớp vỏ ngoài, chu bì*
 peridesmium *bao dây chằng*
 perididymis *bao tinh hoàn*
 peridin *perimidin*
 peridium *vỏ cuống bào tử, vỏ túi bào tử, vỏ sợi nấm, vỏ quả thể*
 perineal glands *tuyến đáy chậu*
 perineum *đáy chậu*
 perineurium *ba bao thần kinh*
 periodicity *(tính) chu kỳ, (tính) tuần hoàn*
 periodic fluctuation *dao động theo chu kỳ*
 periosteum *màng xương, cốt mạc*
 periostracum *lớp sừng ngoài*
 periotic *quanh ống tai trong*
 peripheral *bên ngoài, ngoại biên, ngoại vi*
 peripheral chemoreceptor *hoá thụ quan ngoại biên*
 peripheral nerves *thần kinh ngoại biên*
 peripheral nervous system *hệ thần kinh ngoại biên*
 perigynium *bao túi noãn*
 perigynous *đỉnh quanh bầu*
 perilymph *ngoại dịch, dịch bào*
 perilymphatic *(thuộc) ngoại dịch, dịch bào*
 perimedullary zone *miền quanh tủy, khu vực quanh tủy*
 perimysium *bao cơ, cân*
 perinaeal *(thuộc) đáy chậu*
 perinaeum *đáy chậu*
 perineal *(thuộc) đáy chậu*
 periodicity *tính chu kỳ, tính tuần hoàn*
 periodontium *mô periodontium (giữ chặt răng trong hàm)*
 peripheral nervous system *hệ thần kinh ngoại biên*
 periplasm *1.chất bào thể sao 2.lớp chất tế bào chất ngoại vi*
 periplasmic space *khe quanh tế bào chất*
 periproct *vùng quanh hậu môn*
 perisarc *bao ngoài*
 perisperm *ngoại nhũ*
 perissodactyl *(có) ngón lẻ*
 Perissodactyla *bộ Ngón lẻ*
 peristalsis *(sự) nhu động*

peristaltic (*thuộc*) *nhu động*
 peristaltic waves *sóng nhu động*
 peristome *1.vành miệng 2.vành lông măng, xỉ mao*
 peristomial (*thuộc*) *vành miệng*
 peristomium *1.đốt quanh miệng 2.vành quanh miệng*
 perisystole *kỳ cận tâm thu*
 perithecium *thể quả dạng chai*
 peritoneal cavity *khoang màng bụng*
 peritoneum *màng bụng, phúc mạc*
 peritonitis *viêm màng bụng*
 peritrichous (*sự*) *lông rung rải rác*
 peritrophic (*thuộc*) *bao quanh ống tiêu hoá*
 perivascular sheath *bao quanh mạch*
 perivitelline *quanh noãn hoàng*
 perivitelline space fluid *dịch bao quanh noãn hoàng*
 perivitelline temperature *nhiệt độ cho phép*
 permafrost *đóng băng*
 permanent dentition *bộ răng thứ sinh, bộ răng vĩnh viễn*
 permanent wilting point *điểm héo vĩnh viễn, điểm héo cố định*
 permeation *sự thấm*
 perivitelline dose *liều cho phép*
 pernicious anaemia *thiếu máu ác tính*
 peroral *quanh miệng*
 peroxidases *peroxidaza*
 peroxisome *thể peroxi, peroxisom*
 perseveration *sự dai dẳng, sự tồn lưu*
 persistence *tính tồn lưu*
 persistent *liên tục, tồn lưu*
 person *cá thể, con người*
 personal dosimeter *liều lượng cá nhân*
 personal space *không gian cá thể*
 personality *nhân cách, cá tính*
 personality disorders *rối loạn nhân cách, rối loạn cá tính*
 personalized medicine *y học cá thể, thuốc (đặc hiệu cho) cá nhân*
 personnel monitoring *kiểm tra độ bức xạ cá nhân*
 perspiration *sự thoát mồ hôi, sự thoát hơi nước*
 pertusate *xuyên ngọn*
 pertussis toxin *độc tố ho gà*
 pes *bàn chân*
 pest *bệnh dịch, vật gây hại*
 petal *cánh tràng, cánh hoa*
 petalody (*tính*) *biến thành cánh tràng, (tính) hoá cánh tràng*

petaloid (có) dạng cánh tràng
 petiolate (có) cuống
 petiole cuống lá
 pest free area khu vực không có sâu hại
 pest risk analysis (PRA) phân tích rủi ro do sâu hại
 petiolule cuống lá chết
 petrosal (thuộc) xương đặc
 petrous 1.(có) đá 2.(thuộc) phần đá
 Peyer's patches mảng Peyer
Pfiesteria piscicida *Pfiesteria piscicida*
 PGHS Synthaza Prostaglandin H (Prostaglandin H Synthase)
 p-glycoprotein p-glycoprotein
 pH pH
 phaeic sẫm màu, tối màu
 phaeochrous (có) màu sẫm, (có) màu tối
 PHA viết tắt của PolyHydroxyalkanoic Acid
 phaeism (sự) sẫm màu, tối màu
 Phaeophyceae lớp Tảo nâu
 phage xem bacteriophage
 phage thể thực khuẩn, phago
 phage display hiển thị phago
 phagocyte tế bào thực bào
 phagocytosis (sự) thực bào
 phagolysosome thể thực bào sinh tan
 phagotrophy (sự) dinh dưỡng thực bào, thực dưỡng
 phalanges 1.(các) xương đốt ngón 2.(các) thể đàn
 Phalangida bộ chân dài
 phalanx xương đốt ngón, thể đàn
 phallic (thuộc) dương vật, mầm dương vật, mầm âm vật
 phallic stage giai đoạn dương vật
 phallus dương vật, mầm dương vật, mầm âm vật
 phanerophyte thực vật chồi lộ
 phantasy (sự) tưởng tượng
 pharate pha ngưng lột xác
 pharmacoenvirogenetics môn Di truyền môi trường dược học
 pharmacogenetics môn Di truyền dược học
 pharmacogenomics môn Hệ gen dược học
 pharmacokinetics môn Động học dược lý
 pharmacology dược lý học
 pharmacophore phân chứa dược tính (của thuốc)
 pharming sản xuất thuốc (từ cây trồng biến đổi gen)
 pharyngeal (thuộc) hầu, họng

pharyngeal arches *cung hầu họng*
 pharyngeal lamellae *lá mang*
 pharyngeal pouches *ống hầu họng*
 pharyngeal slit *khe mang*
 pharyngotympanic tube *ống hầu họng màng nhĩ*
 pharynx *hầu, họng*
 phase-contrast microscopy *kính hiển vi tương phản pha*
 phase I clinical testing *thử nghiệm lâm sàng pha I*
 phase I detoxification enzymes *enzym khử độc pha I*
 phase II clinical tests *thử nghiệm lâm sàng pha II*
 phase II detoxification enzymes *enzym khử độc pha II*
 phase III clinical tests *thử nghiệm lâm sàng pha III*
 Phaseolus vulgaris *Phaseolus vulgaris*
 phasic receptor *thụ quan pha, thụ quan kì*
 PHB *viết tắt của PolyHydroxylButylate*
 phellem *mô bản*
 pH state *thang pH*
 phycobilin *phycobilin*
 phycobiont *thành phần tảo*
 phycology *tảo học*
 Phycomycetes *nhóm nấm Tảo*
 phyletic classification *phân loại tiến hoá*
 phelloderm *tầng bản lục bì, tầng vỏ lục*
 phellogen *tầng sinh bản, mô sinh bản-lục bì, (mô) tương tầng-bản*
 phenetics *(sự) phân loại theo đặc điểm hình thái*
 phenetic classification *phân loại theo hình thái di truyền*
 phenocopy *(sự) sao ngoại hình*
 phenogenetic *di truyền học ngoại hình*
 phenogram *cây hình thái sinh, hình thái đồ*
 phenol metabolism *trao đổi chất phenol*
 phenolic hormones *hormon phenol*
 phenolics *nhóm phenol*
 phenology *vật hậu học*
 phenomenology *hiện tượng học*
 phenomics *môn kiểu hình học*
 phenotype *kiểu hình*
 phenotypic change *trao đổi kiểu hình*
 phenotypic ratio *tỷ lệ kiểu hình*
 phenotypic variance *biến dị kiểu hình*
 phenotypic plasticity *tính mềm dẻo kiểu hình*
 phenoxyacetic acid *axit phenoxyaxetic*
 phenylalanine (phe) *phenyalanin*

pheriotypic (*thuộc*) *kiểu hình*
 pheromone *pheromon*
 Philadelphia chromosome *nhiễm sắc thể Philadelphia*
 phloem *libe*
 phloroglucinol *phloroglucinol*
 phobia *ám ảnh sợ, (chúng) sợ*
 phobic disorder *rối loạn sợ hãi*
 Pholidota *bộ Tê tê*
 phonation (*sự*) *phát âm*
 phloem ray *tia libe*
 phloemprotein *protein libe*
 phonoreceptor *cơ quan nhận âm*
 phoresis (*sự*) *điện di*
 phoresy (*tính*) *công nhau, (tính) bám nha*
 Phoronidea *ngành Giun ống*
 phosphatase *phosphataza*
 phosphate fixation *cố định phosphat*
 phosphate group *nhóm phosphat*
 phosphate transporter genes *gen vận chuyển phosphat*
 phosphate-group energy *năng lượng nhóm phosphat*
 phosphatidyl choline *cholin phosphatidyl*
 phosphatidyl serine *serin phosphatidyl*
 phosphinothricin *phosphinothricin*
 phosphinothricin acetyltransferase (pat) *acetyltransferaza phosphinothricin*
 phosphinotricine *phosphinotricin*
 phosphodiester bond *mối liên kết phosphodieste*
 phosphodiesterases *phosphodiesteraza*
 phospholipids *phospholipid*
 phosphorylation *phosphoryl hoá*
 phosphorylation potential *tiềm năng phosphoryl hoá*
 phosphocarboxylase *phosphocarboxylaza*
 phosphoenolpyruvate *phosphoenolpyruvate*
 phospholipase *phospholipase*
 phospholipid *phospholipid*
 phosphoproteins *phosphoproteins*
 phosphorescence (*sự*) *lân quang*
 phosphorescent (*thuộc*) *lân quang*
 phosphorus *photpho*
 phosphorylase *phosphorylase*
 photic zone *vùng sáng, tầng sáng*
 photoautotroph *sinh vật quang tự dưỡng*
 photobiology *quang sinh học*

photogenic (*thuộc*) *tầng phát sáng*
 photogenin *chất sinh ánh sáng, photogenin*
 photoheterotroph *sinh vật quang dị dưỡng*
 photoinhibition *quang ức chế*
 photolyases *photolyaza*
 photolysis *quang phân ly*
 photolysis of water (*sự*) *phân ly nước bằng ánh sáng, quang phân ly nước*
 photomorphogenesis (*sự*) *phát sinh quang hình thái*
 photon *photon, lượng tử*
 photonastic movement *ứng động ánh sáng, quang ứng động*
 photonasty (*tính*) *ứng động ánh sáng, (tính) quang ứng động*
 photopeak *đỉnh photon*
 photoperiod *chu kỳ sáng, quang chu kỳ*
 photoperiodicity (*tính*) *chu kỳ sáng, (tính) quang chu kỳ*
 photoperiodism (*hiện tượng*) *chu kỳ sáng, (hiện tượng) quang chu kỳ*
 photophilous *ưa sáng, thích sáng*
 photophobia (*chứng*) *sợ ánh sáng*
 photophore *cơ quan phát sáng*
 photophosphorylation (*sự*) *quang photphoryl hoá*
 photophygous *chịu bóng, ưa bóng*
 photopia *sự thích nghi ánh sáng, sự thích ứng ánh sáng*
 photoreceptor *1. quang thụ quan, cơ quan cảm nhận ánh sáng, cơ quan cảm quang 2. tế bào cảm quang*
 photorespiration (*sự*) *quang hô hấp*
Photorhabdus luminescens Photorhabdus luminescens
 photosensitizing dye *thuốc nhuộm cảm quang*
 photosynthate *sản phẩm quang hợp*
 photosynthesis (*sự*) *quang hợp*
 photosynthetic carbon reduction cycle *chu trình khử cacbon quang tổng hợp*
 photosynthetic efficiency *hiệu suất quang hợp*
 photosynthetic effective ratio *hệ số hiệu quả quang hợp*
 photosynthetic phosphorylation *phosphoryl hoá quang hợp*
 photosynthetic pigments (*các*) *sắc tố quang hợp*
 photosynthetic productivity *năng suất quang hợp*
 photosynthetic quotient *hệ sắc tố quang hợp*
 photosynthetic radiation *bức xạ quang hợp*
 photosynthetic rate *cường độ quang hợp*
 photosynthetically active radiation *bức xạ hoạt tính quang tổng hợp*
 photosystem *hệ thống quang hoá*
 photosystem I *hệ quang hợp I*
 photosystem II *hệ quang hợp II*

phototactic (*thuộc*) theo ánh sáng
 phototaxis (*tính*) hướng sáng, (*tính*) hướng quang
 phototrophic quang dưỡng
 phototropism quang hướng động, (*tính*) hướng ánh sáng
 phragma 1.vách ngăn, màng ngăn 2.máu ngăn 3.nếp trong mảnh lưng
 phragmoplast thể ngăn, thể vách ngăn
 phrenic nerve thần kinh cơ hoành
 phrenology não tướng học
 phyletic evolution tiến hoá theo ngành
 phyletic gradualism loài cấp tiến, sự hình thành loài cấp tiến
 phyllid lá rêu, lá tản
 phyllobranchia mang tấm, mang lá
 phylloclade thân dạng lá
 phyllode cuống dạng lá
 phyllody (*tính*) biến thành lá, (*tính*) hoá lá
 phylloplane diện lá, mặt lá
 phyllopodium chân (dạng) lá
 phyllosphere diện lá, mặt lá
 phyllotaxis (*sự*) xếp lá
 phyllotaxy (*tính*) xếp lá
 phylogenesis (*sự*) phát sinh chủng loại, phát sinh giống loài
 phylogenetic (*thuộc*) phát sinh chủng loại
 phylogenetic constraint áp lực phát sinh chủng loại
 phylogenetic profiling định hình phát sinh chủng loại
 phylogeny (*sự*) phát sinh chủng loại, phát sinh giống loài
 phylum ngành
 physical containment ngăn chặn vật lý
 physical map (of genome) bản đồ vật lý (của hệ gen)
 physiography địa lý tự nhiên
 physiological (*thuộc*) sinh lý, sinh lý học
 physiological anatomy giải phẫu sinh lý học
 physiological dead space kháng chết sinh lý
 physiological drought khô hạn sinh lý
 physiological psychology tâm sinh lý học
 physiological race nòi sinh lý
 physiological time thời gian sinh lý
 physiology sinh lý học
 physoclistous (*có*) bong bóng kín
 physostomous (*có*) bong bóng hở
 phytase phytaza
 phytate phytat
 phytic acid axit phytic

phytoalexin in plant *phytoalexin trong cây*
 phytoalexin *phytoalexin*
 phytochemicals *hoá chất (từ) thực vật*
 phytochemistry *hoá học thực vật*
 phytochrome *phytocrom, sắc tố thực vật*
 phytoene
 phytoestrogens *estrogen thực vật*
 phytoferritin *phytoferitin*
 phytohaemagglutinins *phytohaemagglutinin, ngưng kết tố thực vật*
 phytohormone *hormon thực vật*
 phytology *thực vật học*
 phyto-manufacturing *sản xuất thực vật (bằng máy)*
 phytonutrients *dinh dưỡng thực vật*
 phytopathology *bệnh thực vật học, bệnh cây học*
 phytophagous *ăn thực vật*
 phytophagous insects *côn trùng ăn lá*
 phytopharmaceuticals *dược phẩm thảo mộc*
 Phytophthora *Phytophthora*
 Phytophthora megasperma f. sp. glycinea *Phytophthora megasperma f. sp. glycinea*
 Phytophthora root rot *bệnh thối rễ do Phytophthora*
 Phytophthora sojae *Phytophthora sojae*
 phytoplankton *phytoplankton (tảo phù du)*
 phytoplankton *thực vật phù du, thực vật nổi*
 phytoplankton blooms *nở hoa trước của thực vật nổi*
 phytoremediation *chữa bệnh thực vật*
 phytosanitary certificate *chứng chỉ vệ sinh thực vật*
 phytosociology *quần xã thực vật*
 phytosterols *phytosterol*
 phyto-sterols *sterol thực vật*
 phytotoxic substance *chất độc đối với thực vật*
 phytotoxin *phytotoxin, độc tố thực vật*
 phytotron *phytotron*
 pia mater *màng mềm*
 pica *(sự) thèm ăn vật lạ*
 Piciformes *bộ Gõ kiến*
 pigeon's milk *sữa bồ câu*
 pigment *sắc tố*
 pigment cell *tế bào sắc tố*
 pileate *(có) mào, (có) chóp, (có) mũ, (có) tán*
 pileus *mũ, tán*
 pigmentary colours *màu sắc tố*
 pilidium larva *ấu trùng pilidium*

piliferous layer *lớp lông hút*
 pilose *nhiều lông hút*
 pillus *lông (vi khuẩn)*
 pin *kim*
 pinacocytes *tế bào dạng kim*
 pincers *kìm, kẹp, vuốt bám, móng bám*
 pineal apparatus *tuyến tùng, tuyến quả thông*
 pineal gland *tuyến tùng*
 pineal eye *mắt quả thông*
 picogram (pg) *picogram (pg)*
 picoRNA *picoARN*
 pineal gland *tuyến tùng*
 pinfeather *lông măng*
 pink bollworm *sâu đục quả nang hồng*
 pink pigmented facultative methylotroph (PPFM) *vật ăn methyl ngẫu nhiên màu hồng*
 pinna *lá chét (lông chim), vây (cá), tai ngoài, lông vũ, cánh*
 pinnate *1.(có) dạng lông chim 2.(có) lá chét lông chim, xẻ lá chét lông chim*
 pinnatifid *xẻ lá chét lông chim*
 pinnatiped *(có) chân màng*
 pinniped *(có) chân màng*
 pinnule *lá chét con*
 pinocytosis *(sự) ẩm bào*
 pioneer species *loài tiên phong*
 piscivorous *ăn cá*
 pisiform *(có) dạng hạt đậu*
 pistil *nhụy*
 pistillate *(có) nhụy*
 pit *hố, hốc, vết lõm, lỗ, lỗ núm*
 pit cavity *khoang hốc, khoang hố, khoang lỗ*
 pit organ *cơ quan đường bèn*
 pitcher *lá nắp ảm*
 pith *lõi, dác ruột, tuỷ*
 pithed *(bị) bọng não-tuỷ*
 pith medulla *mô tuỷ, mô ruột, mô lõi, mô giác*
 pith ray *tia mềm, tia tuỷ, tia lõi, tia ruột*
 pit membrane *màng hốc*
 pitted *rỗ hoa*
 pituitary gland *tuyến yên*
 pivot joint *khớp chày, khớp trục,*
 placebo *plaxebo, thuốc vờ*

placenta 1.nhau, thai bàn 2.giá noãn, thai toà 3.giá bào tử, bào tử bình
 placental (thuộc) nhau, thai bàn, (thuộc) giá noãn, (thuộc) giá bào tử, bào tử bình
 placental mammal động vật có nhau
 Placentalia phân lớp Thú có nhau
 placentate (có) nhau, thai bàn, (có) giá noãn, (có) giá bào tử, bào tử bình
 placentiferous (có) nhau, thai bàn, (có) giá noãn, (có) giá bào tử, bào tử bình
 placentigerous (có) nhau, thai bàn, (có) giá noãn, (có) giá bào tử, bào tử bình
 placentation 1.kiểu đính noãn 2.kiểu bám nhau
 placenta vera ra nhau, bong nhau
 placode 1.tấm 2.mâm
 Placodermi lớp Cá giáp tấm
 placoid (có) dạng tấm
 plagiotropism (tính) hướng nghiêng, (tính) hướng xiên
 plague (bệnh) dịch hạch
 plain muscle cơ trơn
 planes and body axes trục mặt phẳng, trục cơ thể
 planetary boundary layer tầng đối lưu
 plankton sinh vật nổi, sinh vật phù du
 planktonic sinh vật nổi
 planktotropic strategy chiến lược dinh dưỡng phù du
 planogamete giao tử động, giao tử di động
 planospore bào tử động
 planozygote hợp tử động, hợp tử di động
 plant thực vật, cây
 plant cell culture nuôi cấy tế bào thực vật
 plant breeder's rights (PBR) (các) quyền của nhà chọn giống thực vật
 plant genetic manipulation kỹ thuật di truyền thực vật
 plant growth substance chất điều hoà sinh trưởng thực vật
 plant hormone hormon thực vật
 plant pathology bệnh lý học thực vật
 plant protection act đạo luật bảo vệ thực vật
 plant sterols sterol thực vật
 plant variety protection act (PVP) đạo luật bảo vệ giống thực vật
 plantibodies kháng thể thực vật
 plantigens kháng nguyên thực vật
 plantigrade đi bằng bàn chân
 plantae giới thực vật
 plantar (thuộc) gan bàn chân, (thuộc) đốt bàn
 plant's novel trait (PNT) tính trạng mới của thực vật
 plantula ấu trùng plantula

plaque vết tan
 plasm sinh chất, dịch tương, chất nguyên sinh
 plasma sinh chất
 plasma cells tế bào sinh chất
 plasma membrane màng sinh chất
 plasma protein binding sinh chất bám protein
 plasmacytoma u tương bào
 plasmalemma màng tế bào
 plasmalogen plasmanogen
 plasmid plasmid
 plasmocyte bạch cầu
 plasmodesma sợi liên bào, cầu sinh chất
 plasmodial (thuộc) thể nguyên hình, thể amip bào, thể hợp bào dạng amip
 plasmodium thể nguyên hình, thể amip bào, thể hợp bào dạng amip
 plasmogamy (tính) hợp chất nguyên sinh
 plasmolysis (sự) tan nguyên sinh chất
 plasmon hệ gen bào chất
 plastic dẻo
 plastid lập thể
 plastidome plastidom
 plastoderma cầu sinh chất
 plastochron thời gian kế tiếp
 plastochrone thời gian kế tiếp
 plastocyanin plastocyanin
 plastogamy (tính) hợp chất tế bào
 plastoquinone plastoquinone
 plastral (thuộc) tấm yếm, tấm bụng, mảnh ngực rùa, (thuộc) màng khí
 plastron 1. tấm yếm, tấm bụng, mảnh ngực rùa, 2. màng khí
 plastron in insect màng khí ở côn trùng
 plate bản, tấm, phiến
 plate endings tấm cuối
 platelet tiểu cầu, tấm nhỏ, bản nhỏ
 platelet activating factor nhân tố hoạt hoá tiểu cầu
 platelet-derived growth factor (PDGF) nhân tố sinh trưởng bắt nguồn từ tiểu cầu
 platelet-derived wound growth factor (PDWGF) nhân tố sinh trưởng vết thương bắt nguồn từ tiểu cầu
 platelet-derived wound healing factor (PDWHF) nhân tố làm lành vết thương bắt nguồn từ tiểu cầu
 platelet factor nhân tố bản mỏng
 platydactyl (có) đầu ngón dẹt, (có) đầu ngón bẹt
 Platyhelminthes ngành Giun dẹp
 platysma cơ bạnh cổ, cơ da cổ

platyspermic (có) hạt dẹt đối xứng hai bên, (có) hạt dẹt
 plax tám dẹt, phiến dẹt, vảy dẹt
 play đùa giỡn, nô giỡn, giả vờ
 platelet bản nhỏ, tấm nhỏ, tiểu cầu
 play therapy liệu pháp trò chơi, trị liệu bằng trò chơi
 pleasure principle nguyên lý khoái cảm
 Plectomycetes lớp Nấm cầu
 plectonemic coiling cuộn xoắn kiểu plectonem (của ADN nội bào)
 plectostele trung trụ mạng
 pleiomerous nhiều bộ phận, nhiều phần tử
 pleiomorphic nhiều hình, đa hình
 pleiotropic đa hiệu
 pleiotropy (tính) nhiều tác động, (tính) đa hiệu, (tính) nhiều tính trạng
 pleochromatic (thuộc) đổi màu theo môi trường, đổi màu theo sinh lý
 pleomorphic nhiều hình, đa hình
 pleomorphism (hiện tượng) nhiều hình, (hiện tượng) đa hình
 pleomorphous nhiều hình, đa hình
 pleopod chân bơi, phân phụ bụng
 plerocercoid larva ấu trùng kết nang vô tính
 plerome tầng sinh ngọn
 plelotropic nhiều tác động, đa hiệu, nhiều tính trạng
 plesiomorphic character đặc điểm đa hình
 pleura 1.màng phổi, phế mạc 2.(các) mảnh bên, mảnh sườn
 pleural (thuộc) mảnh bên, mảnh sườn
 pleural cavity khoang bên
 pleural pressure áp suất màng phổi
 pleural space khoang màng phổi
 pleurapophysis máu bên đốt sống
 pleurocarp thể quả bên
 pleurodont (có) răng cạnh, (có) răng bên
 pleurogenous mọc ở bên, phát triển ở bên
 pleuron mảnh bên, mảnh sườn
 pleuropneumonia-like organisms (các) vi sinh vật dạng gây nhiễm phổi
 plexiform (có) dạng đám rối, (có) dạng mạng lưới
 plexus đám rối
 plica nếp, nếp nhăn, nếp gấp
 plicate (có) nếp, (có) nếp gấp
 pliomorphic nhiều hình, đa hình
 ploidy mức bội thể
 plug flow dòng đệm, lớp đệm
 plumae lông thân, lông chim
 plumate (có) lông thân, (có) lông chim

plume 1.lông vũ, lông chim 2.cấu trúc dạng lông chim
 plumigerous (có) lông chim
 plumose (có) lông chim, (có) dạng lông chim
 plumous (có) lông chim
 plumulaceous (có) lông măng, (có) lông bao, (có) lông tơ
 plumulae bộ lông đậm
 plumulate (có) lông măng, (có) lông tơ, (có) lông bông
 plumulaceous (có) lông măng, (có) lông bông, (có) lông tơ
 plumule 1.lông măng, lông tơ 2.chồi mầm
 plurilocular nhiều ngăn, nhiều ô
 pluripotent stem cell tế bào gốc tuỷ
 plus sign dấu dương, dấu cộng (+)
 plus strain dòng dương
 pluteus larva ấu trùng pluteus
 PMN viết tắt của PolyMorphoNuclear
 PMP dược phẩm làm từ thực vật (Plant-made Pharmaceuticals)
 PN-I viết tắt của Protease Nexin I
 PN-II viết tắt của Protease Nexin II
 pneumathode lỗ khí
 pneumatic (thuộc) khí
 pneumatic sacs túi khí
 pneumatocyst 1.phao 2.bóng bơi, bong bóng 3.túi khí, khoang khí
 pneumatophores (các) rễ khí
 pneumococcal polysaccharide polysaccharit phế cầu khuẩn
 pneumococcus phế cầu khuẩn
 pneumostome lỗ phổi, khe phổi
 PNK viết tắt của PolyNucleotide Kinase
 PNS viết tắt của Positive and Negative Selection
 PNT viết tắt của Plant's Novel Trait
 Poaceae họ Hoà thảo, họ Lúa
 pod vỏ giáp, vỏ đậu, quả đậu
 podal (thuộc) chân
 podex vùng hậu môn, vùng phao câu
 podia (các) chân, (các) bàn tay, (các) bàn chân, (các) chân ống
 podial (thuộc) chân, (thuộc) bàn tay, (thuộc) bàn chân, (thuộc) chân ống
 podical (thuộc) vùng hậu môn
 Podicipitiformes bộ chim lặn
 podite chân bò
 podium 1.chân, bàn tay, bàn chân 2.chân ống
 podomere đốt chân
 podsol đất potzol
 Pogonophora ngành Mang râu

poikilocytes *tế bào máu có cuống*
 poikilocytocyte *hông cầu biến dạng*
 poikilohydric *không điều chỉnh được nước*
 poikiloosmotic *biến thẩm thấu*
 poikilothermal *biến nhiệt*
 poikilotherms *động vật biến nhiệt, động vật máu lạnh*
 point mutagenesis *sự đột biến điểm*
 point mutation *đột biến điểm*
 poison *chất độc*
 Poisson distribution *phân bố Poisson*
 pokeweed mitogen *chất kích thích phân bào pokeweed*
 polar body *thể cực*
 polar body *thể cực*
 polar covalent bond *liên kết đồng hoá trị phân cực*
 polar granules *hạt phân cực, tâm động*
 polar group *nhóm phân cực*
 polar molecule *phân tử phân cực*
 polar molecule (dipole) *phân tử phân cực*
 polar mutation *đột biến phân cực*
 polar nuclei (các) *nhân cực*
 polarimeter *máy đo phân cực*
 polarities *tính phân cực*
 polarity (tính) *phân cực*
 polarity (sự, tính) *phân cực*
 pole *cực, đỉnh*
 pole cells *tế bào cực*
 poliomyelitis (bệnh) *bại liệt*
 pollen *hạt phấn, phấn hoa*
 pollen analysis *phân tích phấn hoa*
 pollen chamber *buồng phấn, ô phấn*
 pollen count *thống kê số phấn hoa*
 pollen flower *hoa có phấn*
 pollen grains *hạt phấn*
 pollen mother cell *tế bào mẹ hạt phấn*
 pollen sac *túi phấn, bao phấn*
 pollen tube *ống phấn*
 pollex *ngón cái*
 pollination (sự) *thụ phấn*
 pollination drop *giọt thụ phấn, giọt nhầy*
 pollination mutualisms *tương hỗ thụ phấn*
 pollinium *khối phấn, cục phấn*
 pollutants *chất gây ô nhiễm*

pollution (sự) ô nhiễm, nhiễm bẩn
 polyacrylamide polyacrylamid
 polyacrylamide gel gel polyacrylamid
 polyacrylamide gel electrophoresis (PAGE) điện di gen polyacrylamid
 polyadelphous nhiều bó nhị
 polyadenylation polyadenyl hoá
 polyadenylic acid axit polyadenylic
 polyandrous nhiều nhị
 polyandry (tính) nhiều đực
 polyarch nhiều bó nguyên mộc
 polycarpic ra quả nhiều lần
 polycarpous nhiều nhụy đơn
 polycation conjugate tiếp hợp đa cation
 Polychaeta lớp Giun nhiều tơ
 polychasium xim nhiều ngả
 polychromasia nhiễm nhiều màu
 polycistronic đa cistron
 polyclimax cao đỉnh phức
 polyclimax theory thuyết cao đỉnh
 polyclonal activators (các) chất hoạt hoá đa clon
 polyclonal antibodies kháng thể đa dòng
 polyclonal response phản ứng đa dòng
 polycormic nhiều thân
 polycotyledonous nhiều lá mầm
 polycyclic nhiều vòng
 polydactilous nhiều ngón
 polydactylism (hiện tượng) nhiều ngón, (tật) thừa ngón
 polydactyly (tật) nhiều ngón
 polyembryony (tính) đa phôi
 polyethylene-glycol superoxide dismutase (PEG-SOD) polyethylene-glycol dismutaza superoxid
 polygalacturonase (pg) polygalacturonaza (pg)
 polygamous 1. tạp giao, đa giao 2. tạp tính
 polygamy (tính) tạp giao
 polygenes gen số lượng
 polygenic đa gen, nhiều gen
 polygenic inheritance tính di truyền đa gen
 polygenic trait tính trạng đa gen
 polygoneutic nhiều lúá
 polygraph máy ghi nhiều lần, đa trục kế
 polygynous nhiều cái đa thê
 polygyny tính nhiều cái, tính nhiều nhị

polyhydroxyalkanoates *polyhydroxyalkanoat*
 polyhydroxyalkanoic acid (PHA) *axit polyhydroxyalkanoic*
 polyhydroxybutylate (PHB) *polyhydroxybutylat*
 polylinker *điểm đa tách dòng*
 polymer *đa phân tử, polyme*
 polymerase *polymeraza*
 polymerase chain reaction (PCR) *phản ứng chuỗi polymeraza, phản ứng chuỗi trùng hợp*
 polymerase chain reaction (PCR) technique *kỹ thuật phản ứng chuỗi trùng hợp*
 polymerous *nhiều phân tử, nhiều số, nhiều mẫu*
 polymorphic *đa hình, nhiều hình*
 polymorphism (*hiện tượng*) *đa hình, nhiều hình*
 polymorphonuclear granulocytes *tế bào hạt dạng đa nhân*
 polymorphonuclear leucocyte *bạch cầu đa nhân, bạch cầu đa nhân mũi*
 polymorphonuclear leukocytes (PMN) *bạch cầu dạng đa nhân*
 polymorphous *đa hình, nhiều hình*
 polynucleate *đa nhân, nhiều nhân*
 polynucleotide *polynucleotit*
 polynucleotide *polynucleotid*
 polynucleotide kinase PNK *kinaza polynucleotid PNK*
 polyoestrous *nhiều lần động dục*
 polyoma virus *virut polyma*
 polyp *polyp*
 polypetalous (*có*) *cánh tràng phân*
 polypeptide (protein) *polypeptid (protein)*
 polyphagous *ăn tạp, tạp dưỡng, ăn nhiều loại thức ăn*
 polyphagous consumers *vật tiêu thụ ăn tạp*
 polyphenols *polyphenol*
 polyphyletic *tính nhiều nguồn gốc*
 polyphyletic group *nhóm đa nguồn*
 polyphyllous (*có*) *bao hoa rời, (có) bao hoa nguyên*
 polyphyly *nhóm đa nguồn*
 polyphyodont *nhiều lứa răng*
 polypide *polyp cá thể*
 polyploid *thể đa bội, đa bội*
 Polypodiales *bộ Dương xỉ*
 Polypodiopsida *lớp Dương xỉ*
 polyprotodont *nhiều răng cửa*
 polyribosome (polysome) *polyribosom (polysom)*
 polysaccharide *polysaccharid*

polysepalous *nhiều lá đài, (có) lá đài phân*
 polyribosome *poly ribosom*
 polysome *polysom*
 polysomy *(tính) nhiều thể nhiễm sắc đa bội*
 polyspermy *(tính) thụ phấn nhiều tinh trùng*
 polyspondylic *(thuộc) nhiều đốt sống*
 polyspondyly *(tính) nhiều đốt sống, (hiện tượng) nhiều đốt sống*
 polysporidylous *(có) nhiều đốt sống*
 polystely *(hiện tượng) nhiều trung trụ, (tính) nhiều trung trụ*
 polystichous *nhiều dãy, nhiều hàng*
 polystuffer *đoạn stuffer, đoạn nhồi*
 polytene chromosomes *nhễm sắc thể nhiều sợi*
 polytokous *1.nhiều con 2.sinh sản nhiều lần, mắn đẻ*
 polytoky *(tính) nhiều con, (tính) sinh sản nhiều lần, (tính) mắn đẻ*
 polytrophic *1.dinh dưỡng xen kẽ 2.(thuộc) dinh dưỡng nhiều nguồn, ăn nhiều loại thức ăn*
 polyunsaturated fatty acids (pufa) *axit béo đa không no*
 Polyzoa *ngành Polyzoa*
 pome *dạng quả táo*
 Pomoideae *phân họ Táo tây*
 pons *cầu*
 pons Varilii *cầu Varolio*
 pontal *(thuộc) cầu*
 pontal flexure *nếp gấp cầu não*
 pontes *(các) cầu*
 pontine nuclei *nhân varolio*
 population *quần thể, quần loại, chủng loại, chủng quần*
 population change *thay đổi quần thể*
 population crash *bùng nổ dân số, bùng nổ quần thể*
 population cycle *chu kỳ quần thể*
 population density *mật độ quần thể*
 population dynamic *biến động quần thể*
 population eplosion *bùng nổ quần thể*
 population fluctuation *dao động quần thể*
 population genetics *di truyền học quần thể*
 population growth *sinh trưởng quần thể*
 population perturbation *rối loạn quần thể*
 population regulation *điều chỉnh quần thể*
 population size *kích thước quần thể*
 population structure *cấu trúc quần thể*
 porcine somatotropin (PST) *somatotropin lợn*
 pore *lỗ*

poricidal (*thuộc*) *nẻ lỗ, nút lỗ, mở lỗ*
 Porifera ngành *Thân lỗ, ngành Bọt biển, ngành Hải miên*
 poriferous (*có*) *lỗ*
 poriform (*có*) *dạng lỗ*
 porin *porin (protein tạo lỗ xuyên màng)*
 Porocyte *tế bào lỗ*
 porogarny (*tính*) *thụ phấn qua lỗ noãn*
 porometer *máy đo lỗ khí, thiết bị đo lỗ khí*
 porous (*có*) *lỗ*
 porous dehiscence *mở lỗ, nẻ lỗ*
 porphyrins *porphyrin*
 porrect *thò ra*
 porta *cổng, cửa*
 portal (*thuộc*) *cổng cửa*
 portal system *hệ cửa*
 portal vein *tĩnh mạch rốn*
 porus *lỗ hạt phấn*
 position effect *hiệu quả vị trí, hiệu ứng vị trí*
 positional cloning (*phép*) *tách dòng (tìm) vị trí*
 positional information *thông tin vị trí*
 positive and negative selection (PNS) *chọn giống dương tính và âm tính*
 positive control *kiểm soát dương tính*
 positive feedback *tác động ngược dương tính*
 positive reaction *phản ứng dương tính, phản ứng dương*
 positive reinforcement *củng cố dương, củng cố chủ động*
 positive supercoiling *siêu xoắn dương tính*
 positive taxis *hướng động dương, (hướng) theo kích thích dương*
 postanal tail *đuôi sau hậu môn*
 post-capillary venules *tiểu tĩnh mạch sau mao mạch*
 postcardinal *sau (vùng) tim*
 postcaval vein *tĩnh mạch chủ sau, tĩnh mạch chủ dưới*
 postclimax *sau cao đỉnh*
 postembryonic development *sự phát triển sau giai đoạn phôi*
 post-entry measures *biện pháp hậu nhập*
 post-fertilization stages (*các*) *giai đoạn sau thụ tinh*
 post-hypnotic suggestion *ám thị sau thôi miên*
 posterior *1.phía gần trục thân 2.phía sau*
 postical (*thuộc*) *mặt sau, phía sau, phân thấp*
 postsynaptic membrane *màng sau khớp thần kinh*
 post-transcriptional gene silencing (PTGS) (*sự*) *câm lặng gen sau phiên mã, bất hoạt gen sau phiên mã*

post-transcriptional processing (modification) of RNAs *xử lý (sửa đổi) sau phiên mã của ARN*
 post-translational modification of protein *sửa đổi sau phiên mã của protein*
 post-trematic *sau khe mang*
 postural control *điều chỉnh tư thế*
 postventitious *chậm phát triển do gió*
 postzygapophysis *mấu khớp sau*
 postzygotie barrier *hàng rào sau hợp tử*
 potamous *sống ở sông, sống ở suối*
 potash *bồ tát, kali cacbonat*
 potassium *kali*
 potato late blight *bệnh tàn lụi muộng*
 potential *(thuộc) tiềm năng*
 potential energy *năng lượng dự trữ*
 potential evapotranspiration *tiềm năng bốc thoát hơi nước*
 potometer *thiết bị đo mức hấp thụ*
 pouch *túi bao*
 powdery mildew *(bệnh) mốc trắng, (bệnh) mốc sương*
 pox viruses *virut đậu mùa*
 PPA *đạo luật bảo vệ thực vật (Plant Protection Act)*
 PPAR *viết tắt của Peroxisome Proliferators Activated Receptor*
 PPAR alpha *PPAR alpha*
 PPAR gamma *PPAR gamma*
 PPB *bám giữ protein sinh chất (Plasma Protein Binding)*
 PPFM *viết tắt của Pink Pigmented Facultative Methylotroph*
 PPO *oxidaza protoporphyrinogen (Protoporphyrinogen Oxidase)*
 PPQ bar *thanh PPQ*
 P-protein *protein P*
 PQ interval *khoảng cách PQ*
 PRA *viết tắt của Pest Risk Analysis*
 PR interval *khoảng cách PR*
 PR proteins *protein PR*
 praecoces *(các) chim non khoẻ*
 prairies *đồng cỏ*
 Prausnitz-Kustner reaction *phản ứng Prausnitz-Kustner*
 pre-adaptation *(sự) thích nghi ban đầu*
 pre-b cell colony-enhancing factor
 prebiotic *trước khi có sự sống, tiền sinh*
 prebiotics *trước khi có sự sống, tiền sinh*
 precapillary sphincter *cơ trước mao quản*
 precautionary principle *nguyên tắc cảnh báo trước*
 precaval vein *tĩnh mạch chủ trước, tĩnh mạch chủ trên*

prechordal *trước dây sống, trước tuỷ sống*
 prechordal plate *tấm trước dây sống*
 precipitation *(sự) kết tủa*
 precipitin test *thí nghiệm kết tủa*
 preclimax *trước cao đỉnh*
 precocial *chim non khoẻ*
 precoracoid *xương trước quạ, xương trước đai ngực*
 predation *(sự) ăn thịt*
 predator *động vật ăn thịt*
 predator prey cycle *chu kỳ vật ăn thịt con mồi*
 preentin(e) *chất ngà non, chất tiền ngà*
 predictive domancy *dự báo ngủ*
 preen gland *tuyến phao câu*
 preening *(sự) rửa lông*
 preference *ưa thích thức ăn*
 preferendum *môi trường tối ưu*
 preferential mating *giao phối (có) chọn lọc*
 prefloration *(sự) xếp mẫu nụ hoa, tiền khai hoa*
 prefoliation *(sự) xếp mẫu búp lá, tiền khai lá*
 preformation *sự hình thành trước*
 pre-frontal lobotomy *phẫu thuật mở thùy trước trán*
 preganglionic fibres *sợi trước hạch*
 pregnancy *(sự) có chửa, có thai*
 prehallux *ngón cái thừa*
 prehensile *thích nghi cầm nắm*
 prelacteal *(thuộc) thú răng sữa*
 preload *tải trước*
 premature ejaculation *xuất tinh sớm*
 premaxilla *(thuộc) xương trước hàm trên*
 premaxillary *(thuộc) xương trước hàm trên*
 premeiotic mitosis *phân bào nguyên nhiễm trước giảm phân*
 premolars *(các) răng trước hàm*
 premorse *cụt không đều, cụt vát*
 pre-operational thinking *tư duy tiền hoạt động, suy nghĩ của giai đoạn trước hoạt động*
 pre-operculum *xương trước nắp mang*
 prepollux *ngón cái thừa*
 pre-prophase band *dải trước tiên kỳ, dải trước kỳ đầu*
 prepropolypeptit *tiền polypeptit*
 prepubic *trước xương mu*
 prepuce *bao quy đầu*
 prepupa *giai đoạn trước nhộng, giai đoạn nhộng non*

preputial (*thuộc*) *bao quy đầu*
 presbyopia (*tật*) *viễn thị*
 pressure bomb *bom áp suất, bom nén*
 pressure potential *thế áp suất*
 pressure probe *đầu dò áp suất*
 presternum *1.mảnh trước ức 2.xương ức*
 presynaptic inhibition *ức chế trước thần kinh*
 pretrematic *trước mang*
 prevalence of species (*sự*) *ưu thế của loài*
 prevertebrate *trước cột sống*
 prey *vật săn bắt, vật mồi*
 prezygapophysis *mấu khớp trước*
 Priapulida *ngành Giun vòi, ngành Giun đuôi mào*
 Pribnow box *hộp Pribnow*
 prickle *nhú gai, lông gai, gai*
 primacy effect *tác dụng hàng đầu, tác dụng ưu tiên*
 primacy process thinking *quá trình tư duy ưu việt, quá trình tư duy ưu tiên*
 primaries *lông cánh sơ cấp*
 primary *1.sơ cấp, nguyên thủy, nguyên sinh 2.chính yếu, quan trọng nhất*
 primary body cavity *thể xoang nguyên thủy*
 primary body *thân sơ cấp*
 primary cell wall *vách tế bào sơ cấp, vách tế bào nguyên sinh*
 primary constriction *eo sơ cấp, eo tâm động*
 primary consumer *sinh vật tiêu thụ sơ cấp, sinh vật tiêu thụ cấp một*
 primary flexure *nếp uốn nguyên thủy*
 primary germ layers (*các*) *lớp phôi sơ cấp*
 primary growth *sinh trưởng sơ cấp*
 primary immune response *đáp ứng miễn dịch sơ cấp, đáp ứng miễn dịch lần đầu*
 primary meristem *mô phân sinh sơ cấp*
 primary node *mắt sơ cấp, mấu sơ cấp*
 primary phloem *libe sơ cấp*
 primary pit field *diện lỗ sơ cấp, diện lỗ sơ cấp*
 primary producer *sinh vật sản xuất*
 primary production *sản lượng sơ cấp*
 primary productivity *năng suất sơ cấp, mức sản xuất ban đầu*
 primary ray *tia sơ cấp*
 primary reinforcer *nhân tố tái củng cố chính*
 primary sere *hệ diễn thế nguyên sinh, hệ diễn thế sơ cấp*
 primary structure *cấu trúc sơ cấp*

primary succession *diễn thế nguyên sinh, diễn thế sơ cấp, diễn thế ban đầu*
 primary tissue *mô sơ cấp, mô nguyên sinh*
 primary transcript *sản phẩm phiên mã sơ cấp*
 primary wall *vách sơ cấp*
 primary xylem *mô gỗ sơ cấp*
 Primates *bộ Linh trưởng*
 primed *(đã) mầm cảm sơ bộ, (đã) mầm cảm lần đầu*
 primer *đoạn môi*
 primer extension *kéo dài đoạn môi (tổng hợp ADN)*
 primitive *nguyên thủy*
 primitive streak *dải nguyên thủy*
 primitive groove *rãnh nguyên thủy*
 primitive gut *ống nguyên thủy*
 primitive sex cords *bó giới tính nguyên thủy*
 primitive yolk *túi noãn hoàng nguyên thủy*
 primordial *(thuộc) mầm*
 primordial germ cells *(các) tế bào sinh dục mầm*
 primordium *mầm*
 primosome *thể mầm*
 principle *nguyên lý*
 principle cells *tế bào chính*
 principle of allocation *nguyên tắc phân phối*
 principle of expectancy *nguyên tắc kỳ vọng*
 principle of reinforcement *nguyên tắc tái củng cố*
 prion *prion*
 prisere *hệ diễn thế nguyên sinh, hệ diễn thế sơ cấp*
 prismatic *(có) dạng lăng trụ*
 prismatic layer *lớp lăng trụ*
 proanthocyanidins *proanthocyanidin*
 proatls *xương trước đội*
 probability density function *hàm mật độ xác suất*
 proband *đầu dòng, đầu (phả) hệ*
 probe *mẫu dò*
 probiotics *probiotics (hợp chất kích thích sinh trưởng các vi khuẩn có lợi trong hệ tiêu hoá động vật)*
 problem solving behaviour *hành vi giải quyết khó khăn*
 Proboscidea *bộ Có vòi, bộ Voi*
 proboscis *vòi*
 procambium *tiền tượng tầng*
 procartilage *giai đoạn tiền sụn, giai đoạn sụn non*

procaryotes *sinh vật nhân sơ, sinh vật nguyên thủy, sinh vật chưa có nhân điển hình*
 Procellariformes *bộ Hải âu*
 procercoid larva *ấu trùng đuôi móc*
 process *u lồi, máu, chỏm; quá trình*
 process validation *quá trình giá trị hoá*
 Prochlorophyceae *lớp Nguyên tảo lục, lớp Tiên tảo lục*
 Prochordata *phân ngành nửa dây sống*
 procoelous *lỗm trước*
 proctal *(thuộc) vùng hậu môn*
 proctodaeal *(thuộc) ống hậu môn*
 proctodaeum *ống hậu môn*
 procumbent *(thuộc) nằm, bò lan*
 procuticle *tiền cuticun, cuticun non*
 pro-drug therapy *liệu pháp tiền chất thuốc (chữa bằng tiền chất của thuốc)*
 producers *sinh vật sản xuất, vật sản xuất*
 production *sản lượng*
 production efficiency *hiệu suất sản xuất*
 productivity *năng suất*
 pro-ecdysis *giai đoạn tiền lột xác, giai đoạn trước lột xác*
 proenzyme *proenzym, tiền enzym*
 proerythroblast *tiền hồng cầu*
 pro-embryo *tiền phôi, mầm phôi*
 progeria *(sự) già sớm, lão hoá sớm*
 progesterone *kích tố thể vàng, progesteron*
 proglottides *(các) đốt sán*
 proglottis *đốt sán*
 prognathous *(có) hàm nhô, (có) hàm vồ*
 programmed cell death *sự chế tế bào theo chương trình*
 programmed instruction *hướng dẫn theo chương trình*
 programmed learning *học theo chương trình*
 progress zone *vùng phát triển*
 prohormone *tiền hormone*
 projection *(sự) phóng chiếu*
 projective technique *kỹ thuật phóng chiếu*
 projective test *trắc nghiệm phóng chiếu*
 prokaryon *nhân sơ, tiền nhân, nhân nguyên thủy*
 prokaryote *sinh vật nhân sơ, sinh vật nhân nguyên thủy, sinh vật chưa có nhân điển hình*
 prokaryotic *(thuộc) nhân sơ, sinh vật nhân sơ, sinh vật nhân nguyên thủy, sinh vật chưa có nhân điển hình*
 prokaryotic cell *tế bào nhân sơ, tế bào chưa có nhân điển hình*
 prolamellar body *thể tiền phiến*

prolan *prolan, hormon kích dục*
 proleg *chân bụng, chân trước*
 proliferation (sự) *tăng sinh, nảy nở*
 proliferous (có) *tăng sinh*
 proliferous phase *pha tăng sinh*
 proliferation (sự) *sinh sản nhiều*
 proline *prolin*
 promeristem *nguyên bào phân sinh, mô phân sinh non*
 prometaphase *kỳ giữa sớm, đầu kỳ giữa, trước kỳ giữa*
 promontory *mấu lồi, u, bướu, núm, nếp, mào, gò*
 promoter *khởi điểm, promoter*
 promoter trapping *sự bắt giữ yếu tố khởi đầu*
 promyelocyte *tế bào tuỷ non*
 pronation *quay sấp, lật sấp*
 pronate (sự) *quay sấp, lật sấp*
 pronator *cơ quay sấp*
 pronephric (thuộc) *tiền thận*
 pronephros *tiền thận*
 pronotal (thuộc) *mảnh lưng trước*
 pronotum *mảnh lưng trước*
 pronucleus *nhân con, tiền nhân, nhân nguyên*
 pro-oestrus *thời kỳ trước động dục*
 proof-reading *đọc sửa (trong phiên mã)*
 pro-otic *xương trước tai*
 propagation (sự) *nhân giống, truyền giống, phát tán, bành trướng*
 propagule *cành giâm, cành chiết, chồi mầm, cây non, mạ, hạt giống, thể nhân giống*
 properdin *properdin*
 prophage *tiền phage, prophag*
 prophase *tiền kỳ, kỳ trước, pha đầu*
 prophyll *lá đầu, lá gốc*
 propionic acid *axit propionic*
 proplastid *tiền lục thể*
 prop root *rễ chống, rễ ôm*
 proprioception *sự tự cảm, sự nhận cảm trong cơ thể*
 proprioceptive *thụ cảm bản thể, tự cảm, nhận cảm trong cơ thể*
 proprioceptor *thụ cảm bản thể, tự cảm, nhận cảm trong cơ thể*
 proscapula *xương đòn*
 proscoplex *dầu sán non, kén dịch*
 prosencephalon *não trước*
 prosocoele *khoang não trước, não thất I*
 prosoma *1.đốt đầu-ngực, đốt thân trước 2.đầu*

prostaglandins *prostaglandin*
 prostaglandin endoperoxide synthase *synthaza endoperoxid prostaglandin*
 prostate *tuyến tiền liệt*
 prostate-specific antigen (PSA) *kháng nguyên đặc thù tuyến tiền liệt*
 prostatitis *viêm tuyến tiền liệt*
 prosthetic group *nhóm prosthetic*
 prostomium *phần trước miệng, thùy trước miệng*
 protandrous *có tính nhị trước, có tính nhị chín trước*
 protandry *(tính) đực chín trước, (tính) nhị chín trước*
 protease *proteaza*
 protease nexin I (PN-I) *proteaza nexin I (PN-I)*
 protease nexin II (PN-II) *proteaza nexin II (PN-II)*
 proteasome *proteasom*
 proteasome inhibitors *chất ức chế proteasom*
 protective layer *lớp bảo vệ*
 protein *protein*
 protein A *protein A*
 protein arrays *dàn protein*
 protein-based lithography *thuật in khắc đá dựa trên protein*
 protein biochips *chip sinh học protein*
 protein bioreceptors *thụ quan sinh học protein*
 protein C *protein C*
 protein-conducting channel *kênh dẫn protein*
 protein chips *chip protein*
 protein digestibility-corrected amino acid scoring (PDCAAS) *tỷ số axit amin trên khả năng tiêu hoá protein*
 protein engineering *kỹ thuật thao tác protein*
 protein expression *biểu hiện protein*
 protein folding *cuộn gập protein*
 protein inclusion bodies *thể vùi protein*
 protein interaction analysis *phân tích tương tác protein*
 protein kinases *kinaza protein*
 protein microarrays *vi dàn protein*
 protein-protein interactions *tương tác protein-protein*
 protein quality *chất lượng protein*
 protein sequencer *máy giải trình tự protein*
 protein signaling *(sự) phát tín hiệu của protein*
 protein splicing *cắt ghép protein*
 protein structure *cấu trúc protein*
 protein synthesis *sự tổng hợp protein*
 protein targeting *nhằm đích protein*
 protein tyrosine kinase inhibitor *chất ức chế kinaza tyrosin protein*

protein tyrosine kinases *kinaza tyrosin protein*
 proteoclastic *phân huỷ protein*
 proteolysis (sự) *phân giải protein*
 proteolytic (thuộc) *phân giải protein*
 proteolytic enzymes *enzym phân giải protein*
 proteome chip *chip hệ protein*
 proteomes *hệ protein*
 proteomics *hệ protein học*
 proterandrous (có) *nhị chín trước, (có) yếu tố đực chín trước*
 proterokont *roi vi khuẩn*
 prothallus *1.tảo non, nguyên tản 2.giao tử thể*
 prothoracic gland *tuyến đốt ngực trước*
 prothorax *đốt ngực I, đốt ngực trước*
 Protista *giới Sinh vật nhân chuẩn*
 protocercal (thuộc) *thùy vây đuôi đều, thùy vây đuôi nguyên thủy*
 Protochordata *ngành Dây sống nguyên thủy*
 protoderm *vỏ nguyên sinh, nguyên bì*
 protogyny (tính) *cái chín trước, (tính) nhụy chín trước*
 protomorphic (có) *dạng nguyên thủy, (có) dạng gốc*
 protonema *nguyên ty, tản dạng sợi*
 protonephridial system *hệ nguyên đơn thận*
 protonephridium *nguyên đơn thận*
 proton motive force *lực chuyển động proton*
 proton pump *bơm proton*
 proton-translocating ATPase *ATPaza chuyển vị proton*
 proto-oncogenes *gen giả ung thư*
 protophloem *libe non, libe nguyên sinh*
 protoplasm *chất nguyên sinh*
 protoplasmic (thuộc) *chất nguyên sinh*
 protoplasmic circulation *lưu thông chất nguyên sinh*
 protoplast *thể nguyên sinh, tế bào trần*
 protoplast culture *nuôi cấy thể nguyên sinh*
 protoplast fusion *dung hợp thể nguyên sinh, dung hợp tế bào trần*
 protopodite *đốt gốc chân*
 protostele *nguyên trung trụ, bó mạch đồng tâm*
 protostome *lỗ phôi, miệng phôi, động vật nguyên khẩu*
 Prototheria *phân lớp Thú nguyên thủy*
 prototroph *nguyên dưỡng, sinh vật nguyên dưỡng*
 prototype *kiểu nguyên thủy, kiểu gốc, kiểu chuẩn*
 protoxin *protoxin, tiền độc tố*
 protoxylem *nguyên mộc*
 Protozoa *ngành Động vật nguyên sinh*

protozoologist *nhà nguyên sinh động vật*
 protozoon *động vật đơn bào, động vật nguyên sinh*
 protractor *cơ duỗi*
 provascular tissue *mô mạch non*
 proventriculus *1.dạ dày tuyến 2.mề 3.dạ dày, cối xay vị*
 provitamin *provitamin, tiền sinh tố*
 provirus *tiền virut, provirut*
 provitamin A *provitamin A*
 proxemics *thống kê học không gian nhân loại*
 proximal *gần tâm, cận tâm*
 PRR *bệnh thối rễ do Phytophthora (Phytophthora Root Rot)*
 pruinose *phủ phấn trắng*
 pruniform *(có) dạng quả mận*
 Prymnesiophyceae *lớp Tảo roi*
 PS *serin phosphatidyl (Phosphatidyl Serine)*
 PSA *viết tắt của Prostate-Specific Antigen*
 psalterium *dạ lá sách*
 psammophyte *thực vật ưa cát, thực vật sống trên cát*
 p-selectin
 pseudautostylic *(thuộc) khớp kiểu trực tiếp giả*
 pseudautostyly *(thuộc) khớp kiểu trực tiếp giả*
 pseudo-aposematic *ngụy trang giả, (thuộc) màu ngụy trang giả*
 pseudobrachium *vây ngực giả*
 pseudobulb *bọng giả, túi chứa nước*
 pseudocarp *quả giả*
 pseudocoele *1.khoang giả, não thất V 2.thể xoang giả*
 pseudocoelomate *động vật xoang giả*
 pseudocoelom *thể xoang giả*
 pseudocopulation *(sự) giao hợp giả*
 pseudocyesis *(sự) mang thai giả*
 pseudodementia *(chứng) giả sa sút trí tuệ*
 pseudodont *(có) răng giả, (có) răng sừng*
 pseudogamy *(tính) giao phối giả, (tính) tiếp hợp giả*
 pseudogene *gen giả, gen sao sai, gen lỗi*
 pseudoheart *1.tim giả 2.cơ quan trực*
 pseudointerference *bán giao thoa*
 pseudometamerism *(hiện tượng) phân đốt giả*
 Pseudomonadales *bộ hình que giả*
Pseudomonas aeruginosa Pseudomonas aeruginosa
Pseudomonas fluorescens Pseudomonas fluorescens
 pseudoparenchyma *mô mềm giả, nhu mô giả*
 pseudopod *chân giả*

pseudopodia *chân giả, cuống giả*
 pseudopodium *chân giả*
 pseudopregnancy (*tính*) *thụ tinh giả*
 Pseudoscorpionidae *họ hình que giả*
 Pseudoscorpionidae *bộ bọ cạp giả*
 Pseudovilli *lông nhung giả*
 PS interval *khoảng cách PS*
 pseudovitellus *thể noãn hoàng giả*
 Psilotopsida *lớp Thông*
 Psittaciformes *bộ Chân chèo, bộ Vẹt*
 psittacosis *sốt vẹt, sốt chim*
 psittacosis-lymphogranuloma viruses *virut gây bệnh Hodgkin-virut vẹt*
 psoralen *xem psoralene*
 psoralene *psoralene (hoá chất độc đối với côn trùng)*
 PST *viết tắt của Porcine SomatoTropin*
 psychiatry *bệnh học tâm thần*
 psychism *thuyết tâm linh*
 psychoanalysis *1.thuyết phân tâm 2.(phương pháp) phân tích tâm lý, (phương pháp) tâm thần*
 psychodynamics *động thái tâm lý học*
 psychogalvanic reflex *phản xạ điện-tâm thần*
 psychogenic (*có*) *nguồn gốc tâm thần, (có) nguồn gốc tâm lý*
 psychogenic disorders (*các*) *rối loạn tâm thần*
 psychokinesis *vận động tâm thần, khả năng tâm thần chế ngự vật chất*
 psychometrics *trắc nghiệm tâm lý học*
 psychopath *loạn nhân cách*
 psychopathology *bệnh học tâm thần*
 psychopharmacology *tâm thần dược học*
 psychophily (*tính*) *thụ phấn nhờ bướm*
 psychophysic *vật lý tâm thần học*
 psychophysiological disorders *rối loạn tâm sinh lý*
 psychosexual development *phát triển tâm thần-sinh dục*
 psychosexual disorders *rối loạn tâm thần-sinh dục*
 psychosis (*chúng*) *loạn tâm thần*
 psychosomatic (*thuộc*) *tâm thần, thân thể, tâm-thể*
 psychophysiological disorders *rối loạn tâm thần-thân thể, rối loạn tâm-thể*
 psychosurgery *phẫu thuật tâm thần*
 psychotherapy *liệu pháp tâm thần*
 psychrophile *sinh vật ưa lạnh*
 psychrophilic *ưa lạnh, ưa nhiệt độ thấp*
 psychrophilic enzymes *enzym ưa lạnh*

Pteridophyta ngành Thực vật hoa ẩn có mạch
Pteridospermopsida lớp Dương xỉ có hạt
Pterobranchia nhóm Mang dạng cánh
Pteropsida lớp Dương xỉ
pterostilbenes
pterygial 1.tia vây 2.(thuộc) vây, cánh
pterygium chi
pterygoid 1.xương cánh, xương cánh bướm 2.(có) dạng cánh
pterygopalatoquadrate bar thanh bướm khẩu cái vuông
pterylosis (sự) phân bố vùng lông
PTGS viết tắt của *Post-Transcriptional Gene Silencing*
ptilinum bao đầu
PTK *kinaza tyrosin protein (Protein Tyrosine Kinase)*
PTM *sửa đổi sau dịch mã (Post-Translational Modification)*
ptyxis (sự) cuộn lá non, xếp chồi, xếp nụ
puberty tuổi dậy thì
puberulent (có) lông măng, phủ lông mịn, (có) lông mịn, phủ lông mịn
pubescence phủ lông măng, phủ lông mịn, phủ lông tơ ngắn
pubescent (có) lông măng, (có) lông tơ, (có) lông mịn
pubic (thuộc) xương mu
pubis xương mu
PUFA *axit béo đa không bão hoà (Polyunsaturated Fatty Acids)*
puff ball thể quả nấm cổ dày
puffs dải phình, puf
pulmo phổi
pulmonary artery động mạch phổi
pulmonary C receptor thụ quan phổi C
pulmonary circulation tuần hoàn phổi
pulmonary valves van tổ chim động mạch phổi
pulmonary vein tĩnh mạch phổi
Pulmonata bộ Có phổi
pulmonate (có) phổi, (có) phổi sách, thở không khí
pulmonary (thuộc) phổi
pulmonary (thuộc) phổi, khoang hô hấp
pulmones (các) phổi
pulp tủy
pulse mạch
pulse labelling đánh dấu mạch động
pulvinule thể gối nhỏ, thể khuỷu nhỏ, thể đệm lông nhỏ
pulsed-field gel electrophoresis (phép) điện di gel trường mạch động,
 (phép) điện di gel xung-trường

pulvinus 1.thể gói, thể khuỷu 2.thể đệm lông
 pump (sự) bơm
 punctate (có) đóm, (có) chấm, (có) điểm, lấm tấm, lốm đốm, lỗ chỗ
 punctuated equilibrium cân bằng ngắt quãng
 punctum chấm, điểm, đóm
 pungent 1.buốt, nhói 2.hăng, cay, gắt
 punishment (sự) trừng phạt
 pupa nhộng
 pupal (thuộc) nhộng
 pupal parasitism kí sinh trong nhộng
 puparium kén
 pupil đồng tử, con ngươi
 pupillary (thuộc) đồng tử, con ngươi
 pupilometer đồng tử kế
 pupiparous đẻ nhộng
 pure culture nuôi cấy sạch, giống nuôi cấy sạch
 pure line dòng thuần
 purine purin
 Purkinje network mạng purkinje
 Purkinje cells tế bào purkinje
 purposive behaviour tập tính có mục đích
 pus mủ
 pustule 1.mụn nước 2.mụn mủ, nốt mụn
 pustulous (có) mụn nước, (có) mụn mủ, (có) nốt mủ
 pustular (có) mụn nước, (có) mụn mủ, (có) nốt mủ
 putamen 1.màng vỏ trứng 2.nhân vỏ hén
 putrefaction (sự) thối rữa
 puzzle box hộp đố trí
 p-value giá trị-p, giá trị xác suất
 PVP viết tắt của *Plant Variety Protection Act*
 PVPA đạo luật bảo vệ các giống thực vật (*Plant Variety Protection*)
 PVR quyền của giống thực vật (*Plant Variety Rights*)
 PWGF nhân tố sinh trưởng vết thương bắt nguồn từ tiểu huyết cầu
 (*Platelet-Derived Wound Growth Factor*)
 pycnidiospore bào tử phấn
 Pycnogonida bộ Nhện chân trứng
 pycnosis (sự) kết đặc nhân, thoái hoá tế bào
 pycnoxylic wood gỗ cứng, gỗ chắc, gỗ đặc
 pygal 1.(thuộc) đốt hậu môn 2.mảnh cuối mai
 pygostyle xương bánh lái, xương luỡi cày
 pyloric (thuộc) môn vị
 pyloric canal ống môn vị

pyloric sphincter *cơ môn vị*
pylorus *môn vị*
pyralis *bọ rầy ngô châu Âu*
pyramid *tháp pyramid*
pyramidal (*thuộc*) *tháp pyramid*
pyramidal tract *bó tháp pyramid*
pyramid of biomass *tháp sinh khối*
pyramid of numbers *tháp số lượng*
pyramid of productivity *tháp sức sản xuất*
pyranose *pyranoza*
pyrenocarp *thể quả dạng chai*
pyrenoid *hạt tạo tinh bột, nhân tinh bột*
Pyrenomycetes *lớp Pyrenomycetes*
pyrethrins *pyrethrin*
pyrexia *con sốt*
pyrexial (*thuộc*) *con sốt*
pyridine alkaloids (*các*) *pyridin alkaloit*
pyridoxal *pyridoxal*
pyriform (*có*) *dạng quả lê*
pyrimidine *pyrimidin*
pyrogens *mủ*
pyroninophilic cells *tế bào ưa pyronin*
pyrophilous *ưa đất cháy*
pyrophosphate cleavage (*sự*) *tách pyrophosphat, chia pyrophosphat*
pyrrolizidine alkaloids *alkaloid pyrrolizidin*
pyxidium *quả hộp*
pyxis *quả hộp*

Q

Q-bands *băng Q*

q-beta replicase *replicaza q-beta*

q-beta replicase technique *kỹ thuật replicaza q-beta*

QCM *cân tinh thể Quartz vi lượng (Quartz Crystal Microbalances)*

QD *điểm lượng tử (quantum dot)*

QPCR *phản ứng PCR định lượng (Quantitative Polymerase Chain Reaction)*

QRS complex *phức hợp QRS*

QS interval *khoảng cách QS*

QSAR *viết tắt của Quantitative Structure-Activity Relationship*

QSPR *viết tắt của Quantitative Structure-Property Relationship*

QT interval *khoảng cách QT*

QTL *viết tắt của Quantitative Trait Loci*

quadrant *góc phần tư*

quadrat *ô vuông (tiêu chuẩn)*

quadrangle *1.hình vuông, vuông 2.xương vuông*

quadrangle bone *xương vuông*

quadratus *cơ vuông*

quadriceps *cơ bốn đầu*

quadrivalent *thể tứ trị*

quadrumanous *bốn tay*

quadruped *bốn chân*

quadrupole ion trap *bẫy ion bốn cực*

qualitative variation *biến đổi định tính*

quality *chất lượng*

quarantine *(sự) kiểm dịchm thời gian cách ly, cách ly*

quantile *1.điểm phân vị 2.giá trị phân vị*

quantitative character *đặc điểm định lượng, tính trạng số lượng*

quantitative genetics *di truyền học định lượng*

quantitative structure-activity relationship (qsar) *quan hệ số lượng về cấu trúc-hoạt tính*

quantitative structure-property relationship (qspr) *quan hệ số lượng về cấu trúc-đặc tính*

quantitative trait *tính trạng số lượng*

quantity of radiation *lượng phóng xạ*

quantum dot *điểm lượng tử*

quantum tags *thẻ lượng tử*

quantum wire *dây lượng tử*

quarantine pest *kiểm dịch sâu bọ*

quartet *bộ bốn bào tử, tứ tử*
quartette *bộ bốn bào tử, tứ tử*
quartz crystal microbalances *vi cân bằng tinh thể thạch anh*
quaternary structure *cấu trúc bậc bốn*
queen *(con) chúa*
queen bee substance *chất ong chúa*
queen substance *chất ong chúa*
quelling *chế ngự (biểu hiện gen bằng ARN nhiều)*
quencher dye *chất nhuộm xoá*
quercetin *quercetin (họ thảo dược chống oxy hoá và ung thư)*
quick-stop *dừng nhanh, dấu chấm nhảy*
quiescent centre *tâm nghỉ, tâm không phân chia*
quiet sleep *giấc ngủ sóng chậm, giấc ngủ sâu*
quiliwort *cây thuỷ phi*
quill *thân ống*
quill feathers *lông ống*
quinacrine fluorescence *huỳnh quang quinacrin*
quincuncial aestivation *mẫu nụ hoa kiểu nanh sáu*
quinine *ký ninh, quinin*
quinone *quinon*
quorum sensing *cảm biến định mức, cảm biến tới hạn (trong cơ chế truyền tín hiệu ở vi sinh vật)*
quotas *cota*

R

- r and k strategy *chiến lược k và r*
R genes *(các) gen R*
r/K *chọn lọc r/K*
rabies *(bệnh) dại*
Rabl configuration *cấu hình Rabl*
RAC *ủy ban tư vấn về ADN tái tổ hợp (Recombinant DNA Advisory Committee)*
race *chủng*
racemate *hỗn hợp đẳng phân (có số lượng phân tử L và D bằng nhau)*
raceme *chùm (hoa)*
racemic (mixture) *xem racemate*
racemose *(có) chùm, (thành) chùm*
racemose inflorescence *cụm hoa có chùm*
rachidial *(thuộc) trục, cột sống*
rachilla *cuống nhánh, trục nhánh*
rachiodont *(có) răng gai*
rachis *1.trục, cuống, cọng 2.thân ống 3.cột sống*
rad *rad*
radial *quay, toả tròn, toả tia,*
radial cleavage *phân cắt phóng xạ*
radial longitudinal section *mặt cắt dọc xuyên tâm, mặt cắt dọc hướng
đường kính*
radial symmetry *(tính) đối xứng toả tia*
radiata *sinh vật đối xứng toả tia*
radiate *toả tia*
radiation *bức xạ*
radiation danger zone *khu vực nguy hiểm phóng xạ*
radiation hazard *nguy cơ nhiễm xạ*
radiation sickness *(bệnh) nhiễm xạ*
radiation therapy *liệu pháp phóng xạ, trị liệu bằng phóng xạ*
radical *1.(thuộc) rễ 2. gốc*
radicivorous *ăn rễ*
radicle *rễ mầm*
radioactive *phóng xạ*
radioactive dating *xác định tuổi bằng phóng xạ*
radioactive isotopes *chất đồng vị phóng xạ*
radio-allergosorbent test *thí nghiệm chất hấp phụ dị nguyên phóng xạ*
radiobiology *sinh học phóng xạ*

radiocarbon dating *định tuổi bằng cacbon phóng xạ*
 radiograph *ảnh X quang, ảnh tia rơngen*
 radiography *(phép) chụp (bằng) tia X, (phép) chụp (bằng) tia phóng xạ*
 radioimmunoassay *xét nghiệm miễn dịch bằng phóng xạ*
 radioimmunoassay *thí nghiệm chất miễn dịch phóng xạ*
 radio-immunosorbent test *thử nghiệm chất hấp phụ miễn dịch phóng xạ*
 radioimmunotechnology *kỹ thuật miễn dịch phóng xạ*
 radioisotope *chất đồng vị phóng xạ*
 radiolabeled *được đánh dấu bằng phóng xạ*
 Radiolaria *bộ Trùng tia*
 radiolarian ooze *bùn trùng tia*
 radiology *phóng xạ học*
 radiomimetic *(có) tác dụng giống phóng xạ*
 radionuclide *nuclit phóng xạ*
 radionuclide imaging *chụp ảnh bằng nuclit phóng xạ*
 radiopaque *không thấm bức xạ, chắn bức xạ*
 radioresistant *chịu bức xạ, chịu phóng xạ*
 radiosensitive *nhạy cảm với bức xạ, nhạy cảm với phóng xạ, nhạy cảm bức xạ*
 radium needle *kim radi*
 radius *1.xương quay, gân quay 2.trục đối xứng toả tròn*
 radix *rễ, gốc*
 radon seeds *(các) bao radon*
 radula *lưỡi bào, dải băng kitin*
 radular *(có) lưỡi bào, (có) dải băng kitin*
 radulate *(có) lưỡi bào, (có) dải băng kitin*
 raduliform *(có) lưỡi bào, (có) dải băng kitin*
 rafts *vùng đặc thù (trên màng tế bào động vật có vú tập trung thụ quan)*
 rain *mưa*
 rain forest *rừng mưa*
 rain shadow *vùng khuất mưa, khu vực khuất mưa*
 rainfall *lượng mưa*
 raised bog *đầm lầy dâng cao*
 raman optical activity spectroscopy *(phép) quang phổ đo hoạt tính quang học Raman*
 ramentum *vảy lá*
 ramet *cây độc lập*
 ramiform *(có) dạng cành*
 ramus *1.sợi (lông chim) 2.nhánh (hàm)*
 random amplified polymorphic DNA (RAPD) technique *Kỹ thuật nhân ngẫu nhiên ADN đa hình*
 random coil *thể xoắn ngẫu nhiên*
 random distribution *cây độc lập, cá thể dòng vô tính*

random mating *giao phối ngẫu nhiên*
 random searching *tìm kiếm ngẫu nhiên*
 random variable *biến số ngẫu nhiên*
 range *khoảng biến thiên, biên độ*
 range of optimum *vùng cực thuận*
 ranine (*thuộc*) *mặt dưới lưỡi*
 rank *1.hạng, thứ hạng 2.xếp hạng*
 rank abundance diagrams (*sự*) *phân bố ngẫu nhiên*
 rank test *thử theo thứ hạng*
 Ranunculaceae *họ Mao lương*
 Ranvier's node *eo Ranvier*
 RAPD *viết tắt của Random Amplified Polymorphic DNA*
 raphe *1.sống noãn, gờ noãn 2.đường giữa*
 raphe nucleus *nhân sống noãn*
 raphide *tinh thể dạng kim*
 rapid eye movement *cử động mắt nhanh*
 raptatory (*thuộc*) *ăn thịt, ác, dữ*
 raptorial (*thuộc*) *ăn thịt, ác, dữ*
 rapid microbial detection (RMD) *phát hiện vi khuẩn nhanh*
 rapid protein folding assay *xét nghiệm nhanh protein cuộn gói*
 rarialian complex *phức hệ nhiều lá noãn*
 rarity *biểu đồ thứ tự phong phú*
 ras gene *gen ras (rat sarcoma, gây ung thư ở chuột và người)*
 ras protein *protein ras (do gen ras sinh ra)*
 rasorial *thích nghi bới đất*
 rate of increase *tỉ lệ tăng*
 Rathke's pouch *thí nghiệm Rathke*
 rationalization (*sự*) *hợp lý hoá*
 ratio schedule of reinforcement *chế độ củng cố tỷ số*
 rattle *vòng đuôi sừng, khúc chuông*
 rational drug design *thiết kế thuốc hợp lý*
 Rauber's cells (*các*) *tế bào Raube*
 Raunkiaer classification of plant *phân loại Raunkiaer về quần xã thực vật*
 Raunkiaer system *hệ Raunkiaer*
 ray *tia*
 ray floret *1.hoa rìa, hoa tia 2.hoa hình lưỡi*
 ray initial *tế bào khởi sinh tia*
 ray tracheid *quản bào tia*
 RB *thể khúc xạ (Refractile Bodies)*
 R-bands *băng R*
 RBS gene *gen RBS (chống chịu nấm Phialophora gregata)*

rDNA *rADN (ADN ribosom)*
reaction *(sự) phản ứng*
reaction formation *hình thành phản ứng*
reaction time *thời gian phản ứng*
reaction wood *gỗ (có phản ứng) định hướng*
reactive depression *suy giảm phản ứng*
reactive oxygen species *gốc tự do*
reactive schizophrenia *tâm thần phân liệt dạng phản ứng*
readiness potential *điện thế thường trực*
reading frame *khung đọc*
reagin *reagin*
reaginic antibody *kháng thể reagin*
reality principle *nguyên lý hiện thực*
real-time PCR *PCR thời gian thật*
reassociation (of DNA) *ghép đôi (hai sợi đơn ADN)*
RecA *gen RecA (gây tái tổ hợp ở E.coli)*
recall *hồi tưởng*
recapitulation *sự nhắc lại, sự thu tóm, sự tổng kết*
recapitulation theory *thuyết lại tổ, thuyết lại giống*
recency effect *hiệu ứng về tính mới mẻ*
receptacle *1.túi, nang 2.đế hoa*
receptaculum *1.túi (chứa), nang (chứa) 2.túi chứa trứng*
receptaculum seminis *túi nhận tinh, túi chứa tinh*
receptive *(thuộc) tiếp nhận*
receptor *thụ quan, chất nhận, vật nhận, điểm nhận, thụ thể*
receptor cells *tế bào xúc giác*
receptor fitting (RF) *phù hợp thụ quan (phương pháp xác định cấu trúc đại phân tử)*
receptor mapping (RM) *lập bản đồ thụ quan (nhằm phỏng đoán cấu trúc ba chiều của điểm bám thụ quan)*
receptor mediated endocytosis *nhập bào qua trung gian thụ thể*
receptor potential *thế năng thụ quan*
receptor protein *protein thụ quan*
receptor tyrosine kinase *kinaza tyrosin thụ quan*
recess *ngách, hố, hốc*
recessive *(có tính trạng) lặn*
recessive allele *alen lặn*
recessive gene *gen lặn*
reciprocal cross *lai thuận nghịch, lai giao hồ*
reciprocal hybrids *(các) con lai thuận nghịch, (các) con lai giao hồ*
reciprocal inhibition *ức chế thuận nghịch*
reciprocal interation *phản ứng thuận nghịch*

reciprocal neurons *neuron thuận nghịch*
 reciprocal translocation *chuyển đoạn thuận nghịch, chuyển đoạn giao ho*
 recognition *(sự) nhận biết*
 recognition concept of species *quan điểm thừa nhận loài*
 recognition helix *chuỗi nhận biết*
 recolonization *(sự) tái định cư*
 recombinant *thể tái tổ hợp*
 recombinant DNA *ADN tái tổ hợp*
 recombinant DNA advisory committee *ủy ban tư vấn về ADN tái tổ hợp*
 recombinant DNA technology *Công nghệ ADN tái tổ hợp*
 recombinant inbred strains *(các) nòi nội phối tái tổ hợp*
 recombinase *recombinaza*
 recombination *(sự) tái tổ hợp, tổ hợp lại*
 recombination map *bản đồ tái tổ hợp*
 recombination nodule *tái tổ hợp hạch*
 recovery rate *tốc độ phục hồi*
 rectal *(thuộc) ruột thẳng, trực tràng*
 rectal gills *(các) mang trực tràng*
 rectirostral *(có) mỏ thẳng, (có) vòi thẳng*
 rection center *trung tâm phản ứng*
 rection center *trung tâm phản ứng*
 rectrices *(các) lông đuôi*
 rectricial *(thuộc) lông đuôi*
 rectrix *lông đuôi*
 rectum *trực tràng, ruột thẳng*
 rectus *cơ thẳng*
 recruitment *(sự) bổ sung (quân thể), phục hồi sơ cấp, thu góp*
 recurrent *hồi quy, tái diễn*
 recurvirostral *(có) mỏ cong lên*
 red algae *tảo đỏ*
 red biotechnology *công nghệ sinh học đỏ*
 red blood cell *hồng cầu*
 red blood corpuscle *hồng cầu*
 red body *mạng mao mạch*
 red corpuscle *hồng cầu*
 Red Data Book *Sách Đỏ*
 red gland *mạng mao mạch*
 red light *ánh sáng đỏ*
 red muscles *cơ đỏ*
 red nucleus *nhân đỏ*
 red reaction *phản ứng đỏ*
 red tide *thủy triều đỏ*

redia *ấu trùng redia*
 redement napole (RN) gene *gen redement napole (tăng axit cho thịt)*
 redirected behaviour *hành vi chuyển hướng*
 redox reaction *phản ứng oxi hoá khử*
 reduced-allergen soybeans *đậu tương giảm dị ứng*
 reducing agent *chất khử*
 reduction *giảm, khử*
 reduction division *giảm phân, phân bào giảm nhiễm*
 reductionism *thuyết giảm thiểu*
 redundancy *tính dư thừa, tính thoái hoá (mã di truyền)*
 reed *dạ mủi khế*
 reefs *rạn đá ngầm, ám tiêu, dải cát ngầm*
 re-entry *tái phát*
 refecation *(sự) tự ăn phân*
 referen
 reflected *(bị) phản xạ*
 refferred pain *phản xạ đau*
 reflex *phản xạ*
 reflex action *hành động phản xạ*
 reflex arc *cung phản xạ*
 refractile bodies (RB) *thể khúc xạ*
 refractory period *thời kỳ trơ*
 refuges *nơi trú ẩn*
 refugium *khu vực ẩn náu, vùng trú ẩn, vùng biệt cư*
 regeneration *(sự) tái sinh*
 regional plant protection organization (RPPO) *tổ chức bảo vệ thực vật khu vực*
 regression *1.(sự) hồi quy 2.(sự) thoái triển 3.(phép) hồi quy*
 regression analysis *phân tích hồi quy*
 regular *đều, cân đối*
 regular distribution *phân bố đều*
 regulation *sự điều hoà, điều chỉnh, điều tiết*
 regulative development *(sự) phát triển có điều chỉnh*
 regulative fitness *(sự) phù hợp tương đối*
 regulator gene *gen điều chỉnh*
 regulatory element *phần tử điều hoà*
 regulatory enzyme *enzym điều hoà*
 regulatory gene *gen điều hoà*
 regulatory protein *protein điều hoà*
 regurgitation *1.(sự) chảy ngược, dôn ngược 2.(sự) trơ, ợ*
 reinforcement *(sự) củng cố, tăng cường*
 regulatory sequence *trình tự điều hoà*

regulon *regulon (đơn vị điều hoà)*
 reiterated sequences *trình tự lặp lại*
 rejection *(sự) đào thải, thải bỏ*
 rejuvenescence *(sự) hồi xuân, trẻ lại*
 relative abundance *mức phong phú tương đối*
 relative growth rate *tỉ lệ tăng trưởng tương đối*
 relative humidity *độ ẩm tương đối*
 relative refractory period *thời kỳ trơ tương đối*
 relaxation *(sự) giãn, nói, giải lao*
 relaxation time *thời gian giãn*
 relaxin *relaxin*
 relay nuelei *nhân còn lại*
 release-inhibiting hormone *giải phóng hormon kìm hãm*
 releaser *chất tiết*
 releasing hormon *hormon tiết*
 releasing hormone *giải phóng hormon*
 relict *(sự) học lại*
 rem *rem*
 REM sleep *giấc ngủ mắt cử động nhanh*
 remediation *sự sửa chữa*
 remex *lông cánh*
 remiges *(các) lông cánh*
 remiped *(có) chân chèo*
 Remipedia *lớp Chân chèo*
 remission *1.(sự) thuyên giảm 2.thời kỳ thuyên giảm*
 renal *(thuộc) thận*
 renal nerve *thần kinh thận*
 renal pelvis *bể thận*
 renal portal system *hệ mạch cửa thận*
 renal tubules *ống thận, ống dẫn niệu*
 renaturation *(sự) hồi tính*
 rendzina *đất rendzin*
 renin *thận tố*
 reniform *(có) hình thận, (có) dạng thận*
 rennet *dạ múi khế*
 renin inhibitors *chất ức chế thận tố*
 rennin *enzym rennin (còn gọi là chymosin, dùng làm phomat)*
 reovirus *reovirut (có ARN sợi kép, reo: Respiratory Enteric Orphan)*
 repeated DNA *ADN lặp lại*
 repeated sequences *trình tự lặp lại*
 reperfusion *nối mạch, thông mạch (máu)*
 repetition compulsion *cưỡng bức lặp lại*

repetitive sequence *trình tự lặp lại*
 replica plating *cấy bằng con dấu*
 replacement diagrams *biểu đồ thay thế*
 replacement vector *vector thay thế*
 replication (sự) sao chép, tái bản
 replication fork *chạc sao chép*
 replication *sao chép*
 replication fork *nĩa sao chép (điểm tổng hợp ADN in vivo)*
 replicon *đơn vị sao chép, replicon*
 replum *vách giá noãn, vách giả*
 repolarized *tái phân cực*
 reporter gene *gen chỉ thị, gen thông báo*
 repressible enzyme *enzym có thể bị ức chế*
 repression (sự) ức chế, (hiện tượng) ức chế
 repressor *chất ức chế*
 reproduction (sự) sinh sản
 reproductive (thuộc) sinh sản
 reproductive activity *hoạt động sinh sản*
 reproductive behaviour *tập tính sinh sản*
 reproductive cycle *chu kỳ sinh sản*
 reproductive effort *cố gắng sinh sản*
 reproductive isolation *cách ly sinh sản*
 reproductive output *sản phẩm sinh sản*
 reproductive rate *chỉ số sinh sản*
 reproductive system *hệ sinh sản*
 reproductive value *giá trị sinh sản*
 Reptilia *lớp Bò sát*
 repugnatorial glands *tuyến bảo vệ*
 resampling *lấy từ mẫu tiếp*
 research foundation for microbiological diseases *quỹ nghiên cứu các bệnh do vi sinh vật*
 reserves (sự) dự trữ, để dành
 residue *bã, cặn*
 resilience (sự) đẩy nhau
 resilience (tính) đàn hồi, (tính) hồi phục
 resilience of community *tính mềm dẻo của quần xã*
 resin *nhựa*
 resin canal *ống dẫn nhựa*
 resin duct *ống dẫn nhựa*
 resistance (sự) phản kháng

resitance of community *tính đề kháng của quần xã*
 resistant (có) *sức đề kháng*
 resolving power of the eye *khả năng phân giải của mắt*
 resource *nguồn lợi, tài nguyên*
 resource partitioning (sự) *phân chia nguồn giống*
 respiration (sự) *hô hấp, (sự) thở*
 respiration energy *năng lượng hô hấp*
 respiration rate *cường độ quang hợp hô hấp*
 respiratory centre *trung khu hô hấp*
 respiratory chain *chuỗi hô hấp*
 respiratory chemoreceptor *hoá thụ quan hô hấp*
 respiratory exchange ratio *tốc độ hô hấp*
 respiratory heat *nhiệt hô hấp*
 respiratory movement *vận động hô hấp*
 respiratory muscle *cơ hô hấp*
 respiratory organs (có) *cơ quan hô hấp*
 respiratory pigment *sắc tố hô hấp*
 respiratory quotient *hệ số hô hấp*
 respiratory rhythmicity *nhịp hô hấp*
 respiratory substrate *cơ chất hô hấp*
 respiratory system *hệ hô hấp*
 respiratory tract *đường hô hấp*
 respiratory tree *hệ phổi*
 respiratory valve *van hô hấp*
 respondant (sự) *đáp ứng, trả lời*
 responding cells *tế bào trả lời, đáp lại*
 response *phản ứng*
 response elements *nguyên tố phản ứng đáp lại*
 response latency (trạng thái) *ẩn của phản ứng*
 restiform (có) *phản ứng*
 resting membrane potential *điện thế màng nghỉ*
 resting nucleus *nhân nghỉ*
 resting potential *thế năng tĩnh*
 resting spore *bào tử nghỉ, bào tử mùa đông*
 restitution nucleus *nhân tái tạo*
 restriction *giới hạn*
 restriction and modification *hạn chế và thường biến*
 restriction endonuclease *endonucleaza giới hạn*
 restriction enzyme *enzym giới hạn*
 restriction endoglycosidases *endoglycosidaza giới hạn*
 restriction endonucleases *endonucleaza giới hạn*
 restriction enzyme *enzym giới hạn*

restriction fragment *đoạn giới hạn (do enzym giới hạn cắt ra)*
restriction fragment length polymorphism (*hiện tượng*) *đa hình chiều dài đoạn giới hạn*
restriction fragment length polymorphism *đa hình độ dài các đoạn giới hạn*
restriction map *bản đồ giới hạn*
restriction mapping *lập bản đồ giới hạn*
restriction mapping *phương pháp đánh dấu điểm giới hạn*
restriction points in cell cycles *điểm giới hạn*
restriction site *điểm giới hạn*
restrictive temprature *hiệt độ giới hạn*
resupinate *lộn ngược*
resveratrol *resveratrol (tác nhân chống nấm lấy từ thực vật)*
rete *mạng lưới, lưới*
rete Malpighii *lưới Malpighi*
rete mirabile *lưới mạch kỳ diệu*
rete mucosum *lưới Malpighi*
rete testis *mạng lưới tinh hoàn*
retia (*các*) *mạng lưới, lưới*
reticular (*thuộc*) *lưới*
reticular formation *tổ chức lưới*
reticulate thickening *hoá dày dạng lưới*
reticular tissue *mô lưới*
reticulocytes *tế bào lưới, hồng cầu lưới*
reticulodromous (*có*) *lưới tĩnh mạch*
reticuloendothelial system *hệ lưới-nội mô*
reticulopodium *chân lưới*
reticulum *1. dạ tổ ong 2. thể lưới*
retiform (*có*) *dạng lưới*
retiform tissue *mô lưới*
retina *võng mạc*
retinal (*thuộc*) *võng mạc*
retinene *tiểu võng mạc*
retinoid x receptors (RXR) *thụ quan retinoid X*
retinoids *retinoid (dẫn xuất của vitamin A)*
retractile (*thuộc*) *co rút*
retractor *cơ co rút*
retrices (*các*) *lông đuôi lái hướng*
retricial (*thuộc*) *lông đuôi lái hướng*
retrieval (*sự*) *tái hiện (trí nhớ)*
retrieval cue *tác nhân tái hiện*
retrix *lông đuôi lái hướng*
retroactive inhibition *ức chế tác động ngược*

retrocerebral glands (các) tuyến sau não
retroelements xem transposon
retrograde amnesia (chứng) mất trí nhớ về sau
retrograde transport vận chuyển ngược
retropulsion sự đẩy lùi, sự đẩy ngược
retrovirus virut sao chép ngược
retrotransposon gen nhảy ARN
retroviral vectors vectơ retrovirut
retrovirus retrovirut
retuse khía tai bèo
revehent mang ngược lại
reverse genetics di truyền học ngược
reverse micelle (RM) micel đảo ngược
reverse mutation đột biến nghịch
reverse phase chromatography (RPC) sắc lý đảo pha
reverse potential điện thế đối chiều
reverse transcriptase enzym phiên mã ngược
reverse transcriptase transcriptaza ngược
reverse transcription phiên mã ngược
reversed micelle micel đảo ngược
reversion (sự) hồi biến, đột biến ngược
revolute cuộn ra, cuộn ngoài
reward system hệ thống bù, hệ thống củng cố
rexigenous tạo đứt gãy
RFLP đa hình độ dài các đoạn giới hạn
rh rh (dùng cho các phân tử ở người được tạo ra bằng công nghệ ADN tái tổ hợp - Recombinant (r) human (h)
rhabdite thể que
rhabdom thể que
rhabdomeres đoạn thể que
rhachis trục, trụ, mống, ống, thân ống, cột sống
rhamphotheca bao (mỏ) sừng
rhaphe sống noãn, gờ noãn, đường giữa
Rheiformes bộ Đà điểu mỹ
reoreceptors cơ quan đường bên, thụ quan dòng chảy
rhesus blood group system hệ thống nhóm máu rhesus
rhesus factor nhân tố rhesus
rhesus monkey khỉ rhesus
rheumatic fever (bệnh) thấp khớp (cấp)
rheumatoid arthritis viêm khớp dạng thấp
rheumatoid factor yếu tố dạng thấp
rhinal (thuộc) mũi

rhinencephalon *phần não khứu giác*
 rhinocoele *xoang mũi*
 Rhizobaceae *họ Vi khuẩn rễ*
Rhizobium (bacteria) *vi khuẩn Rhizobium*
 rhizodermis *vỏ rễ, lớp lông hút*
 rhizoid *dạng rễ, rễ giả*
 rhizome *thân-rễ, rễ-bò*
 rhizomorph *sợi nấm dạng rễ*
 rhizophagous *ăn rễ*
 Rhizopoda *lớp Trùng chân rễ*
 rhizopodium *chân-rễ, chân giả phân nhánh, chân giả dạng rễ*
 rhizosphere *vùng rễ, bầu rễ*
 rhizoremediation *sửa chữa, khắc phục bằng Rhizobium*
 rhnarium *mõm, mũi*
 Rho factor *nhân tố Rho*
 rhodamine *rodamin*
 rhodophane *chất dầu đỏ*
 Rhodophyceae *nhóm Tảo đỏ*
 rhodopsin *rodopsin*
 rhombencephalon *não sau*
 rhopadium *cơ quan đường bên*
 rhTNF *nhân tố hoại tử khối u tái tổ hợp ở người (recombinant human Tumor Necrosis Factor)*
 Rhynchocephalia *bộ Đầu mỏ*
 rhynchiphorous *(có) mỏ*
 rhynchocoel *xoang vò*
 rhynchodont *(có) răng mỏ*
 Rhyniopsida *lớp Dương xỉ*
 rhytidome *vỏ khô*
 rib *xương sườn*
 riboflavin *riboflavin, lactoflavin, vitamin B₂*
 ribonucleic acid *axit ribonucleic*
 ribose *riboza*
 RI strains *nòi RI*
 RIA *xét nghiệm miễn dịch bằng phóng xạ (RadioImmunoAssay)*
 ribonuclease 1 gene
 ribonuclease *RNAse*
 ribonucleic acid *Axit ribonucleic*
 ribonucleic acid (RNA)
 ribose *riboza*
 ribosomal adaptor
 ribosomal DNA *AND ribosom*

ribosomal RNA (rRNA) *ARN ribosom*
 ribosome *ribosome*
 ribosome binding site *điểm bám ribosom*
 riboswitches *công tắc ribo (trong ARN thông tin)*
 ribozyme *ribozym*
 ribulose *ribuloza*
 ribulose 1,5-bisphosphate carboxylase oxygenase *ribuloza 1,5-biphosphat cacboxylaza oxygenaza*
 ribulose 1,5- carboxylase
 ribulose biphosphate *ribuloza biphosphat*
 rice blast *bệnh lúa héo*
 richness *độ phong phú*
 richness relationship *quan hệ phong phú*
 ricin *ricin (lectin gây chết tế bào)*
 rickets *bệnh còi xương*
 rictal *(thuộc) lỗ mỏ, cửa mỏ*
 rictus *lỗ mỏ, cửa mỏ*
 rigidity *sự cứng đờ, cứng cứng đờ*
 rigor *cứng đờ*
 rigor mortis *cứng xác*
 RIKEN *viện nghiên cứu vật lý và hoá học Nhật Bản*
 rima *khe, rãnh, vết nứt*
 rimate *(có) khe, (có) rãnh, (có) vết nứt*
 rimiform *(có) dạng khe, (có) dạng rãnh*
 rimose *(có) khe, (có) rãnh, (có) vết nứt*
 ring *vòng*
 ring counts *vòng đếm được*
 ring culture *trồng cây dạng vòng*
 ring gland *tuyến vòng*
 ringing *(sự) loại vòng ngoài*
 ring-porous *(có) lỗ dạng vòng*
 ring-spot *nốt đốm lá, nốt khảm*
 Ripe of fruit and seed *chín quả và hạt*
 RISC *phức hợp làm câm lặng (bất hoạt) do ARN (RNA-Induced Silencing Complex)*
 ritualization *(sự) thích nghi hóa*
 rituximab *rituximab (thuốc kháng thể đơn dòng chữa thấp khớp)*
 RMD *viết tắt của Rapid Microbial Detection*
 rn gene *gen rn, (xem napole gene)*
 RNA *ARN*
 RNA-binding domain of protein *vùng ARN liên kết với protein*
 RNA-induced silencing complex *phức hợp bất hoạt do ARN gây ra*

RNA interference (RNAi) *(sự) can thiệp của ARN*
 RNA polymerase *ARN polymeraza*
 RNA probes *mẫu dò ARN*
 RNA processing *xử lý ARN (loại bỏ intron)*
 RNA ribosome *ARN ribosom (rARN)*
 RNA-synthesis *tổng hợp ARN*
 RNA transcriptase *transcriptaza ARN*
 RNA vectors *vectơ ARN*
 RNAi *ARNi*
 RNAp *ARNp*
 RNase *ARNaza*
 RNase 1 gene *gen ARNaza 1*
 Robertsonian translocation *chuyển đoạn Robertson*
 Robustness of community *sức khoẻ của quần xã*
 rod *thế que, thế gậy*
 rod cell *tế bào hình que*
 Rodentia *bộ Gặm nhấm*
 rogue *1.cây dại, cây thoái hoá 2.nhỏ cây dại, nhỏ cây thoái hoá*
 role *vai trò*
 rontgen *rongen*
 rontgen equivalent man *đương lượng rongen sinh vật*
 rontgenology *rongen học*
 root *1.rễ 2.gốc*
 root cap *chóp rễ*
 root hair *lông hút, rễ tơ*
 root plate *tấm rễ, máu rễ*
 root primordium *mâm rễ*
 root pressure *áp lực rễ*
 root tuber *rễ củ*
 rooting compound *hợp chất kích thích mọc rễ*
 rooting of cutting *giâm cành*
 root-mean-square *căn quân phương, trình bình bình phương*
 rootstock *thân rễ (đứng)*
 rootworm *sâu đục rễ*
 Rorshach inkblot test *trắc nghiệm vết mực Rorshach*
 ROS *xem Reactive Oxygen Species*
 Rosaceae *họ Hoa hồng*
 Rose -Waalder test *thí nghiệm Rose-Waalder*
 rosemarinic acid *axit rosemarinic*
 RosenmUllers organ *cơ quan Rosenmuller*
 rosette *thế hoa thị, dạng hoa thị*

rosette plant *cây dạng hoa thị*
 Rosidae *phân lớp Hoa hồng, tổng bộ Hoa hồng*
 rostellum *cựa*
 rostral (*thuộc*) *mỏ, chùy*
 rostrate (*thuộc*) *mỏ, chùy*
 rostrum *mỏ, chùy*
 rot (*sự*) *thối, (sự) rửa, hoại mục*
 rotate (*có*) *dạng vành*
 Rotifera *lớp Trùng bánh xe*
 rotor *cơ xoay*
 rotula *xương bánh chè*
 rough colony *khuẩn lạc sần sùi*
 rough endoplasmic reticulum *lưới nội chất hạt, lưới nội chất thô*
 rough ER *lưới nội chất có hạt*
 round dance *múa vòng tròn*
 roundworm *giun tròn*
 Rous' sarcoma *sacôm Rous*
 roving gene *gen di động*
 RPFA *xem Rapid Protein Folding Assay*
 rps1c gene *gen rps1c*
 rps1k gene *gen rps1k*
 rps6 gene *gen rps6*
 rps8 gene *gen rps8*
 rRNA (ribosomal RNA) *rARN (ARN ribosom)*
 r-selection *chọn lọc r*
 R-strategist *nhà chiến lược R*
 RTK *xem Receptor Tyrosine Kinase*
 RT-PCR *viết tắt của Real Time PCR*
 rubber *cao su*
 Rubiaceae *họ Cà phê*
 rubisco *enzym rubico*
 RuBisCO *enzym ribulozodiphotphat cacboxilaza-oxidaza*
 rubitecan *rubitecan (dược phẩm đẩy lùi ung thư tuyến tụy)*
 RuBP carboxylase *cacboxylaza RuBP*
 RuBPCase *RuBPCaza*
 ruderal *mọc nơi bãi rác*
 rudiment *cơ quan thô sơ, mầm cơ quan*
 RuDP *RuDP Riboloza 1,5-bisphosphat*
 Ruffini's organs (*các*) *cơ quan Riffimi*
 rufous *nâu đỏ*
 rugose (*có*) *nếp nhăn*
 rugulose *dạ cỏ*

rumen *dạ cỏ*
rumenic acid *axit rumenic*
ruminant (*thuộc*) *nhai lại // động vật nhai lại*
rumination (*sự*) *nhai lại*
runner *thân bò*
runt disease *bệnh còi lympho bào*
rupicolous *sống trên đá, mọc trên đá*
russet *vết thâm, vết nám, vết nâu đỏ*
rust *bệnh gỉ sắt*
rut *1. Tiếng gọi cái, tiếng gọi động dục 2. (thuộc) động dục // giao cấu*
rutilant *phốt đỏ, phốt vàng*
RXR *thụ quan Retinoid X*

S

- s₁ mapping** lập bản đồ S₁
s₁ nuclease S₁ nucleaza (enzym thuỷ phân ADN sợi đơn)
SAAND xem *Selective Apoptotic Anti-Neoplastic Drug*
sabuline mọc trên cát
sabulose mọc trên cát
sac bao, túi
saccadic eye movements (các) chuyển động tròng mắt, (các) cử động liếc nhanh
saccate (có) dạng túi
saccharobiose saccharobioza
Saccharomyces cerevisiae nấm *Saccharomyces cerevisiae*
sacculate (có) túi nhỏ
Saccule túi tròn; túi nhỏ
Sacculiform (có) dạng túi nhỏ, (có) dạng bao nhỏ
sacculus túi nhỏ, túi tròn
saccus túi phẩn
sacral ribs xương sườn cùng
sacral vertebrae (các) đốt sống cùng
sacroiliac joint khớp cùng- chậu
sacromere tiết cơ, khúc cơ
sacrum xương cùng
sadism (sự) bạo dâm
sado-masochism (sự) bạo- khổ dâm
sa viết tắt của *salicylic acid*
SAFA viết tắt của *Saturated Fatty Acids*
SAGB viết tắt của *Senior Advisory Group on Biotechnology*
SAGE viết tắt của *Serial Analysis of Gene Expression*
sagittal dọc giữa, (thuộc) trục dọc giữa
sagittal plane tấm dạng mũi mác
sagittate (có) dạng mũi tên
Sahelian drought (nạn) hạn hán Sahel
Salamander kỳ giông
salicylic acid (sa) axit salicylic
Salientia tổng bộ Lưỡng cư không đuôi
saline soil đất mặn
salinity độ muối, độ mặn
salinity tolerance tính chịu mặn

saliva *nước bọt*
 salivary gland chromosome *nhiễm sắc thể tuyến nước bọt*
 salivary glands (các) *tuyến nước bọt*
 salivary secretions *sự tiết nước bọt*
 salivatory centres *trung khu nước bọt*
 Salmonella (vi khuẩn) *Salmonella*
Salmonella enteritidis *Salmonella enteritidis*
Salmonella typhimurium *Salmonella typhimurium*
 Salmoniformes *bộ Cá hồi*
 salpingian (thuộc) ống Eustachio, vòi Fallopio
 salpinx 1. ống dẫn phân 2. ống dẫn trứng
 salsuginous *mọc trên đầm lầy nước mặn*
 salt gland *tuyến muối*
 salt marsh *đầm lầy (nước) mặn*
 salt tolerance *tính chịu muối*
 saltation (sự) *đột biến nhảy* saltatorial *nhảy*
 saltatory (để) *nhảy*
 saltatory conduction *dẫn truyền nhảy (cóc)*
 saltigrade (sự) *nhảy, bước nhảy*
 salting out *tủa bằng muối*
 SAM *xem S-adenosylmethionine*
 samara *quả (có) cánh*
 samariform (có) *dạng cánh*
 sam-k gene *gen sam-k*
 sampling (sự) *lấy mẫu*
 sampling distribution *phân bố mẫu vật*
 sampling error *sai số (do) chọn mẫu*
 sanctuary zone *vùng bảo vệ*
 Sand dunes *đụn cát, cồn cát*
 sandwich method *phương thức kẹp giữa*
 sandwich technique *kỹ thuật kiểu bánh mì kẹp chủ*
 sanitary and phytosanitary (sps) agreement *Hiệp định vệ sinh và vệ sinh thực vật*
 sanitary and phytosanitary (sps) measures *các biện pháp vệ sinh và vệ sinh thực vật*
 sap *nhựa (cây); dịch*
 sap wood *dác (gỗ)*
 saponification *hoá xà phòng*
 saponims *saponim*
 saponnins *saponnin*
 saprobe *sinh vật hoại sinh*
 saprogenous *sống trên chất thối*
 saprophilous *ưa chất thối rữa*

saprophyte *thực vật hoại sinh*
 saprophytic (thuộc) *thực vật hoại sinh*
 saprotrophy (sự) *hoại sinh, đời sống hoại sinh*
 SAR viết tắt của *Systemic Acquired Resistance*
 SAR by NMR kỹ thuật SAR by NMR (tạo tương tác hoạt tính cấu trúc - *Structure-Activity Relationship* - bằng cộng hưởng từ hạt nhân - *Nuclear Magnetic Resonance*)
 sarcodic (có) *dạng nạc, (có) dạng thịt*
 Sarcodina *lớp Trùng chân rết, lớp Trùng chân giả*
 sarcodous (có) *nạc, (có) thịt*
 sarcoid (có) *dạng nạc, (có) dạng thịt*
 sarcolemma *màng cơ*
 sarcoma *sarcoma, sarcom, sacom*
 sarcomas (các) *sarcoma, (các) sarcom, (các) sacom*
 sarcomata (các) *sarcoma, (các) sarcom, (các) sacom*
 sarcomere *khúc cơ, đốt cơ*
 sarcophagous *ăn thịt*
 sarcoplasmic reticulum *lưới cơ tương, lưới nhục chất*
 Sariarelli Shwartzman phenomenon *hiện tượng Sanarelli Shawartzman*
 sartorius *cơ may*
 satellite *vệ tinh, thể kèm*
 Satellite cells *tế bào kèm, tế bào vệ tinh*
 satellite DNA *ADN vệ tinh*
 satiation *sự ngấy*
 saturated fatty acids (SAFA) *axit béo bão hoà*
 saturation *sự bão hoà*
 saturation point *điểm bão hoà*
 savanna *đồng cỏ savan, trảng cỏ*
 saxicole *sống trên đá, mọc trên đá*
 saxitoxins *saxitoxin*
 SBO *dầu đậu tương (soybean oil)*
 scab 1. *Vảy nốt* 2. (bệnh) *nốt vảy*
 scabellum *gốc cánh*
 scaberulous *sần sùi, (có) nốt sần*
 scabrid *sần sùi, xù xì; đóng vảy, (có) vảy*
 scabrous *sần sùi, (có) nốt sần*
 scaffold *khung protein, lõi protein*
 scaffold/radial loop model *mô hình vòng lõi protein/ toả tia*
 scale *vảy*
 scale bark 1. *Vỏ (có) vảy* 2. *Vỏ khô*
 scale leaf *lá (có) vảy*
 scalene muscle *cơ thang*

scale-up *mở rộng qui mô*
 scaly bark *vỏ (có) vảy*
 scandent *(thuộc) leo bám*
 scanning electron microscope *kính hiển vi điện tử quét*
 scanning transmission electron microscope *kính hiển vi điện tử truyền
quét*
 scanning tunneling electron microscopy *kính hiển vi điện tử ống quét*
 scansorial *(thích nghi) leo trèo*
 scape 1. *Cán* 2. *Gốc (râu)*
 scaphoid *xương thuyền*
 Scaphopoda *lớp Chân thuyền*
 scapigenous *(có) cán; (thuộc) gốc (râu)*
 scapula *xương bả*
 scapular *(thuộc) xương bả*
 scapulars *(các) lông cánh*
 scarification *(sự) rạch rãnh, tạo rãnh*
 scavengers *vật ăn xác thối*
 scco2
 scent gland *tuyến xạ, tuyến thơm*
 scent-marking *(sự) đánh dấu bằng mùi*
 schedule of reinforcement *lịch trình củng cố*
 Schick test *phép thử Schick*
 SCF *viết tắt của Stem Cell growth Factor*
 schistocyte *tấm máu*
 schizocarp *quả nứt, quả nẻ*
 schizocoel *khoang nứt, khoang tách lớp*
 schizocoelic *(thuộc) khoang nứt, khoang tách lớp*
 schizogamy *(tính) phân tích cá thể*
 schizogenesis *(sự) sinh sản phân tính, liệt sinh*
 schizogenous *(thuộc) phân cắt, nứt rời, liệt sinh*
 schizogony *(tính) sinh sản phân cắt, (tính) liệt sinh*
 schizont *thể sinh sản phân cắt, thể liệt sinh*
 schizophrenia *tâm thần phân liệt*
 school *(sự) hợp bầy, hợp đàn*
 school phobia *(chứng) sợ đến trường*
 schooling *(sự) hợp bầy, hợp đàn*
 Schwann cell *tế bào Schwann*
 sciatic *(thuộc) vùng hông*
 scientific method *phương pháp khoa học*
 sciera *màng cứng, củng mạc*
 scierified *(bị) hoá cứng*
 scierite *thể cứng, mảnh cứng, gai xương, mảnh xương*

scierophyll *lá cứng*
scieroproteins *(nhóm) protein cứng*
scierosed *(bị) hoá cứng*
scintillation camera *camera nhấp nháy*
scintillation counter *máy đếm nhấp nháy*
scion *cành ghép, chồi ghép, mầm ghép*
sciophyte *thực vật ưa tối, thực vật ưa bóng*
sclere gai
sclereid *tế bào mô cứng ngắn*
sclereide *tế bào vách dày*
sclerenchyma *mô cứng, cương mô*
sclerenchyma cell *tế bào mô cứng*
sclerosis *(sự) hóa xơ cứng, xơ vữa, hoá licnin*
sclerotic *(thuộc) mảng cứng, củng mạc*
sclerotic cell *tế bào cứng*
scierotin *scleronin*
sclerotium *hạch nấm*
scierotization *(sự) hoá xơ cứng, kết cứng*
sclerotized *(bị) hoá cứng*
sclerotome *thể xương cứng*
SCN *viết tắt của Soybean Cyst Nematodes*
scobicular *(có) dạng mặt*
scobiform *(có) dạng mặt cưa*
scolecis *(các) đốt đầu, (các) đốt sán*
scolecid *(thuộc) đầu sán*
scoleciform *(có) dạng đầu sán*
scolex *đốt đầu, đầu sán*
scolophore *thể cảm giác dạng thoi*
scolopidia *(các) thể cảm giác dạng chuông*
scolopidium *thể cảm giác dạng chuông*
scopa *bàn chải phấn*
scopophilia *loạn dục nhìn*
scorch *héo rám, bỏng rám*
Scorpionidea *bộ Bộ cạp*
scotoma *1.điểm tối, ám điểm 2.vết tối*
scotomata *(các) điểm tối, ám điểm, (các) vết tối*
scotomization *(sự) ám điểm hóa*
scotopia *sự thích ứng nhìn tối*
SCP *viết tắt của Single-Cell Protein*
screening *sàng lọc*
scrobiculate *(có) vết lõm nhỏ, (có) hốc nhỏ*

scrobiculate (có) vết lõm nhỏ, (có) hốc nhỏ
 scrobiculus vết lõm nhỏ, hốc nhỏ
 Scrophulariaceae họ Hoa mõm chó
 scrotal (thuộc) bìu
 scrotum bìu
 scutate (thuộc) vảy (sừng)
 scute vảy (sừng)
 scutellum mảnh mày, mảnh thuẫn
 scyphistoma ấu trùng dạng chén
 Scyphomedusae lớp Sứa
 Scyphozoa lớp Sứa
 sd1 gene gen sd1
 SDA axit stearidonic (stearidonic acid)
 SDM đột biến định hướng điểm (site-directed mutagenesis)
 SDS sulfat dodecyl natri (Sodium dodecyl sulfate)
 sea biển
 sea urchins cầu gai
 seach tìm kiếm, vùng thu hẹp
 Sealily huệ biển
 search image hình ảnh rà soát, hình ảnh tìm kiếm
 search time thời gian tìm kiếm
 searching efficiency hiệu quả tìm môi
 seasonal movement di chuyển theo mùa
 seaweed tảo biển
 sebaceous (có) bã nhờn, (có) bã dầu
 sebaceous cyst nang bã
 sebaceous gland tuyến nhờn
 sebiferous tiết bã nhờn, tiết bã dầu
 sebum bã nhờn, bã dầu
 secodont (có) răng cắt
 second ventricle não thất thứ hai, não thất bên
 secondary body cavity khoang cơ thể thứ sinh
 secondary cell wall vách tế bào thứ sinh
 secondary constriction eo thứ cấp
 secondary compound hợp chất bậc hai
 secondary consumer sinh vật tiêu thụ bậc hai, sinh vật tiêu thụ thứ cấp
 secondary growth sinh trưởng thứ cấp, sinh trưởng thứ sinh
 secondary immune response đáp ứng miễn dịch lần hai
 secondary law of thermodynamics nguyên lý thứ hai nhiệt động lực học
 secondary meristem mô phân sinh thứ cấp
 secondary mesenchyme cells tế bào trung mô thứ cấp
 secondary messenger chất truyền tin cấp hai

secondary metabolites (các) chất chuyển hoá thứ cấp
 secondary phloem *libe thứ cấp*
 secondary-process thinking quá trình tư duy thứ phát
 secondary productivity năng suất thứ cấp
 secondary reinforcement củng cố thứ cấp
 secondary structure cấu trúc bậc hai
 secondary substances (các) chất phụ, (các) chất thứ cấp
 secondary succession diễn thế thứ sinh
 secondary thickening hoá dày thứ cấp
 secondary wall vách thứ cấp
 secondary xylem mô gỗ thứ cấp
 secretion (sự) tiết, chế tiết
 secretor cơ thể tiết
 secretory (thuộc) tiết, chế tiết
 secretory duct ống tiết
 secretory epithelia biểu mô tiết
 secretory phase pha tiết
 secretory piece mảnh tiết
 secretory vesicle túi tiết
 secritin *secritin*
 section 1.lát cắt, mặt cắt 2.nhóm
 sectorial (thuộc) cắt, (có) dạng nêm
 sectorial chimera thể khảm nêm
 secund một phía, một mặt, một bên
 sedentary định cư, không đổi chỗ
 sediment core trầm tích
 seed hạt, giống, nguồn gốc, nguyên nhân, sẹ, tinh dịch
 seed bank ngân hàng hạt giống
 seed leaf lá mầm, tử diệp
 seed plant cây có hạt, thực vật có hạt
 segment 1.đốt, đoạn 2.đoạn bào
 segmental (thuộc) phân đốt, phân đoạn
 segmental interchange trao đổi chéo đoạn nhiễm sắc
 sedimentary rock đá trầm tích
 sedimentation an accumulation (sự) lắng đọng, kết lắng
 seedless" fruits quả "không hạt"
 seed-specific promoter promoter đặc hiệu hạt
 segmental plates tấm đốt
 segmentation (sự) phân đốt, chia đốt, phân cắt, phân đoạn, chia đoạn
 segmentation cavity khoang phân cắt đốt, khoang phân cắt
 segmentation genes gen phân đốt
 segregation (sự) phân ly, phân tách

segregation of chromosome *sự tách nhiễm sắc thể*
 seismonasty (tính) *ứng chấn động*
 Selachii *bộ Cá nhám*
 selectable marker gene *gen chỉ thị (dùng để) chọn lọc*
 selectins *selectin*
 selection (sự) *chọn lọc*
 selection coefficient *hệ số chọn lọc*
 selection pressure *áp lực chọn lọc*
 selective apoptotic anti-neoplastic drug *thuốc chống tạo u mới bằng
 chương trình cái chết chọn lọc*
 selective estrogen effect *hiệu quả estrogen chọn lọc*
 selective estrogen receptor *thụ quan estrogen chọn lọc*
 selective extinction *tuyệt chủng chọn lọc*
 selective mating *giao phối chọn lọc*
 selective permeability *tính thấm chọn lọc*
 selective predation *chọn lọc do vật dữ*
 selectively permeable mebrane *màng thấm chọn lọc*
 selector genes *gen chọn lọc*
 selenodont (có) *răng dạng móc, (có) răng dạng liềm*
 selenocysteine *selenocystein*
 self *tự, tự thân*
 self-compatible *tự hợp*
 self cure *tự chữa trị, tự điều trị, tự chữa bệnh*
 self-digestion (sự) *tự tiêu*
 self differentiation *sự tạo giải biệt hoá*
 self fertilization *tự thụ tinh*
 self incompatible *tự vô giao, tự không hợp*
 self sterile *tự bất thụ*
 self sterility (tính) *tự bất thụ, (tính) không thụ tinh*
 self-thinning curve *đường tự tỉa thưa (quần thể)*
 sell *vỏ giáp*
 semantic memory *trí nhớ ngữ nghĩa*
 semantide *phân tử thông tin*
 self-assembling molecular machines *bộ máy phân tử tự lắp ráp*
 self-assembly (of a large molecular structure) (sự) *tự lắp ráp (của một
 cấu trúc phân tử lớn)*
 selfing (sự) *tự phân, tự phối*
 selfish DNA *ADN tự thân, ADN ích kỷ*
 self-pollination (sự) *tự thụ phấn*
 sematic (thuộc) *tín hiệu nguy hiểm, báo nguy, cảnh báo*
 semeiotic (thuộc) *triệu chứng*
 semen *tinh dịch*

semicircular canals (các) ống bán khuyên, (các) ống nửa vòng
 semilunar valve van bán nguyệt
 seminal 1.(thuộc) tinh dịch 2.(thuộc) hạt giống 3.(thuộc) mầm
 seminal receptacle túi nhận tinh, túi tiếp tinh
 seminal roots (các) rễ mầm
 seminal vesicle túi tinh
 seminiferous chứa tinh dịch, sinh tinh dịch
 seminiferous tubules ống sinh tinh
 semiochemical hoá chất truyền tin
 semiotics ký hiệu học
 semi-oviparous đẻ con không hoàn
 semipalmate xẻ chân vịt nông, xẻ chân vịt không hoàn toàn
 semipermeable membrane màng bán thấm
 semiplacenta nhau không rụng,
 semistreptostyly kiểu khớp bán động xương vuông-tuỷ
 semisynthetic catalytic antibody kháng thể xúc tác bán tổng hợp
 sempervirent thường xanh
 senescence (sự) lão hoá, hoá già, già cỗi
 senescent lão suy, lão hoá, già cỗi
 senile-degenerative disorders (các) rối loạn của lão suy, (các) rối loạn của lão suy
 senility (sự) lão suy, già cỗi
 senior advisory group on biotechnology (SAGB) nhóm tư vấn cao cấp về công nghệ sinh học
 sensation cảm giác
 sense (có) nghĩa (nói về một sợi đơn ADN hoặc ARN)
 sense strand sợi có nghĩa, mạch có nghĩa, mạch mã gốc, mạch thông tin
 senses (các) cảm giác
 sensiferous nhận cảm
 sensigerous nhận cảm
 sensilla (các) vi giác quan, (các) giác quan nhỏ
 sensillum vị giác quan, giác quan nhỏ
 sensitive nhạy cảm, mẫn cảm
 sensitive period thời kỳ mẫn cảm, giai đoạn nhạy cảm
 sensitization (có) gây mẫn cảm, (sự) gây cảm ứng
 sensorial (thuộc) vùng cảm giác, vùng nhận cảm
 sensorimotor development phát triển cảm giác-vận động
 sensorimotor intelligence stage giai đoạn trí tuệ cảm giác-vận động
 sensorium vùng cảm giác, vùng nhận cảm
 sensory (thuộc) nhận cảm, cảm thụ, cảm giác
 sensory adaptation thích nghi cảm giác
 sensory aphasia mất cảm giác

sensory deprivation *tước đoạt cảm giác, ức chế cảm xúc*
 sensory ganglia *hạch giao cảm*
 sensory information *thông tin cảm giác*
 sensory memory *trí nhớ cảm giác*
 sensory neuron *tế bào thần kinh thụ cảm*
 sensory of afferent nervous system *hệ thần kinh cảm giác*
 sensory receptor *thụ quan cảm giác*
 sensory receptor *thụ quan*
 sensory store *kho cảm giác*
 sepal *lá đài*
 separation anxiety *lo sợ chia ly*
 separation layer *tầng tách ra, tầng rụng*
 sepsis (sự) *nhiễm khuẩn, nhiễm trùng*
 septa (các) *vách, (các) vách ngăn*
 septal (thuộc) *vách*
 septal nuclei *vách nhân*
 septate (có) *vách*
 septate fibre *sợi vách*
 septate fungi *vách nấm*
 septic shock *choáng nhiễm khuẩn*
 septical *nứt vách, xẻ vách, nứt vách, rách vách*
 septifragal *tách rời vách, nứt rời vách, xẻ rời vách*
 septum *vách, vách ngăn*
 septum transversum *vách ngang*
 sequence *chuỗi, trình tự, dãy*
 sequence (of a DNA molecule) *trình tự (của phân tử ADN)*
 sequence (of a protein molecule) *trình tự (của phân tử protein)*
 sequence map *bản đồ trình tự*
 sequencing (sự) *xác định trình tự*
 sequencing (of DNA molecules) *giải trình tự (của phân tử ADN)*
 sequencing (of oligosaccharides) *giải trình tự (của các oligosaccharid)*
 sequencing (of protein molecules) *giải trình tự (của phân tử protein)*
 sequential induction model *mô hình cảm ứng enzym chuỗi*
 sequestered iron *sắt cànghoá*
 sequestrene *chất cànghoá, chất chelat hoá*
 sequestrol iron *sắt cànghoá*
 sequon *sequon (điểm bám của đường trên phân tử protein)*
 seral (thuộc) *hệ diễn thế*
 seral stage *chuỗi diễn thế*
 sere *hệ diễn thế*
 serial analysis of gene expression (SAGE) *phân tích hàng loạt sự biểu hiện gen*

serial homology *tính tương đồng chuỗi*
 serial learning *học thuộc lòng*
 serial recall *hồi tưởng nhắc lại*
 serial-position effect *hiệu ứng vị trí theo chuỗi, hiệu ứng vị trí thuộc lòng*
 serine *serin*
 serine (ser) *serin*
 SERM *chất điều biến thụ quan bằng estrogen chọn lọc (Selective Estrogen Receptor Modulators)*
 seroconversion *chuyển hoá huyết thanh*
 serological determinants *(các) quyết định kháng nguyên huyết thanh*
 serological typing *xác định loại huyết thanh*
 serologist *nhà huyết thanh học*
 serology *huyết thanh học*
 seronegative *âm tính về huyết thanh*
 serophyte *vi khuẩn ưa huyết thanh*
 serosa *màng thanh dịch, thanh mạc*
 serotaxonomy *(sự) phân loại bằng huyết thanh*
 serotherapy *liệu pháp huyết thanh, huyết thanh trị liệu*
 serotonin *serotonin*
 serotypes *kiểu huyết thanh*
 serous *(có) huyết thanh, thanh dịch*
 serous membrane *màng thanh dịch, thanh mạc*
 serrate *(có) răng cưa, xẻ răng cưa*
 serrulate *(có) răng cưa nhỏ*
 sertory cells *tế bào sertory*
 serum *serum, huyết thanh*
 serum albumin *albumin huyết thanh*
 serum half life *nửa tuổi thọ của huyết thanh*
 serum immune response *phản ứng miễn dịch của huyết thanh*
 serum lifetime *tuổi thọ của huyết thanh*
 serum sickness *bệnh huyết thanh*
 serum therapy *liệu pháp huyết thanh, huyết thanh trị liệu*
 servomechanisms *cơ chế tự động*
 sesamoid *xương vừng*
 sessile *không cuống, định cư*
 sessile organisms *sinh vật bám đáy*
 set of chromosome *tập nhiễm sắc thể*
 set point *điểm dừng*
 seta *lông cứng, cuống bào tử, ria, tơ cứng*
 setaceous *(có) lông cứng, (có) tơ cứng*
 setea *lông cứng, tia, cuống bào tử, tơ cứng*
 setiferous *(có) lông cứng*

setiform (có) dạng lông cứng
 setigerous (có) lông cứng, mang lông cứng, (có) ria, mang ria
 setose nhiều lông cứng
 setulose (có) lông tơ, (có) lông mềm, (có) lông mịn
 severe combined immunodeficiency syndrome hội chứng thiếu hụt miễn dịch phối hợp trầm trọng
 sex 1.giới tính 2.xác định giới tính
 sex cells (các) tế bào sinh dục
 sex chromosomes nhiễm sắc thể giới tính
 sex determination xác định giới tính
 sex differentiation (sự) biệt hoá giới tính
 sex gland tuyến sinh dục
 sex hormone hormon giới tính
 sex-limited character tính trạng bị giới hạn bởi giới tính
 sex-linked liên kết giới tính, ghép giới tính
 sex mosaic 1.thể khảm giới tính 2.dạng giới tính trung gian, thể lưỡng tính
 sex ratio tỉ lệ giới tính
 sex reversal đổi giới tính, chuyển ngược giới tính
 sex reversed individuals cá thể bị biến đổi giới tính
 sex roles (các) vai trò giới tính
 sex transformation biến đổi giới tính, chuyển giới tính
 sexual (thuộc) giới tính
 sexual behaviour tập tính giới tính, tập tính sinh dục
 sexual characteristics đặc tính sinh lý
 sexual coloration nhuộm màu giới tính
 sexual conjugation tiếp hợp hữu tính
 sexual development sự phát triển giới tính
 sexual differences phân biệt giới tính
 sexual dimorphism (hiện tượng) lưỡng hình giới tính
 sexual organs (các) cơ quan sinh dục
 sexual reproduction sinh sản hữu tính
 sexual selection chọn lọc hữu tính
 Sezary syndrome hội chứng Sezary
 SFE tách chiết dịch siêu tới hạn (supercritical fluid extraction)
 shade plant cây ưa bóng, cây chịu bóng
 shade tolerance tính chịu bóng
 shading (sự) che bóng
 shadow species loài chịu bóng
 shadowing technique kỹ thuật tạo bóng, kỹ thuật mạ bóng
 shaft thân, trục, trụ, cán, cuống
 shannon diversity index chỉ số đa dạng Shanon

shape *dạng*
 shape changes of cells *sự thay đổi hình dạng tế bào*
 shaping *(sự) định hình*
 shear *cắt*
 sheath *1.bao 2.cánh cứng 3.bẹ 4.bao, vỏ cứng, màng cứng*
 sheath of Schwann *bao Schwann*
 sheep Dolly *cừ Dolly*
 shell gland *tuyến vỏ*
 shell ligament *dây chằng vỏ*
 shell membranes of bird egg *màng vỏ của trứng chim*
 shell sac *túi vỏ*
 shell shock *sốc tai nạn, sốc nặng*
 shellac *nhựa cánh kiến, senlac*
 shells *vỏ (thân mềm) vỏ cứng, vỏ giáp*
 sickle cell anemia *tế bào máu hình liềm*
 shielding *(sự) chắn (phóng xạ)*
 shikimic acid *axit sikimic*
 shinbone *1.xương chày 2.đốt chày, đốt ống*
 Shine-Dalgarno sequence *đoạn Shine-Dalgarno*
 shock *sốc*
 shoot *thân mầm, thân chồi*
 shoot system *hệ chồi*
 shoot-tip culture *nuôi cấy đỉnh thân mầm*
 short-day plant *cây ngắn ngày*
 short hairpin RNA *ARN ngắn hình cặp tóc*
 short interfering RNA (siRNA)
 short shoot *thân chồi ngắn*
 short-sightedness *cận thị*
 short-term memory *trí nhớ ngắn hạn*
 shotgun cloning method *phương pháp tách dòng bằng súng săn*
 shotgun sequencing *giải trình tự bằng súng săn*
 shoulder girdle *đai ngực*
 shRNA *ARN hình kẹp tóc ngắn (short hairpin RNA)*
 shrubland *cây bụi, sức sản xuất sơ cấp và sinh khối*
 shunt equation *phương trình nối*
 shunt pathway *cách nối, phương thức nối*
 shunts *nhánh nối*
 shuttle vector *vectơ con thoi*
 Schwartzman reaction *phản ứng Shwartzman*
 sialic acid *axít sialic*
 siblings *anh chị em đồng huyết, anh chị em ruột*
 sibs *anh chị em đồng huyết, anh chị em ruột*

sickle cells *tế bào hình liềm*
 sid-1 protein *protein SID-1 (có chức năng xuyên màng)*
 sieve area *mặt rây, vùng rây*
 sieve element *yếu tố rây*
 sieve plate *đĩa rây*
 sieve tube *mạch rây, mạch libe*
 sieve tube member *mạch rây*
 sievert *sive*
 sighs *thở dài*
 sigmoid flexure *nếp uốn chữ S*
 sign *dấu hiệu, dấu*
 sign stimulus *(tác nhân) kích thích dấu hiệu, (tác nhân) kích thích tín hiệu*
 signal peptides *peptit báo hiệu*
 signal sequences *(các) chuỗi báo hiệu*
 signal transducers and activators of transcription (STATS) *chất truyền tín hiệu và hoạt hoá phiên mã*
 signal transduction *truyền tín hiệu*
 signalling *phát tín hiệu*
 signaling molecule *phân tử (phát) tín hiệu*
 signaling protein *protein (phát) tín hiệu*
 significance *mức tin cậy*
 silencing *(sự) câm (nói về gen không hoạt động)*
 silent mutation *đột biến câm*
 silicole *ưa silic, ưa đất giàu silic*
 siliqua *quả giác dài, quả cải dài*
 silique *quả giác dài, quả cải dài*
 silk *tơ*
 Silurian *kỉ Silua*
 Siluriformes *bộ Cá trê*
 simian virus 40 *virut khỉ 40*
 similarity coefficient *hệ số đồng đều*
 simple *đơn, đơn giản*
 simple cells *đơn bào*
 simple diffusion *khuyếch tán đơn giản*
 simple fruit *quả đơn*
 simple leaf *lá đơn*
 simple pit *lỗ đơn*
 simple protein *protein đơn giản*
 simple sequence DNA *AND có trình tự đơn giản*
 simple sequence repeat (ssr) DNA marker technique *kỹ thuật chỉ thị ADN (gồm) các đoạn lặp đơn giản*

simple sequence repeat (SSR) genetic markers *chỉ thị di truyền (gồm các đoạn lặp đơn giản)*
 Simpson diversity index *chỉ số đa dạng Simson*
 simulate *giả dạng*
 simulation (sự) *giả dạng*
 simulation by computer *mô phỏng bằng máy tính*
 single-cell protein *protein đơn bào*
 single-nucleotide polymorphisms (SNPS) *đa hình đơn nucleotid*
 single-stranded DNA *ADN sợi đơn*
 single-walled carbon nanotubes *ống nano carbon vách đơn*
 sinistrorse *quay trái, cuộn trái*
 sink *nơi cần, sức chứa*
 sinuate *1.(có) mép lá răng cưa 2.(có) hình sin, uốn lượn, lượn sóng*
 sinus *xoang, ổ*
 sinus arrhythmia *xoang ổ*
 Sinus venosus *xoang tĩnh mạch*
 sinusoid *xoang mao mạch*
 siphon *ống hút, siphon*
 siphonaceous (có) *hình ống*
 Siphonaptera *bộ Bọ chét*
 siphonate (có) *ống hút, siphon*
 siphoneous (có) *hình ống*
 siphonogamy (tính) *thụ tinh qua ống phấn*
 siphonostele *trung trụ rỗng, thân mạch rỗng*
 siphuncle *ống hút nhỏ, siphon nhỏ*
 siphunculate (có) *ống hút nhỏ, (có) siphon nhỏ*
 Sipunculida *ngành Giun vòi*
 sir2 gene *gen sir2*
 Sirenia *bộ Bò biển*
 siRNA *ARN nhiễu ngắn (Short Interfering RNA)*
 sirT1 gene *gen sirT1 (điều biến thông tin câm - Silent Information Regulator 1)*
 sirtuins *xem sirT1 gene*
 sister cell *tế bào chị em*
 sister chromatids *nhiễm sắc tử chị em*
 sister nucleus *nhân chị em*
 sister-chromatid exchange *trao đổi nhiễm sắc tử chị em*
 site-directed mutagenesis *Gây đột biến định hướng điểm*
 site-directed mutagenesis (sdm) *Gây đột biến định hướng điểm*
 site mutation *Đột biến điểm Xem Gene mutation*
 Site of Special Scientific Interest *địa điểm có tầm quan trọng khoa học đặc biệt, địa điểm thu hút chú ý đặc biệt về khoa học*
 site-specific mutagenesis *gây đột biến điểm đặc hiệu*

sitostanol *sitostanol (este bắt nguồn từ sitosterol)*
 sitosterol *xem sitostanol*
 size-exclusion chromatography *(phép) sắc ký phân loại theo kích cỡ*
 Sjogren's disease *bệnh Sjogren*
 sk *cơ chất k (substance k)*
 skeletal *(thuộc) bộ xương*
 skeletal muscle *cơ vân*
 skeleton *bộ xương*
 skeletagenous *(có tính chất) tạo bộ xương*
 skiagram *phim X quang, ảnh X quang*
 skiagraph *phim X quang, ảnh X quang*
 skin *da*
 skin dose *liều trên da*
 skin sensitizing antibody *kháng thể gây mẫn cảm da*
 skin test *thử nghiệm da*
 Skinner box *lồng Skinner*
 skull *xương sọ, sọ*
 slavery *(sự) nô lệ, cảnh nô lệ*
 sleep *ngủ, giấc ngủ*
 sleep apnoea syndrome *hội chứng ngừng thở lúc ngủ*
 sleep movement *vận động ngủ*
 sleeping sickness *ngủ do say*
 slice *lát cắt*
 Sliding filament model *mô hình sợi trượt*
 sliding growth *mọc phủ, mọc cuồi,*
 slime *chất nhớt*
 slime mould *nấm nhày*
 slime plug *nút nhầy*
 slough *xác*
 slow-reacting substance *chất phản ứng chậm*
 slow virus *virut chậm*
 slow-wave sleep *giấc ngủ sâu, giấc ngủ sóng chậm*
 small interfering RNA *ARN nhiễu nhỏ*
 small intestine *ruột non*
 small nuclear ribonucleoprotein *ribonucleoprotein nhân con*
 small nuclear RNA *ARN nhân nhỏ*
 small pole organic molecules *phân tử hữu cơ nhỏ có cực*
 small RNA *ARN nhỏ*
 small ubiquitin-related modifier *tác nhân sửa đổi liên quan ubiquitin nhỏ*
 smallpox *(bệnh) đậu mùa*
 smallpox vaccination *chủng đậu*
 smegma *bựa sinh dục*

smell *mùi*
 smooth colony *khuẩn lạc nhẵn*
 smooth endoplasmic reticulum *lưới nội chất trơn, lưới nội chất nhẵn*
 smooth muscle *cơ trơn*
 smoothed *được làm trơn, được làm nhẵn*
 smut *bệnh nấm than*
 snails *ốc sên*
 sneeze *sự hắt hơi*
 SNP *viết tắt của Single-Nucleotide Polymorphisms*
 snp chip *chip SNP*
 snp map *bản đồ SNP*
 snp markers *chỉ thị SNP*
 snRNP *ribonucleoprotein nhỏ trong nhân (small nuclear ribonucleoproteins)*
 social cohesion hypothesis for dispersal *giả thuyết liên kết xã hội cho sự phát tán*
 social facilitation *hành động gây lây, tập tính gây lây bắt buộc*
 social learning theory *thuyết tập quen xã hội*
 social organization *tổ chức xã hội*
 social parasitism *ký sinh xã hội*
 social perception *nhận thức (về) xã hội, hiểu biết (về) xã hội*
 social phobia *(chứng) sợ xã hội*
 social psychology *tâm lý học xã hội*
 social symbiosis *cộng sinh xã hội*
 socialization *(sự) xã hội hoá*
 society *tiểu quần xã*
 SOD *viết tắt của SuperOxide Dismutase*
 sodium *natri*
 sodium dodecyl sulfate *sulfat dodecyl natri*
 sodium lauryl sulfate *sulfat lauryl natri*
 sodium-potassium pump *bơm Na-K*
 soft commissure *mép nối mảnh*
 soft laser desorption *(phương pháp) đẩy rời laze nhẹ*
 soft palate *vòm miệng mềm*
 soft radiation *phóng xạ vòm miệng mềm*
 soft rot *thối nhũn*
 soft wood *gỗ mềm, gỗ không mạch*
 soil-acting herbicide *chất diệt cỏ thông qua đất*
 soil-flora *khu hệ thực vật đất*
 soil structure *cấu trúc đất*
 soil texture *kết cấu đất*
 Solanaceae *họ Cà*
 solanine *solanin*

solar *toả tia, toả tròn*
solar energy *năng lượng mặt trời*
solar plexus *đám rối toả tia*
solar radiation *bức xạ mặt trời*
soldier *kiến lính, mối quân*
soldier's heart *(hội chúng) trái tim người lính*
solenocyte *tế bào ống, tế bào ngọn lửa*
solenoid model *mẫu cuộn xoắn*
solid support *giá thể rắn chắc*
solid-phase synthesis *tổng hợp ở pha rắn*
soligenous *sinh muối khoáng*
solitaria phase *pha đơn độc*
soluble cd4 *cd4 hoà tan*
soluble complex *phức hợp hoà tan*
soluble fiber *sợi hoà tan*
solute *chất tan*
solute potential *thế hoà tan*
solution *dung dịch, sự hoà tan, sự giải đáp, thuốc nước*
solvent *dung môi, chất dung môi*
soma *phần sinh dưỡng, soma*
somaclonal variation *biến dị dòng soma*
somata (các) *soma, phần sinh dưỡng*
somata pore *khí khổng*
somatacrin *somatacrin*
somatic (thuộc) *soma, phần sinh dưỡng*
somatic cell *tế bào soma, tế bào sinh dưỡng, tế bào thân*
somatic cell hybrid *thể lai tế bào soma, tế bào soma lai*
somatic crossover *sự trao đổi chéo soma*
somatic doubling *lưỡng bội hoá soma, nhân đôi soma*
somatic hybridization *(sự) lai soma*
somatic layer *lớp sinh dưỡng*
somatic mutation *đột biến soma*
somatic nervous system *hệ thần kinh sinh dưỡng*
somatic pairing *ghép đôi soma*
somatic variants (các) *thể biến dị soma*
somatoblast *nguyên bào soma, nguyên bào sinh dưỡng*
somatoform disorder *rối loạn soma, rối loạn cơ thể*
somatogenic *phát sinh từ tế bào soma*
somatomedins *somatomedin*
somatopleural (thuộc) *lá vách thân, lá thành*
somatopleure *lá thành, lá vách*

somatosensory neurons *noron xúc giác*
 somatostatin *somatostatin*
 somatostatin *somatostatin*
 somatotropic cells *tế bào tuyến yên*
 somatotropin *somatotropin*
 somatotropism *(tính) hướng soma*
 somatotype theory *thuyết kiểu thân*
 somnambulism *chứng miên hành*
 sonic hedgehog protein (SHH) *xem hedgehog protein*
 sornite *đốt thân*
 sorus *1.cụm bào tử 2.ổ bào tử*
 sos protein *protein SOS*
 sos repair system *hệ thống sửa chữa SOS*
 sos response (in *Escherichia coli* bacteria) *phản ứng SOS (ở vi khuẩn E.coli)*
 SOS1 gene *gen SOS1*
 sotenostele *trung trụ ống*
 source strength *cường độ nguồn*
 Southern blot *(phép) thẩm tích Southern*
 Southern blot analysis *phân tích bằng thẩm tích Southern*
 Southern blotting *(phép) thẩm tích Southern*
 Southern corn rootworm *sâu đục rễ ngô phương bắc*
 Southern hemisphere *bán cầu phía Nam*
 sowing density *mật độ gieo hạt*
 soy protein *protein đậu tương*
 soybean aphid *rệp đậu tương*
 soybean cyst nematodes (SCN) *giun tròn nang đậu tương*
 soybean meal *thức ăn đậu tương*
 soybean oil *dầu đậu tương*
 soybean plant *cây đậu tương*
 SP *ơ xít P (substance P)*
 SP-1 *protein SP-1*
 space constant *khoảng cách không đổi*
 space parasite *vật ký sinh không gian, vật ký sinh khoảng trống*
 spadiceous *(có) bông mo*
 spadiciform *(có) dạng bông mo*
 spadicose *(có) bông mo*
 spadix *bông mo*
 spasm *(sự) co cứng, (có) co thắt*
 spasmodic *co cứng, co thắt*
 spathe *mo*
 spatial patterns *đặc trưng không gian*

spatial summation (sự) cộng (trong) không gian
 spatial tone âm cộng hưởng
 spatula mảnh úc, mẩu óc úc
 spawn 1. đẻ trứng, phóng tinh 2. sợi nấm
 specialist cá thể chuyên hoá
 specialist species loài chuyên hoá
 speciation (sự) hình thành loài
 species loài
 species diversity (sự) đa dạng loài
 species richness độ phong phú loài
 species selection (sự) chọn lọc loài
 species specific đặc thù loài
 species-area curve đường cong loài, diện tích
 specific đặc hiệu
 specific activity hoạt tính đặc hiệu
 specific character tính trạng đặc trưng
 specific dynamic action tác động động thái đặc biệt
 specific heat nhiệt dung riêng
 specific name tên loài
 specificity (tính) đặc hiệu
 spectrin spectrin
 spectrophotometer máy đo quang phổ
 speleology hang động học
 speleology hang động học
 sperm tinh trùng
 sperm cell tinh bào, tế bào tinh
 spermaceti sáp cá nhà táng, sáp cá voi
 spermaduct ống dẫn tinh, tinh quản
 spermagonium túi chứa tinh, tinh tử khí
 spermary tinh hoàn, túi phẩn, túi giao đực, hùng khí
 spermatheca túi nhận tinh, túi tiếp tinh
 spermatid tinh tử, tiểu tinh trùng
 spermatoblast tinh tử
 spermatocyte tinh bào, tế bào tinh
 spermatogenesis (sự) sinh tinh trùng
 spermatophore túi chứa tinh, bao chứa tinh
 Spermatophyta ngành Thực vật có hạt, ngành Thực vật hoa hiện
 spermatozoa (các) tinh trùng
 spermatozoid tinh tử động
 spermatozoon tinh trùng
 spermiducal (thuộc) ống dẫn tinh, tinh quản

spermiducal glands (các) tuyến ống dẫn tinh, tuyến tinh quản
 spermiduct ống dẫn tinh, tinh quản
 spermiogenesis sự phát triển tinh trùng
 spermogonium túi chứa tinh, tinh tử khí
 spermotheca túi nhận tinh, túi tiếp tinh
 sphagnicolous sống ở đầm lầy rêu nước
 Sphagnum chi Rêu nước
 S phase pha S
 Sphenisciformes bộ Chim cánh cụt
 Sphenodon giống Thần lằn, răng nê-m
 sphenoidal (có) dạng nê-m
 Sphenopsida lớp Tháp bút, lớp Lá nê-m
 Sphenophyllales bộ Lá nê-m
 spherosome thể cầu
 sphincter cơ thắt
 sphingomyelin sphingomyelln
 sphingosine sphingosine
 sphygmus mạch
 spicate 1.(có) máu nhọn 2.(có) dạng cựa
 spicular gai nhỏ, thể kim
 spiculate (có) gai nhỏ, (có) thể kim
 spicule gai nhỏ, thể kim
 spiculiferous (thuộc) gai nhỏ, (thuộc) thể kim
 spiculiform (có) dạng gai nhỏ, (có) dạng kim
 spiculum 1.gai nhỏ 2.lưỡi nạo
 spike bông
 spikelet bông nhỏ, bông chét, bông nhánh, bông kẹ
 spina gai
 spinal (thuộc) cột sống, (thuộc) dây sống, tuỷ sống, (thuộc) gai sống
 spinal canal ống tuỷ sống
 spinal cord tuỷ sống
 spinal nerves thần kinh tuỷ sống
 spinal reflex phản xạ tuỷ sống
 spinal shock choáng tuỷ sống
 spinate (có) gai
 spindle (thể) thoi
 spindle fibre sợi thoi
 spine 1.gai 2.tia vây 3.gờ
 spiniform (có) dạng gai
 spinneret vú tơ
 spinning glands tuyến tơ
 spinocerebellar tracts đường não tuỷ

spinosad *spinosad* (thuốc trừ sâu từ vi khuẩn *Saccaropolyspora*)
spinose (có) gai
spinosyns *spinosyn* (thuốc trừ sâu từ vi khuẩn *Saccaropolyspora spinosa*)
spinous (có) gai
spinous process 1.mấu gai, móm gai 2.mấu thần kinh
spinule gai nhỏ, ngành nhỏ
spiny vesicle túi gai
spiracle 1.lỗ thở 2.khe mang 3.khe mang ngoài 4.lỗ mũi ngoài
spiracular (thuộc) lỗ thở, khe mang, khe mang ngoài (có) lỗ mũi ngoài
spiraculate (có)lỗ thở, khe mang,(có) khe mang ngoài, (có) lỗ mũi ngoài
spiraculiform (có) dạng lỗ thở, (có) dạng khe mang,(có) dạng khe mang ngoài (có) dạng lỗ mũi ngoài
spiral thể xoắn, sợi xoắn, vóng xoắn
spiral cleavage (sự) phân cắt xoắn
spiral ganglion hạch xoắn
spiral valve van xoắn
spirillum khuẩn xoắn
spirochaetes khuẩn xoắn
splanchnic (thuộc) tạng
splanchnic circulation vòng tuần hoàn tạng
splanchnocoel khoang tạng, xoang tạng
splanchnopleural (thuộc) lá tạng
splanchnopleure lá tạng
spleen lách, lá lách, tì
splenomegaly (chứng) to lách, phì đại lách
splice forms (các) dạng ghép nối
splice variants (các) biến thể ghép nối
spliceosomes (các) thể ghép nối
splicing (sự) tách intron (ghép exon)
splicing (of protein molecule) (sự) tách intein (ghép extein)
splicing junctions điểm nối (các exon)
split brain não tách rời
SPM (phép) soi hiển vi (bằng cách) quét mẫu (*scanning probe microscopy*)
spodogram ảnh than
spondyl đốt sống
spondylous (có) đốt sống
sponge lớp bọt biển
spongin chất bọt biển
spongioblasts nguyên bào thần kinh đệm
spongy layer lớp xốp
spongy-mesophyll mô thịt lá xốp
spongy-parenchyma nhu mô xốp

spongy-tissue *mô mềm xốp*
 spontaneous assembly (sự) *lắp ráp ngẫu nhiên*
 spontaneous behaviour *tập tính tự phát, tập tính ngẫu nhiên*
 spontaneous generation *thế hệ tự sinh, phát sinh tự phát*
 spontaneous recovery *tự hồi phục, hồi phục ngẫu nhiên*
 spontaneous remission *tự bình phục*
 sporangium *túi bào tử, bào tử nang*
 spore *bào tử*
 spore mother cell *tế bào mẹ bào tử*
 spore print *vết bào tử*
 sporocarp *quả bào tử*
 sporocyst *kén bào tử, bào xác*
 sporocyte *tế bào mẹ bào tử*
 sporogenesis (sự) *phát sinh bào tử, hình thành bào tử*
 sporogenous (thuộc) *sinh bào tử, mang bào tử*
 sporogenous layer *tầng phát sinh bào tử*
 sporogonium *thể sinh bào tử vô tính*
 sporogony (sự) *phát sinh bào tử, hình thành bào tử*
 sporont *giai đoạn tế bào giao tử*
 sporophore *cuống bào tử, bào tử bính*
 sporophyll *lá bào tử, bào tử điệp*
 sporophyte *thể bào tử, thực vật bào tử*
 sporopollenin *sporopollenin, chất vỏ bào tử-phấn*
 Sporozoa *lớp Trùng bào tử*
 sporozoite *tử bào tử, hạt bào tử*
 sport (sự) *đột biến sinh dưỡng,*
 sporulation (sự) *sinh bào tử, hình thành bào tử*
 SPR *cộng hưởng plasmon bề mặt (công nghệ xét nghiệm - Surface Plasmon Resonance)*
 sprain (sự) *bong gân*
 spray *cành nhỏ, bụi nước, bình bơm nước*
 spread (sự) *phát tán, lan toả, lan truyền*
 spreading agent *tác nhân phát tán*
 spring wood (vòng) *gỗ xuân*
 SPS *hiệp định về tiêu chuẩn vệ sinh và vệ sinh thực vật của WTO (Sanitary and Phytosanitary Standards Agreement of the WTO)*
 spur *1.cựa 2.chôi ngắn*
 spuriae *lông vũ giả, lông vảy, lông cứng*
 squalamine *squalamin*
 squalene
 squama *vảy*
 Squamata *bộ Thằn lằn*

squamiform (có) dạng vảy
 squamous epithelium biểu mô vảy
 squamule vảy nhỏ
 squamulose (có) vảy nhỏ
 squarrose dựng lên, xù lên, sùi lên,
 squash ép, nén
 squint tật lác mắt
 S-R theory thuyết kích thích phản ứng
 SRB viết tắt của Sulfate Reducing Bacterium
 ssDNA ssADN (ADN sợi đơn)
 SSR đoạn lặp trình tự đơn giản (Simple Sequence Repeat)
 ssRNA ssARN (ARN sợi đơn)
 stabilate quần thể ổn định
 stability (độ) ổn định, (tính) ổn định, (độ) bền vững, (tính) bền vững
 stabilizing selection chọn lọc bình ổn, chọn lọc làm ổn định
 stable equilibrium cân bằng ổn định
 stable limit cycle chu kỳ giới hạn ổn định
 stable states trạng thái ổn định
 stacchyoze stacchyoza (loại oligosaccharid ở đậu tương)
 stachyose xem stacchyoze
 "stacked" genes gen lớn
 stading crop biomass sinh khối thu hoạch
 stadium tuổi lúa
 stag-headed (bị) chết cành ngọn
 stagnicolous sống ở nước tù, sống ở nước đọng
 stage micrometer thước vi kế bàn trượt
 staggered cuts (các) vết cắt xen kẽ, (các) vết cắt lệch nhau
 staling (sự) đình trệ
 stamen nhị
 staminal (thuộc) nhị
 staminate (có) nhị
 staminode nhị lép, nhị thui
 stand lô rừng trồng, lô cây trồng
 standard deviation độ lệch chuẩn, độ lệch quân phương
 standard error sai số chuẩn
 standard normal distribution phân phối chuẩn tắc chuẩn
 standing crop sản lượng định kỳ, tổng thu hoạch tiêu chuẩn
 standing-off dose liều phải tránh xa
 stanol ester este stanol
 stanol fatty acid esters este axit béo stanol
 stapes xương bàn đạp
 Staphylococcus tụ cầu khuẩn

star-shaped (có) dạng sao
 starch tinh bột
 starch fungi tinh bột nấm
 starch grain hạt tinh bột
 starch plant cây (có) tinh bột
 starch sheath bao tinh bột
 start codon codon khởi đầu
 startle colours màu gây sững sốt, màu gây kinh ngạc
 startpoint điểm khởi đầu
 startpoint of transcription điểm khởi đầu phiên mã
 starvation (sự) đói
 stasis (sự) ngừng sinh trưởng
 STATS viết tắt của Signal Transducers and Activators of Transcription
 state-dependent learning tập quen phụ thuộc trạng thái
 state-dependent memory trí nhớ phục hồi trạng thái
 statenchyma mô chứa sỏi thăng bằng
 static life tables bảng sống tĩnh
 statistic số liệu thống kê
 statocyst 1.túi thăng bằng 2.nang thăng bằng
 statolith 1.thạch nhĩ, sỏi tai 2.sỏi thăng bằng
 steapsin steapin
 stearate (stearic acid) stearat (axit stearic)
 stearic acid axit stearic
 stearidonate stearidonat
 stearidonic acid axit stearidonic
 stearyl-*acp* desaturase desaturaza stearyl-*acp*
 stele trụ, trung trụ, trụ giữa
 stellate (có) dạng sao
 stellate cells tế bào hình sao
 stellate hair tóc chẻ ngọn
 stem thân, cọng trục
 stem-and-leaf plot sơ đồ thân và lá
 stem cell tế bào nguồn, tế bào gốc
 stem cell growth factor (SCF) nhân tố sinh trưởng tế bào gốc
 stem cells tế bào gốc
 stem cell one tế bào gốc số 1 (từ đó sinh ra tất cả các tế bào của hệ miễn dịch)
 stem succulent thực vật thân mọng
 stenohaline thích nghi độ mặn hẹp
 stenophyllous (có) lá hẹp
 stenopodium chân hẹp
 steppes thảo nguyên
 stereo-isomer chất đồng phân lập thể

stereocilia *lông tiết cứng*
 stereoisomers *chất đồng phân lập thể*
 stereoisomer *đồng đẳng*
 stereokinesis *(tính) ứng kích thích, (tính) ứng tiếp xúc*
 stereome *mô cứng, cương mô*
 stereome cylinder *trụ mô cứng, trụ cương mô*
 stereospondylous *(có) cột sống gắn liền*
 stereospondyly *cột sống gắn liền*
 stereotactic *ứng theo tiếp xúc thể rắn*
 stereotaxis *(tính) ứng theo tiếp xúc thể rắn*
 stereotyped behaviour *tập tính định hình, tập tính rập khuôn*
 steric hindrance *trở ngại không gian*
 sterile *1.thui, lép, bất thụ, bất dục, không sinh sản, vô sinh 2.tiệt trùng*
 sterile (environment) *tiệt trùng (môi trường)*
 sterile (organism) *bất thụ (sinh vật)*
 sterile flower *1.hoa thui, hoa bất thụ 2.hoa đực*
 sterile glume *mày lép*
 sterilization *1.(sự) thiến, hoạn, gây vô sinh, gây bất lực 2. khử trùng, tiệt trùng*
 sterilization *khử trùng, làm cho bất thụ*
 sternal *(thuộc) xương ức, mảnh ức*
 sternbrae *(các) đốt ngực, (các) đốt ức*
 sternum *1.mảnh ức 2.xương ức, mỏ ác*
 steroid *steroid*
 steroid hormones *hormon steroid*
 steroid receptor *thụ quan steroid*
 steroid regulated genes *(các) gen điều chỉnh bởi steroid*
 steroid response elements *nhân tố đáp ứng steroid*
 sterols *sterol*
 sticky ends *(các) đầu dính, xem thêm cohesive ends*
 stigma *1.điểm mắt 2.núm nhụy 3.lỗ thở 4.khe mang 5.mắt cách*
 stigmasterol *stigmasterol*
 stigmata *(các) điểm mắt, (các) núm nhụy, (các) lỗ thở, (các) khe mang, (các) mắt cách*
 stilt-root *rễ bạnh*
 stimulus *chất kích thích, tác nhân kích thích*
 stimulus control *kiểm soát kích thích*
 stimulus filter *chọn lọc kích thích*
 stimulus generalization *khái quát hoá kích thích*
 stimulus-response theory *thuyết kích thích phản ứng*
 stimulus threshold *ngưỡng kích thích*
 sting *1.ngòi (đốt) 2.máng đẻ, ngòi đẻ*

stinging hair *lông ngứa, lông độc*
 stipe *cuống*
 stipes *cuống mắt, cuống*
 stipiform *(có) dạng cuống mắt*
 stipitate *(có) cuống, (có) cuống mắt*
 stipites *(các) cuống, (các) cuống mắt*
 stipular trace *mạch lá kèm*
 stipule *lá kèm*
 STM *kính hiển vi quét tạo đường hầm (Scanning Tunneling Microscope)*
 stochastic *ngẫu hợp, ngẫu nhiên*
 stock *1.gốc ghép 2.vật liệu gốc, nguyên liệu gốc*
 stolon *1.thân bò, thân bò 2.thân hình cung 3.thân bò ngầm 4.rễ sinh dục*
 stolonate *(có) thân bò, thân bò, (có) thân hình cung, (có) thân bò ngầm, (có) rễ sinh dục*
 stoma *lỗ, khí khổng, lỗ khí*
 stomach *dạ dày*
 stomach insecticide *thuốc diệt côn trùng qua dạ dày*
 stomachic *(thuộc) dạ dày*
 stomata *(các) lỗ, (các) khí khổng, (các) lỗ khí*
 stomatal *(thuộc) lỗ, khí khổng, lỗ khí*
 stomatal complex *phức hệ miệng*
 stomatal open-closed mechanism *cơ chế đóng mở khí khổng*
 stomatal pores *lỗ khí*
 stomate *(có) lỗ, (có) khí khổng, (có) lỗ khí*
 stomates *(các) lỗ, (các) lỗ khí, (các) khí khổng*
 stomatiferous *(có) lỗ khí, (có) khí khổng*
 stomatogastric *(thuộc) miệng dạ dày*
 stomatose *(có) lỗ, (có) lỗ khí, (có) khí khổng*
 stomatous *(có) lỗ, (có) lỗ khí, (có) khí khổng*
 stomium *dãy tế bào nẻ*
 stomodaeal *(thuộc) ống miệng*
 stone cell *tế bào đá thạch bào*
 stoneworts *bộ Tảo bánh xe*
 stool *gốc đốn mọc chồi, chồi gốc*
 stop codon *codon kết thúc, đơn vị mã kết thúc*
 stop transfer sequence *trình tự dịch mã kết thúc*
 storage proteins *protein dự trữ*
 storied *(được) phân tầng, (được) phân lớp*
 storied cork *lục bì nhiều tầng*
 STR markers *chỉ thị STR*

strabismus *tật lác mắt*
 strain *dòng, nòi, chủng*
 stranger anxiety (*chứng*) *sợ người lạ*
 stratification (*sự*) *phân tầng, phân lớp*
 stratified (*được*) *phân tầng*
 stratified epithelium *biểu mô tầng*
 stratiform (*có*) *dạng tầng, (có) dạng lớp*
 stratose (*có*) *tầng, kết tầng*
 stratum *tầng, lớp*
 stratum corneum *lớp sừng*
 stratum germinativum *lớp mầm*
 stratum granulosum *lớp hạt*
 stratum lucidum *lớp sáng*
 stratum Malpighi *lớp Malpighi*
 streak *dải, sọc, vân*
 stream *dòng, luồng, suối, quá trình*
 streaming (*sự*) *chảy*
 streptavidin *streptavidin*
 streptococcus *liên cầu khuẩn*
 streptomycin *streptomycin*
 streptostyly *kiểu khớp động xương vuông-vảy*
 stress *tâm trạng căng thẳng*
 stress fibres *bó sợi căng*
 stress proteins *protein gây căng thẳng*
 stress response proteins *protein phản ứng với căng thẳng*
 stress responsive proteins *protein phản ứng với căng thẳng*
 stretch reflect *phản xạ duỗi*
 stria *1.nếp nhăn 2.dải, sọc, vân, vạch*
 stria medullaris *vân hành*
 striate cortex *vỏ cơ vân*
 striated muscle *cơ vân*
 striation *hệ dải, hệ sọc, hệ vân, hệ vạch*
 strict aerobic *sinh vật hiếu khí nghiêm ngặt*
 stridulating organs *cơ quan phát âm*
 stridulation (*sự*) *cọ sát inh tai*
 Strigiformes *bộ Cú*
 strigose (*có*) *dạng lông cứng và dựng, (có) ria cứng và dựng*
 stripe *dải, sọc*
 striped muscle *cơ vân*
 strobila *1,thể phân đoạn nhiều đĩa 2.chuôi đốt sán*
 strobilaceous (*thuộc*) *thể chén, thể nón*

strobile *thể phân đoạn nhiều đĩa, chuỗi đốt sán*
strobiliferous *(có) thể chén*
strobilization *1.(sự) tạo thành thể phân đoạn nhiều đĩa 2.(sự) tạo thành chuỗi đốt sán*
strobiloid *(có) dạng chén*
strobilus *1.lá bào tử dạng nón, nón thông 2.hoa tự nón*
stroke *sơ vữa mạch máu*
stroke volume *thể tích mạch vữa*
stroma *1.chất nền, cơ chất, thể lưới 2.khối mũ nấm 3.khung mạng, mô đỡ*
stroma lamellae *(các) tâm chất nền, (các) tấm cơ chất (lục lạp)*
stromata *(các) chất nền, (các) cơ chất, (các) thể lưới, (các) khung mạng, (các) mô đỡ*
stromate *(có) chất nền, (có) cơ chất, (có) khung mạng, (có) mô đỡ*
stromatic *(thuộc) chất nền, cơ chất, thể lưới, khung mạng, mô đỡ*
stromatiform *(có) dạng chất nền, (có) dạng cơ chất, (có) dạng khung mạng, (có) dạng mô đỡ*
stromatoid *(có) dạng chất nền, (có) dạng cơ chất, (có) dạng khung mạng, (có) dạng mô đỡ*
stromatolites *stromatolit, cấu trúc tảo tầng*
stromatous *(có) chất nền, (có) cơ chất, (có) khung mạng, (có) mô đỡ*
stromelysin (mmp-3) *stromelysin (mmp-3)*
strophic movement *vận động xoắn cuộn, vận động xoắn vặn*
strophiole *mộng (hạt)*
strophism *(sự) xoắn cuộn, xoắn vặn*
structural *(thuộc) cấu trúc*
structural biology *sinh học cấu trúc*
structural colours *màu cấu trúc*
structural diversity of plant *đa dạng cấu trúc của cây*
structural formul *công thức cấu tạo*
structural gene *gen cấu trúc*
structural genomics *hệ gen học cấu trúc*
structural proteomics *protein học cấu trúc*
structure-activity models *mô hình cấu trúc-hoạt tính*
Struthioniformes *bộ Đà điểu*
sts sulfonylurea (herbicide)-tolerant soybeans *đậu tương chịu sulfonylurea (thuốc trừ cỏ)*
stubble *gốc roi*
stuffer fragment *đoạn nhồi (xem thêm polystuffer)*
stx *độc tố giống Shiga (Shiga-like toxins)*
style *vòi nhụy*
stylet *trâm nhỏ, gai nhỏ, lông cứng nhỏ*
styliform *(có) dạng trâm, (có) dạng gai*

stylopodium *1.gốc vòi nhụy 2.đốt háng*
 subception *nhận thức dưới ngưỡng*
 subchelate *(có) vuốt bắt mồi*
 subclass *phân lớp*
 subclavian *dưới đòn*
 subclavian artery *động mạch dưới đòn*
 subclimax *giai đoạn trước cao đỉnh*
 subconscious *(thuộc) tiềm thức*
 subcortical *dưới vỏ*
 subculture *(sự) cấy truyền*
 subcutaneous *dưới da*
 subdorsal *dưới lưng*
 suberin *suberin, chất bền, chất lie*
 suberin lamella *tầng lục bì, phiến lục bì, phiến suberin*
 suberization *(sự) hóa bền, hoá lie, hoá sube*
 subgenital *(thuộc) dưới cơ quan sinh dục*
 subgenual organ *cơ quan dưới thể gôi*
 subimagonal *(thuộc) giai đoạn gần thành trùng*
 subimago *giai đoạn gần thành trùng*
 sublimation *(sự) thăng hoa*
 subliminal perception *nhận thức dưới ngưỡng*
 sublingua *cựa dưới lưỡi*
 sublingual glands *tuyến dưới lưỡi*
 sublittoral plant *thực vật vùng dưới triều, thực vật vùng ven bờ*
 sublittoral zone *vùng dưới triều, vùng cận triều, vùng ven bờ*
 submandibular gland *tuyến dưới hàm*
 submaxillary *dưới hàm dưới*
 submucosal plexus *đám rối dưới lớp màng nhày*
 subset *tiểu quần thể, bộ nhỏ*
 subsidiary cell *tế bào phụ, tế bào kèm, trợ bào*
 subspecies *loài phụ*
 substance *cơ chất*
 substantia *chất, vật chất*
 substantia nigra *chất xám*
 substantial equivalence *(sự) tương đồng cơ chất*
 substantially equivalent *tương đồng cơ chất*
 substantive variation *biến đổi chất lượng*
 substitutable resources *tài nguyên thay thế*
 substitution vector *vector thay thế*
 substrata *chất nền*
 substrate *1.chất nền, cơ chất 2.giá bám, thể bám, giá thể*
 substrate adhesion molecules *phân tử kèm hãm cơ chất*

substrate *cơ chất*
 substrate level phosphorylation *phosphoryl hóa mức cơ chất*
 subtectal *1.dưới mái 2.xương sọ*
 subtend *nằm kê dưới, nằm ngay cạnh dưới*
 subthalamic nucleus *nhân vùng dưới đồi*
 substratum *giá bám, thể bám, giá thể*
 subulate *(có) dạng lá lúa, (có) dạng dùi*
 succession *diễn thế*
 succise *(bị) cắt đứt, (bị) chặt đứt, (bị) bẻ đứt*
 succulent *mọng dịch, mọng nước, mọng nhựa*
 succus entericus *dịch ruột*
 sucker *1.chôi rễ bất thường 2.giác bám, giác hút, giác mút*
 sucrase *sucraza*
 sucrose *sucroza*
 sucrose gradient *sucroza gradien*
 suction pressure *áp lực hút*
 suctorial *cuốn vào, hút vào, (thuộc) giác hút*
 suctorial mouthparts *phần phụ miệng kiểu hút*
 sudden death syndrome *hội chứng đột tử*
 sudoriferous *(có) mồ hôi, thoát mồ hôi, đổ mồ hôi*
 sudoriferous gland *tuyến mồ hôi*
 sudoriparous *chảy mồ hôi, ra mồ hôi*
 sugar *đường*
 sugar fungi *nấm đường*
 sugar molecules *(các) phân tử đường*
 sugar plant *cây (có) đường*
 suicide genes *(các) gen tự sát*
 sui-fructescent *(có) cây bụi thấp*
 sui-fruticose *(có) cây bụi thấp*
 sulci *khe, rãnh*
 sulcus *khe, rãnh*
 sulfate reducing bacterium *vi khuẩn khử sulfat*
 sulforaphane *sulforaphan*
 sulfosate *sulfosat*
 sulphur *lưu huỳnh*
 sulphur bacteria *vi khuẩn ưa lưu huỳnh*
 sulphuric acid *axit sunphuric*
 summer annual *cây một năm vụ hè*
 summer egg *trứng mùa hè*
 summer wood *gỗ mùa hè*
 SUMO protein *sửa đổi nhỏ liên quan với Ubiquitin (Small Ubiquitin-Related Modifier)*

sun plant *cây ưa nắng*
 superantigens *siêu kháng nguyên*
 superciliary (*thuộc*) *lông mày, trên ổ mắt*
 supercoiling *siêu xoắn*
 supercritical carbon dioxide *dioxid carbon siêu hạn*
 supercritical fluid *dịch lỏng siêu hạn*
 superego *cái siêu tôi, cái siêu kỳ, cái siêu ngã*
 superficial cleavage *phân cắt bề mặt*
 superior *trên*
 superior vena cava *tĩnh mạch chủ trên*
 superior vestibular nucleus *nhân tiền đình trên*
 supernormal stimulus *kích thích vượt chuẩn*
 supernumary chromosomes *nhiễm sắc thể thừa*
 superovulation (*sự*) *rụng trứng nhiều lần, rụng trứng quá mức*
 superoxide anion *superoxid anion*
 superstitious behaviour in animals *tập tính củng cố liên hiệp ở động vật*
 supinate (*thuộc*) *quay ngửa*
 supination (*sự*) *quay ngửa, ngửa bàn tay*
 supinator *cơ quay ngửa, cơ ngửa bàn tay*
 supplemental (*được*) *bổ sung, (được) thêm vào, dôi ra*
 superoxide dismutase (sod) *dismutaza superoxid*
 superparamagnetic nanoparticles (*các*) *hạt nano thuận từ*
 supplementary (*được*) *bổ sung, (được) thêm vào, dôi ra*
 supplementary motor area *vùng phụ vận động*
 supply point *điểm cấp*
 supporting cells *tế bào trụ*
 suppressed *thiếu, không đầy đủ*
 suppression *1.(sự) ức chế 2.dị tật thiếu, (sự) thiếu*
 suppressor cell *tế bào ức chế*
 suppressor *gen ức chế*
 suppressor gene *gen ức chế*
 suppressor mutation *đột biến ức chế*
 suppressor T cells (*các*) *tế bào T ức chế*
 suppressor T cell factor *nhân tố tế bào T ức chế*
 supradorsal *trên lưng*
 supramolecular assembly (*sự*) *lắp ráp trên mức phân tử*
 supra-occipital *xương trên chẩm*
 suprarenal *trên thận, thượng thận*
 suprarenal body *tuyến thượng thận*
 suprarenal gland *tuyến thượng thận*
 supraspinal control of movements *sự điều khiển vận động cột sống*
 surface area *vùng bề mặt*

surface plasmons *plasmon bề mặt*
 surface plasmon resonance (SPR) *cộng hưởng plasmon bề mặt*
 surface tension *sức căng bề mặt*
 surfactant *chất hoạt dịch*
 surround inhibition *sự ức chế của môi trường*
 survival (sự) *sống sót, thoát nạn, thoát chết*
 survival curve *đường cong sống sót*
 survivorship curve *đường cong độ sống sót, đường cong sinh tồn*
 suspension culture *nuôi cấy huyền phù*
 suspension feeder *động vật ăn lọc*
 suspensor *dây treo, cuống phôi*
 suspensor of plant embryo *dây cheo, cuống phôi ở thực vật*
 suspensorium *sụng móng hàm*
 suspensory (thuộc) *sụng móng hàm, nâng đỡ, treo*
 susplus yield model *mô hình thu hoạch thêm*
 sustainable agriculture *nông nghiệp bền vững*
 sustainable development *phát triển bền vững*
 sustentacular cells *tế bào đỡ*
 sutural (thuộc) *đường nối, đường khớp, (thuộc) khớp nối*
 suture *đường nối, đường khớp*
 swallowing *họng, nuốt*
 swamp *đầm lầy, sức sản xuất sơ cấp và sinh khối*
 swarm *đàn, bầy*
 swarm cell *tế bào di động*
 swarmer *bào tử di động*
 sweat *mồ hôi, sự chảy mồ hôi*
 sweating *sự đổ mồ hôi*
 swim bladder *bong bóng*
 swimmerets (các) *tám bơi*
 switch plant *cây thân quang hợp lá vảy*
 switch proteins *protein chuyển đổi, protein công tắc*
 switch region *vùng chuyển đổi*
 switching (on/off) of genes *bật-tắt gen*
 SWNT *ống nano carbon đơn vỏ (single-walled carbon nanotube)*
 sycon *cá thể dạng chum, dạng sycon*
 syk protein *protein syk (làm dừng một chuỗi phản ứng hoá học trong tế bào)*
 syloid process *mỏm trám, mỏm gai*
 Sylvian aqueduct *cống Sylvius*
 Sylvian fissure *khe Sylvius*
 symbiont *hiện tượng cộng sinh*
 symbiosis (hiện tượng) *cộng sinh, (đời sống) cộng sinh*
 symbiotic (thuộc) *cộng sinh*

symbol *ký hiệu, vật tượng trưng*
 symmetrical *đối xứng*
 symmetry *(tính) đối xứng*
 sympathetic cholinergic pathway *tác động giao cảm kiểu chim, điều khiển dòng máu trong mạch nhỏ*
 sympathetic control *sự điều khiển hệ thần kinh giao cảm*
 sympathetic ganglia *hạch giao cảm*
 sympathetic nerves *dây thần kinh giao cảm*
 sympathetic nervous system *hệ thần kinh giao cảm*
 sympathetic ophthalmia *viêm mắt đồng cảm, nhãn viêm giao cảm, viêm mắt giao cảm*
 sympathetic stimulation *sự kích thích dây thần kinh giao cảm*
 sympathomimetics *tác dụng giống thần kinh giao cảm*
 sympatric *cùng khu vực phân bố, giới vùng phân bố*
 sympatric speciation *(sự) hình thành loài cùng vùng phân bố*
 sympetalous *(có) cánh tràng hợp, (có) cánh tràng liền*
 symphysial *(thuộc) tiếp hợp, khớp, ghép*
 symphysis *chỗ tiếp hợp, chỗ ghép, khớp*
 symplast *thể hợp bào*
 symplastic *(thuộc) hợp bào*
 symplastic growth *sinh trưởng hợp bào*
 sympodial growth *sinh trưởng hợp gốc*
 sympodium *trục hợp*
 synandrium *nhóm bao phấn hợp, nang tiểu bào tử*
 synandrous *(có) nhị hợp*
 synangium *túi bào tử hợp, hợp bào tử nang*
 synapomorphies *đặc tính dẫn xuất chia sẻ*
 synapse *khớp thần kinh*
 synapsid *một hố thái dương*
 Synapsida *phân lớp Một hố thái dương*
 synapsis *(sự) kết cặp, liên kết, tiếp hợp*
 synaptic boutons *chồi khớp thần kinh*
 synaptic delay *sự chậm chễ tiếp hợp*
 synaptic modulation *sự phân hoá thuận nghịch synap thần kinh*
 synaptic potential *điện thế xynáp*
 synaptic terminal *đầu khớp thần kinh*
 synaptic transmission *hạch tự động truyền dẫn xynap thần kinh*
 synaptic vesicles *(các) bong sinap, (các) túi sinap*
 synaptonemal complex *phức hệ nhiễm kết cặp, phức hệ sinap*
 synarthrosis *khớp bất động*
 syncarpous *(có) lá noãn hợp*
 syncaryon *nhân hợp*

synchondrosis *khớp sụn*
 synchronous flight *chiếu sáng đồng thời*
 synchrony in population *(sự) đồng bộ trong quần thể*
 syncytium *thể hợp bào*
 syncytial *(thuộc) hợp bào*
 syncytial blastoderm *hợp bào phôi bì*
 syncytiotroblast *thể nguyên hình, hợp bào, hỗn bào*
 syndactyl *liên ngón, dính ngón*
 syndactylism *(sự) liên ngón, dính ngón*
 syndesmochorial placenta *nhau lá, nhau liên kết-đệm niếu*
 syndesmosis *khớp chung dây chằng, khớp động nhẹ*
 syndrome *hội chứng*
 synecology *sinh thái học quần xã*
 synergetic *hợp lực, đồng vận*
 synergic *hợp lực đồng vận*
 synergic mechanisms *cơ chế đồng vận*
 synergid *trợ bào, tế bào phụ trợ*
 synergism *(sự) tác dụng phối hợp*
 syngamy *(tính) hợp giao tử, (tính) hợp giao, (tính) sinh sản hữu tính*
 syngeneic *đồng nguồn, đồng gen*
 syngenesia *(sự) dính mép bên, liền mép bên*
 syngnathous *(có) hàm liền, (có) hàm dính mép bên*
 synkaryon *nhân hợp*
 synovial membrane *màng hoạt dịch*
 synostosis *(sự) liền xương*
 synovia *dịch khớp, hoạt dịch*
 synsacrum *xương cùng liền, xương cùng hợp, khối xương cùng*
 systemic circulation *vòng tuần hoàn lớn*
 syntechnic *hội tụ, đồng quy*
 syntenosis *khớp có gân bao quanh*
 synthase *synthaza*
 synthesizing (of DNA molecules) *tổng hợp (các phân tử ADN)*
 synthesizing (of oligosaccharides) *tổng hợp oligosaccharid*
 synthesizing (of proteins) *tổng hợp protein*
 synthetase *synthetaza*
 synthetic analysis of development *phân tích tổng hợp sự phát triển*
 synthetic biology *sinh học tổng hợp, sinh tổng hợp*
 synthetic oligonucleotide *oligonucleotid tổng hợp*
 synusia *quần xã cùng điều kiện*
 syringeal *(thuộc) minh quản*
 syringes *(các) minh quản*
 syrinx *minh quản*

systalsis (sự) co giãn, đập nhịp
systaltic co giãn, co bóp, đập nhịp
system 1.hệ, hệ thống 2.hệ, bộ, bộ máy
systematic (có) hệ thống, toàn thể
systematic activated resistance tính kháng được hoạt hoá có hệ thống
systematic desensitization mất nhạy cảm có hệ thống
systematics phân loại học, hệ thống học
systemic (thuộc) hệ thống, toàn hệ
systemic acquired resistance (SAR) tính kháng được tập nhiễm có hệ thống
systemic arch vòng tuần hoàn
systemic circuit hệ thống kín
systemic circulation hệ tuần hoàn
systemic inflammatory response syndrome bệnh phản ứng nhiễm khuẩn có hệ thống
systemic lupus erythematosus luput ban đỏ hệ thống
systemics hệ thống học
systole kỳ tâm thu
systolic murmur tiếng thổi tâm thu
systolic pressure áp lực tâm thu

T

T-agglutinin *ngưng kết tố*
T-antigens (nhóm) *kháng nguyên T*
T-bands *băng T*
T-cell *tế bào T*
T cell growth factor (TCGF) *nhân tố sinh trưởng tế bào T*
T-cell leukaemia viruses (các) *virut ung thư bạch cầu tế bào T*
T cell modulating peptide (TCMP) *peptid điều chỉnh tế bào T*
T cell replacing factor *nhân tố thay thế tế bào T*
T cell receptors *thụ quan tế bào T*
TCGF *viết tắt của T Cell Growth Factor*
TCMP *viết tắt của T Cell Modulating Peptide*
T-dependent antigens (các) *kháng nguyên phụ thuộc T*
t-distribution *phân bố-t*
t-DNA *t-ADN*
T lymphocyte *lympho bào T*
T lymphocyte antigen receptor *thụ thể lympho bào T dành cho kháng nguyên*
T3 *tên một phag của E.coli*
T4 cells (các) *tế bào T4 (lympho bào T)*
T6 marker chromosome *nhễm sắc thể đánh dấu T6*
tabescent *quăn, nhăn nhúm*
taboo *điều cấm kỵ, luật cấm*
tabular (có) *dạng biểu bảng*
TAB vaccine *vacxin TAB*
tachistoscope *kính nghiệm tốc*
tachycardia *tim đập nhanh*
tachygenesis (sự) *phát triển đốt cháy giai đoạn*
tachygenetic (sự) *phát triển đốt cháy giai đoạn*
tachykinins *tachykinin*
tactic movement *cử động theo kích thích, cử động theo ứng động*
tactile (thuộc) *sờ mó, cảm xúc*
tactile bristle *ria xúc giác, ria sờ mó*
tactile receptor *cơ quan xúc giác*
tadpole *nòng nọc*
taenia *1.sán 2.bó sợi*
taeniasis (sự) *nhiễm sán dây*
tag *thẻ, dấu, nhãn, vòng*

tagged molecules or cells (các) tế bào hoặc phân tử được đánh dấu
 tagma vùng thân
 tagmata (các) vùng thân
 tagmosis (sự) phân đoạn vùng thân
 taiga taiga, vùng rừng thông xibia
 tail đuôi
 tali (các) xương sên
 talon vuốt
 talus xương sên
 tandem affinity purification tagging đánh dấu tinh sạch ái lực liên tiếp
 tandem repeat đoạn lặp liên tiếp
 tangential longitudinal section mặt cắt dọc tiếp tuyến
 tanning (sự) ngâm tẩm, cố kết thêm
 tannins tanin
 tannin sac túi tanin
 tapetum 1.tầng nuôi 2.lớp cơ phản quang, lớp sắc tố phản quang
 tapeworm sán dây
 TAP tagging (phương pháp) đánh dấu tinh sạch bằng ái lực nối tiếp)
 Tandem Affinity Purification Tagging
 taproot rễ cái, rễ chính
 taproot system hệ rễ chính
 Taq DNA polymerase polymeraza ADN Taq
 Tardigrada phân ngành đi chậm, phân ngành Chân ngắn
 target đích
 target cell tế bào đích
 target-ligand interaction screening
 target validation hoạt hoá đích, làm cho đích có hiệu lực
 tarsal (thuộc) sụn mí, đốt bàn, khối xương cổ chân
 tarsal glands tuyến sụn mí mắt
 tarsus 1.sụn mí 2.đốt bàn 3.khối xương cổ chân
 taste bud gai vị giác, chổi vị giác, nụ vị giác, nhú vị giác
 TAT protein TAT (kích hoạt gen HIV trong tế bào)
 TATA box hộp TATA
 TATA homology tương đồng TATA
 taungya đất giao rừng
 taxes (các) (tính) (hướng) theo kích thích
 taxis (tính) (hướng) theo kích thích
 taxol taxol (chất hoá học ở thực vật, chống bệnh mốc nước)
 taxon taxon, cấp phân loại, đơn vị phân loại
 taxonomic composition thành phần danh pháp học
 taxonomic series dãy taxon
 taxonomy phân loại học
 TBT rào cản kỹ thuật đối với thương mại (Technical Barriers to Trade)

TCGF *nhân tố sinh trưởng tế bào T (T Cell Growth Factor)*
 TCK Smut *bệnh nấm TCK Smut (ở lúa mì)*
 tear gland *tuyến lệ*
 teats *(các) núm vú*
 technology protection system *hệ thống bảo vệ công nghệ*
 tectorial *(thuộc) dây, che phủ*
 tectorial membrane *màng dây*
 tectrices *lông phức*
 tectum *thể mái*
 tegulated *(được) lợp vảy, (được) lợp tấm, (được) lát vảy, (được) lát tấm*
 tegument *màng bọc, vỏ áo,*
 teleceptor *viễn thụ quan, cơ quan cảm nhận từ xa*
 telegony *(tính) ảnh hưởng đời bố trước, (tính) ảnh hưởng từ xa, (tính) ảnh hưởng cách truyền*
 telencephalon *não cùng, não tận*
 teleological *(thuộc) mục đích luận*
 teleonomy *mục đích luận*
 Teleostei *phân lớp Cá xương*
 telepathy *thần giao cách cảm, (sự) truyền giao cách cảm*
 telereceptor *viễn thụ quan, cơ quan cảm nhận từ xa*
 telocentric *(thuộc) tâm động nút*
 telolecithal *đoạn noãn hoàng*
 telome *telom, thể bào tử*
 telome theory *thuyết telom, thuyết thể bào tử*
 telomerase *telomeraza*
 telomere *đoạn cuối, khúc cuối, telome*
 telomorph *giai đoạn hữu tính*
 telophase *kỳ cuối*
 telson *gai trâm, trâm cong*
 temperate virus *virut ôn hoà*
 temperate deciduous forest *rừng ôn đới rụng lá*
 temperate *ôn hoà*
 temperature *nhiệt độ*
 temperature coefficient *hệ số nhiệt độ*
 temperature deciduous forest *rừng nhiệt đới rụng lá*
 temperature forest *rừng ôn đới*
 temperature gradient *gradien nhiệt độ*
 temperature grassland *đồng cỏ ôn đới*
 temperature regulating centre *trung tâm điều hoà nhiệt độ*
 temperature sensitive mutant *thể đột biến mẫn cảm nhiệt độ*
 temperature sensitive period *giai đoạn mẫn cảm nhiệt độ*
 temperature zone *vùng ôn đới*

template *khuôn*
 temporal *xương thái dương*
 temporal heterogeneity *bất đồng theo thời gian*
 temporal lobe *hố thái dương*
 temporal openings *hố thái dương*
 temporal summation *(sự) tạo thành hố thái dương*
 temporal vacuities *hốc thái dương*
 tendency *xu thế, xu hướng*
 tendinous *(có) gân*
 tendon *gân*
 tendon reflex *sự phản xạ gân*
 tendril *tua cuốn*
 tenia *sán, bó sợi*
 teniasis *(sự) nhiễm sán dây*
 tension wood *gỗ chịu sức kéo*
 tensor *cơ năng*
 tensor tympani muscle *căng cơ tai giữa*
 tentacle *tua sờ, máu sờ, tay sờ, tay cuốn*
 tentacular *(thuộc) tua sờ, máu sờ, tay sờ, tay cuốn*
 tentaculiferous *(có) tua sờ, (có) máu sờ, (có) tay sờ, (có) tay cuốn*
 tentaculiform *(có) dạng tua sờ, (có) dạng tay sờ*
 tentaculum *tua sờ, máu sờ, tay sờ, tay cuốn*
 tentorium *1.lều 2.khung sọ*
 teosinte *cây ngô dại (Zea diploperennis)*
 tepal *cánh hoa*
 teratogen *tác nhân gây quái thai*
 teratology *quái thai học*
 teratoma *u quái*
 terebrate *(có) dùi đẻ trứng*
 terete *(có) dạng ống trứng*
 tergal *(thuộc) mặt lưng, mảnh lưng, tấm lưng*
 tergum *mặt lưng, mảnh lưng, tấm lưng*
 teratogen *tác nhân gây quái thai*
 terminal bud *chồi đỉnh*
 terminal deoxynucleotidyl transferase *transferaza deoxynucleotit tận cùng*
 termitarium *tổ mối*
 ternate *(có) mẫu ba*
 terpenoids *terpenoit*
 terminal transferase *transferaza điểm cuối*
 termination codon *codon chặn cuối (gen)*
 terminator *nhân tố kết thúc*

terminator cassette *casset kết thúc*
 terminator sequence *trình tự kết thúc*
 terpenes *terpen (hóa chất từ thực vật, tạo hương vị cho thịt cá, khi cá ăn)*
 terpenoids *terpenoid*
 terrestrial communities *quần xã trên cạn*
 territory *lãnh thổ*
 tertiary structure *cấu trúc bậc ba*
 tertiary thickening *hóa dày cấp ba*
 tertiary wall *vách cấp ba*
 test *vỏ hạt, vỏ, bộ xương ngoài, vỏ giáp, mai*
 testa *1.vỏ hạt 2.vỏ, bộ xương ngoài, vỏ giáp, mai*
 testacean *(thuộc) vỏ hạt, vỏ, bộ xương ngoài, vỏ giáp, mai*
 testaceous *(có) vỏ hạt, (có) vỏ, (có) bộ xương ngoài, (có) vỏ giáp, (có) mai*
 testcross *phép lai chéo*
 testes *(các) tinh hoàn*
 testis *tinh hoàn*
 testicular *(thuộc) tinh hoàn*
 testicular feminization *sự nữ hoá tinh hoàn*
 testosterone *kích tố sinh dục đực, testosteron*
 tetanic contraction *co cứng cơ*
 tetanus *(bệnh) uốn ván, (chứng) co cứng cơ*
 tetanus antitoxin *kháng độc tố uốn ván*
 tetanus toxin *độc tố uốn ván*
 tetrad *1.thể tứ phân, tứ phân bào tử 2.bộ bốn*
 tetracycline (tc) *tetracyclin*
 tetrad analysis *phân tích bộ bốn*
 tetradactyl *bốn ngón*
 tetragonous *bốn góc, bốn cạnh*
 tetrahydrofolic acid *axit tetrahydrofolic*
 tetramerous *bốn phân, (có) mẫu bốn*
 tetraparental chimera *quái thai bốn bố mẹ, thể khảm bốn bố mẹ*
 tetraploid *tứ bội, thể tứ bội*
 tetrapod *bốn chân*
 tetrapterous *bốn cánh*
 tetrarch *bốn bó sơ cấp, bốn bó nguyên môc*
 tetrasornic *thể bốn*
 tetrasporophyte *thể tứ bào tử*
 texture *cấu trúc, kiến tạo*
 TG *triglycerid*
 TGA *cơ quan chính phủ Australia phê duyệt các sản phẩm thuốc*
 TGF *biến nạp nhân tố sinh trưởng (Transforming Growth Factor)*

thalamic nuclei *nhân đồi thị*
 thalamus *1.đế hoa 2.đồi thị*
 thalassaemia (bệnh) *thiếu máu vùng biển, thalassaemia*
 thalassophyte *thực vật biển, tảo biển*
 Thale Cress *Arabidopsis thaliana*
 thalloid (có) *tảo*
 thallus *tảo*
 thanatoid *gây chết*
 thanatosis (trạng thái) *chết giả*
 Thebesian valve *van Thebesian*
 theca *1.áo, vỏ 2.bao gân 3.vách chồi san hô*
 theca extena *ổ bào tử ngoài*
 theca interna *ổ bào tử trong*
 thecal (thuộc) *áo, vỏ, bao gân, vách chồi san hô*
 thecal cells *tế bào áo*
 thecate (có) *áo, (có) vỏ, (có) bao gân, (có) vách chồi san hô*
 thecodont (có) *răng trong huyết, (có) răng trong ổ*
 thelytoky (tính) *sinh sản toàn cái*
 thematic apperception test *trắc nghiệm nhận thức theo chủ đề*
 theory of evolution by natural selection *học thuyết tiến hoá chọn lọc tự nhiên*
 theory of games *lý thuyết trò chơi*
 the pill *viên tránh thai*
 Theria *phân lớp Thú bậc cao*
 thermal conductivity *tính truyền dẫn nhiệt*
 thermal death point *điểm chết nhiệt*
 thermal hysteresis proteins *protein trễ nhiệt*
 thermoduric *bền nhiệt*
 thermodynamics *nhiệt động lực học*
 thermogenesis (sự) *sinh nhiệt,*
 thermolysis (sự) *mất thân nhiệt, toả nhiệt*
 thermonasty (tính) *ứng động nhiệt*
 thermoperiodicism (hiện tượng) *chu kỳ nhiệt*
 thermophil *ưa nhiệt, ưa nóng*
 thermophilic *ưa nhiệt, ưa nóng*
 thermophilic bacteria *vi khuẩn ưa nhiệt*
 thermophilous *ưa nhiệt, ưa nóng*
 thermophyllous (có) *lá ưa nóng, (có) lá ưa nhiệt*
 thermoreceptor *cơ quan cảm nhận nhiệt*
 thermoregulation (sự) *điều hoà nhiệt độ*
 thermoregulatory effectors *hiệu quả điều hoà nhiệt*
 thermotolerant *chịu nhiệt, chịu nóng*

therophyte *cây một vụ, cây một năm*
 thiamin *thiamin*
 thick filament *sợi dày*
 thiessen polygons *đa giác Thiesen*
 thigmocyte *tiểu cầu*
 thigmotropism (tính) *hướng tiếp xúc*
 thin filament *sợi mỏng*
 thioesterase *thioesteraza*
 thiol group *nhóm thiol*
 thioredoxin *thioredoxin*
 third ventricle *não thất III*
 thirst (sự) *khát*
 thoracic (thuộc) *ngực, đốt ngực*
 thoracic duct *ống ngực*
 thorn *gai*
 threat behaviour *tập tính cảnh cáo, tính đe dọa*
 threatened species *loài bị đe dọa*
 threonine *threonin*
 threshold *ngưỡng, bậc, thêm*
 thrombin *trombin*
 thrombocyte *tiểu cầu*
 thrombolytic agents *tác nhân làm tan cục (máu) nghẽn*
 thrombomodulin *chất điều biến nghẽn mạch*
 thrombosis (sự) *nghẽn mạch, tắc mạch*
 thrombus *cục nghẽn*
 thrum *hoa tơ*
 Thy 1 antigen *kháng nguyên Thy 1*
 thylakoid *thylacoit*
 thymic epithelial cells (các) *tế bào biểu mô tuyến ức*
 thymic hypoplasia *thiếu sản tuyến ức, suy sản tuyến ức*
 thymine *thymin*
 thymocyte *tế bào tuyến ức, ức bào, thymo bào*
 thymine (thy) *thymin*
 thymoleptics *thymoleptics (nhóm thuốc ảnh hưởng đến cảm giác và hành vi)*
 thymoma *u tuyến ức*
 thymopoietin *thymopoietin*
 thymosins *thymozin*
 thymus *tuyến ức*
 thymus derived cells (các) *tế bào nguồn gốc tuyến ức*
 thymus independent antigen *kháng nguyên không phụ thuộc tuyến ức*
 thymus dependent antigen *kháng nguyên phụ thuộc tuyến ức*
 thymus dependent area *vùng phụ thuộc tuyến ức*

thyroid gland *tuyến giáp*
 thyroid hormone *hormon tuyến giáp*
 thyroid stimulating hormone (TSH) *hormon kích thích tuyến giáp*
 thyroid-stimulating antibodies *kháng thể kích thích tuyến giáp*
 thyroid-stimulating hormon *hormon kích thích tuyến giáp*
 thyroiditis *viêm tuyến giáp*
 thyrotoxicosis *bệnh nhiễm độc tuyến giáp*
 Thysanoptera *bộ Đuôi tơ*
 TI *viết tắt của Trypsin Inhibitor*
 Ti plasmid *plasmid Ti*
 tibia *1.xương chày 2.đốt chày, đốt ống*
 ticks *ve, bét, tíc*
 tidal cycle *chu kỳ thủy triều*
 tidal movement *vận động triều*
 tidal volume *thể tích hô hấp, dung tích hô hấp*
 tight junction *đầu nối chặt*
 TIL cells *(các) tế bào lọc khối u (tumor-infiltrating lymphocytes)*
 tiller *chồi gốc, nhánh gốc*
 timber line *dải rừng, đỉnh núi*
 Tinamiformes *bộ Gà-Đà điểu*
 t-IND *xem Treatment Investigational New Drug Application*
 t-IND treatment *xem t-IND*
 T-independent antigene *kháng nguyên không phụ thuộc T*
 tirl microscopy
 tissue *mô*
 tissue array *dàn mô*
 tissue culture *nuôi cấy mô*
 tissue engineering *kỹ thuật (sửa) mô*
 tissue plasminogen activator (TPA) *chất hoạt hoá mô sinh plasmin*
 tissue specific antigen *kháng nguyên đặc hiệu mô*
 tissue tensions *sức căng của mô*
 tissue typing *định typ mô, định typ tổ chức*
 titin *thụ thể trợ lực*
 titre *hiệu giá, độ chuẩn*
 TKI *viết tắt của Tyrosine Kinase Inhibitors*
 TLR *xem toll-like receptors*
 Tm *Tm, nhiệt độ nửa biến tính*
 Tmaze *mê lộ T*
 TME *năng lượng thật có khả năng chuyển hoá (true metabolizable energy)*
 TME_n *xem TME*
 TMV *viết tắt của Tobacco Mosaic Virus*
 TNF *viết tắt của Tumor Necrosis Factor*

tobacco budworm *sâu chồi thuốc lá (Heliothis virescens)*
 tobacco hornworm *sâu sừng thuốc lá (Manduca sexta)*
 Tobacco mosaic virus *virut khảm thuốc lá*
 tocopherols *tocopherol*
 tocotrienols *tocotrienol*
 tolerance *(sự) chịu đựng*
 tolerance range *biên độ dung nạp, biên độ chịu đựng*
 tolerogen *tác nhân chịu đựng*
 toll-like receptors *thụ quan toll-like*
 tomato *cà chua*
 tomato fruitworm *sâu đục quả cà chua*
 tomentose *(có) lông măng, (có) lông tơ*
 tomentum *lông bông*
 tone *trương lực*
 tongue *1.lưỡi 2.vòi, vòi hút, bàn mài, lưỡi nạo, thìa lia, mảnh lưỡi*
 tonicity *trương lực*
 tonofilament *tơ biểu bì, tơ trương lực*
 tonoplast *màng không bào*
 tonsils *hạch nhân, amidan*
 tooth *1.răng 2.răng hầu 3.răng cửa*
 top yeast *nấm men váng*
 topotaxis *chuyển theo hướng*
 toptype *vật mẫu cùng địa điểm gốc*
 tornaria *ấu trùng tornaria*
 torsion *(sự) vặn, xoắn,*
 torus *1.màng nướm 2.nếp chân bên*
 TOS *xem Transgalacto-Oligosaccharides*
 total internal reflecton fluorescence *tổng huỳnh quang phản xạ bên trong*
 total lung capacity *tổng thể tích phổi*
 totipotency *(tính) toàn năng*
 totipotent stem cells *(các) tế bào gốc toàn năng*
 touch *xúc giác bên ngoài*
 touchwood *củ dẫn lửa*
 toxic substances control act (TSCA) *đạo luật kiểm soát chất độc*
 toxicogenomics *hệ gen độc tố học*
 toxicology *độc chất học, độc tố học*
 toxigenic E. coli *E. coli sinh độc tố*
 toxin *độc tố, chất độc, toxin*
 toxoid *nhược độc tố, giải độc tố*
 TPS *hệ thống bảo vệ công nghệ (Technology Protection System)*
 trabecula *thố vách, tơ vách*
 trace element *yếu tố vi lượng*

tracer (radioactive isotopic method) *(phép) phát hiện vết (phương pháp đồng phân phóng xạ)*
 trachea *khí quản, ống khí*
 tracheal gills *màng khí quản, màng ống khí*
 tracheal pits *lỗ khí quản*
 tracheal receptor *thụ thể khí quản*
 tracheal system *hệ khí quản, hệ ống khí*
 tracheary elements *(các) yếu tố ống dẫn*
 tracheid(e) *quản bào, tế bào ống*
 trachelate *(có) cổ hẹp*
 tracheole *khí quản nhỏ, vi khí quản*
 tracheophyte *thực vật có mạch*
 tract *ống, bó, dải*
 traditional breeding methods *(các) phương pháp chọn giống truyền thống*
 traditional breeding techniques *(các) kỹ thuật chọn giống truyền thống*
 tragus *gờ loa tai*
 trail endings *đoạn kết*
 trailer sequence *trình tự dẫn, đoạn dẫn*
 training 1.(sự) huấn luyện, đào tạo 2.rèn luyện
 trait *nét, dấu hiệu, tính trạng*
 trance *(trạng thái) lên đồng*
 trans fatty acids *axit béo trans*
 trans-acting element *yếu tố tác động vận chuyển*
 trans-acting protein *protein tác động vận chuyển*
 trans-sexualism *(sự) chuyển giới, chuyển đổi giới tính*
 transactivating protein *protein hoạt hoá vận chuyển*
 transactivation *hoạt hoá vận chuyển*
 transaminase *transaminaza*
 transamination *(sự) chuyển amin*
 transcribing genes *(các) gen phiên mã*
 transcript *sản phẩm phiên mã*
 transcriptase *transcriptaza*
 transcription *phiên mã*
 transcription activators *tác nhân hoạt hoá phiên mã*
 transcription complex *phức hệ phiên mã*
 transcription controlling fragment *đoạn kiểm soát phiên mã*
 transcription factor binding site *điểm bám nhân tố phiên mã*
 transcription factors *yếu tố phiên mã*
 transcription factors *nhân tố phiên mã*
 transcription terminator *điểm kết thúc phiên mã*
 transcription unit *đơn vị phiên mã*
 transcriptional activation domain *vùng hoạt hoá phiên mã*

transcriptional activator *nhân tố hoạt hoá phiên mã*
 transcriptional control (sự) *kiểm soát phiên mã*
 transcriptional profiling *định hình phiên mã*
 transcriptional repressor *nhân tố ức chế phiên mã*
 transcriptional unit *đơn vị phiên mã*
 transcriptionally-active chromatin *cromatin có hoạt tính sao chép, cromatin có hoạt tính phiên mã*
 transcriptome *hệ sản phẩm phiên mã, tổng sản phẩm phiên mã*
 transdetermination *sự chuyển xác định*
 transdifferentiation *sự chuyển biệt hoá*
 transduction (sự) *tải nạp*
 transect *hàng cây đánh dấu, dải cây đánh dấu*
 transfection (sự) *gây nhiễm*
 transfer cell *tế bào chuyên*
 transfer factor *yếu tố chuyển, nhân tố chuyển*
 transfer of training *chuyển biến trong rèn luyện, chuyển biến trong đào tạo*
 transfer RNA (tRNA) *ARN vận chuyển (tARN)*
 transferase *transferaza*
 transference (sự) *chuyển dịch*
 transferred DNA *ADN chuyển đi*
 transferrin *transferrin*
 transferrin receptor *thụ quan transferrin*
 transformant *thể biến nạp*
 transformant line *con đường biến nạp*
 transformation *biến nạp*
 transformation 1.(sự) *biến nạp* 2.(sự) *chuyển hoá*
 transforming growth factor-alpha (tgf-alpha) *biến nạp nhân tố sinh trưởng alpha*
 transforming growth factor-beta (tgf-beta) *biến nạp nhân tố sinh trưởng beta*
 transfusion reaction *phản ứng truyền máu*
 transfusion tissue *mô dẫn, mô truyền*
 transgalacto-oligosaccharides *transgalacto-oligosaccharid*
 transgene *gen chuyển*
 transgenic *chuyển gen*
 transgenic (thuộc) *chuyển gen*
 transgenic cells (các) *tế bào chuyển gen*
 transgenic organism *sinh vật chuyển gen*
 transgressive segregants (các) *thể phân ly sai*
 transgressive segregation *phân ly sai*
 transit peptide *peptid chuyển tiếp*
 transition *đồng hoá*

transition region *vùng đồng hoán*
 transition state *trạng thái đồng hoán*
 transitional epithelium *biểu mô chuyển tiếp*
 transitional object *vật qua độ, vật chuyển tiếp*
 translation (sự) *dịch mã*
 translation control *điều khiển sự dịch mã*
 translational repression *ức chế dịch mã*
 translocated herbicide (thuộc) *diệt cỏ lan truyền*
 translocated injury *thương tổn lây lan*
 translocation *chuyển đoạn, đoạn chuyển, chuyển dịch*
 translocation of chromosomal segments *chuyển đoạn nhiễm sắc thể*
 transmission electron microscope *kính hiển vi điện tử truyền qua*
 transmission electron microscope *kính hiển vi điện tử truyền qua*
 transmission threshold *ngưỡng truyền*
 transmembrane proteins *protein (chuyển) qua màng*
 transpiration (sự) *thoát hơi nước*
 transpiration stream *dòng thoát hơi nước*
 transplant 1.(sự) *ghép* 2.*mảnh ghép, miếng ghép*
 transplantation (sự) *ghép*
 transport proteins *protein vận chuyển*
 transport RNA *ARN vận chuyển*
 transport *sự vận chuyển*
 transport vesicle *túi vận chuyển*
 transport vesicles *nang vận chuyển*
 transposable element *yếu tố vận động, yếu tố chuyển vị, yếu tố di động*
 transposase *transposaza*
 transposition (sự) *nhảy, vận động (của gen)*
 transposon *đoạn di động, gen nhảy*
 transversal *ngang, nằm ngang*
 transverse 1.*ngang* 2.*nằm ngang*
 transversion *đị hoán (vị trí của gen)*
 transwitch *bật-tắt chéo, công tắc bật tắt chéo*
 trapezium *thể thang*
 transvestism *loạn dục giả trang khác giới*
 transpiration rate *cường độ thoát hơi nước*
 trastuzumab *trastuzumab (kháng thể đơn dòng chống ung thư)*
 trauma 1.*chấn thương* 2.*sang chấn tâm thần*
 traumatic (thuộc) *chấn thương*
 traumatic neurosis *loạn thần kinh chấn thương*
 treatment ind *thuốc mới nghiên cứu thử nghiệm*
 treatment investigational new drug *thuốc mới nghiên cứu thử nghiệm*
 "treatment" ind regulations *qui chế về "điều trị" bằng thuốc mới nghiên cứu*

treatment system *hệ thống xử lý, hệ thống điều trị*
 tree *cây mộc, cây gỗ*
 tree ferns *dương xỉ thân mộc, dương xỉ dạng cây, dương xỉ thân gỗ*
 trefoil stage *ba nhánh*
 trehalose *trehaloza*
 trematic (*thuộc*) *khe mang*
 Trematoda *lớp Sán lá song chủ*
 tremorgenic indole alkaloids *alkaloid indol gây rung*
 Treponemataceae *họ Xoắn khuẩn*
 triacylglycerides *triacylglycerid*
 triacylglycerols *triacylglycerol*
 trial and error learning (*sự*) *thử nghiệm và học sai*
 triandrous *ba nhị*
 triarch *ba bó gỗ*
 tribe *tộc*
 tricarboxylic acid cycle *chu trình axit tricacboxylic*
 tricarpellary *ba lá noãn*
 triceps *cơ ba đầu*
 trichocyst *túi lông*
 Trichoderma harzianum *Trichoderma harzianum*
 trichogyne *tơ thụ tinh*
 trichoid (*có*) *dạng lông*
 trichome *túm lông*
 trichophore larva *ấu trùng bánh xe*
 trichosanthin *trichosanthin*
 trichosis (*sự*) *phân bố lông*
 trichotomy (*sự*) *chẻ ba, chia ba*
 tricipital *ba đầu*
 tricuspid *ba máu, ba lá*
 trifacial (*thuộc*) *dây sinh ba, dây thần kinh sọ V*
 trifid *chẻ ba, xẻ ba*
 trifoliate *ba lá, ba lá chét*
 trifoliolate *ba lá chét*
 trifurcate *ba nhánh*
 trigeminal *1.ba cấu trúc, ba nhánh 2.(thuộc) dây (thần kinh) sinh ba*
 triglycerides *triglycerid*
 trigonous *ba góc tù*
 Trimerophytopsida *lớp Mộc tặc*
 trimerous *ba đoạn, ba phần,*
 trimonoecious *ba loại hoa cùng gốc*
 trimorphic *ba dạng, ba hình*
 trioecious *ba loại hoa khác gốc*

tripinnate (có) lá chét lông chim ba lần, xẻ lá chét lông chim ba lần
 triple fusion (sự) hợp ba
 triple response phản ứng bậc ba
 triple vaccine vacxin tam liên
 triplet bộ ba
 triplet code mã bộ ba
 triplets trẻ sinh ba, cá thể sinh ba
 triploblastic ba lá phôi
 triploid thể tam bội, tam bội
 triquetrous ba góc nhọn
 trisomic thể ba, tam thể, ba thể nhiễm sắc tương ứng
 trisomy 21 (hiện tượng) thể ba 21
 triton X-100 triton X-100
 tritor mặt nghiền, thớt nghiền
 triturate nghiền vụn, tán bột
 trivalent tam trị
 tRNA tARN, xem Transport RNA
 trochal (có) dạng bánh xe
 trochanter 1.đốt chuyển 2.mấu chuyển
 trochlea ròng rọc, mấu ròng rọc
 trochlear (thuộc) ròng rọc
 trochophore ấu trùng bánh xe, ấu trùng luân cầu, ấu trùng trochophora
 trochosphere ấu trùng bánh xe
 trophallaxis (sự) dinh dưỡng tương hỗ
 trophic (thuộc) dinh dưỡng
 trophic hormone dinh dưỡng hormon
 trophic level mức dinh dưỡng, bậc dinh dưỡng
 trophic structure cấu trúc dinh dưỡng
 trophoblast lá nuôi phôi, dưỡng bào
 trophozoite cá thể dinh dưỡng
 tropic hormon ngoại hormon
 tropical forest rừng nhiệt đới
 tropical rain forest rừng mưa nhiệt đới
 tropics miền nhiệt đới
 tropism (tính) hướng kích thích
 tropomyosin tropomyosin
 troponin troponin
 truncate (có) đầu vuông, cắt ngang, cắt vụn
 truncus thân
 truncus arterious thân động mạch
 trunk 1.thân 2.vòi voi
 trypanosomes nhóm Trùng mũi khoan

trypanosomiasis *bệnh trùng mủi khoan*
 trypsin *trypsin*
 trypsin inhibitors *chất ức chế trypsin*
 tryptophan (trp) *tryptophan*
 TSCA *viết tắt của Toxic Substances Control Act*
 TSH *viết tắt của Thyroid Stimulating Hormone*
 tube *ống, vòi*
 tubefoot *chân ống*
 tuber *thân củ*
 tubercled *sinh máu nhỏ, phát hạch, sinh hạch lao, sinh nùm lõi, sinh*
 tubercle *1.củ, máu nhỏ 2.nùm 3.hạch, hạch lao 4.trực khuẩn lao 5,nốt*
sân
nốt sân
 tubercular *(thuộc) củ, máu nhỏ; (thuộc) hạch; (thuộc) nùm; (thuộc) nốt*
sân
 tuberculate *(có) củ, (có) máu nhỏ; (có) hạch lao, (có) hạch; (có) nùm;*
(có) nốt sân
 tuberculin *tubeculin*
 tuberculin test *thử nghiệm tubeculin*
 tuberculese *nhiều củ nhỏ, nhiều máu nhỏ, nhiều nùm, nhiều hạch, nhiều*
nốt sân
 tuberculosis *(bệnh) lao*
 tuberculum *củ, máu nhỏ, nùm, hạch lao, nốt sân*
 tuberosity *củ, máu, mào*
 tuberous *(thuộc) củ máu, (có) dạng củ, (có) dạng máu, (có) củ, (có) máu*
 tubicolous *ở trong ống, sống trong ống*
 tubifacient *tạo ống*
 tubular necrosis *hoại tử tuyến ống*
 tubular nerve cord *bó thần kinh dạng ống*
 tubulate *(có) ống*
 tubule *ống nhỏ, ống dẫn, tiểu quản*
 tubuliferous *(có) ống nhỏ,*
 tubuliform *(có) dạng ống nhỏ*
 tubulin *tubulin*
 tubulose *nhiều ống nhỏ*
 tubulus *ống nhỏ, ống dẫn, tiểu quản*
 tufted *kết chùm, mọc chùm*
 tumid *sung tấy, nổi u, nổi cục*
 tumor *khối u, bướu, nốt sung tấy*
 tumor-associated antigens *kháng nguyên liên kết u*
 tumor-infiltrating lymphocytes (til cells) *lympho bào lọc khối u*
 tumor necrosis factor (TNF) *nhân tố (gây) hoại tử khối u*
 tumor-suppressor genes *(các) gen ức chế khối u*

tumor-suppressor proteins (các) protein ức chế khối u
 tumour-inducing principle nguyên lý gây u
 tumour necrosis factor yếu tố hoại tử ung thư
 tumour specific antigen kháng nguyên đặc hiệu ung thư
 tundra tundra, lãnh nguyên
 tunic áo, vỏ, bao
 tunica vỏ nang
 tunica-corpora concept khái niệm thân-vỏ nang
 Tunicata phân ngành Có bao
 tunicate (có) áo, (có) vỏ, (có) bao
 tunicate bulb hành có áo
 tunicated (có) áo, (có) vỏ, (có) bao
 Turbellaria lớp Sán tiêm mao
 turbinal 1.xương xoắn 2.xoắn ốc
 turbinate xoắn ốc, xoáy ốc
 turgid 1.trương 2.cương
 turgor sức trương
 turgor movement vận động theo sức trương
 turgor potential thế trương
 turgor pressure áp suất trương, sức căng trương nước
 Turners syndrome hội chứng Turner
 turnover vòng tuần hoàn, sự đổi mới
 turnover number số vòng tuần hoàn
 turtle shell mai rùa, mu rùa
 tortoise shell mai rùa, mu rùa
 twenty-four hour rhythm nhịp hai tư giờ
 twiner cây leo cuốn
 twins cặp sinh đôi
 two-dimensional (2-d) gel electrophoresis điện di trên gel hai chiều
 two-hybrid systems hệ thống hai con lai
 tylose (sự) kết chai, kết sần, nổi chai, nổi sần, thể chai, thể sần
 tylosis (sự) kết chai, kết sần, nổi chai, nổi sần, thể chai, thể sần
 tympanal (thuộc) màng thính tai, tai giữa, (thuộc) màng nhĩ
 tympanic (thuộc) màng thính tai, (thuộc) tai giữa, (thuộc) màng nhĩ
 tympanic bulla bao màng nhĩ
 tympanic membrane màng thính giác
 tympanum 1.màng thính giác 2.túi khí 3.tai giữa, màng nhĩ 4.túi khí, nang khí
 type 1.vật mẫu chuẩn 2.kiểu, mẫu
 type I reaction phản ứng typ I
 type I diabetes bệnh đái tháo đường typ I
 type II diabetes bệnh đái tháo đường typ II

type specimen *mẫu chuẩn*
typhlosole *rãnh ống tiêu hoá*
typhoid (*bệnh*) *thương hàn*
typhoid fever *sốt thương hàn*
typical (*thuộc*) *mẫu chuẩn, kiểu, mẫu*
tyrosine (tyr) *tyrosin*
tyrosine kinase activation *hoạt hoá tyrosin*
tyrosine kinase inhibitors (tki) *chất ức chế kinaza tyrosin*

U

- u.s. patent and trademark office (uspto) *văn phòng bằng sáng chế và nhãn mác Hoa Kỳ*
- ubiquinone *ubiquinon*
- ubiquitin *ubiquitin*
- ubiquitin-proteasome pathway *đường (trao đổi chất) ubiquitin-proteasom*
- ubiquitinated *ubiquitin hoá*
- uliginose *sống ở đầm lầy, sống ở bùn lầy, mọc trên đầm lầy*
- uliginous *sống ở đầm lầy, sống ở bùn lầy, mọc trên đầm lầy*
- ulna *xương trụ*
- ulnar (*thuộc*) *xương trụ*
- ulotrichous (*có*) *lông xoắn, (có) lông xoắn*
- ultimobranchial gland *tuyến mang cuối*
- ultracentrifuge *máy siêu li tâm*
- ultrafiltration *sự siêu lọc*
- ultramicroscope *kính siêu hiển vi*
- ultramicrotome *máy siêu vi phẫu*
- ultrastructure *siêu cấu trúc*
- ultraviolet microscope *kính hiển vi tử ngoại, kính hiển vi cực tím*
- umbel *tán*
- umbellate (*có*) *tán, sinh tán*
- umbellifer *cây hoa tán*
- Umbelliferae *họ Hoa tán*
- umbilical arteries and veins *động, tĩnh mạch rốn*
- umbilical cord *dây rốn*
- umbilici (*các*) *hố nhỏ, (các) lỗ thân ống lông, (các) rốn*
- umbilicus *1.hố nhỏ 2.lỗ thân ống lông 3.rốn*
- umbo *mấu, bướu*
- umbonate (*có*) *mấu, (có) bướu*
- umbones (*các*) *mấu, (các) bướu*
- umbrella *ô, dù*
- umwelt *môi trường thích hợp, môi trường thuận lợi*
- unarmed *không vũ trang*
- unavailable *không sẵn có, không dùng được*
- uncate (*có*) *móc*
- uncinate (*có*) *dạng móc, (có) móc nhỏ*
- uncinus *1.móc 2.răng móc*
- unconscious mind *trí nhớ vô thức*
- uncurrent *dẫn vào, nhập vào, đưa vào*

underleaf *lá mặt dưới thân đọt, lá dưới*
 undernutrition *suy dinh dưỡng*
 undulating membrane *màng uốn, màng lượn sóng*
 ungual (*thuộc*) móng, vuốt, móc
 unguis (*các*) móng, (*các*) vuốt, (*các*) móc
 unguiculate 1.(*có*) vuốt, (*có*) móc, (*có*) cựa 2.(*có*) dạng móng
 unguirial (*thuộc*) móng, vuốt, móc
 unguis móng, vuốt, móc
 ungula (*móng*) guốc
 ungulate *động vật móng guốc*
 ungulate dung *phân động vật móng guốc*
 unguigrade *đi bằng móng guốc*
 uniaxial *một trục đơn*
 unicellular *đơn bào, một tế bào*
 unicellular organization *tổ chức đơn bào*
 unilocular *một ngăn, một ô*
 uninemy hypothesis *giả thuyết một sợi*
 uninucleate *một nhân, đơn nhân*
 union for protection of new varieties of plants (UPOV) *Liên đoàn bảo vệ các giống cây mới*
 uniparous *để một con, để một trứng, để một lứa*
 unipolar *một cực, đơn cực*
 unipotency (*tính*) đơn năng
 unique sequence DNA *chuỗi AND duy nhất, trình tự AND độc nhất*
 uniramous *một nhánh*
 uniseriate *một dãy, một loạt, một lớp*
 unisexual *đơn tính*
 units (u) *đơn vị*
 unit character *tính trạng đơn vị*
 unit leaf rate *tỷ suất lá đơn vị*
 univalent *thể đơn vị*
 univalent antibodies *kháng thể đơn vị*
 universal veil *bao chung, mũ chung*
 univoltine *một lứa, một thế hệ*
 unsaturated fatty acid *axit béo không no*
 unstirred layer *lớp bảo vệ, lớp biên*
 unstriated muscle *cơ trơn*
 unwinding protein *protein giãn xoắn*
 up regulating *tăng số thụ quan (trên tế bào đích)*
 up-regulation (*sự*) tăng số thụ quan (*trên tế bào đích*)
 UPOV *viết tắt của Union for Protection Of New Varieties of Plants*

UPOV viết tắt của *International Union for Protection Of New Varieties of Plants*

upper quartile số tứ phân vị trên

upstream ngược dòng

uracil uracil

urea ure

urea cycle chu trình ure

urediniospore bào tử mùa hè

urediospore bào tử mùa hè

uredosorus cụm bào tử mùa hè

uredospore bào tử mùa hè

ureotelic tiết ure

ureotelic excretion loại thải ure

ureter niệu quản, ống niệu

urethra đường niệu, niệu đạo

urethral (thuộc) đường niệu, niệu đạo

uric acid axit uric

uricotelic bài tiết axit uric

uridine uridin

urinary (thuộc) nước tiểu

urinary bladder bàng quang, bóng đái

urine nước tiểu

uriniferous tiết nước tiểu, tạo nước tiểu

uriniparous (thuộc) tạo nước tiểu

urinogenital (thuộc) niệu-sinh dục

urochord dây sống đuôi, đuôi sống

Urochordata phân ngành Đuôi sống

Urodela bộ Lưỡng cư có đuôi

urodelous (có) đuôi vỉnh viễn

urogenital groove rãnh niệu sinh dục

urogenital membrane màng niệu sinh dục

urokinase urokinaza

uropod chân đuôi, mấu đuôi

uropygial gland tuyến phao câu

uropygium phao câu

urosoma 1.vùng đuôi, khúc đuôi 2.bụng cuối

urostyle xương cuối đuôi, trâm đuôi

urticant châm ngứa, gây ngứa, làm ngứa

urticaria (nổi) mề đay

urticating châm ngứa, gây ngứa, làm ngứa

USPTO viết tắt của *U.S. Patent and Trademark Office*

Ustilaginales bộ Nấm than

uterine (*thuộc*) *tử cung, dạ con*
uterine contraction *sự co rút dạ con*
uterine tube *ống dạ con*
utricle *1.túi nhỏ, 2.túi bầu dục 3.túi khí*
utricular (*thuộc*) *túi nhỏ, túi bầu dục, túi khí*
utriculiform (*có*) *dạng túi nhỏ*
utriculus *túi nhỏ, túi nhỏ*
uvea *màng mạch nhỏ*
uveal tract *bó màng mạch nhỏ*

V

V gene *gen V*
vaccination (sự) *tiêm chủng*
vaccine *vacxin*
vaccinia *vacxinia*
vaccinial (thuộc) *vacxinia*
vacuolar membrane *màng không bào*
vacuolate (có) *không bào, (có) hốc nhỏ*
vacuole 1.*bóng, bọt, túi, nang* 2.*không bào, hốc nhỏ*
vacuum activity *hoạt động tách biệt, hoạt động cách ly*
VAD (sự) *thiếu vitamin A (Vitamin A Deficiency)*
vagal nuclei *nhân thần kinh phế vị*
vagal tone *âm phế vị*
vagile *lang thang, trôi nổi*
vagility (sự) *phát tán, trôi nổi*
vagina 1.*bao, bẹ* 2.*âm đạo*
vaginal (thuộc) *bao, bẹ; (thuộc) âm đạo*
vaginal plug *nút âm đạo*
vaginant (thuộc) *bao, bẹ; (thuộc) âm đạo*
vaginate (có) *bao, (có) bẹ, (có) âm đạo*
vaginiferous (có) *bao*
vaginosis (sự) *chui vào, nhập vào*
vagus *dây thần kinh phế vị, dây thần kinh mê tẩu, dây thần kinh X*
validation *hoạt hoá, làm cho có giá trị*
validation (of target) *hoạt hoá đích, làm cho đích có giá trị*
valency *giá*
valine (val) *valin*
vallate papillae *núm dạng chén*
valley bog *đầm thung lũng*
value-added grains (các) *hạt được bổ sung giá trị*
value-enhanced grains (các) *hạt được tăng cường giá trị*
valva *nắp van, mảnh vỏ, lá van, tấm van*
valvate 1.*xếp mép, xếp kiểu van* 2.*(có) nắp, (có) van*
valve 1.*nắp* 2.*van* 3.*mảnh vỏ* 4.*lá van, tấm van*
valvule *mảnh vỏ nhỏ*
van der Waals forces *lực van der Waals*
vanadium *vanadium*
vane *phiến*

variabbe *biến dị, biến đổi*
 variable region *vùng biến dị, vùng biến đổi*
 variabbe cleavage *phân cắt thay đổi*
 variable-interval schedule *chế độ cách quãng thay đổi*
 variable-ratio schedule *chế độ tỷ số thay đổi*
 variable region *vùng thay đổi*
 variance *phương sai*
 variant *thể biến dị, dạng biến dị*
 variate *biến ngẫu nhiên*
 variation *(sự) biến dị*
 varicose veins *chứng giãn tĩnh mạch*
 variegation *(sự) tạo khảm, tạo thành đa sắc, tạo thành đốm*
 variety *nòi, thứ*
 variola *đậu mùa*
 vas *mạch, ống, quản*
 vas deferens *ống dẫn tinh*
 vasa *(các) mạch, ống, quản*
 vasa efferentia *ống dẫn tinh ra*
 vasa recta *ống trực tràng*
 vasa vasorum *mao mạch quanh mạch*
 vasal *(thuộc) mạch, ống, quản*
 vascular *(thuộc) mạch*
 vascular area *vùng mạch*
 vascular bundle *bó mạch*
 vascular cambium *tầng thượng mạch*
 vascular cylinder *trụ mạch, trụ trụ*
 vascular endothelial growth factor (VEGF) *nhân tố sinh trưởng nội mô mạch*
 vascular funtion curve *vòng cung mạch*
 vascular plant *thực vật có mạch, cây có mạch*
 vascular ray *tia mạch*
 vascular system *hệ mạch*
 vascular tissue *mô mạch*
 vascular tissue system *hệ mô mạch*
 vasculum *hộp tiêu bản, hộp vật mẫu*
 vasifactive *tạo mạch mới*
 vasochorial placenta *nhau nội mạc-đệm*
 vasoconstrictor *(thuộc) co mạch*
 vasodepressor area *vùng giảm áp mạch*
 vasodilation *sự giãn mạch*
 vasodilator *làm giãn mạch*
 vasoformative *tạo mạch, tạo máu*

vasohypertonic *co mạch*
 vasohypotonic *giãn mạch*
 vaso-inhibitory *ức chế mạch*
 vasomotor *vận mạch*
 vasomotor tone *âm vận mạch*
 vasopressin *vasopresin*
 vasopressor *thuốc tăng huyết áp*
 vasopressor area *vùng tăng huyết áp*
 vector *1.vật truyền 2.vector*
 vegan *người ăn chay*
 vegetables *rau*
 vegetable pole *cực thực vật, cực dinh dưỡng*
 vegetal plate *tấm thực vật*
 vegetal pole *cực thực vật*
 vegetation *thực bì, thảm thực vật, sự dinh dưỡng*
 vegetative *sinh dưỡng*
 vegetative functions *(các) chức năng sinh dưỡng*
 vegetative propagation *sinh sản sinh dưỡng*
 vegetative reproduction *sinh sản sinh dưỡng*
 VEGF *viết tắt của Vascular Endothelial Growth Factor*
 veil *bao, mũ, diêm, màn, màng uốn*
 veiled cell *tế bào mạng*
 vein *1.gân 2.tĩnh mạch*
 vein islet *vùng gian mạch, đảo gian gân lá*
 veld *savan cỏ cao*
 veliger *ấu trùng veliger*
 vellus *lông tơ*
 velum *1.màn 2.màng 3.đĩa*
 velvet *màng nhung, lớp nhung*
 venae cavae *tĩnh mạch chủ*
 venation *1.(sự) phân bố gân 2.(sự) phân bố tĩnh mạch 3.hệ gân*
 Venereal Disease Reference Laboratories *thí nghiệm VDRL*
 venomotor tone *âm vận tĩnh mạch*
 venomous *(có) tuyến độc*
 venous admixture *sự hoà máu tĩnh mạch*
 venous capacity *khoang tĩnh mạch*
 venous circulation *vòng tuần hoàn tĩnh mạch*
 venous pump *bơm tĩnh mạch*
 venous return *nhánh tĩnh mạch*
 venous sinuses *xoang tĩnh mạch*

venous system *hệ tĩnh mạch* venous valve *van tĩnh mạch*
 vent (lỗ) *hậu môn, (lỗ) huyết*
 venter *máu, u, chồi, mỏm, u giữa, bươu giữa, bụng, mặt bụng*
 ventilation (sự) *thông gió, thông hơi*
 ventilatory chemosensitivity *cảm ứng hoá chất khi thông gió*
 ventilatory requirement *yêu cầu thông thoáng*
 ventral (thuộc) *mặt bụng*
 ventral aorta *động mạch bụng*
 ventral columns *sống bụng*
 ventral polarizing activity *trung bì bụng*
 ventral respiratory group *nhóm hô hấp mặt bụng*
 ventral root *rễ bụng, rễ trước*
 ventral suture *đường nối bụng*
 ventricle *thất, buồng*
 ventricles of brain *não thất*
 ventricose 1.(có) *bụng, phình bụng* 2.(có) *dạng bong*
 ventricular (thuộc) *thất, buồng*
 ventricular contraction *sự co rút dạ dày*
 ventricular pressure *áp lực tâm thu*
 ventricular relaxation *kỳ nghỉ tâm thu*
 ventriculous (có) *thất, buồng*
 venule *tĩnh mạch nhỏ*
 verbal test *trắc nghiệm ngôn ngữ*
 Verbenaceae *họ Cỏ roi ngựa*
 vermicule *thể giun nhỏ*
 vermiform (có) *dạng giun*
 vermis *thể giun, thùy giun*
 vernal (thuộc) *mùa xuân*
 vernalization (sự) *xuân hoá*
 vernation 1.(sự) *xếp lá lộc* 2.*mẫu lá lộc*
 verruca *mụn com, hạt kê, máu lồi*
 verrucose (có) *mụn com, (có) hạt kê, (có) máu lồi*
 versatile *lắc lư, linh hoạt*
 versicolorous *đổi màu, biến màu*
 vertebra *đốt sống*
 vertebrae (các) *đốt sống*
 vertebral (thuộc) *đốt sống*
 vertebral ganglia *hạch đốt sống*
 vertebral veins *tĩnh mạch đốt sống*
 Vertebrata *phân ngành Có xương sống*
 vertebrate *động vật có xương sống, (có) đốt sống*

vertebrarterial canals (các) ống đốt sống
 vertex đỉnh, chóp
 vertical gene transfer truyền gen theo chiều dọc
 vertical zonation phân vùng thẳng đứng
 verticil vòng
 verticillaster xim vòng dày
 verticillate (có) vòng, mọc vòng
 very low-density lipoproteins lipoprotein độ đậm rất thấp
 vesica bóng đá, bàng quangvesicant làm phỏng da, làm rộp da, tác nhân
 làm phỏng da, tác nhân làm rộp da
 vesicle 1.bọng 2.túi 3.thất 4.bóng
 vesicle bóng nhỏ, nang nhỏ
 vesicula bọng, túi, thất, bóng
 vesicula serninalis túi tinh
 vesicular (thuộc) bọng, túi, thất, bóng
 vesicular-arbuscular mycorrhiza rễ-nấm có đầu rễ phân nhánh
 vesicular transport vận chuyển bằng nang nhỏ
 vesiculate (có) bọng, túi
 vessel mạch ống, quản
 vessel element yếu tố mạch dẫn
 vessel-member thành phần mạch dẫn
 vessel-segment đoạn mạch dẫn
 vestibular (thuộc) tiền đình
 vestibular function chức năng tiền đình
 vestibular hair cells tế bào lông tiền đình
 vestibular nuclei nhân tiền đình
 vestibular organs cơ quan tiền đình
 vestibular pathways con đường tiền đình
 vestibulate (có) tiền đình
 vestibule tiền đình
 vestige di tích, vết tích, cơ quan tiêu giảm
 vestigial 1.(thuộc) di tích, vết tích 2.(có) cơ quan tiêu giảm
 vestigial organ thể tiêu giảm
 vestigial structure cấu trúc tiêu giảm
 vestiture lớp vảy bao thân, lớp lông bao thân
 vexillum phiến
 Vi antigen kháng nguyên Vi
 viable sống được
 vibrissa 1.lông cứng, ria, lông mi 2.lông góc mở
 vibrissae (các) lông cứng, (các) ria, (các) lông mi, (các) lông góc mở
 vigilance (sự) cảnh giác
 villi (các) lông nhung

villiform (có dạng lông nhung)
 villose (có lông nhung)
 villous (có lông nhung)
 villus lông nhung
 vimentin *vimentin*
 viral transactivating protein *protein hoạt hoá chéo virut*
 virescence (sự) hoá lục
 virion *virion*
 viroid *viroid*
 virology *virut học*
 virotherapy *chữa bệnh bằng virut*
 virtual HTS *sàng lọc thông lượng cao thật sự*
 virulence *tính độc*
 virulence (tính) độc
 virulent *độc*
 virulent phage *thể thực khuẩn độc*
 virulent virus *virut độc*
 virus *virut*
 virus neutralization tests (các) *thử nghiệm trung hoà virut*
 viscera (các) *tạng, nội tạng*
 visceral (thuộc) *tạng, nội tạng*
 visceral arch *cung mạng*
 visceral clefts (các) *khe mang*
 visceral layer *lớp tạng*
 visceral mass *khối tạng*
 visceral muscle *cơ tạng, cơ nội quan*
 visceral nerves *thần kinh tạng*
 visceral pain *đau tạng*
 visceral sensory neurons *noron cảm giác ở tạng*
 viscosity *độ nhớt*
 viscus *tạng, nội tạng*
 visfatin *protein Visfatin (hiệu quả giống insulin)*
 visible fluorescent proteins *protein huỳnh quang trông thấy*
 visible light *ánh sáng nhìn thấy*
 vision *sự nhìn, thị giác*
 visual cliff *vách hiển thị*
 visual information *thông tin thị giác*
 visual pathway *phương thức nhìn*
 visual placing reaction *phản ứng thị giác*
 visual receptor *thụ thể thị giác*
 vitafoods *thực phẩm dinh dưỡng, thực phẩm giàu vitamin*
 vitalism *sinh lực luận*

vitamers *đồng đẳng vitamin, vitame*
 vitamins (các) *vitamin, (các) sinh tố*
 vital stain *thuốc nhuộm sống*
 vitellarium *tuyến noãn hoàng*
 vitelligenous *tiết noãn hoàng, tạo noãn hoàng*
 vitelline (thuộc) *noãn hoàng, (có) noãn hoàng*
 vitelline ducts *ống noãn hoàng*
 vitelline envelope *màng noãn hoàng*
 vitelline membrane *màng noãn hoàng, màng thụ tinh*
 vitellins *chất noãn hoàng*
 vitellus *lòng đỏ trứng, noãn hoàng*
 vitreous humour *dịch thuỷ tinh, thuỷ tinh dịch*
 viviparity (tính) *đẻ con, (tính) thai sinh*
 viviparous *đẻ con, thai sinh*
 vivipary *mọc mầm trên cây mẹ*
 VL *viết tắt của Light-chain Variable*
 VLDL *viết tắt của Very Low-Density Lipoproteins*
 VNTR markers *chỉ thị VNTR*
 vocal cords *dây thanh âm*
 vocal sac *túi (thanh) âm*
 volant *bay, (thuộc) bay*
 volicitin *volicitin (hoá chất do Spodoptera exigua sinh ra)*
 voltage-gated ion channel *kênh ion qua cổng điện thế*
 voltinism *số lúa*
 volume rendering *tạo hình khối*
 voluntary muscle *cơ vân*
 voluntary nervous system *hệ thần kinh soma*
 volva *bao, bìu, bọc*
 vomer *xương lá mía*
 vomerine (thuộc) *xương lá mía*
 vomerine teeth *răng vòm miệng*
 vomeronasal organ *cơ quan lá mía*
 vomitoxin *vomitoxin*
 voyeurism (chứng) *thị dâm*
 vrn2 gene *gen vrn2*
 vulva *âm hộ*
 vulviform (có) *dạng âm hộ*

W

W-chromosome *nhiễm sắc thể W*
waggle dance *múa lắc*
Waldenstrom's macroglobulinaemia *marcoglobulin huyết Waldenstrom*
waldsterben (*bệnh*) *chết rùng*
wall *vách, thành*
Wallace's line *tuyến Wallace, đường Wallace*
wandering cells (*các*) *tế bào di động*
war neurosis (*chứng*) *loạn thần kinh thời chiến*
warfarin *thu thể cảm nhận độ ẩm*
warm-blooded (*thuộc*) *máu nóng*
warning coloration (*sự*) *nhuộm màu báo hiệu, nhuộm màu cảnh báo*
Wassermann reaction *phản ứng Wassermann*
water absorption *hấp thụ nước*
water activity *hoạt độ của nước*
water culture *thủy canh*
water hole *hố nước*
water-in-oil emulsion adjuvant *tá chất nhũ tương nước- trong-dầu*
Water pore *lỗ thoát nước, thủy khổng*
Water potential *thế nước*
water soluble fiber *sợi hoà tan trong nước*
water stoma *lỗ thoát nước, thủy khổng*
water-storage tissue *mô dự trữ*
water transport *dẫn truyền nước*
water vapour *hơi nước*
water-vascular system *1.hệ chân mút 2.hệ bài tiết nước*
Watson - Crick model *mô hình Watson – Crick*
wave action *tác động sóng*
wavelength *độ dài bước sóng*
waxy corn *ngô dẻo*
waxy wheat *lúa mì dẻo*
weak interactions *phản ứng tương tác yếu*
weather *thời tiết*
web *1.mạng, mạng nhện 2.phiên 3.màng, màng bơi*
webbed (*có*) *màng, (có) màng bơi*
Weberian apparatus *cơ quan Weber*
Weberian ossicles *xương Weber*
weed *cỏ dại*

weeding (sự) làm cỏ
 weevils bọ gạo
 weight trọng lượng
 Weil-Felix reaction thí nghiệm Weil-Felix
 weltanschauung thế giới quan
 Western blot test (phép) thấm tách Western
 Western blotting (phép) thấm tách Western
 western corn rootworm sâu đục rễ ngô phương Tây
 wet deposition (sự) lắng cần ướt
 wet rot 1.(sự) thối nhũn 2.(sự) mục giữa
 WGSS giải trình tự toàn bộ hệ gen bằng "súng săn" (Whole Genome Shotgun Sequencing)
 whale bone tằm lược
 whaling nghề săn cá voi
 wheat lúa mì
 wheat head blight bệnh rệp vùng ở lúa mì
 wheat scab bệnh nấm vảy ở lúa mì
 wheat take-all disease bệnh lấy-hết ở lúa mì
 wheel animalcules lớp trùng bánh xe
 whiplash flagellum lông roi tron
 whiskers râu, ria
 white biotechnology công nghệ sinh học trắng
 white blood cells bạch cầu
 white cell bạch cầu
 white corpuscles hạt trắng
 white fibres (các) sợi trắng
 white fibrocartilage sụn-xơ trắng
 white matter chất trắng
 white mold disease bệnh mốc trắng
 white mutants thể đột biến trắng
 white reaction phản ứng trắng
 whole-cell patch-clamp recording (phép) ghi đếm bằng kẹp giữ cả tế bào
 whole-genome shotgun sequencing giải trình tự toàn bộ hệ gen bằng "súng săn"
 whorl 1.vòng 2.vòng xoắn
 whorled (có) vòng, (có) vòng xoắn
 whorls of flower organs cơ quan hoa xếp vòng
 Widal reaction phản ứng Widal
 wide cross lai diện rộng
 wide spectrum phổ rộng
 wild type kiểu dại, kiểu hoang

wild type allele *alen kiểu (hoang) đại*
 wilt (bệnh) *héo*
 wilting (sự) *héo*
 wind dispersal *phát tán nhờ gió*
 wind pollination *thụ tinh nhờ gió*
 wing *cánh*
 wing coverts *lông phủ cánh*
 winter annual *cây một năm vụ đông*
 winter egg *trứng mùa đông*
 winter sleep *ngủ đông*
 Wirsung's duct *ống Wirsung*
 Wiskott-Aldrich syndrome *hội chứng Wiskott-Aldrich*
 witches' broom *đám cành quái, đám cành ma*
 withdrawal reflex *phản ứng thuốc*
 withering ratio *hệ số héo*
 withdrawal symptoms *triệu chứng cai thuốc*
 wobble *dao động, linh hoạt (trong mã di truyền)*
 Wolffian body *thể Wolff, trung thận*
 Wolifian duct *ống Wolff*
 wood *gỗ*
 wood fibre *sợi gỗ*
 wood-land *rừng gỗ*
 wood-parenchyma *nhu mô gỗ*
 wood-ray *tia gỗ*
 wood sugar *đường gỗ, xyloza*
 woody tissues (các) *mô gỗ*
 wool (lông) *len*
 word association test *trắc nghiệm kết hợp từ*
 word salad (chúng) *nói lẫn*
 worker *thợ*
 worker ants *kiến thợ*
 world trade organization (WTO) *Tổ chức thương mại quốc tế*
 worm 1.giun 2.sâu, ấu trùng
 wound tissue *mô sẹo*
 WP 900 *WP 900 (hợp chất tự nhiên chống ung thư và luôn bám chặt Z-ADN)*
 WTO *viết tắt của World Trade Organization*

X

- X chromosome *nhễm sắc thể X*
X receptors *thụ quan X*
xanthine oxidase *oxidaza xanthin*
xanthochroism *vàng da*
xanthophore *tế bào sắc tố vàng*
Xanthophyceae *lớp Tảo vàng*
xanthophylls *xanthophyl*
X-chromosome *nhễm sắc thể X*
xenia *(tính) phấn truyền, (tính) thụ phấn*
xenobiotic compounds *hợp chất dị sinh*
xenobiotics *dị sinh*
xenogamy *(tính) giao phấn, (tính) thụ tinh chéo, (tính) thụ tinh khác hoa*
xenogeneic *ghép khác loài*
xenogeneic organs *(các) cơ quan ghép khác loài*
xenogenesis *phát sinh khác loài*
xenogenetic organs *cơ quan phát sinh khác loài*
xenogenic organs *cơ quan mang gen lạ*
xenograft *mô ghép khác loài*
xenotransplant *cấy ghép cơ quan lạ*
xenotropic virus *virut hướng chủ lạ*
xeric *khô hạn*
xeroderma pigmentosum *(bệnh) khô da nhiễm sắc tố*
xeromorphic *(có) dạng chịu hạn*
xerodermia *(bệnh) khô da*
xerophyte *thực vật chịu hạn*
xerosere *hệ diễn thế thực vật khô hạn, hệ diễn thế thực vật chịu hạn*
X-inactivation *(sự) bất hoạt X*
xiphisternum *mũi ức*
X-linkage *liên kết -X*
X-ray analysis *phân tích tia X*
X-ray crystallography *tinh thể học tia X*
x-gal 5-bromo-4-chloro-3-indolyl- β -d-galactopyranoside *cơ chất sinh màu với β -galactosidaza*
X-ray crystallography *tinh thể học tia X*
xylem *mô gỗ*
xylem parenchyma *mô mềm-gỗ, nhu mô gỗ*
xylogenous *sinh trên gỗ, mọc trên gỗ*

xylophagous (*thuộc*) *ăn gỗ*
xylose *xyloza*
xylotomous *đục gỗ, cắn gỗ*
XYY syndrome *hội chứng XYY*

Y

- Y chromosome** *nhiễm sắc thể Y*
YAC *viết tắt của Yeast Artificial Chromosome*
yeast *nấm men*
yeast artificial chromosomes (YAC) *nhiễm sắc thể nhân tạo của nấm men*
yeast episomal plasmid (YEP) *plasmid episom nấm men*
yeast genetics *di truyền học nấm men*
yeast two-hybrid system *hệ thống hai con lai nấm men*
yellow body *thể vàng*
yellow cells *tế bào vàng, hoàng bào*
yellow crescent *liềm vàng*
yellow fever *(bệnh) sốt vàng da*
yellow fibres *sợi vàng, bó chằng vàng*
yellow fibrocartilage *sụn sớ vàng*
yellows *(bệnh) vàng lị*
yellow spot *điểm vàng, hoàng điểm*
YEP *viết tắt của Yeast Episomal Plasmid*
YFP *protein phát sáng màu vàng (Yellow Fluorescent Protein)*
yield *sản lượng, thu hoạch*
Y-maze *mê lộ Y*
yolk *noãn hoàng, lòng đỏ trứng*
yolk duct *ống noãn hoàng*
yolk epithelium *biểu mô noãn hoàng*
yolk gland *tuyến noãn hoàng*
yolk plug *nút noãn hoàng thể vàng*
yolk sac *túi noãn hoàng*
YSTR DNA *ADN (có) đoạn lặp nối tiếp ngắn trên nhiễm sắc thể Y (Y chromosome Short Tandem Repeat DNA)*

Z

Z-chromosome *nhiễm sắc thể Z*
z-DNA z-ADN
Z-helix *xoắn Z*
Z-line *vạch Z*
z-ring *vòng Z*
Z scheme *sơ đồ Z*
zearalenone *zearalenon*
zeaxanthin *zeaxanthin*
zebra fish *cá ngựa vằn*
zeitgeber *'nhà' định thời*
zeugopodium *cẳng chân, cẳng tay*
zezo net growth isocline *đường sống sinh trưởng số không nguyên*
ZFP *viết tắt của Zinc Finger Proteins*
zinc *kẽm*
zinc finger proteins *protein (chứa) kẽm hình ngón tay*
ZKBS (central committee on biological safety) *Ủy ban trung ương về an toàn sinh học*
zoidiophilous *thụ phấn nhờ động vật*
zona *vùng, miền, khu, mảng, băng, dải*
zona fasciculata *vùng bó*
zona glomerulosa *vùng búi*
zona granulosa *vùng hạt, lớp hạt*
zona reaction *vùng phản ứng*
zona reticularis *vùng lưới*
zona pellucida *vùng sáng, vùng trong suốt*
zona radiata *vùng tỏa tia*
zonal (thuộc) *vùng, miền, khu, mảng, băng, dải*
zonary (có) *vùng, (có) miền, (có) khu, (có) mảng, (có) băng, (có) dải*
Zonary placentation *nhau dai*
zonate *phân vùng, phânmiền, phân khu, phân mảng, phân băng, phân dải*
zonation (sự) *phân vùng, phân miền, phân khu, phân mảng, phân băng, phân dải*
zonite *đốt thân*
zonula ciliaris *vòng mi, vành lông mi*
zonule *vành nhỏ, vòng nhỏ*
zoobiotic *ký sinh (ở) động vật*
zooblast *tế bào động vật*
zoochlorellae *tảo lục cộng sinh động vật*

zoochorous *phát tán nhờ động vật*
 zoocyst *kén bào tử động vật*
 zoogamete *giao tử động vật*
 zoogamy *(tính) sinh sản hữu tính ở động vật*
 zoogeography *địa lý động vật*
 zooid *1.cá thể (tập đoàn động vật) 2.bào tử động*
 Zooidogamous *bộ Bạch quả*
 Zooidogamy *(tính) giao phối bằng tinh trùng động, (tính) thụ tinh bằng tinh trùng động*
 zoology *động vật học*
 zoonoses *bệnh động vật (lây sang người)*
 zoonotic *(thuộc) bệnh động vật*
 zooplankton *động vật nổi*
 zoosperm *tinh trùng động, tinh tử động*
 zoosporangium *túi bào tử động*
 zoospore *bào tử động*
 Zootype *kiểu động vật, mẫu động vật*
 zooxanthellae *rong vàng nâu cộng sinh ở động vật*
 zygapophysys *mỏm khớp*
 zygodactylous *(có) ngón chân kiểu chèo*
 zygogenetic *(thuộc) hình thành hợp tử, tạo bào tử*
 zygoma *xương gò má, cung gò má*
 zygomatoc (thuộc) *xương gò má, cung gò má*
 zygomatoc arch *cung gò má*
 zygomatoc bone *xương gò má*
 zygomorphic *đối xứng hai bên*
 Zygomycetes *lớp Nấm tiếp hợp*
 Zygomycotina *phân ngành Nấm tiếp hợp*
 zygonema *zygonem*
 zygosporoc *bào tử tiếp hợp, bào tử hợp*
 zygote *hợp tử*
 zygotene *zygoten, giai đoạn sợi giống đôi*
 zygotoc (thuộc) *zygoten, (thuộc) giai đoạn sợi giống đôi*
 zygotoc genes *gen hợp tử*
 zyme systems *(các) hệ enzym*
 zymogen *zymogen, tiền enzym*
 zymosan *zymosan*
 α -helix *chuỗi xoắn α*
 α -linolenic acid *axit α -linolenic*
 α -peptide *α -peptid*
 β -galactosidase *β -galactosidaza*
 7S, 19S antibody *kháng thể 7S, 19S*